

Atlas Copco

2008 – kärvt slut på rekordår



Årsredovisning
Hållbarhetsredovisning
Rapport om koncernens styrning

08

Atlas Copco

Innehåll

Årsredovisning

Koncernöversikt	2
VD och koncernchef	4
Atlas Copco i korthet	8

Atlas Copco-gruppens förvaltningsberättelse

Styrelsens redogörelse för verksamheten 2008	12
Kompressorteknik	24
Anläggnings- och gruvteknik	28
Industriteknik	32

Finansiell rapportering Atlas Copco-gruppen

Resultaträkning	36
Balansräkning	37
Förändring av eget kapital	38
Kassaflödesanalys	39
Noter till koncernens finansiella rapporter	40

Finansiell rapportering Moderbolaget

Moderbolagets finansiella rapportering	79
Noter till moderbolagets finansiella rapporter	81

Vinstdisposition	95
Revisionsberättelse	96
Finansiella definitioner	97

Hållbarhetsredovisning

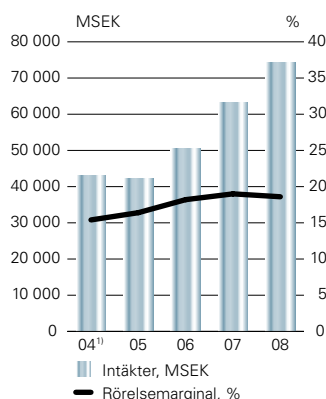
Företagets ansvar	99
Samhälle och miljö	102
Kunder	107
Medarbetare	109
Affärspartner	112
Aktieägare	114
Sammanfattning av prestanda under 2008	115
Hållbarhets- och rapporteringsdefinitioner	116

Koncernens styrning

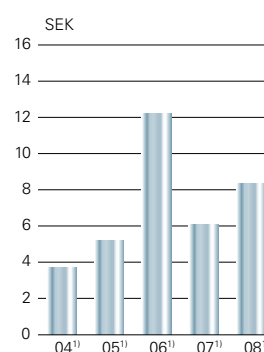
Aktieägare	117
Nomineringsprocessen	117
Styrelse	117
Revisor	121
Koncernledning och struktur	122
Information till kapitalmarknaden	126
Intern kontroll avseende finansiell rapportering	127

Atlas Copco-aktien	130
Fem år i sammandrag	134
Kvartalsdata	135
Finansiell information	136
Adresser	137

Intäkter och rörelsemarginal



Resultat per aktie



¹⁾ Inklusive avvecklade verksamheter.

Atlas

Notera: I rapporten används genomgående " . " för att markera decimaler. Belopp är i MSEK om inte annat anges och siffror inom parentes representerar föregående år.

Framåtblickande uttalanden: Vissa uttalanden i denna rapport är framåtblickande och det faktiska utfallet kan bli väsentligt annorlunda. Förutom de faktorer som särskilt kommenteras kan det faktiska utfallet i väsentlig grad komma att påverkas av andra faktorer som till exempel konjunktoreffekter, valutakurs- och räntefluktuationer, politiska risker, inverkan av konkurrerande produkter och deras prissättning, produktutveckling, kommersiella och tekniska svårigheter, leverantörsstörningar och stora kundförluster.

Atlas Copco AB och dess dotterföretag benämns ibland Atlas Copco-gruppen, Gruppen, koncernen eller Atlas Copco. Även Atlas Copco AB kallas ibland Atlas Copco. Med varje hänvisning till styrelsen menas styrelsen för Atlas Copco AB.

Årsredovisningen, Hållbarhetsredovisningen och Koncernens styrning publiceras i ett dokument.

- Stark ordertillväxt under de första nio månaderna motverkades delvis av ett svagt fjärde kvartal.
- Fortsatt bra tillväxt i eftermarknadsverksamheten.
- Intäkter MSEK 74 177 (63 355), 9% i volymökning.
- Rörelseresultatet steg 14% till MSEK 13 806 (12 066), motsvarande en rörelsemarginal på 18.6% (19.0).
- Årets resultat uppgick till MSEK 10 190 (7 469).
- Föreslagen utdelning för 2008: SEK 3.00 (3.00) per aktie.
- Åtgärder gjordes för att justera kapaciteten och kostnaderna till nya efterfrågenivåer.

Copco 2008

2008 i siffror

MSEK	2008	2007	Förändring, %
Orderingång	73 572	69 059	+7
Intäkter	74 177	63 355	+17
Rörelseresultat	13 806	12 066	+14
– i % av intäkterna	18.6	19.0	
Resultat före skatt	13 112	10 534	+24
– i % av intäkterna	17.7	16.6	
Resultat från kvarvarande verksamheter	10 006	7 416	+35
Resultat per aktie före utspädning från kvarvarande verksamheter, SEK	8.18	6.05	+35
Resultat per aktie efter utspädning från kvarvarande verksamheter, SEK	8.18	6.04	+35
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	184	53	
Årets resultat ¹⁾	10 190	7 469	
Resultat per aktie före utspädning, SEK ¹⁾	8.33	6.09	
Resultat per aktie efter utspädning, SEK ¹⁾	8.33	6.09	
Utdelning per aktie, SEK	3.00 ²⁾	3.00	
Obligatorisk inlösen per aktie, SEK		20	
Eget kapital per aktie, SEK ¹⁾	20	12	
Operativt kassaflöde	4 751	4 589	
Avkastning på sysselsatt kapital, %	34	29	
Avkastning på eget kapital, % ¹⁾	57.7	34.7	
Medelantal anställda	34 119	29 522	

¹⁾ Inklusive avvecklade verksamheter.

²⁾ Enligt Styrelsens förslag.

Atlas Copco-gruppen

Atlas Copco är en världsledande leverantör av produktivitetshöjande lösningar för industrin. Produkterna och tjänsterna sträcker sig från luft- och gaskompressorer, generatorer, gruv- och anläggningsutrustning, industriverktyg och monterings-system till relaterad eftermarknad och uthyrning.

I nära samarbete med kunder och affärspartners, och med 136 års erfarenhet, bedriver Atlas Copco utveckling för att öka kundernas produktivitet. Med huvudkontor i Stockholm når Gruppen mer än 160 marknader globalt. Under 2008 hade Atlas Copco en omsättning på BSEK 74 och 34 000 anställda.

Verksamhet

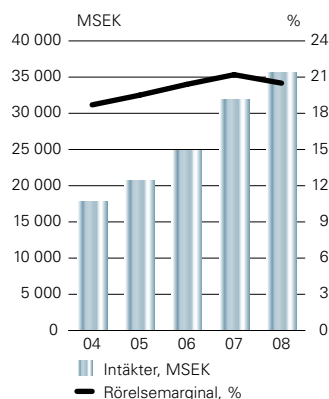
Kompressorteknik



Affärsområdet Kompressorteknik utvecklar, tillverkar, marknadsför och utför service på oljefria och oljesmorda stationära kompressorer, portabla kompressorer, olje- och gasboosters, gas- och processkompressorer, expansionsturbiner, generatorer, luftbehandlingsutrustning samt styrsystem för tryckluft. Affärsområdet utvecklar basteknologi inom sina kärnområden och erbjuder dessutom specialiserad uthyrning.

Utveckling, tillverkning och montering är koncentrerad till Belgien, med ytterligare enheter i Brasilien, Frankrike, Indien, Italien, Kina, Nya Zeeland, Schweiz, Tjeckien, Tyskland och USA.

Intäkter och rörelsemarginal

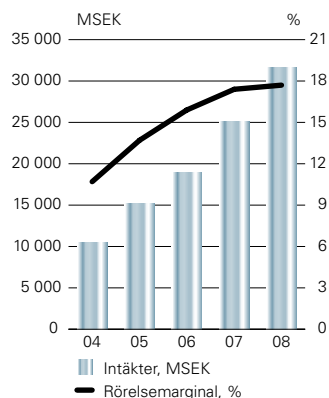


Anläggnings- och gruvteknik



Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik utvecklar, tillverkar, marknadsför och utför service på bergborrverktyg, bergborriggar för tunnel- och gruvapplikationer, ovanjordsriggar, lastutrustning, prospekteringsborrningsutrustning, entreprenadutrustning och utrustning för väg- och markarbeten.

Affärsområdet har sin huvudsakliga produktutveckling och tillverkning i Sverige, Tyskland och USA. Det har ytterligare enheter i Australien, Brasilien, Bulgarien, Chile, Finland, Indien, Japan, Kanada, Kina, Sydafrika och Österrike.

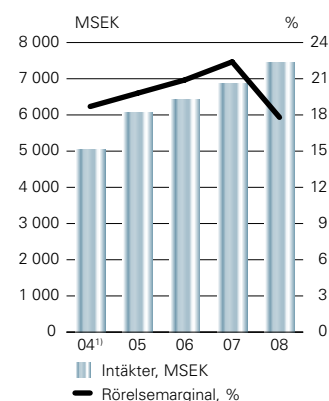


Industriteknik



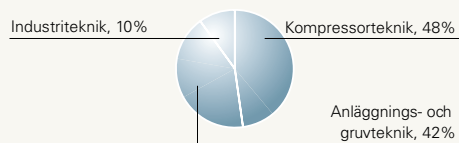
Affärsområdet Industriteknik utvecklar, tillverkar och marknadsför högkvalitativa industriverktyg, monteringsystem samt produkter och tjänster till eftermarknaden. Affärsområdets produkter behövs i industriell tillverkning, till exempel inom fordons- och flygplansindustrin, verkstadsindustrin, underhåll, samt fordonsservice.

Affärsområdet har produktutveckling och tillverkning i Sverige, Frankrike, Italien, Japan, Kina, Tyskland, Ungern och USA. Det har även applikationscenter för monterings-system på flera marknader.

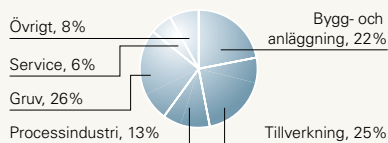


¹⁾ Exklusive verksamheten för professionella elverktyg.

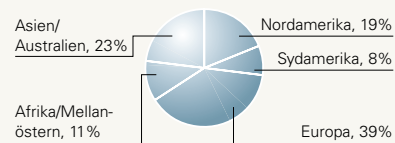
Intäkter per affärsområde



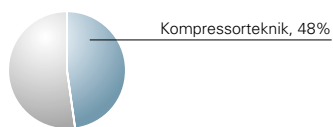
Intäkter per kundkategori



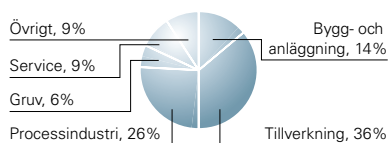
Intäkter per geografiskt område



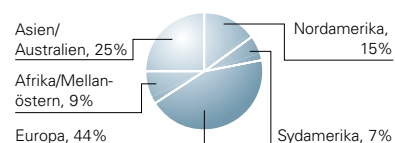
Andel av koncernens intäkter



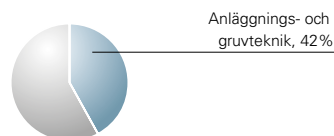
Intäkter per kundkategori



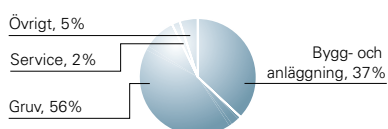
Intäkter per geografiskt område



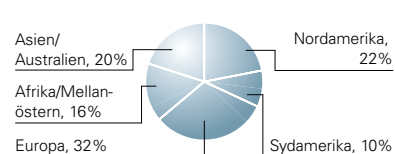
Andel av koncernens intäkter



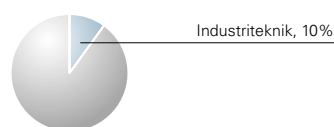
Intäkter per kundkategori



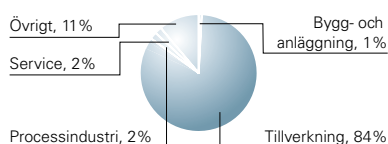
Intäkter per geografiskt område



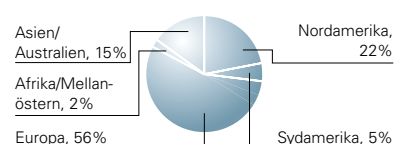
Andel av koncernens intäkter



Intäkter per kundkategori



Intäkter per geografiskt område



Styrka och motståndskraft

Året som gick blev en vändpunkt efter de senaste årens exempellösa tillväxt för Atlas Copco. De första nio månaderna karaktäriserades av mycket stark efterfrågan och stora framgångar för bolaget. Därefter följde en ovanligt snabb försvagning av affärsklimatet, vilket satte motståndskraften i vår verksamhet på prov.



Summering av 2008

Sammantaget blev 2008 Atlas Copcos sjätte tillväxtår; det blev totalt 26 kvartal i följd med organisk tillväxt! Orderingången ökade med 7% till MSEK 73 572, den högsta siffra som Gruppen någonsin uppnått. Årets rörelseresultat nådde också en rekordnivå.

Redan tidigt under året, när efterfrågan fortfarande var stark från de flesta kundsegment och regioner, började våra affärsområden och divisioner utforma beredskapsplaner för att kunna hantera en möjlig nedgång.

Nu vet vi precis hur fort den nedgången kom, och med vilken kraft den påverkade realekonomin. Under det fjärde kvartalet valde kunder inom praktiskt taget alla regioner och branscher, särskilt inom gruvindustrin, att skjuta upp eller avbryta sina planer på nya investeringar, och vi började snabbt anpassa oss till den nya situationen. Tack vare Atlas Copcos flexibla struktur har vi kunnat genomföra de nödvändiga förändringarna löpande. Tyvärr har detta inneburit att ett antal av våra anställda har sagts upp. Vi kommer dock att försöka stödja dessa kollegor så mycket som möjligt.

Även tillväxtmarknaderna drabbades av nedgången, även om effekten där på sina håll blev måttligare. Vi öppnade nya säljbolag

i några tillväxtländer under året, och är övertygade om att vår starka närvaro på dessa marknader kommer att hjälpa Atlas Copco att gå starkare ur krisen. Det kommer under många år framöver att finnas ett behov av att bygga ut deras industriella infrastruktur, och alla våra affärsområden har produkter som behövs i den utvecklingen. Under 2008 stod tillväxtmarknaderna för nära hälften av Atlas Copcos försäljning.

Vi kan också känna oss nöjda med våra insatser för att utveckla eftermarknaden, det vill säga försäljningen av förbrukningsvaror, reservdelar och service. Denna mycket lönsamma verksamhet visade god tillväxt under hela året och genererade totalt 35% av Gruppens intäkter. Vi ökade Gruppens fokus på eftermarknaden genom organisationsförändringar och genom förvärv.

Intäkterna under 2008 ökade med 17% till MSEK 74 177, medan rörelseresultatet steg 14% till MSEK 13 806. Utdelningen föreslås bli oförändrad på 3 kronor per aktie, vilket skulle motsvara en total utbetalning till aktieägarna om 3.6 miljarder kronor.

Den ekonomiska krisen påverkade inte våra investeringar i forskning och utveckling. Även i framtiden kommer detta att fortsätta vara ett prioriterat område för Atlas Copco, eftersom fort-löpande lanseringar av nya produkter är det bästa sättet att säkra



våra goda marginaler. Dessutom är produktutveckling avgörande för att vi ska kunna minska vår främsta miljöpåverkan; energiförbrukningen under våra produkters livstid. Från och med 2008 har alla våra divisioner satt mål för att förbättra energieffektiviteten inom sina viktigaste produktkategorier, vilket kommer att både öka produktiviteten och minska kundernas totala kostnader.

Gruppens övergripande arbete

Mycket av vad vi vet om Atlas Copcos styrkor och svagheter får vi reda på genom regelbundna kundundersökningar, som är en central del av våra affärsprocesser. Resultaten har stärkt vår övertygelse om hur viktigt det är med en väl fungerande serviceverksamhet för att kunna skapa goda kundrelationer. De visar därmed också på behovet av att ha separata organisationer för eftermarknaden inom alla våra verksamheter. Vi fortsatte med våra insatser under året för att öka marknadsnärvaron och penetrationen, genom att rikta resurser mot vidare utveckling av försäljnings- och eftermarknadsorganisationerna.

Vi genomförde också personalundersökningar som kommer att upprepas årligen. Resultaten från 2008 års enkät är glädjande, eftersom de visar att Gruppen har en stark, affärsorienterad

kultur, med tydliga strategier och ansvarsområden. Dessutom är våra anställda, både män och kvinnor, motiverade i sina yrkesroller.

Att använda fler än ett varumärke inom en och samma produktkategori är en hörnsten i vår tillväxtstrategi. Denna strategi gör det möjligt för oss att tilltala ett större antal potentiella kunder. Under året lyfte vi fram Chicago Pneumatic till att bli det andra varumärket som används av hela Gruppen, inom alla affärsområden och för många olika sorters produkter.

Hållbar utveckling

Under året jobbade vi vidare med att nå våra många icke-finansiella mål, som till exempel att minska koldioxidutsläppen från våra fabriker och transporter. Bland framgångarna kan nämnas att vi nu i Kalmar har Gruppens första helt koldioxidneutrala fabriksbyggnad, och att vi nästan har dubblat antalet arbetsplatser som har miljöledningssystem på plats.

Våra insatser inom området företagsansvar sker i tre olika dimensioner: samhällsengagemang, interna processer samt industristandarder. Genom dessa dimensioner kan vi påverka hållbarhetsfrågor på lokal nivå, internt i Gruppen, hos affärspartner och i miljön ur ett bredare perspektiv.

Att utveckla Atlas Copco på ett hållbart sätt är inte bara vårt ansvar som samhällsmedborgare på de orter där vi verkar, utan också en av våra bästa affärsmöjligheter. Vi är väl positionerade för att möta kundernas efterfrågan på mer energieffektiva produkter, som ökar i takt med klimatförändring och stigande energipriser.

Affärsområden

Kompressorteknik

Affärsområdet stärkte sin marknadsledande position ytterligare under året som gick, och lanserade ett stort antal nya produkter och tjänster. Efterfrågan på tryckluftsutrustning var bra fram till årets sista kvartal. Åtgärder inleddes då för att anpassa affärsområdets tillverkningskapacitet.



Kompressorteknik breddade utbudet gentemot olje- och gasindustrin i USA genom att förvärva Hurricane™ och GrimmerSchmidt™, som tillverkar portabla högttryckskompressorer och boosters. Affärsområdet förvärvade även två amerikanska distributörer, i linje med Gruppens strategi att närma sig produkternas användare.

Från och med den 1 januari 2008 slog Kompressorteknik ihop sina service- och reservdelsverksamheter och bildade en specialiserad servicedivision. Under året har Kompressorteknik lagt ytterligare vikt på kundservice, bland annat genom att erbjuda en tjänst som övervakar tryckluftssystem och identifierar läckor,



vilket hjälper kunderna att spara energi. Bland de viktigaste produktlanseringarna under året finns den hittills mest energieffektiva oljesmorda kompressorn, som använder upp till 13% mindre elektricitet än tidigare modeller.

Anläggnings- och gruvteknik

Mycket stark organisk tillväxt under årets första nio månader bidrog till en förbättrad marknadsposition för Anläggnings- och gruvteknik. Dessutom stärkte affärsområdet sin position genom selektiva förvärv på eftermarknaden och inom förbrukningsvaror. I Indonesien gav förvärvet av serviceleverantören PT Fluidcon Jaya en större räckvidd för tjänsteutbudet gentemot den lokala gruvindustrin. Anläggnings- och gruvteknik förvärvade också strategiska innehav i två indiska tillverkare av borrhälskronor och hammare, med verksamhet både i Indien och på andra utvalda marknader.

Affärsområdet såg de första tecknen på vikande efterfrågan för anläggningsutrustning tidigt under 2008 och började dra ned på kapacitet och kostnader under hösten. Åtgärderna intensifierades när efterfrågan från gruvindustrin föll kraftigt under fjärde kvartalet, till följd av finanskrisen och fallande metallpriser.

Produktutvecklingen drevs på av kundernas behov av ökad effektivitet, mindre miljöpåverkan och större säkerhet, vilket gav upphov till flera nya produktlanseringar. Vi inledde samarbete med kunder för att utveckla automatiserade system för gruvor, vilket kommer att öka både produktiviteten och säkerheten i gruvorna.

Industriteknik

Industriteknik är en världsledande leverantör av verktyg och monteringsystem till fordonsindustrin och den allmänna tillverkningsindustrin. Trots fordonsindustrins extrema svårigheter, särskilt i USA, uppnådde affärsområdet organisk tillväxt under 2008.

Många nya produkter introducerades under året, med fokus på utvecklingen av snabbare och mer energieffektiva verktyg, som samtidigt är mer ergonomiska tack vare lägre buller- och vibrationsnivåer.

Omstruktureringen av tillverkningen av pneumatiska verktyg som inleddes under 2007 håller på att slutföras till följd av beslutet att stänga Industritekniks fabrik i Storbritannien. Tillverkningen har flyttats till andra enheter, bland annat en nyligen etablerad fabrik i Ungern. På grund av den globala ekonomiska nedgången fattade affärsområdet beslut om kapacitetsminskningar under det fjärde kvartalet, vilket bland annat påverkade dess fabrik i Sverige.

Motståndskraft

När vi sammanfattar året som gick ser vi också vilken utmaning vi står inför under 2009. Hur ska vi, efter ett antal rekordår, på ett effektivt sätt kunna anpassa oss till den här kraftfulla avmattningen i världsekonomin?

Det är uppenbart att tillväxt är förlåtande, så tillvida att den kan dölja effektivitetsproblem som sedan kommer till ytan när takten avtar. Vi måste nu ta tillfället i akt att genomföra förändringar och åtgärda den typen av problem inom vår organisation.

Det finns å andra sidan anledning att tro att Atlas Copco redan nu är i en position där vi kan stå emot en recession bättre än många andra företag. Anledningarna till denna motståndskraft kan sammanfattas såhär:

- Vi har en verkligt global fördelning av försäljningen. Vi står inte och faller med utvecklingen i enstaka länder och är starka i både industri- och utvecklingsländer.
- Vi är diversifierade, med försäljning till många olika kunder och branscher.
- Vi är inte beroende av ett fåtal större kunder.
- Vi har en stor eftermarknadsverksamhet, som är mycket mindre cyklisk än försäljningen av utrustning.
- Vi är flexibla tack vare att vi har en stor del rörliga, snarare än fasta, kostnader.



Den svåra recession i världsekonomin som vi känner av tidigt under 2009 kommer att innebära stora utmaningar, men jag är övertygad om att vi har ett motståndskraftigt företag med motiverade och lojala medarbetare som kommer hjälpa oss att tryggt föra bolaget genom dessa oroliga tider.

Eftersom jag i juni 2009 kommer att lämna min position efter sju år som VD för Atlas Copco vill jag tacka alla våra kunder, medarbetare, styrelsen och våra aktieägare, för att ha fått möjlighet att vara med och forma företagets framtid. Jag vill också önska min efterträdare, Ronnie Leten, som har varit en del av vår ledningsgrupp under de senaste tre åren, all framgång i sin nya roll.



Gunnar Brock
VD och koncernchef
Stockholm den 2 februari 2009

Vision och affärsidé

Vision

Atlas Copco-gruppens vision är att vara First in Mind—First in Choice®, den som nuvarande och blivande kunder samt andra viktiga intressenter tänker på först och sedan väljer.

Affärsidé

Atlas Copco är en världsledande leverantör av produktivitetshöjande lösningar för industrin. Produkterna och tjänsterna sträcker sig från luft- och gaskompressorer, generatorer, gruv- och anläggningsutrustning, industriverktyg och monteringsystem till relaterad eftermarknad och uthyrning.

Strategi

Atlas Copco har globalt starka positioner i de flesta segment där Gruppen erbjuder produkter och tjänster. Gruppen fokuserar på att stärka positionen inom segment där den har sin kärnkompetens.

För att nå visionen First in Mind—First in Choice® arbetar Gruppen enligt tre övergripande strategiska riktlinjer:

Organisk och förvärvad tillväxt

Tillväxten ska främst vara organisk, med stöd av utvalda förvärv. Tillväxten kan ske genom:

- geografisk expansion, genom att öppna nya marknadsbolag
- ökad marknadsbearbetning, genom utökad utbildning för personal inom service och försäljning
- ökat leveransomfång
- att förvärva fler kanaler till marknaden, exempelvis fler varumärken eller distributionskanaler
- att kontinuerligt lansera nya produkter till existerande applikationer

- att finna nya applikationer till existerande produkter
- att förvärva produkter till existerande applikationer
- att förvärva teknologi/expertis i närliggande applikationer

Innovationer och ständiga förbättringar

För att vara marknadsledande krävs kontinuerligt stora investeringar i forskning och utveckling. Kunden ska erbjudas produkter och lösningar som ökar produktiviteten. De nya produkterna och lösningarna ska dessutom erbjuda kunderna ytterligare fördelar om de jämför med existerande produkter eller med vad konkurrenterna erbjuder.

Starkt eftermarknad

Eftermarknaden omfattar förbrukningsvaror, tillbehör, reservdelar, service, underhåll och utbildning. En starkt eftermarknad ger ett stabilt intäktsflöde, hög tillväxtpotential och optimerade affärsprocesser, samtidigt som produktutvecklarna får ökad förståelse för kundernas behov och önskemål.



Mål

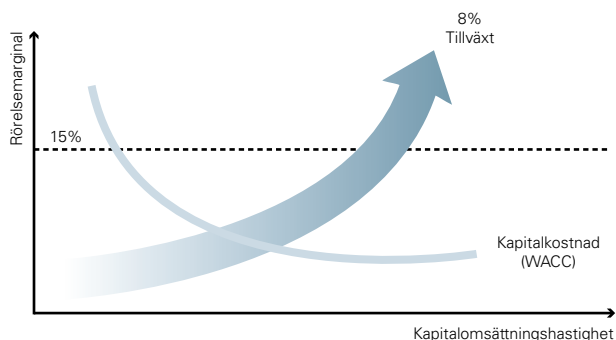
Finansiella mål

Atlas Copco-gruppen har fastställt finansiella mål som ska leda till att aktieägarvärde skapas och ökar kontinuerligt. Det övergripande målet är att växa och uppnå en avkastning på sysselsatt kapital som alltid överstiger Gruppens genomsnittliga totala kapitalkostnad.

De finansiella målen är:

- att uppnå en årlig tillväxt på 8%,
- att uppnå en rörelsemarginal på 15%, och
- att utmana och kontinuerligt öka rörelsekapitalets effektivitet, när det gäller anläggningstillgångar, lager, kundfordringar och hyresflotta.

För att nå dessa mål följs en beprövad process som tillämpas för varje operativ enhet inom Gruppen: först stabilitet, därefter lönsamhet och slutligen tillväxt.



Icke-finansiella mål

Allmänna

- Alla anställda ska få utbildning i affärskoden, inklusive utbildning i mänskliga rättigheter.

Sociala

- Varje medarbetare ska erbjudas i genomsnitt 40 timmars kompetensutveckling per år.
- Varje medarbetare ska årligen genomgå ett utvecklingssamtal.
- Intern rörlighet uppmuntras och 85% av cheferna ska rekryteras internt.
- Inga arbetsrelaterade olyckor.

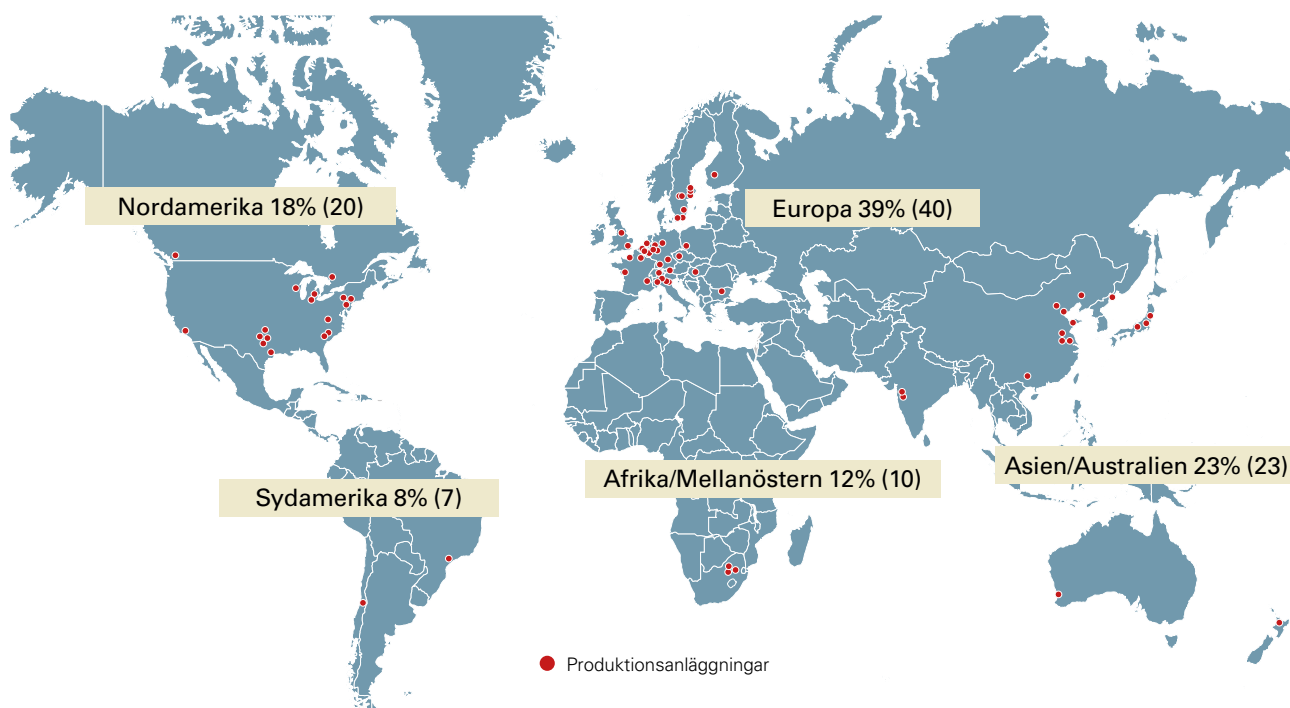
Miljörelaterade

- Alla produktbolag/fabriker ska vara ISO 14001-certifierade.
- Alla anställda ska arbeta i en miljö med miljöledningssystem.
- Alla divisioner ska ha mätbara mål för de huvudsakliga produktkategorierna med syfte att förbättra energieffektiviteten.
- Alla produktbolag/fabriker ska minska koldioxidutsläppen, inklusive transporter till och från produktionsanläggningar.

Affärspartner

- Affärspartner ska utvärderas ur ett miljömässigt och socialt perspektiv utöver affärsmässiga mål.
- Affärspartner ska uppmuntras att införa ett miljöledningssystem som liknar Atlas Copcos system.

Regionens andel av Gruppens orderingång



Faktorer som driver försäljningen

Investeringar i kapitalvaror inom den privata och offentliga sektorn, såsom tillverkningsindustri, infrastruktur och gruvidrift påverkar Atlas Copcos försäljning. Viktiga kundgrupper inom tillverknings- och processindustrin efterfrågar och investerar i tryckluftsprodukter och lösningar, industriverktyg samt monteringsystem. Sådana industriinvesteringar är betydelsefulla och påverkas av kundernas strävan att sänka sina kostnader och öka sin produktivitet, kvalitet och kapacitet. Kunder inom anläggnings- och gruvidustrierna investerar i utrustning, såsom borrhjor, borrhjorverktyg, spett, portabla kompressorer och generatorer. Stora infrastrukturinvesteringar, såsom tunnelbyggnation för vägar, järnvägar och vattenkraftverk är ofta beroende av politiska beslut. Privata investeringar från anläggnings- och gruvidustrierna kan påverkas av ett antal faktorer, såsom den underliggande bygg- och anläggningsaktiviteten, räntenivåer, metallpriser samt lagernivåer av metall.

Kunder efterfrågar också service, underhåll, utbildning, reservdelar, tillbehör, förbrukningsvaror och hyresutrustning. Denna efterfrågan uppkommer under den tid utrustningen eller produkterna används, under industriproduktion, bygg- och anläggningsaktivitet eller malmbyggnation. Dessutom finns en trend att hyra istället för äga sin utrustning, vilket leder till ökad efterfrågan på kunderna i allt större utsträckning letar efter leverantörer som

erbjuder tilläggstjänster eller koncept, snarare än enbart utrustning. Atlas Copco strävar efter att erbjuda mer service och eftermarknadsprodukter i enlighet med Gruppens eftermarknadsstrategi. Efterfrågan för dessa tjänster och produkter är relativt stabil jämfört med den på utrustning.

Idag genererar eftermarknaden, förbrukningsvaror och uthyrning ungefär 40% av Atlas Copcos fakturering.

	Utrustning, 60%	Eftermarknad och uthyrning, 40%
Tillverknings- och processindustri	Industriinvesteringar	Industriproduktion
Bygg- och anläggningsindustri	Infrastrukturprojekt	Bygg- och anläggning/outsourcing
Gruvindustri	Gruvinvesteringar	Metall- och malmproduktion

Varumärken

För att uppnå visionen First in Mind—First in Choice®, det vill säga att bli den kunderna tänker på först och sedan väljer, äger Gruppen mer än 30 varumärken. Flervarumärkesstrategin är grundläggande för Atlas Copco då man genom att använda

fler varumärken kan tillfredsställa olika kundsegments behov på ett bättre sätt.

Atlas Copco-varumärket står för cirka 85% av Gruppens omsättning.



Struktur

Gruppen är organiserad i tre separata, fokuserade men ändå integrerade affärsområden, vars verksamheter bedrivs inom divisioner.

Affärsområdenas roll är att utveckla, implementera och följa upp målsättningar och strategier inom sina verksamheter.

Divisionerna är separata operativa enheter, där var och en är ansvarig för att tillväxt och lönsamhet är i enlighet med de strategier och mål som sätts av affärsområdet. Divisionerna bedriver sina verksamheter genom marknadsbolag, distributionscenter och produktbolag.

Gemensamma leverantörer av tjänster – interna och externa – används för att tjänster ska erbjudas snabbare, till högre kvalitet och lägre kostnad, så att divisionerna kan fokusera på sina kärnverksamheter.

Atlas Copco-gruppen förenas och stärks av:

- En gemensam vision och identitet
- Gemensamma varumärken
- Gemensamma resurser och gemensamt stöd för infrastrukturen
- Gemensamma processer och goda erfarenheter som delas
- Gemensamma leverantörer av tjänster
- Resurser i form av kapital och personal
- En gemensam ledarskapsmodell
- Företagskultur och grundläggande värderingar: samverkan, engagemang och förnyelse.

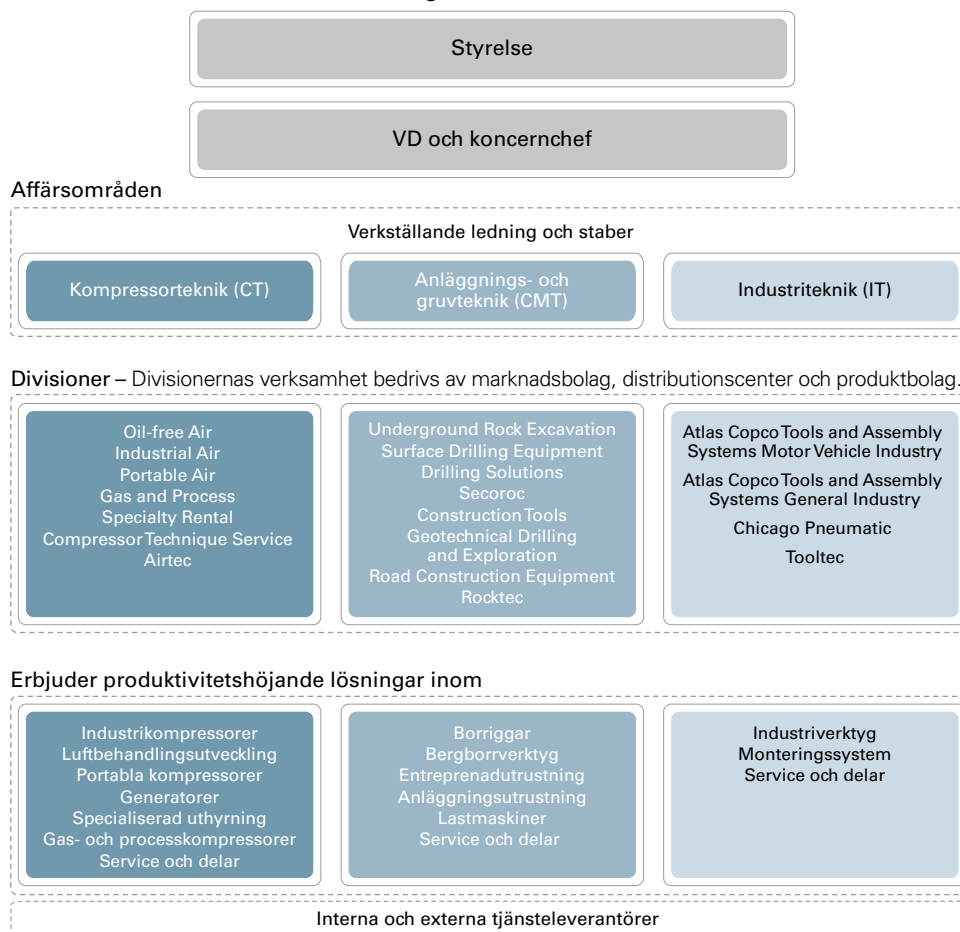
Processer

Gruppgemensamma strategier, processer och goda exempel är samlade i databasen *The Way We Do Things*. Processer som omfattas är ekonomistyrning, juridik, personaladministration, information, varumärkesarbete, affärskod, krishantering, IT, försäkrings-, standardiserings- och miljöfrågor. Informationen lagras elektroniskt och finns tillgänglig för alla anställda. Även om mycket av dokumentationen är självinstruerande utbildas cheferna regelbundet i hur processerna ska implementeras. Oavsett var Atlas Copcos medarbetare är stationerade förväntas de arbeta efter dessa principer och riktlinjer.

Medarbetare

Atlas Copcos tillväxt är nära sammankopplad med hur väl Gruppen lyckas vara en god arbetsgivare som attraherar, utvecklar och behåller kvalificerade och motiverade anställda. Den globala verksamheten sköts av flera företag och Atlas Copco arbetar med kontinuerlig kompetensutveckling, att medarbetarna delar med sig av sina kunskaper och implementerar de grundläggande värderingarna: samverkan, engagemang och förnyelse. Alla medarbetare förväntas bidra genom att sträva efter att uppnå sina egna och Gruppens mål.

Organisation 2009



Styrelsens redogörelse för verksamheten 2008

Marknadsöversikt och efterfrågeutveckling

Atlas Copco noterade stark ordertillväxt för merparten av sina produkter och tjänster under de tre första kvartalen 2008, men då den globala finanskrisen accelererade under hösten märktes ett kraftigt fall i efterfrågan mot slutet av året. Den största förändringen i efterfrågan sågs inom gruvverksamheten som noterade utmärkt tillväxt till och med september och sedan drabbades av både annulleringar och en lägre nivå på nya order. Detta var ett resultat av snabbt fallande metallpriser och lägre efterfrågan på råvaror. Efterfrågan på industriutrustning var mer stabil från de flesta tillverknings- och processindustrier men även här noterades en avmattning i det sista kvartalet. Efterfrågan från bygg- och anläggningsindustrin mattades av inom vissa områden redan tidigt under året. Orderingen för eftermarknadsprodukter visade på fortsatt styrka och noterade god tillväxt under hela året.

Orderingen steg 7% till MSEK 73 572 (69 059). Volymerna minskade 1% för jämförbara enheter med en liknande utveckling inom alla affärsområden. Volymerna minskade 2% inom Anläggnings- och gruvteknik och både Kompressorteknik och Industri-teknik var oförändrade. Priserna steg 3% och strukturförändringar (förvärv och avyttringar) tillförde 5%.

Se även affärsområdesavsnitten på sidorna 24–35.

Nordamerika

Nordamerika stod för 18% (20) av Gruppens orderingen. Efterfrågan på gruvutrustning var mycket stark under merparten av året och fick en extra skjuts av den höga aktiviteten inom kolgruve-sektorn i USA. Orderingen inom de flesta sorters bygg- och anläggningsutrustning minskade, då den svaga efterfrågan inom segmentet bostadsbyggnation spred sig till andra områden inom bygg- och anläggningsindustrin under året. Efterfrågan från tillverknings- och processindustrierna på lösningar för komprimerad luft, inklusive luftbehandlings- och eftermarknadsprodukter, fortsatte att vara relativt gynnsam under hela året. Fordonsindustrin fick en svår avslutning på året och efterfrågan på avancerade monteringsverktyg och -system minskade jämfört med föregående år. Den goda utvecklingen i början av året för många segment motverkades av det förvärrade affärsklimatet i sista kvartalet. Totalt sett var orderingen oförändrad i lokala valutor.

Sydamerika

Sydamerika, som utgör 8% (7) av Gruppens orderingen, var inte opåverkat av den globala avmattningen i det fjärde kvartalet men efterfrågan stod emot bättre här än i andra regioner. Merparten av de viktigaste länderna noterade tvåsiffrig tillväxt för året. Efterfrågan ökade för kompressorer, gruv- och anläggningsutrustning samt för industriverktyg. Totalt ökade orderingen 23% i lokala valutor.

Europa

Utvecklingen i Europa, som utgör 39% (40) av Gruppens orderingen, varierade mellan regioner och industrier men det generella efterfrågefallet under det fjärde kvartalet var synligt även här. Efterfrågan på gruvutrustning var stark i Östeuropa. Efterfrågan från bygg- och anläggningsindustrin i Västeuropa avtog. Orderingen inom lätt entreprenadutrustning från uthyrningsföretag var påtagligt lägre än föregående år. Investeringar i tryckluftsutrustning låg kvar på en bra nivå för stora maskiner medan efterfrågan avtog på små och medelstora kompressorer, särskilt inom kundsegment med konsumentexponering. Efterfrågan från fordonsindustrin på avancerade monteringsverktyg och -system ökade. Geografiskt sett noterades den bästa utvecklingen i Östeuropa, alpländerna samt i Norden. Sammantaget ökade orderingen 1% i lokala valutor.

Afrika/Mellanöstern

Afrika/Mellanöstern står för 12% (10) av Gruppens orderingen. Utvecklingen i regionen var gynnsam för de flesta produkter och tjänster. Efterfrågan på gruvutrustning var särskilt stark i de södra och centrala delarna av Afrika. Totalt ökade orderingen 29% i lokala valutor.

Asien/Australien

Efterfrågan i Asien/Australien, som utgör 23% (23) av Gruppens orderingen, mattades av i fjärde kvartalet men regionen noterade en stark tillväxt i början av året. Efterfrågan på gruvutrustning var mycket stark i Australien och i Asien noterades god tillväxt för bygg- och anläggningsutrustning under de första nio månaderna. Efterfrågan var även stabil på tryckluftsutrustning. Föregående år emottogs dock ett antal mycket stora order i Asien som inte upprepades 2008. Orderingen inom industriverktyg var god i Asien, både inom verkstads- och fordonsindustrin. Sammantaget ökade orderingen 4% i lokala valutor.

Betydande händelser och strukturförändringar

Förvärv

Gruppen genomförde sex förvärv under året, vilket tillförde årliga intäkter på MSEK 345 samt 459 anställda. Affärsområdet Kompressorteknik genomförde fyra förvärv, vilket inberäknar två distributörer, men avyttrade även delar av den uthyrningsverksamhet som inte tillhörde kärnverksamheten i Spanien. Ytterligare ett distributörsförvärv tillkännagavs i januari 2009. Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik genomförde ett förvärv och förvärvade dessutom ett innehav om 25% i två indiska bolag. Affärsområdet Industriteknik förvärvade en distributör under året. Förvärv integreras alltid i den existerande affärsstrukturen för att ge de bästa möjligheterna till lönsam tillväxt och för att utveckla synergier. Se även affärsområdesavsnitten på sidorna 24–35 samt not 2.

Ny division

Den 1 januari 2008 bildades Atlas Copcos första servicedivision, inom affärsområdet Kompressorteknik. Kundservice och reservdelsverksamheter från andra divisioner inom affärsområdet har slagits samman för att skapa en specialiserad servicedivision.

Personalneddragningar

Efter det fall i efterfrågan som påverkade alla verksamheter i det fjärde kvartalet har åtgärder för att anpassa kapacitet och kostnader genomförts i hela Gruppen. Arbetsstyrkan reducerades med 1 365 anställda under fjärde kvartalet 2008. Kostnader relaterade till dessa aktiviteter uppgick till MSEK 258 under 2008.

NyVD och koncernchef

I januari 2009 tillkännagav styrelsen i Atlas Copco att Ronnie Leten, för närvarande chef för affärsområdet Kompressorteknik, blir ny VD och koncernchef från den 1 juni 2009. Han efterträder Gunnar Brock som har beslutat att lämna sin post efter att ha lett Gruppen i sju år.

Händelser efter bokslutskommunikén

I samband med bokslutskommunikén den 2 februari tillkännagavs att ytterligare personalneddragningar kommer att göras under 2009 som väntas påverka mer än 3 000 personer globalt. Kostnader i samband med neddragningarna beräknas uppgå till MSEK 400.

Geografisk fördelning av ordergång per affärsområde, %

	Kompressor- teknik	Anläggnings- och gruvteknik	Industri- teknik	Gruppen
Nordamerika	15	21	21	18
Sydamerika	7	11	5	8
Europa	43	31	57	39
Afrika/Mellanöstern	10	16	2	12
Asien/Australien	25	21	15	23
Totalt	100	100	100	100

Fördelning av ordergång per geografiskt område, %

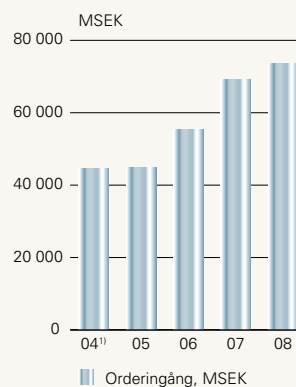
	Kompressor- teknik	Anläggnings- och gruvteknik	Industri- teknik	Totalt
Nordamerika	40	48	12	100
Sydamerika	43	51	6	100
Europa	54	32	14	100
Afrika/Mellanöstern	42	56	2	100
Asien/Australien	55	38	7	100

Ordergång per kundkategori, %

	Kompressor- teknik	Anläggnings- och gruvteknik	Industri- teknik	Gruppen
Bygg- och anläggning	14	37	1	22
Tillverkning	36	0	84	25
Processindustri	26	0	2	13
Gruv	6	56	0	26
Service	9	2	2	6
Övrigt	9	5	11	8
Totalt	100	100	100	100

Kunder klassificeras enligt standarder för näringsgrensindelning. Klassificeringen visar inte alltid slutanvändarens näringsgren.

Ordergång



¹) Inklusive avvecklade verksamheter

Marknadsutsikter på kort sikt

Den nuvarande ekonomiska situationen gör marknadsutsikterna mycket osäkra men efterfrågan väntas vara fortsatt mycket svag i de flesta industrier och regioner.

Publicerat den 2 februari 2009

Ekonomisk översikt och analys

Intäkter

Gruppens intäkter steg 17% till MSEK 74 177 (63 355). Volymen steg 9% för jämförbara enheter hänförligt till alla affärsområden: Anläggnings- och gruvteknik +13%, Kompressorteknik +7% och Industriteknik +3%. Priserna steg 3% och strukturförändringar (förvärv och avyttringar) stod för 5% medan valutaomräknings-effekten var nära på neutral. Se även affärsområdesavsnitten på sidorna 24–35 samt not 2 och 3.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet ökade 14% till rekordhöga MSEK 13 806 (12 066), motsvarande en rörelsemarginal på 18,6% (19,0). Stark lönsamhet som ett resultat av ökade intäktsvolym och prishöjningar motverkades delvis av engångskostnader för personalneddragningarna under fjärde kvartalet. Förändringar i valutakurser samt lägre lönsamhet i nyligen förvärvade bolag hade också en negativ inverkan på marginalen. Den negativa effekten av valutakursförändringar uppgick till cirka MSEK 340 jämfört med föregående år vilket påverkade rörelsemarginalen med ungefär en halv procentenhet.

Rörelseresultatet för affärsområdet Kompressorteknik ökade 8% till MSEK 7 291 (6 749), vilket motsvarar en marginal på 20,5% (21,2). Marginalen gynnades av ökade intäktsvolym och höjda priser samt en realisationsvinst från försäljningen av uthyrningsverksamheten i Spanien, men påverkades negativt av engångskostnader i fjärde kvartalet, valutaeffekter och nyligen genomförda förvärv/avyttringar. De negativa effekterna påverkade rörelsemarginalen med något mer än en procentenhet. Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 57% (65).

Rörelseresultatet för affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik steg 28% till MSEK 5 602 (4 384), vilket motsvarar en marginal på 17,7% (17,4). Rörelsemarginalen gynnades kraftigt av högre intäktsvolym och prisökningar vilket mer än uppvägs de negativa effekterna från valuta, nyligen genomförda förvärv och engångskostnader. De negativa effekterna påverkade rörelsemarginalen med nära två procentenheter. Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 29% (32).

Rörelseresultatet för affärsområdet Industriteknik minskade 14% till MSEK 1 328 (1 539), motsvarande en marginal på 17,8%

(22,4), långt under föregående års rekordnivå. Engångskostnader är hänförliga till både omstruktureringskostnader från stängningen av en fabrik i Storbritannien och kostnader för personalneddragningar. Rörelsemarginalen påverkades även negativt av en ofördelaktig försäljningsmix, valuta och nyligen genomförda förvärv. Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 43% (58).

Avskrivningar och EBITDA

Avskrivningar uppgick till MSEK 2 080 (1 800), varav hyresutrustning svarade för MSEK 585 (588), byggnader och maskiner MSEK 891 (731) och avskrivningar på immateriella tillgångar MSEK 604 (481). Vinst före avskrivningar, EBITDA, uppgick till MSEK 15 886 (13 866), vilket motsvarar en marginal på 21,4% (21,9).

Finansnetto

Gruppens finansnetto uppgick till MSEK –694 (–1 532). Netto-räntekostnaden ökade till MSEK –1 243 (–453), vilket speglar den högre belåningen sedan mitten av 2007 samt något högre räntekostnader. I finansnettot ingår en skattefri vinst på MSEK 939 hänförlig till återföring till Sverige av euro-baserat eget kapital. Även en realisationsvinst på MSEK 33 ingår efter försäljningen av delar av innehavet av aktier i det avyttrade Rental Service Corporation (RSC). Föregående års finansnetto innefattar en realisationsvinst på MSEK 134 från försäljningen av RSC-aktier liksom en nedskrivning om MSEK 864 på rättigheter till skuldebrev som utgjorde en villkorad extrabetalning vid 2006 års försäljning av maskinuthyrningsverksamheten. Valutakursdifferenser uppgick till MSEK –126 (–54).

Övriga finansiella poster uppgick till MSEK –297 (–295), huvudsakligen hänförligt till negativa effekter av värdering till verkligt värde av finansiella instrument. Se not 27 för ytterligare information om finansiella instrument, finansiell exponering och principer för kontroll av finansiella risker.

Resultat före skatt

Atlas Copco-gruppens resultat före skatt ökade 24% till MSEK 13 112 (10 534), motsvarande en marginal på 17,7% (16,6).

Skatter

Skattekostnader under året uppgick till MSEK 3 106 (3 118), vilket motsvarar 23,7% (29,6) av resultatet före skatt. Se även not 10.

Nyckeltal per affärsområde

	Intäkter		Rörelseresultat		Rörelsemarginal, %		Avkastning på sysselsatt kapital, %		Investeringar i anläggningar ¹⁾	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Kompressorteknik	35 587	31 900	7 291	6 749	20,5	21,2	57	65	1 194	925
Anläggnings- och gruvteknik	31 660	25 140	5 602	4 384	17,7	17,4	29	32	1 213	1 074
Industriteknik	7 450	6 871	1 328	1 539	17,8	22,4	43	58	148	159
Gruppgemensamma funktioner/elimineringar	–520	–556	–415	–606					344	201
Totalt för Gruppen	74 177	63 355	13 806	12 066	18,6	19,0	34	29	2 899	2 359

¹⁾ Exklusive leasade tillgångar.

Exklusive effekten från den skattefria vinsten i finansnettot motsvarade skattekostnaderna 25.5% av resultatet före skatt. Föregående års skattekostnader motsvarade 27.4% av resultatet före skatt exklusive nedskrivningen av rättigheter till skuldebrev med MSEK 864, för vilken ingen skatteminskning redovisades.

Årets resultat och resultat per aktie

Resultat från kvarvarande verksamhet steg 35% till MSEK 10 006 (7 416). Resultat per aktie från kvarvarande verksamhet uppgick till SEK 8.18 (6.05), en ökning med 35%. Justerat för engångseffekten från den skattefria vinsten, var periodens resultat från kvarvarande verksamheter MSEK 9 067 och vinst per aktie före utspädning var SEK 7.41.

Årets resultat uppgick till MSEK 10 190 (7 469), varav MSEK 10 157 (7 439) och MSEK 33 (30) är hänförligt till aktieägarna respektive minoritetsintressen. Resultatet innefattar resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt, på MSEK 184 (53). Se även not 3. Resultat per aktie före och efter utspädning och inklusive avvecklade verksamheter uppgick till SEK 8.33 (6.09).

Nyckeltal

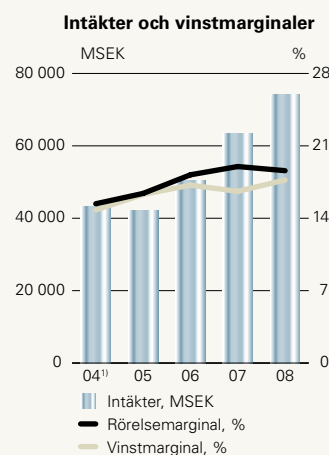
MSEK	2008	2007
Orderingång	73 572	69 059
Intäkter	74 177	63 355
Rörelseresultat	13 806	12 066
– i % av intäkterna	18.6	19.0
Resultat före skatt	13 112	10 534
– i % av intäkterna	17.7	16.6
Resultat från kvarvarande verksamheter	10 006	7 416
Resultat per aktie före utspädning, SEK	8.18	6.05
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	8.18	6.04
Årets resultat ¹⁾	10 190	7 469
Resultat per aktie före utspädning, SEK ¹⁾	8.33	6.09
Resultat per aktie efter utspädning, SEK ¹⁾	8.33	6.09

¹⁾ Inklusive avvecklade verksamheter.

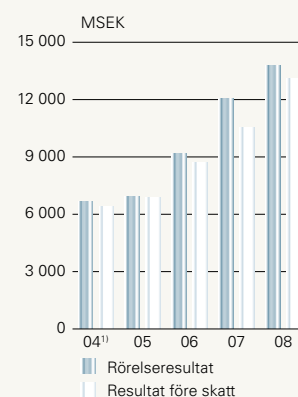
Försäljningsbrygga

MSEK	Orderingång	Orderstock, 31 december	Intäkter
2006	55 239	12 639	50 512
Strukturförändring, %	+11		+11
Valuta, %	–4		–4
Pris, %	+2		+2
Volym, %	+16		+16
Totalt, %	+25		+25
2007	69 059	19 618	63 355
Strukturförändring, %	+5		+5
Valuta, %	0		0
Pris, %	+3		+3
Volym, %	–1		+9
Totalt, %	+7		+17
2008	73 572	20 692	74 177

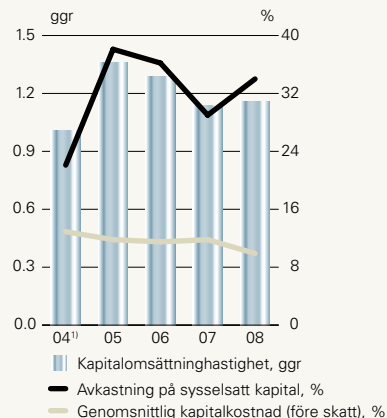
För mer detaljer och kommentarer, se även affärsområdesavsnitten på sidorna 24–35.



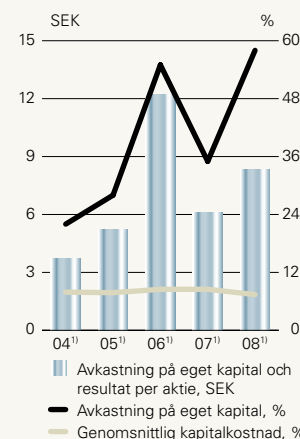
Rörelseresultat och resultat före skatt



Kapitalomsättningshastighet och avkastning på sysselsatt kapital



Avkastning på eget kapital och resultat per aktie



¹⁾ Inklusive avvecklade verksamheter.

Ekonomisk översikt och analys

(fortsättning)

Balansräkning

Gruppens totala tillgångar ökade till MSEK 75 394 (56 659). Tillgångar exklusive likvida medel i jämförbara enheter ökade cirka 20%, vilket avspeglar tillväxten i intäkter med motsvarande ökning av rörelsekapital. Valutaomräkningseffekter tillförde ungefär 9% och förvärv netto efter avyttringar tillförde cirka 1%. Tillgångar som är uppbundna i kundfinansieringsverksamheten stod för 3% av ökningen.

Balansräkning i sammandrag

MSEK	31 dec 2008		31 dec 2007	
Immateriella anläggningstillgångar	12 916	17%	11 665	21%
Hyresmaskiner	2 282	3%	1 906	3%
Övriga materiella anläggningstillgångar	6 353	8%	4 894	9%
Övriga anläggningstillgångar	7 977	11%	4 245	8%
Varulager	17 106	23%	12 725	22%
Kundfordringar och övriga fordringar	21 603	29%	16 627	29%
Finansiella omsättningstillgångar	1 659	2%	1 124	2%
Likvida medel	5 455	7%	3 473	6%
Tillgångar som innehas för försäljning	43	0%	–	–
Summa tillgångar	75 394	100%	56 659	100%
Eget kapital	23 768	32%	14 640	26%
Räntebärande skulder	30 404	40%	24 397	43%
Icke räntebärande skulder	21 222	28%	17 622	31%
Summa eget kapital och skulder	75 394	100%	56 659	100%

Anläggningstillgångar och investeringar

Anläggningstillgångar ökade, främst till följd av förvärv och investeringar i övriga materiella anläggningstillgångar (fastigheter, maskiner och inventarier). Förvärv tillförde MSEK 411. Investeringar i immateriella anläggningstillgångar, i första hand hänförliga till aktivering av vissa utvecklingsutgifter, uppgick till MSEK 646 (530).

Bruttoinvesteringar i hyresutrustning uppgick till MSEK 1 158 (1 028), medan försäljning av begagnad hyresutrustning uppgick till 419 (586). Därmed uppgick nettoinvesteringar i hyresutrustning till MSEK 739 (442).

Investeringar i övriga materiella anläggningstillgångar uppgick till MSEK 1 741 (1 331), 95% mer än de årliga avskrivningarna. Betydande investeringar för att öka produktionskapaciteten och effektiviteten gjordes i Kompressor-tekniks fabriker i Belgien, Tyskland och Kina, i Anläggnings- och gruvtekniks fabriker i Sverige och USA samt i Industritekniks fabrik i Sverige. En ny kontorsbyggnad som delas av alla de tre affärsområdena, byggdes i Ryssland.

Investeringar i finansiella tillgångar, främst finansiella leasingavtal hänförliga till finansiering av kunders utrustning, ökade till MSEK 1 141 (1 088). Minoritetsinnehavet i maskinuthyrningsverksamheten redovisas som finansiell anläggningstillgång. Det bokförda värdet på denna tillgång var vid årsskiftet MSEK 713 (957).

Rörelsekapital

Varulager ökade 34% och kundfordringar 17% framför allt till följd av försäljningsökningen och valutaomräkningseffekter. Det genomsnittliga värdet av varulager i förhållande till intäkter ökade till 20.2% (17.3), vilket, förutom valutakurseffekter, speglar den snabba försämringen av efterfrågan i slutet av året samt en förändring av försäljningsmixen med högre tillväxt i länder långt från huvudfabrikerna. Det genomsnittliga värdet av kundfordringar i förhållande till intäkter var 19.0% (18.6). Vid årets slut var motsvarande värden 23.1% (20.1) respektive 20.8% (20.7).

Leverantörsskulder steg 15%. Genomsnittliga leverantörsskulder i förhållande till intäkterna ökade till 8.4% (8.1).

Likvida medel

Likvida medel uppgick till MSEK 5 455 (3 473). Ökningen var ett resultat av ett positivt kassaflöde och omräkning av utländsk likviditet till SEK.

Räntebärande skulder

Räntebärande skulder, exklusive ersättningar efter avslutad anställning, uppgick till MSEK 28 482 (22 669). Ersättningar efter avslutad anställning steg till MSEK 1 922 (1 728), främst på grund av valutakursförändringar. Se även not 21 och 23.

Eget kapital

Förändring av eget kapital i sammandrag

MSEK	2008	2007
Vid årets början	14 640	32 708
Intäkter och kostnader redovisade direkt i eget kapital, netto	3 056	1 791
Årets resultat	10 190	7 469
Transaktioner med aktieägare	–4 118	–27 328
Vid årets slut	23 768	14 640
Eget kapital		
– hänförligt till moderbolagets aktieägare	23 627	14 524
– hänförligt till minoriteten	141	116

Vid årets slut uppgick Gruppens eget kapital inklusive minoritetsintressen till MSEK 23 768 (14 640). Omräkningsdifferenser redovisade direkt i eget kapital uppgick till MSEK 4 914 (1 899). Nettoeffekten efter skatter hänförlig till säkringar och verkligt värde reserv uppgick till MSEK –1 858. MSEK 3 662 (2 899) skiftades ut till aktieägarna i moderbolaget i form av ordinarie utdelning. Föregående år skiftades MSEK 24 416 ut genom ett obligatoriskt inlösenförfarande. Under 2008 uppgick nettot av återköp och försäljning av aktier till MSEK 453 (25).

Eget kapital per aktie uppgick till SEK 20 (12). Andelen eget kapital av de totala tillgångarna utgjorde 32% (26). Vid årsskiftet var Atlas Copcos börsvärde på NASDAQ OMX Stockholm MSEK 78 350 (114 630), exklusive bolagets eget aktieinnehav, eller 329% (783) av redovisat eget kapital.

Den information angående offentliga anbud som anges för moderbolaget på sidan 23, gäller även för Gruppen.

Nettoskuldsättning

Gruppen hade vid årets slut en nettoskuldsättning på MSEK 21 686 (19 775), justerat med –1 604 (–25) för verkligt värde på relaterade ränteswappar. Skuldsättningsgraden, det vill säga nettoskuldsättning i förhållande till eget kapital, var 91% (135).

Kassaflöde

Kassaflödet före förändring av rörelsekapital (intäkter minus rörelsekostnader efter återföring av ej kassaflödespåverkande poster, såsom avskrivningar, och efter skatt) uppgick till MSEK 11 874 (10 005).

Rörelsekapitalet ökade med MSEK 2 991 (2 326) då kundfordringar och varulager steg, främst på grund av volymökningen.

Nettokassaflöde från den löpande verksamheten ökade till MSEK 8 883 (7 679). Nettokassaflöde från investeringsverksamheten, exklusive avvecklade verksamheter, uppgick till MSEK –4 352 (–8 808), vilket inkluderar ökade investeringar i materiella anläggningstillgångar och finansiella tillgångar för kundfinansiering, samt nettoeffekten av förvärv/avyttringar, vilken uppgick till MSEK –237 (–5 718).

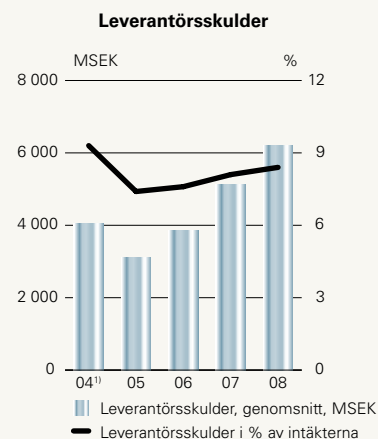
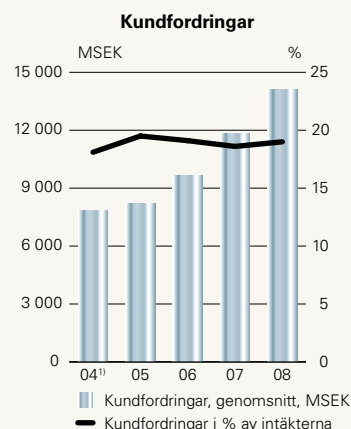
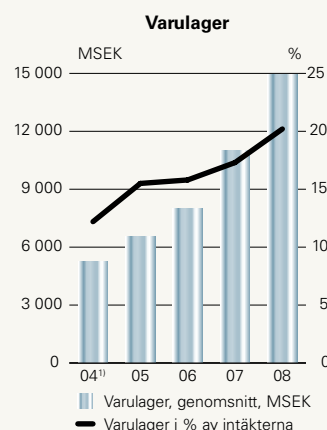
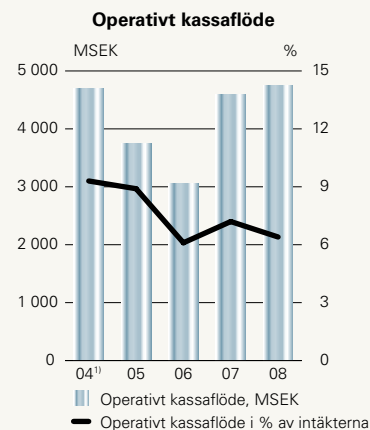
Det operativa kassaflödet före förvärv/avyttringar och utdelningar uppgick till MSEK 4 751 (4 589), vilket motsvarar 6% (7) av Gruppens intäkter.

Kapitalomsättningshastighet

Kapitalomsättningshastigheten var 1.16 (1.14) och omsättningshastigheten på sysselsatt kapital var 1.67 (1.60). Omsättningshastigheterna steg då kontantersättningen från den avyttrade maskinuthyrningsverksamheten redovisades som tillgång i balansräkningen under det första halvåret föregående år.

Avkastning på sysselsatt kapital och avkastning på eget kapital

Avkastning på sysselsatt kapital steg till 33.5% (29.3) och avkastning på eget kapital till 57.7% (34.7). Avkastning på sysselsatt kapital exklusive kundfinansieringsverksamheten var 36.4% (31.1). Gruppen använder för närvarande en sammanvägd genomsnittlig kapitalkostnad (WACC) på 7.4%, vilket motsvarar en kapitalkostnad före skatt på cirka 9.9%, som minimikrav för investeringar och som övergripande jämförelsemått.



¹⁾ Inklusive avvecklade verksamheter.

Produktutveckling

Målet med aktiviteterna inom forskning och utveckling är att uppnå Gruppens vision First in Mind—First in Choice® genom innovation och interaktion med kunder. Det breda spann av teknologier som används av Atlas Copco – från avancerade datoriserade kontrollsystem, hydraulik och pneumatik till specialiserade teknologier såsom komprimering av luft och bergborring – skapar en spännande och utmanande miljö för Gruppens produktutvecklare. En framgångsrik metod för att bibehålla en ledande marknadsposition har varit att arbeta nära universitet och i olika samarbeten och allianser med kunder runt om i världen. Under 2008 steg investeringarna i produktutveckling, inklusive aktiverade utvecklingsutgifter, 14% till MSEK 1 649 (1 446), vilket motsvarar 2.2% (2.3) av intäkterna och 2.7% (2.8) av rörelsekostnaderna. För ytterligare information, se beskrivningar under respektive affärsområde.

Personal

	2008	2007
Medelantal anställda, totalt	34 119	29 522
– Sverige	4 515	3 898
– Utlandet	29 604	25 624
Affärsområden		
– Kompressorteknik	15 303	14 066
– Anläggnings- och gruvteknik	13 992	11 132
– Industri teknik	3 748	3 386
– Grupp gemensamma funktioner	1 076	938

Under 2008 ökade medelantalet anställda i Atlas Copco-gruppen med 4 597 till 34 119 (29 522). Vid årsskiftet var antalet anställda 34 043 (32 947). För jämförbara enheter steg antalet anställda med 868. Förvärv, netto efter avyttringar, tillförde 228 anställda. Se även not 5.

Chefsförsörjning

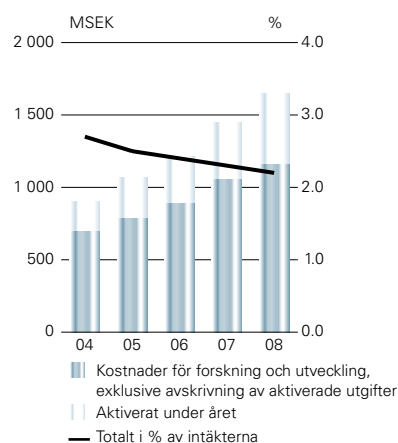
Kompetenta och engagerade chefer är avgörande för att Atlas Copco ska kunna genomföra sin strategi. Atlas Copcos strategi för chefsförsörjning är att ha ett flöde av potentiella ledare inom Gruppen som strävar mot allt mer utmanande befattningar, vilket därmed säkerställer rekryteringen till ledande befattningar.

Intern rörlighet är ett sätt att öka effektiviteten och undvika stagnation i organisationen. När en chef har genomfört sitt uppdrag får han/hon ett nytt uppdrag, antingen inom den nuvarande befattningen eller i en ny. Målet är att 85% av cheferna ska rekryteras internt. Utfallet för 2008 var 80% (80).

Atlas Copcos anställda uppmanas att utvecklas professionellt genom att söka de lediga befattningar som annonseras på den interna arbetsmarknaden, som startades 1992. Under 2008 utannonserades 2 231 (3 019) lediga tjänster, varav 338 (533) var internationella.

Gruppen har 349 (323) utlandsanställda från 46 länder som arbetar i 59 länder. Andelen utlandsanställda svenskar har sjunkit

Utgifter för forskning och utveckling



från 28% 1998 till 14% 2008. De utlandsanställdas uppgift är att bidra till de lokala chefernas utveckling samtidigt som de själva får en internationell, professionell erfarenhet för att sedan kunna gå vidare till än mer krävande befattningar inom Gruppen.

Rekrytering och kompetensutveckling

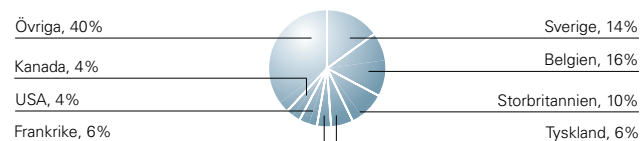
Ett av Gruppens mål är att varje medarbetare ska erbjudas i genomsnitt 40 timmars utbildning per år. Under 2008 ökade genomsnittet till 38.1 timmar (37.2). Ett annat mål är att eliminera antalet arbetsrelaterade olyckor och under året fortsatte antalet olyckor att minska jämfört med föregående år. En anledning till denna utveckling är att OHSAS 18001 har implementerats i fler bolag inom Gruppen.

Extern rekrytering av unga medarbetare med hög potential sker genom aktiv marknadsföring av Atlas Copco som arbetsgivare. Gruppen strävar efter att öka andelen kvinnliga medarbetare och under året ökade andelen kvinnor bland nyligen utexaminerade rekryter.

Lika möjligheter, rättvisa och mångfald är grundpelare i Atlas Copcos riktlinjer för personalutveckling. Atlas Copcos arbetsstyrka speglar den lokala rekryteringsbasen och innefattar alla kulturer, religioner och nationaliteter.

Se hållbarhetsredovisningen för ytterligare information om vad Gruppen uppnått i förhållande till målen inom den sociala området.

Nationalitet utlandsanställda 2008



Risikfaktorer och riskhantering

Att exponeras för risker är en del av affärsverksamheten. Detta avspeglas i Atlas Copcos riskhantering, vars syfte är att identifiera, mäta och förhindra att risker blir verklighet, samt att fortloppande göra förbättringar och på så sätt minska potentiella risker. Atlas Copcos riskhantering är inriktad på affärs-, finansiella och övriga potentiella betydande risker såsom legala risker, samt de risker som kan hota bolagets goda anseende och rykte.

I systemet för riskhantering ingår bedömningar, som ska genomföras inom alla affärsområden och divisioner. Inarbetade verktyg används för utvärdering och rangordning av befintliga risker utifrån deras potentiella ekonomiska inverkan och sannolikheten att de ska bli verklighet.

Atlas Copco-gruppens principer, riktlinjer och instruktioner ger de ansvariga cheferna verktyg för att övervaka och följa upp verksamhetens utveckling, för att tidigt kunna upptäcka avvikelser som skulle kunna utvecklas till risker. Cheferna är ansvariga för att utveckla strategier och verksamhet i sina respektive enheter, för att identifiera möjligheter och risker samt för att övervaka och följa upp, både formellt med hjälp av tillgängliga verktyg, och informellt genom kontinuerlig kommunikation med medarbetare, kunder och andra intressenter.

Ett systematiskt sätt att följa upp läget i verksamheterna är genom månadsrapporter, där cheferna beskriver utvecklingen i sina respektive enheter. I dessa månadsrapporter hissas ”varningsflaggor” om negativa avvikelser eller risker identifieras. Se även rapporten om koncernens styrning.

Marknadsrisker

Efterfrågan på Atlas Copcos produkter och tjänster påverkas av förändringar i kundernas investeringsplaner och produktionsnivåer. En utbredd finansiell kris och ekonomisk nedgång, som den nuvarande, påverkar både Gruppens intäkter och lönsamhet negativt. Vidare påverkas kundernas förmåga att finansiera sina investeringar av att finansmarknadernas funktion försämrats.

Gruppens försäljning är dock väl spridd med kunder i många branscher och länder världen över, vilket begränsar effekten när förändringarna i efterfrågan är avgränsade till en enskild bransch, land eller region.

Förändringar i kunders produktionsnivåer inverkar på försäljningen av eftermarknadsprodukter, som reservdelar, service och förbrukningsvaror. Dessa förändringar har dock historiskt varit förhållandevis små i jämförelse med förändringarna i investeringar, vilket indikerar en mer begränsad risk för försämrad försäljning på grund av lägre produktionsnivåer.

Atlas Copco har en ledande position inom de flesta marknadssegment där bolaget bedriver verksamhet och antalet konkurrenter av jämförbar storlek är relativt få. På tillväxtmarknader etableras regelbundet nya, mindre konkurrenter, vilket kan påverka Atlas Copco negativt, framför allt genom konkurrenskraftig prissättning.

Produktutvecklingsrisker

Atlas Copcos tillväxt och lönsamhet på lång sikt är beroende av förmågan att utveckla och framgångsrikt lansera och marknads-

föra nya produkter. För att säkra sin ledande position på marknaden, investerar Atlas Copco kontinuerligt i forskning och utveckling för att utveckla produkter i linje med kundernas efterfrågan och förväntningar. Om Atlas Copco inte klarar av att framgångsrikt introducera nya produkter vid rätt tidpunkt kan det påverka intäkter och resultat negativt.

En av utmaningarna i detta avseende blir att kontinuerligt utveckla innovativa, hållbara produkter som konsumerar mindre resurser över hela livscykeln (såsom energi, vatten, stål och arbetsinsats). Varje Atlas Copco-division har utarbetat mätbara effektivitetsmål för sina huvudsakliga produktkategorier. I varje specifikation för ett nytt produktutvecklingsprojekt tas hänsyn till energi och andra resurser.

Produktutvecklingsinsatser reflekterar även nationell och regional lagstiftning i USA och EU inom områden såsom utsläpp, buller- och vibrationsnivåer och återvinning. Detta kan öka risken för konkurrens på tillväxtmarknader där lågkostnadsprodukter inte påverkas av sådana regler.

Teknologin för kompressorer, anläggnings- och gruvutrustning och monteringsverktyg till tillverkningsindustrin anses vara relativt mogen. Risken bedöms som liten att en konkurrent genom ett teknologiskt framsteg allvarligt skulle kunna hota Gruppens position.

Produktionsrisker

Atlas Copco har en global tillverkningsstrategi som bygger på egen tillverkning av nyckelkomponenter och montering. Tillverkningen av nyckelkomponenterna är koncentrerad till ett fåtal platser. Vid avbrott eller om kapaciteten inte är tillräcklig på dessa platser kan det få följder för leveranserna. I syfte att minimera dessa risker och ha en hög flexibilitet, övervakar tillverkningsenheterna kontinuerligt produktionsprocessen, gör riskbedömningar och utbildar medarbetare. Därutöver investeras i moderna maskiner som kan utföra flera olika slags uppgifter och fabrikena är utrustade med sprinklersystem för brandbekämpning och dylikt.

Många komponenter köps in från underleverantörer. Tillgängligheten är beroende av underleverantörerna och om de skulle drabbas av driftstörningar eller ha otillräcklig kapacitet kan det påverka leveranserna. För att minimera dessa risker har Atlas Copco bildat ett globalt nätverk av underleverantörer. Det innebär att det i de flesta fall finns mer än en underleverantör som kan leverera en viss komponent.

Atlas Copco exponeras också mot råvarupriser, direkt och indirekt. Kostnadsökningar för råvaror och komponenter har de senaste åren kompenserats dels av ökade volymer, dels av högre marknadspriser gentemot kunder.

Atlas Copco påverkar miljön i produktionsprocessen genom användningen av naturtillgångar och genom att generera utsläpp och avfall. För att begränsa miljöpåverkan från produktionen, har Gruppen som mål att alla tillverkningsenheter ska vara certifierade i enlighet med standarden ISO 14001.

Distributionsrisker

Atlas Copco distribuerar produkter och tjänster huvudsakligen direkt till slutkunden, men även via distributörer och uthyrnings-

företag. All fysisk distribution från Atlas Copco av produkter är koncentrerad till ett antal servicecenter och effektiviteten av dessa kontrolleras fortlöpande för att minimera störningar och förbättra leveranseffektiviteten.

Distributionen av tjänster beror på hur effektiv eftermarknadsorganisationen är. Atlas Copco anslår betydande medel till utbildning av medarbetare och utveckling av denna organisation. Distributörernas effektivitet kan inverka negativt på Atlas Copcos försäljning. Däremot har ingen enskild distributör någon väsentlig betydelse för Gruppen.

Risker vid förvärv och avyttringar

Atlas Copco har som mål att växa inom alla sina affärsområden. Tillväxten ska framför allt vara organisk och kompletteras med utvalda förvärv. I syfte att säkerställa att förvärv blir framgångsrika har Gruppen inrättat en särskild förvärvsgrupp för förvärvsprocessen, som erbjuder utbildning i Atlas Copcos förvärvsmodell, som baseras på erfarenhet från ett antal förvärv. Förvärvsgruppen stödjer alla affärsheter vid förvärv och initierar revisioner efteråt. Det är svårt att integrera förvärvade verksamheter och det är inte säkert att varje integrering lyckas väl. Kostnader hänförliga till förvärv kan därför bli högre än förväntat och/eller synergier kan ta längre tid att realisera än förväntat. Även avyttringar av tillgångar som inte tillhör kärnverksamheten kan visa sig bli mer kostsamma än förväntat.

Prövningar av nedskrivningsbehov görs årligen på förvärvad goodwill, vilka granskas av Gruppens revisorer. Om goodwill inte anses rätt värderad vid en sådan prövning kan det leda till en nedskrivning, vilket skulle påverka Atlas Copco-gruppens resultat.

Finansiella risker

Atlas Copco exponeras för valutarisker, ränterisker och andra finansiella risker. I enlighet med de övergripande målen i fråga om tillväxt, rörelsemarginal och avkastning på kapital, har Atlas Copco antagit en policy för kontroll av de finansiella risker som Gruppen exponeras för. En kommitté för finansiell riskhantering sammanträder regelbundet för att fatta beslut om hantering av finansiella risker.

Den senaste tidens turbulens på finansmarknaderna har gjort det dyrare och svårare för låntagare i allmänhet att ta upp ny finansiering. Atlas Copco har visserligen redan säkrat långsiktiga lån och har en garanterad långsiktig kreditfacilitet, men en utdragen turbulens och vidare försämring av hur finansmarknaderna fungerar skulle kunna leda till ökade kostnader samt svårigheter med att hantera framtida finansieringsbehov.

Atlas Copcos nettoräntekostnad påverkas av förändrade marknadsräntor. Generellt sett föredrar Atlas Copco att ha en kort räntebindningstid, vilket kan resultera i större volatilitet i nettoräntekostnaden jämfört med att ha en lång räntebindningstid. Historiskt har dock högre räntor tenderat att spegla en stark ekonomi under vilken Gruppen har goda resultat och således kan klara av högre räntekostnader. Gruppens resultat under perioder av en svagare ekonomi kanske inte är lika starkt, men räntorna tenderar då också att vara lägre och minska nettoräntekostnaden.

Valutakursförändringar kan påverka Gruppens resultat negativt när intäkter från försäljning och kostnader för produktion och inköp är i skilda valutor (transaktionsrisk). För att begränsa

den möjliga negativa effekten av denna exponering bevakar och justerar Gruppens verksamheter löpande försäljningsprisnivåer och kostnadsstrukturer. Gruppens ledning kompletterar ibland dessa åtgärder genom finansiella säkringar för att skydda Gruppens vinster. En negativ effekt på Gruppens vinster kan också inträffa när de utländska dotterföretagens resultat räknas om till svenska kronor (omräkningsrisk) och på Gruppens eget kapital när de utländska dotterföretagens nettotillgångar räknas om till svenska kronor (omräkningsrisk). Dessa omräkningsrisker säkras delvis genom upplåning i utländska valutor och finansiella derivat.

Atlas Copco är exponerat för risken att inte få betalt av vissa av det stora antalet kunder när försäljning sker på kredit. Atlas Copco har de senaste åren byggt upp en egen kundfinansieringsverksamhet, (ACF) för att öka erbjudandet gentemot kunder. Strikta kreditregler används och ACF behåller normalt en säkerhet i utrustningen till dess att full betalning erhållits. Det finns ingen större koncentration av kreditrisk och avsättningar för kreditförluster bedöms vara tillräckliga baserat på kända fall och generella avsättningar för förluster baserat på historiska förlustnivåer. Se även not 27.

Risk som avser anseendet

Gruppens anseende är en värdefull tillgång som kan påverkas dels av Gruppens verksamhet eller agerande, dels av externa intressenters agerande. Atlas Copco-gruppen undviker handlingar som skulle kunna riskera Gruppens goda rykte och vidtar många åtgärder för att trygga sitt anseende.

För att säkerställa god affärssed på samtliga marknader utbildas chefer löpande i Atlas Copcos affärskod.

Då och då möter Atlas Copco kunder som har problem rörande miljö- och människorättsaspekter i sin verksamhet. För att stödja verksamheten i sådana situationer, har Gruppen utvecklat en checklista för utvärdering av Atlas Copcos kunder. Resultaten kan användas för utvärdering av ryktes- och hållbarhetsrisker.

Risker som avser Gruppens goda rykte kan även uppstå i relationen med leverantörer som inte lever upp till internationellt accepterade etiska, sociala och miljömässiga standarder. Utvärderingar av leverantörer utförs kontinuerligt i enlighet med en checklista framtagen av FN:s Global Compact. Insatser kan göras för att stödja leverantörer som visar en vilja att åtgärda en brist för att möta Atlas Copcos förväntningar. Om en förbättring ändå inte kan uppvisas avslutar Atlas Copco affärsrelationen.

Risker för korruption och bedrägeri

Gruppen är medveten om risken att utsättas för bedrägeri av externa eller interna parter och har interna kontrollrutiner såsom internrevision och en etisk hjälplinje för att motverka och upptäcka avvikelser som kan vara ett resultat av sådana aktiviteter. Den interna revisions- och säkerhetsfunktionen är etablerad för att säkra bolagsstyrningen, intern kontroll och policyer för riskhantering (se även avsnittet om internkontroll i rapporten om concernens styrning).

Korruption och mutor förekommer på marknader där Atlas Copco bedriver verksamhet. Cirka 15% av världens befolkning bor i områden med en hög grad av korruption. Transparency International's Corruption Perception Index visar att trenden för

affärsintegritet går åt fel håll i många länder. Atlas Copco har nolltolerans mot korruption. För att undvika risken för att osunda lojalitetsförhållanden ska uppstå, eller för att brott ska begås, ska anställda avstå från att ge eller ta emot någonting som har mer än ett symboliskt värde från någon aktör. Gruppen har skapat utbildningsmoduler för att öka medvetenheten om sådant oacceptabelt beteende och därmed hjälpa dem att undvika det.

Legala risker

Ansvar för att bevaka och styra den legala riskhanteringen inom Gruppen ligger hos den legala avdelningen. Utöver den löpande uppföljningen av den legala riskexponering som äger rum inom den operativa och legala strukturen med fokus på speciella områden, görs årligen en särskild genomlysning av samtliga bolag i Gruppen. Resultatet sammanställs, analyseras och redovisas, med särskilt beaktande av trendutveckling av riskområden, för såväl Styrelsen som revisor.

Slutsatsen för verksamhetsåret 2008 var att Atlas Copcos möjliga legala risk har planat ut eller till och med minskat jämfört med 2007, vilket framförallt återspeglar en väsentlig minskning av kändan i USA gällande produktansvar för respiratoriskt kumulativt trauma. I beaktande av storleken på Gruppens verksamhet och det faktum att Gruppens produkter hittills inte har sammankopplats med någon faktisk skada i dessa fall är den faktiska totala risknivån fortsatt låg.

Atlas Copcos affärsverksamhet påverkas av många affärs- mässiga och ekonomiska avtal med kunder, leverantörer och andra motparter, samt av licenser, patent och annan immaterial- rätt. Detta är normalt för ett bolag som Atlas Copco och bolaget

är inte beroende av något specifikt avtal eller någon immaterial- rätt. Ett område som tidigare inte har varit en angelägenhet, men som nu har blivit mer intressant som en följd av den nuvarande ekonomiska situationen är effekten av orderannulleringar.

Försäkringsbara risker

Atlas Copco har ett sedvanligt försäkringsprogram på plats för att skydda Gruppens och dess aktieägares alla försäkringsbara till- gångar och intressen. Varje bolag inom Gruppen ansvarar för att hantera och redovisa sina försäkringsfrågor i enlighet med rikt- linjerna i Gruppens försäkringsprogram.

Atlas Copcos försäkringsprogram tillhandahålls av Gruppens egna försäkringsbolag Industria Insurance Company Ltd och Atlas Copco Reinsurance S A. Återförsäkringskapacitet köps in i samarbete med externa försäkringsrådgivare. Omfattningen av försäkringsrisker som täcks av försäkringsprogrammet inkluderar fastigheter, olika sorters skadeståndskyldighet till följd av allmänt ansvar eller produktrelaterat ansvar, godsflöden och förmögen- hetsbrott samt skadeståndskrav gentemot VD eller Styrelse.

I anslutning till försäkringsprogrammet har standarder för att förebygga förluster utvecklats genom ett stort antal undersök- ningar för riskhantering. Dessa sker regelbundet och fokuserar på fysiska skador på Gruppens fabriker och de finansiella konsek- venserna. De olika slutsatserna av undersökningarna är summe- rade i en graderad skala, vilket ger ledningen kontroll över och en överblick av riskexponering inom de olika enheterna. Genom kontroll och anpassning i termer av riskhanteringsnivåer, kan risken för händelser som kan orsaka materiell skada och allvarligt påverka verksamheten inom Atlas Copco-gruppen, minskas.

Riskkategori	Möjliga risker för Atlas Copco	Riskhantering
Marknadsrisk	Förändringar i kundernas investeringsnivåer, brist på finansiering för kunderna, konkurrenters beteende	Månatliga rapporter, diversifierad struktur, ledande marknadspositioner
Produktutveckling	Brist på nya produkter, lagstiftning, ökade energikostnader	Kontinuerliga investeringar
Produktion	Störningar eller kapacitetsbrist i egna fabriker eller hos leverantörer, ökade kostnader, utsläpp	Fabriksutrustning som klarar flera moment, brett leverantörsnätverk, miljöcertifieringar
Distribution	Störningar i distributionscenter	Kontinuerlig övervakning av effektivitet, utbildning
Förvärv och avyttringar	Integrationsproblem, kostnader, nedskrivning av goodwill	Stöd från Atlas Copcos förvärvsgrupp för förvärv
Finansiella risker	Valuta- och ränteförändringar, kreditförluster, svårigheter att erhålla finansiering	Riktlinjer för finansiella risker, säkring, justeringar av priser och kostnader, långsiktiga lån
Rykte	Etiska eller andra överträdelse internt, hos leverantörer eller kunder	Utbildning i Atlas Copcos affärskod, utvärderingar av leverantörer och kunder
Korruption och bedrägerier	Bedrägerier av interna eller externa parter, korruption på några marknader	Internrevision, etisk hjälplinje, utbildning av personal
Legala risker	Rättstvister angående produkter och patent, affärs- och finansiella avtal	Årlig genomgång av riskexponeringen av legala avdelningen
Försäkringsbara risker	Fysisk skada på alla försäkringsbara tillgångar och andra intressen	Sedvanliga försäkringsprogram, omfattande granskningar av riskhantering
Finansiell rapportering	Den interna och externa rapporteringen kan misslyckas med att ge en rättvisande bild av den verkliga finansiella ställningen och resultatet	Internrevisioner och andra kontrollrutiner

Finansiella rapporteringsrisker

Atlas Copcos dotterbolag rapporterar sin finansiella ställning regelbundet i enlighet med interna rapporteringsregler vilka följer International Financial Reporting Standards (IFRS). Gruppens finansiella ställning, baserat på dessa rapporter, redovisas i enlighet med the Annual Accounts Act och IFRS. Risken som är relaterad till kommunikationen av den finansiella informationen till kapitalmarknaden är att rapporterna inte ger en rättvis bild av bolagets verkliga finansiella ställning och resultat. För att minimera denna risk har Gruppen ett flertal interna rutiner på plats för att säkerställa uppfyllelsen av Gruppens instruktioner, standarder, lagar och regleringar (se även avsnittet Internkontroll i rapporten om koncernens styrning).

Miljöpåverkan

Atlas Copco strävar efter att bedriva sin verksamhet på ett sätt som inte skadar miljön. Gällande miljölagstiftning följs i verksamheter och i processer runt om i världen. Gruppen rapporterar incidenter som är i strid med miljöregleringen såväl som incidenter som innefattar kemikalier, olje- eller gasutsläpp i enlighet med dessa lagar. Inga större incidenter som innefattade dessa aspekter rapporterades under 2008.

Gruppen bedriver verksamhet som kräver tillstånd enligt svensk miljölagstiftning i åtta svenska bolag. Dessa verksamheter omfattar framför allt bearbetning och montering av komponenter och tillstånden avser, till exempel, utsläpp i vatten och luft samt buller. Inga tillstånd har blivit indragna under 2008 och Gruppen har alla tillstånd som behövs för att bedriva sin verksamhet. Ett av tillstånden måste förnyas och ett ska revideras under 2009. Inga straff relaterade till miljötillstånd har blivit ålagda under 2008.

Atlas Copco etablerade under 2008 specificerade miljömål för Gruppen, se rapporten om koncernens styrning. Gruppen har även en global miljöpolicy för att stödja sina satsningar inom miljöområdet. Policyn slår fast att samtliga produktbolag ska certifieras i enlighet med den internationella standarden ISO 14001 och att alla anställda ska arbeta i en miljö som är certifierad enligt ett

miljöledningssystem. Under året har sex enheter blivit ISO 14001-certifierade. Sammantaget uppgick andelen ISO 14001-certifierade produktionsenheter till 92% (91) av kostnad för sålda varor. Många av Gruppens bolag runt om i världen har introducerat miljöledningssystem och i slutet av 2008 arbetade 65% (44) av Atlas Copcos anställda i en miljö som är certifierad enligt ett miljöledningssystem.

Atlas Copcos huvudsakliga miljöpåverkan sker när produkterna används. Gruppen fokuserar på att utveckla produkter och lösningar för att öka energieffektiviteten. Gruppens bolag har under året formulerat mätbara mål för de huvudsakliga produktkategorierna, som bygger på Gruppens miljömål. Miljö, säkerhet och hälsa såväl som ergonomiska aspekter har under många år utgjort en integrerad del av Atlas Copcos produktutvecklingsprocess. Kompressorer, anläggnings- och gruvutrustning samt industriverktyg utvecklas och tillverkas för att bli än mer energieffektiva och ergonomiska.

Atlas Copco strävar även efter att minska miljöpåverkan i form av energi- och vattenförbrukning, avfall och koldioxidutsläpp. Förbrukning och utsläpp ökade i de flesta fall både i absoluta och relativa termer, främst på grund av verksamhetens tillväxt och förvärv.

Se hållbarhetsredovisningen för ytterligare information kring Atlas Copcos miljömässiga prestationer.

Moderbolaget

Atlas Copco AB är moderbolag i Atlas Copco-gruppen. Bolaget har sitt säte i Stockholm, Sverige. Verksamheten innefattar holdingbolagsfunktioner såväl som delar av Gruppens treasuryfunktion. Under 2008 har Gruppens specialistavdelning för administration av utlandsanställd personal (s.k. expatriater) och förmåner inklusive pensioner till sådan personal integrerats i moderbolaget.

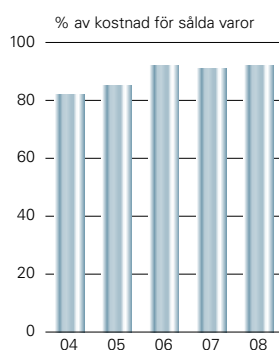
Resultat

Resultat efter finansiella poster uppgick till MSEK 4 550 (285). 2008 års resultat innefattar stora utdelningar från dotterföretag. Se även not A4. Årets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till MSEK 6 081 (621). De disponibla vinstmedlen var MSEK 27 475 (28 725).

Finansiering

Moderbolagets balansomslutning var MSEK 108 709 (105 448). Vid årets slut 2008 uppgick likvida medel till MSEK 3 587 (89) och räntebärande skulder till MSEK 71 128 (68 471) varav merparten interna lån inom Gruppen. Ökningen av likvida medel är ett resultat av en pågående satsning på att koncentrera likviditeten till Atlas Copco AB för att få en effektivare hantering. Andelen eget kapital inklusive kapitalandel av obeskattade reserver uppgick till 31% (34) av totala tillgångar.

ISO 14001 certifikation



Personal

Det genomsnittliga antalet anställda i moderbolaget var 96 (85).

En sammanställning av ersättningar till Styrelsen, verkställande direktör och övriga medlemmar i koncernledningen, samt övriga uppgifter och riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare godkända av årsstämman 2008, redovisas i not 5. Styrelsen föreslår för årsstämman 2009 att riktlinjerna ska gälla utan ändringar i ytterligare ett år.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Atlas Copco genomförde ett obligationsupplåningsprogram i flera valutor under andra kvartalet 2007 för att få en mer effektiv kapitalstruktur. Den högre skuldsättningen ökar exponeringen mot ränteförändringar, medan upplåningen delvis skyddar valutaexponeringen av nettotillgångar i utländska dotterföretag.

Se även avsnittet Riskfaktorer och riskhantering på sid 19–22.

Aktier och aktiekapital

Vid årets slut uppgick Atlas Copcos aktiekapital till MSEK 786 (786) och totalt 1 229 613 104 aktier, uppdelat på 839 394 096 A-aktier och 390 219 008 B-aktier, var utestående vid årets slut. Exklusive Atlas Copcos eget innehav av aktier var 1 215 909 704 aktier utestående. A-aktier ger ägaren en röst medan B-aktier ger ägaren en tiondels röst. Investor AB är den största enskilda aktieägaren i Atlas Copco AB. Vid årets slut 2008 hade Investor totalt 204 244 326 aktier, motsvarande 22.3% av rösterna och 16.6% av kapitalet.

Det finns inga begränsningar som förbjuder överlåtelse av bolagets aktier och bolaget känner inte till att liknande överenskommelser existerar. Bolaget är inte heller part i något avtal som får verkan eller ändras eller upphör att gälla om kontrollen över bolaget förändras som följd av ett offentligt uppköpserbjudande. Det finns ingen begränsning i antalet röster som kan avges av en aktieägare vid en bolagsstämma och det finns inga pensionsstiftelser eller liknande organisationer för anställda med ett aktieinnehav som kan utöva rösträtt.

Som framgår av bolagsordningen, har bolagsstämman full beslutanderätt för val av styrelsemedlemmar och det finns inga andra bestämmelser hänförliga till tillsättande och entledigande av styrelsemedlemmar eller förändringar av bolagsordningen. På motsvarande vis finns heller inga avtal med styrelsemedlemmar eller anställda gällande kompensation för den händelse ett offentligt uppköpserbjudande förändrar deras nuvarande position.

Aktieåterköp under 2008

Årsstämman 2007 godkände ett mandat att sälja egna B-aktier samt köpa högst 6 400 000 A-aktier för användning i företagets personaloptionsprogram.

Årsstämman 2008 godkände ett mandat att köpa tillbaka maximalt 10% av det totala antalet aktier utgivna av företaget på NASDAQ OMX Stockholm. Detta mandat gäller fram till årsstämman 2009 och innefattar återköp av aktier för att täcka åtagandena för 2008 års personaloptionsplan samt i samband med de syntetiska aktier som erbjuds som en del av styrelsearvodet. Aktieåterköp för det specifika syftet att täcka personaloptionsplanen och de syntetiska aktierna påbörjades i augusti. Vid slutet av 2008 uppgick Atlas Copcos innehav till 11 275 000 A-aktier och 2 428 400 B-aktier. Varje aktie har ett kvotvärde på cirka SEK 0.64 och innehavet motsvarar 1.1% av både aktiekapitalet och det totala antalet aktier. Det belopp som spenderats på återköp under året, netto försäljningen av en del av innehavet av B-aktier, uppgick till MSEK 453.

Vinstdisposition

Styrelsen föreslår årsstämman att en utdelning på SEK 3.00 (3.00) per aktie, motsvarande MSEK 3 648 (3 662), betalas ut för verksamhetsåret 2008 och att de disponibla vinstmedlen efter utdelningen balanseras i ny räkning som beskrivs på sidan 95.

Kompressorteknik

Affärsområdet introducerade ett stort antal nya produkter och tjänster under året och stärkte sin position som världsledande leverantör av lösningar för komprimerad luft. Affärsklimatet var bra under merparten av 2008 men försämrades mot slutet av året.

- 2% i organisk ordertillväxt under 2008.
- Förvärv av både distributörer och kompletterande verksamheter.
- Ökat rörelseresultat och fortsatt hög lönsamhet.

Betydelsefulla händelser och strukturförändringar

Utöver förvärvet av två distributörer i USA i maj, slutförde affärsområdet två strategiska förvärv under 2008.

Verksamheterna Hurricane™ booster och GrimmerSchmidt™ portabla kompressorer förvärvades från Grimmer Industries Inc., USA i maj. De förvärvade verksamheterna tillverkar, säljer och utför service på luft- och gasboosters, boosters för naturgas samt portabla kompressorer. Högtryckskompressorer och boosters används ofta inom olje- och gasindustrin och i och med förvärvet har Atlas Copcos produkt erbjudande till detta allt viktigare kundsegment stärkts.

I november tillkännagav Atlas Copco förvärvet av den europeiska uthyrningsverksamheten för kompressorer inom Aggreko plc. Verksamheten passar bra in i den redan befintliga uthyrningsverksamheten och breddar kundbasen i Europa. I februari avyttrade divisionen Specialty Rental delar av sin spanska verksamhet som ett steg i att ytterligare fokusera på sin kärnverksamhet, vilken är oljefri och högtrycksutrustning. Som första uthyrningsföretag i världen erhöll divisionen Specialty Rental i början av året en trippelcertifiering för sina ledningssystem inom kvalitet, miljö samt hälsa och säkerhet på arbetsplatsen.

Den 1 januari 2008 bildades en särskild servicedivision inom affärsområdet då kundservice- och reservdelsverksamheter från andra divisioner inom affärsområdet slogs samman.

Under året öppnades nya fabriker i Kina och Nya Zeeland och nya kundcenter inom Kompressorteknik etablerades i Angola och Bangladesh.

Under det fjärde kvartalet uppstod behovet att justera kostnadsstrukturen då efterfrågan minskade märkbart. Det ledde till att personalneddragningar genomfördes runt om i affärsområdet. Engångskostnader i samband med dessa aktiviteter uppgick till MSEK 93.

I januari 2009 tillkännagavs förvärvet av en brittisk distributör.

Affärsutveckling

Generellt var efterfrågan på utrustning för komprimerad luft god fram till årets sista kvartal då den globala ekonomin genomgick en drastisk förändring och kunder blev väldigt försiktiga. Försäljningen av stora stationära industrikompressorer som används bland annat inom kemisk, petrokemisk, livsmedels-, textil- och läkemedelsindustri var stabil under merparten av året. För små och medelstora kompressorer avtog efterfrågan det sista halvåret,

särskilt i Västeuropa inom segment där kunderna är exponerade mot konsumentmarknaden såsom inom fordons- och elektronikindustrin. Investeringar för att öka kapaciteten, göra energibesparingar samt förbättra produktiviteten var viktiga faktorer för försäljningen av utrustning. Detta främjade till exempel försäljningen av energieffektiva kompressorer med reglerbart varvtal (VSD), liksom kompressorer med integrerade delar såsom torkar och kylare. Geografiskt noterades den bästa utvecklingen för stationära industrikompressorer i Sydamerika och regionen Afrika/Mellanöstern. Eftermarknadsverksamheten – försäljning av service och reservdelar – noterade god tillväxt i alla geografiska regioner under hela året.

Försäljningen av gas- och processkompressorer samt expanderar nådde inte upp till föregående års mycket höga nivåer men efterfrågan stod sig väl och stora order vanns inom luftseparering och kemisk och petrokemisk industri. En intressant order inom marknaden för förnyelsebar energi kom från ett geotermiskt kraftverk i Tyskland. En expansionsturbin kommer att användas för att erhålla energi från en källa med naturligt hett vatten som befinner sig flera kilometer under jordens yta.

Efterfrågan på portabla kompressorer från bygg- och anläggningsindustrin samt byggnadsrelaterade kunder såsom maskinuthyrningsföretag, sjönk i Nordamerika och Västeuropa medan stabil tillväxt noterades i alla övriga regioner. Den specialiserade uthyrningen, främst av oljefri och högtrycksutrustning, noterade god tillväxt på de flesta marknader för jämförbara enheter.

Intäkterna uppgick till MSEK 35 587 (31 900), en volymökning med 7%. Rörelseresultatet steg till MSEK 7 291 (6 749), vilket motsvarar en marginal på 20.5% (21.2). Rörelseresultatet inkluderar MSEK 20 i realisationsvinst från avyttringen av uthyrningsverksamheter i Spanien (föregående år innefattar MSEK 115 i realisationsvinst). Rörelsemarginalen påverkades positivt av ökade intäktsvolymerna och prishöjningar men påverkades negativt av valutakursförändringar och kostnader som togs i fjärde kvartalet relaterade till personalneddragningar. Avkastningen på sysselsatt kapital var 57% (65).

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling var ett fortsatt viktigt verktyg för att stödja den kort- och långsiktiga utvecklingen. Kartläggning av kompetens används i stor omfattning för att fastställa anställnings- och resursbehov, särskilt inom kärnområden. AIR Academy, ett strukturerat utbildnings- och utvecklingsprogram som i första hand vänder sig till sälj- och serviceingenjörer, hölls på flera marknader. AIR Academy introducerades och hölls för första gången 2007. Det årliga antalet utbildningstimmar per anställd uppgick till 38 timmar.

Produktutveckling

Affärsområdet utvecklar kontinuerligt maskiner, eftermarknadsprodukter och tjänster för att hjälpa till att förbättra kundernas produktivitet i deras applikationer inom komprimerad gas och tryckluft. Stor uppmärksamhet ges under produktutvecklingsprocessen till att förbättra tillförlitligheten, luftkvaliteten och energieffektiviteten hos de nya produkterna eftersom dessa är viktiga egenskaper för kunderna. Produktionskostnad och miljöpåverkan är andra viktiga

Nyckeltal

	2008	2007
Orderingång	36 511	35 005
Intäkter	35 587	31 900
Rörelseresultat	7 291	6 749
Rörelsemarginal, %	20.5	21.2
Avkastning på sysselsatt kapital, %	57	65
Investeringar	1 194	925
Medelantal anställda	15 303	14 066

Försäljningsbrygga

	Orderingång	Intäkter
2006	27 910	24 907
Justerat för Prime Energy	581	581
2006	28 491	25 488
Strukturförändring, %	+11	+11
Valuta, %	-4	-4
Pris, %	+2	+2
Volym, %	+14	+16
Totalt, %	+23	+25
2007	35 005	31 900
Strukturförändring, %	+1	+1
Valuta, %	+1	+1
Pris, %	+2	+2
Volym, %	0	+7
Totalt, %	+4	+11
2008	36 511	35 587

ISO-certifierad oljefri skruvkompressor

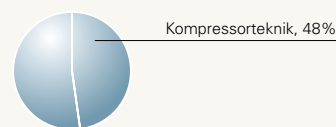


aspekter och alla komponenter som används utvärderas ur ett miljö-, kvalitets-, design- och kostnadseffektivitetsperspektiv.

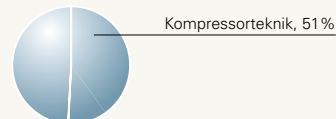
En av de viktigaste produktlanseringarna under 2008 var en ny serie stora oljesmorda kompressorer som riktar sig mot tillverkningsindustrier. Den nya serien är redan från början mer energieffektiv än den tidigare serien och erbjuder dessutom val för energieffektivitet såsom ett inbyggt system för energiåtervinning och/eller en huvudmotor med reglerbart varvtal (VSD). En annan lansering var en serie mindre oljesmorda kompressorer som är mer energieffektiva, storleksmässigt mindre och tystare än dess föregångare. Kompressorerna, som används bland annat i fordons-, paketerings-, olje- och gas- och trävaruindustrin, är utrustade med nyutvecklade kontrollenheter som optimerar serviceintervallen och användningsnivåerna. Även en serie mellanstora oljefria kompressorer som används till exempel inom livsmedelsförädling introducerades. Flervarumärkesstrategin förstärktes genom introduktionen av icke Atlas Copco-märkta serier av industrikompressorer, varav en del har egenskaper för energieffektivitet och luftkvalitet.

Redan 2006 satte Atlas Copco en ny standard för ren tryckluft när en serie oljefria kompressorer blev först i världen med att erhålla den nya ISO-certifieringen "Class 0", vilken garanterar att luften är 100% fri från olja. Under 2008 erhöll en serie högtrycks-

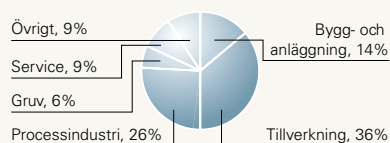
Andel av Gruppens intäkter



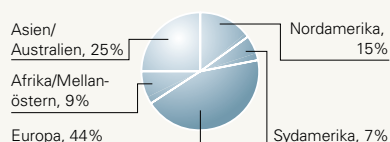
Andel av Gruppens rörelseresultat



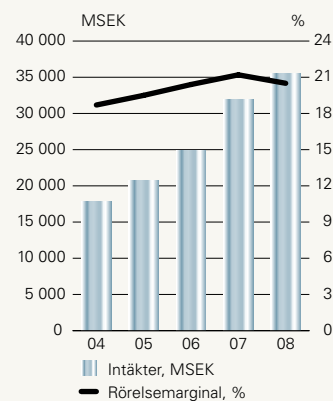
Intäkter per kundkategori



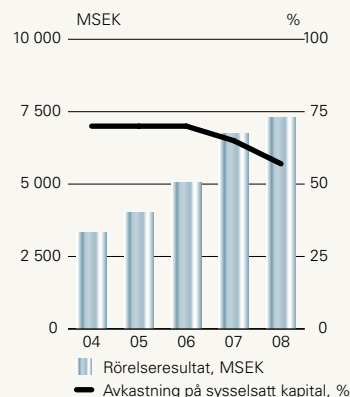
Intäkter per geografiskt område



Intäkter och rörelsemarginal



Resultat och avkastning



Kompressorteknik, inklusive Prime Energy från 2006.

Affärsområdet Kompressorteknik består av sju divisioner inom följande produktområden: industrikompressorer, luftbehandlingsutrustning, portabla kompressorer, generatorer, gas- och processkompressorer, service samt specialiserad uthyrning.

Affärsområdets ledning

Den 2 februari 2009

Affärsområdeschef: Ronnie Leten*

Kompressortekniks divisioner är:

- Oil-free Air, chef Chris Lybaert
- Industrial Air, chef Ray Löfgren
- Specialty Rental, chef Horst Wasel
- Portable Air, chef Geert Follens
- Gas and Process, chef André Schmitz
- Airtec, chef Filip Vandenberghe
- Compressor Technique Service, chef Nico Delvaux



Ronnie Leten*



Chris Lybaert



Ray Löfgren



Horst Wasel



Geert Follens



André Schmitz



Filip Vandenberghe



Nico Delvaux

* Tillträder som VD och koncernchef för Atlas Copco AB den 1 juni 2009

kompressorer denna "Class 0"-märkning. Kompressorerna används främst vid tillverkningen av PET-flaskor.

Produktportföljen av portabla kompressorer uppdaterades med två kompressorserier som är lättare och har mindre huvstorlek. Kompressorerna riktar sig till kunder inom uthyrnings- och bygg- och anläggningsindustrin och följer de senaste direktiven gällande utsläpps- och ljudnivåer för fordon som används utanför vägnätet.

Verksamheten

Affärsområdet Kompressorteknik utvecklar, tillverkar, marknadsför, distribuerar och utför service på oljefria och oljesmorda stationära kompressorer, portabla kompressorer, olje- och gasboosters, gas- och processkompressorer, expansionsturbiner, generatorer, luftbehandlingsutrustning (tryckluftstorkar, kylare och filter) samt styrsystem för tryckluft. Affärsområdet har också egna resurser för utveckling av basteknologi inom sina kärnområden. Dessutom erbjuder affärsområdet specialiserad uthyrning av främst kompressorer och generatorer. Utveckling, tillverkning och montering är koncentrerad till Belgien, med ytterligare enheter i Brasilien, Frankrike, Indien, Italien, Kina, Nya Zeeland, Schweiz, Tjeckien, Tyskland och USA.

Vision och strategi

Visionen är att bli First in Mind—First in Choice®, det vill säga den kunden tänker på först och sedan väljer som leverantör av tryckluftslösningar. Detta ska åstadkommas genom samverkan, engagemang, innovationer och genom att erbjuda största möjliga kundvärde. Strategin är att ytterligare utveckla den ledande positionen inom tryckluftsområdet och att skapa lönsam tillväxt genom att dra fördel av den starka globala marknadsnärvaron, förbättra närvaron i Asien, Nordamerika, Mellanöstern och Östeuropa samt kontinuerligt utveckla förbättrade produkter och lösningar som tillgodoser kundernas behov. Den lokala närvaron stärks ytterligare genom att flervarumärkesstrategin används på fler marknader. I strategin ingår att lägga fortsatt fokus på eftermarknadsverksamheten, såväl som att utveckla verksamheter inom fokuserade segment som flytande och komprimerad naturgas, luftbehandlingsutrustning samt tryck-

luftslösningar för tåg, fartyg och sjukhus. Ambitionen är att fortsätta utöka eftermarknadsverksamheten, att ytterligare stärka positionen inom specialiserad uthyrning, att utveckla nya verksamheter såsom blåsmaskiner, högtryckskompressorer för naturgas och luft, samt kompressorer för vätgas. Tillväxten ska främst vara organisk och kompletteras med utvalda förvärv.

Strategiska aktiviteter

- Öka marknadstäckningen och satsningen på medarbetare inom försäljning, service och underhåll
- Etablera närvaro på nya marknader
- Utveckla nya produkter och lösningar som ger ökat kundvärde
- Utöka produktutbudet med nya kompressorer, luftbehandlingsutrustning och service
- Utöka utbudet, utvecklingen och marknadsföringen av eftermarknadsprodukter och tjänster
- Fokus genom en specialiserad organisation som ger enhetlig service på alla marknader

Marknaden

Den globala marknaden för tryckluftsutrustning och tillhörande eftermarknadsprodukter och tjänster karaktäriseras av en diversifierad kundbas. Produkterna är avsedda för ett brett spektrum av tillämpningar där tryckluft används som kraftkälla, främst i tillverknings- eller bygg- och anläggningsindustrin, alternativt har en integrerad roll i industriprocesser – aktiv luft. Ett betydande kundsegment är monteringsverksamheter, där tryckluft driver monteringsverktyg. I industriprocesser behövs ren, torr och oljefri luft i applikationer där tryckluften kommer i direktkontakt med slutprodukten. Det gäller till exempel inom livsmedels-, läkemedels-, elektronik- och textilindustrin. Utöver process- och tillverkningsindustrin används industrikompressorer i så vitt skilda applikationer som snötiltillverkning, vid fiskeodlingar, på snabbtåg och på sjukhus. Dieseldrivna portabla kompressorer och generatorer är tillförlitliga kraftkällor för maskiner och verktyg i bygg- och anläggningssektorn liksom i ett flertal industriella tillämpningar. Gas- och processkompressorer och expandrar levereras till olika processindustrier,

såsom fabriker för luftseparering, kraftverk, kemiska och petrokemiska verksamheter samt applikationer för flytande naturgas. De mest betydelsefulla kundsegmenten är tillverknings- och processindustrierna som tillsammans svarar för nästan två tredjedelar av intäkterna. Bygg- och anläggningsindustrin är ett annat betydelsefullt segment, främst för portabla kompressorer och generatorer. Kunder finns också inom kraftbolag och i tjänstesektorn.

Stationära industrikompressorer med tillhörande luftbehandlingsutrustning och eftermarknad svarar för cirka 65–70% av försäljningen. Stora gas- och processkompressorer svarar för ungefär 10%. Återstoden kommer från portabla kompressorer, generatorer och specialiserad uthyrning, cirka 20–25% av försäljningen.

Eftermarknaden svarade för omkring 27% av den totala försäljningen under 2008.

Marknadstrender

- Energieffektivitet – fokus på livscykelkostnaden för tryckluftsutrustning
- Ökad miljömedvetenhet – energibesparingar och minskning av CO₂-utsläpp
- Arbetsplatskompressorer med låg ljudnivå
- Luft med rätt kvalitet – luftbehandlingsutrustning
- Outsourcing av underhåll och övervakning av kompressorinstallationer
- Energiinspektion av installationer
- Nya applikationer för tryckluft
- Specialiserad uthyrning

Produkter och tillämpningsområden

Atlas Copco erbjuder alla teknologier för luftkomprimering och kan erbjuda kunderna den bästa lösningen för varje tillämpning.

Stationära industrikompressorer finns med motorstorlekar från 1.5 till 15 000 kW.

Kolvkompressorer

Kolvkompressorer finns som oljesmorda och oljefria. De används såväl för vanliga industriapplikationer som i specialiserade tillämpningar.

Skruvkompressorer

Skruvkompressorer finns som oljesmorda och oljefria. De används i många industriapplikationer och finns tillgängliga som arbetsplatskompressorer med integrerade torkar samt med energieffektiv varvtalsstyrning (VSD).

Oljefria tand- och scrollkompressorer

Oljefria tand- och scrollkompressorer används i industri- och medicinska applikationer som kräver högkvalitativ oljefri luft. Vissa modeller finns som arbetsplatskompressorer med integrerade torkar samt med energieffektiv varvtalsstyrning (VSD).

Oljefria blåsmaskiner

Oljefria blåsmaskiner används i tillämpningar i processindustrin där ett jämnt flöde av luft med lågt tryck krävs.

Oljefria centrifugalkompressorer

Oljefria centrifugalkompressorer används i industritillämpningar som kräver konstanta, stora volymer oljefri tryckluft. De kallas även turbokompressorer.

Gas- och processkompressorer

Gas- och processkompressorer används i processindustrin. Den huvudsakliga produktkategorin är centrifugalkompressorer, eller turbokompressorer, med flera steg, vilka kompletteras med expansionsturbiner.

Portabla kompressorer och generatorer används vid tillfälliga behov av tryckluft eller el. Portabla kompressorer finns med motorstorlekar mellan 21.6 och 429 kW. Generatorer finns inom området 12–1 250 kVA.

Portabla oljesmorda skruvkompressorer

Portabla oljesmorda skruvkompressorer används främst i tillämpningar inom bygg- och anläggningsindustrin där tryckluft används som kraftkälla för utrustning, såsom luftdrivna spett och bergbormaskiner.



Portabel högtryckskompressor

Faktorer som driver efterfrågan

- Investeringar i maskiner
- Industriproduktion
- Bygg- och anläggningsaktivitet
- Energikostnader

Marknadsposition

Kompressorteknik har en ledande marknadsposition globalt i de flesta av sina verksamheter.

Konkurrenter

Kompressortekniks huvudkonkurrent på marknaden för kompressorer och luftbehandlingsutrustning är Ingersoll-Rand. Andra konkurrenter är Kaeser, Hitachi, Gardner-Denver, Cameron, Sullair, Parker Hannifin, Doosan Infracore samt regionala och lokala konkurrenter. På marknaden för gas- och processkompressorer och expandrar är de största konkurrenterna Siemens och MAN Turbo.



Portabla oljefria skruvkompressorer

Portabla oljefria skruvkompressorer används för tillfälliga behov av oljefri tryckluft, främst i industriapplikationer. Utrustningen hyrs ut genom Specialty Rental-divisionen.

Portabla generatorer

Portabla generatorer används för tillfälliga behov av elkraft, främst inom bygg- och anläggningsapplikationer.



Oljesmord skruvkompressor



Kyltork, en luftbehandlingsprodukt för applikationer som kräver extremt torr luft

Anläggnings- och gruvteknik

Affärsområdet stärkte sin position inom många områden samt lanserade ett flertal nya produkter under 2008. Stark ordertillväxt noterades under årets första nio månader medan efterfrågan föll kraftigt i fjärde kvartalet.

- Organisk ordertillväxt för helåret uppgick till 2%.
- Rekordhöga intäkter och förbättrad rörelsemarginal.
- Kostnadsbesparingsåtgärder påbörjades efter plötsligt fall i efterfrågan.

Betydelsefulla händelser och strukturförändringar

Affärsområdet slutförde ett förvärv under 2008 samt förvärvade 25% av aktiekapitalet i två bolag med en option på att köpa resterande aktier. De förvärvade verksamheterna förbättrar närvaron och penetrationen på nyckelmarknader och tillför nya produkter och tjänster.

PT Fluidcon Jaya, Indonesien och moderbolaget Fluidcon Service Pte Ltd, Singapore, förvärvades i slutet av april. Fluidcon är ett servicebolag med närvaro i den indonesiska gruvsektorn genom åtta strategiskt placerade kontor i den indonesiska övärlden.

I början av april förvärvades 25% av de två indiska bolagen Focus Rocbit Pvt och Prisma Roctools Pvt Ltd. Focus tillverkar borrkronor för rotationsborrning och Prisma tillverkar borrkronor och hammare för sänkborrning. Förvärven utökar sortimentet av konkurrenskraftiga produkter för Indien och andra utvalda marknader.

I juni erhöll den i Texas USA-baserade Anläggnings- och gruvteknikdivisionen Drilling Solutions ett pris från det amerikanska Naturvårdsverket för sitt föredömliga arbete med att minska utsläpp. Divisionen har antagit miljöprogram som har minskat energi- och vattenförbrukning, ökat återvinningen och utbildat leverantörer i miljöstandarder.

I augusti tecknades ett globalt distributionsavtal mellan Atlas Copco och Minova International. Genom avtalet kommer Minovas kunder att få tillgång till Atlas Copcos bergbultningsprodukter och Atlas Copcos kunder kommer att erbjudas Minovas omfattande sortiment av berg- och jordförstärkningsprodukter inklusive bergbultar och plast- och cementingjutna bultar.

Nya tillverkningsenheter öppnades under året för bergborrverktyg i Kina, prospekteringsutrustning och förbrukningsvaror för bergförstärkning i Kanada och för väg- och markarbetsutrustning i Indien. Fabriker i Kina och Kanada ersätter gamla fabriker medan fabriken för väg- och markarbetsutrustning i Indien är ny.

Personalneddragningar under det fjärde kvartalet resulterade i kostnader som uppgick till MSEK 100. Omstruktureringskostnader om MSEK 10 togs tidigare under året i den nyligen förvärvade Dynapacverksamheten.

Affärsutveckling

Efterfrågan på borrarutrustning från underjordsgruvor och dagbrott var väldigt stark under merparten av året men föll under årets sista månader då efterfrågan på råmaterial och metallpriserna föll kraftigt. För helåret minskade efterfrågan måttligt på underjordsriggar och lastutrustning. Det sista kvartalet var betydligt sämre än

samma kvartal föregående år, främst på grund av annulleringar av order men även på grund av lägre underliggande försäljningsvolymer. Sammantaget ökade försäljningen av borrarriggar för användning ovan jord och den fick en extra skjuts av den mycket starka efterfrågan på stora rotationsborrar som används för att bryta kol i dagbrott. Försäljningen av stora rotationsborrar noterade tvåsiffrig tillväxt i de flesta geografiska regioner. Efterfrågan på prospekteringsutrustning var väldigt stark i början på året, vilket speglade de höga mineralpriserna, men försäljningen försämrades på helåret på grund av påtagligt lägre efterfrågan de sista månaderna. Eftermarknadsverksamheten fortsatte utvecklas bra under hela året och stabil tillväxttakt noterades i alla regioner. Försäljningen av förbrukningsvaror mattades av något under fjärde kvartalet, främst på grund av att kunder minskade sina lagernivåer.

Efterfrågan från bygg- och anläggningssektorn försämrades något under året, främst på grund av lägre efterfrågan i Nordamerika och Västeuropa på framför allt lättare utrustning. Utvecklingen började försämrats tidigt under året i och med att marknaden för bostadsbyggande avtog. Under andra halvan av året accelererade utvecklingen och spred sig även till andra delar av bygg- och anläggningsindustrin i takt med att den globala ekonomin förvärrades. Försäljningen av riggar för arbeten ovan jord, såsom stenbrott och vägarbeten, avtog i de utvecklade delarna av världen medan de flesta tillväxtmarknader noterade god tillväxt. Orderingången på underjordsriggar för infrastrukturprojekt, såsom tunnelbyggen och vattenkraftstationer, ökade. Försäljningen av lätt entreprenadutrustning som spett och krosstänger, liksom försäljningen av utrustning för väg- och markarbeten var lägre jämfört med föregående år, främst på grund av lägre efterfrågan i Västeuropa och Nordamerika. En viktig kundgrupp för lätt entreprenadutrustning är uthyrningsföretag, vilka tenderar att hålla igen på nyinvesteringar i turbulenta tider. Eftermarknadsverksamheten fortsatte att utvecklas gynnsamt. Bäst utveckling för bygg- och anläggningsutrustning uppnåddes i Sydamerika och Asien.

Intäkterna ökade 26% till rekordhöga MSEK 31 660 (25 140), en volymökning med 13%. Rörelseresultatet steg till MSEK 5 602 (4 384), vilket motsvarar en rekordhög marginal på 17,7% (17,4). Marginalen påverkades positivt av prishöjningar och ökade intäktsvolymer medan valutor, engångskostnader och ökade materialkostnader hade en negativ inverkan. Avkastningen på sysselsatt kapital var 29% (32).

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling hade fortsatt hög prioritet och det årliga antalet utbildningstimmar per anställd uppgick till 36 timmar. Särskilt fokus under året lades på utbildning för både nya och mer erfarna serviceingenjörer för att säkra tillväxt i eftermarknadsverksamheten. En särskild utbildning för chefer inom eftermarknaden genomfördes också på ett flertal platser under året. Ett nytt utbildningscenter startades i Sydafrika för att utbilda servicetekniker och -ingenjörer för de afrikanska marknaderna. CMT-akademien i Sverige som grundades 2005 fortsatte utbilda säljbolags- och försäljningschefer världen över i gruv-, bygg- och anläggningsapplikationer. Nya medarbetare genomgick utbildning i *The Way We Do Things*, som är Gruppens viktigaste ledningsverktyg.

Produktutveckling

Ett antal nya maskiner och eftermarknadsprodukter lanserades under 2008, alla med målet att öka kunders produktivitet och effektivitet kombinerat med begränsad miljöpåverkan och ökad säkerhet.

I september ingick Atlas Copco och gruvbolaget Rio Tinto en allians för att gemensamt utveckla en lösning för självstyrande borrar för dagbrott. De huvudsakliga målen med projektet är ökad säkerhet och en mer effektiv och stabil verksamhet.

En stor rotationsborrhög för borrar i dagbrott var en av de nya produkter som lanserades till gruvkunder. En rigg för kärnbörning som främst används för prospekteringsbörning både under och ovan jord, uppdaterades med en ny generation av ett datorstyrt kontrollsystem. Kontrollsystemet minskar risken för borraringsfel, vilket både sparar tid och förlänger livslängden på förbrukningsvarorna. En bergförstärkningsbult som vänder sig till både gruv- och tunnelapplikationer och som anpassar sig till stora bergrörelser lanserades också. På bygg- och anläggningsmarknaden introducerades en liten fjärrstyrd ovanjordsborrhög. För segmentet för väg- och markarbeten lanserades två nya tunga packningsmaskiner.

Nya förbrukningsvaror och eftermarknadsprodukter lanserades också under året. För ovanjordsborrhöggar lanserades ett nytt serviceerbjudande som innehåller ett navigeringssystem som gör att kunderna via satellit kan lokalisera riggen. Erbjudandet innefattar även förlängd garantitid. Sortimentet av förbrukningsvaror utökades med en mängd borrhöggar av olika kategorier och storlekar.

Bergförstärkningsbultar som anpassar sig till stora bergrörelser



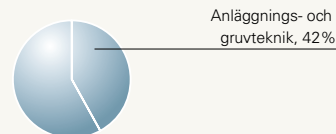
Nyckeltal

	2008	2007
Orderingång	30 129	27 447
Intäkter	31 660	25 140
Rörelseresultat	5 602	4 384
Rörelsemarginal, %	17,7	17,4
Avkastning på sysselsatt kapital, %	29	32
Investeringar	1 213	1 074
Medelantal anställda	13 992	11 132

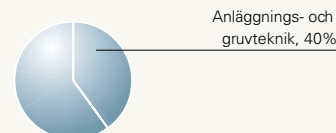
Försäljningsbrygga

	Orderingång	Intäkter
2006	20 563	18 914
Strukturförändring, %	+13	+15
Valuta, %	-5	-6
Pris, %	+4	+4
Volym, %	+21	+20
Totalt, %	+33	+33
2007	27 447	25 140
Strukturförändring, %	+9	+10
Valuta, %	-1	-1
Pris, %	+4	+4
Volym, %	-2	+13
Totalt, %	+10	+26
2008	30 129	31 660

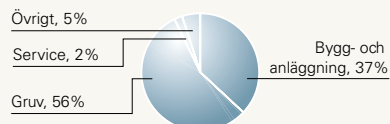
Andel av Gruppens intäkter



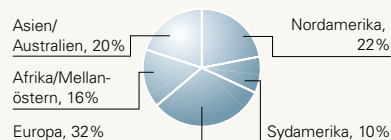
Andel av Gruppens rörelseresultat



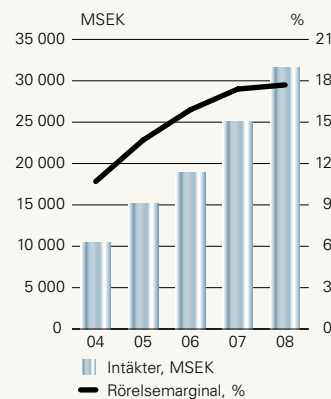
Intäkter per kundkategori



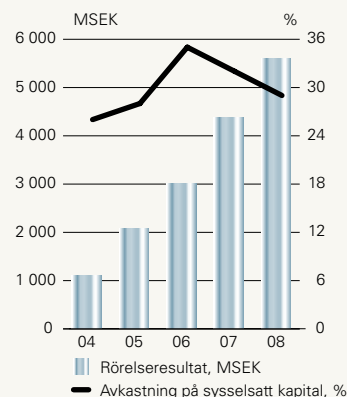
Intäkter per geografiskt område



Intäkter och rörelsemarginal



Resultat och avkastning



Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik består av åtta divisioner inom följande produktområden: borrhigar, bergborrverktyg, last-, prospekterings-, entreprenad- och vägarbetsutrustning.

Affärsområdets ledning

Den 2 februari 2009

Affärsområdeschef: Björn Rosengren



Björn Rosengren



Patrik Nolåker



Andreas Malmberg



Robert Fassl

Anläggnings- och gruvtekniks divisioner är:

- Underground Rock Excavation, chef Patrik Nolåker
- Surface Drilling Equipment, chef Andreas Malmberg
- Drilling Solutions, chef Robert Fassl
- Road Construction Equipment, chef Claes Ahrengart
- Secoroc, chef Johan Halling
- Construction Tools, chef Henk Brouwer
- Geotechnical Drilling and Exploration, chef Peter Salditt
- Rocktec, chef Roger Sandström



Claes Ahrengart



Johan Halling



Henk Brouwer



Peter Salditt



Roger Sandström

Verksamheten

Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik utvecklar, tillverkar, marknadsför och utför service på bergborrverktyg, bergborrhigar för tunnel- och gruvapplikationer, ovanjordsriggar, lastutrustning, prospekteringsborrningsutrustning, entreprenadutrustning och utrustning för väg- och markarbeten. Affärsområdet har sina huvudsakliga produktutvecklings- och tillverkningsenheter i Sverige, Tyskland och USA, med ytterligare enheter i Australien, Brasilien, Bulgarien, Chile, Finland, Indien, Japan, Kanada, Kina, Sydafrika och Österrike.

Vision och strategi

Visionen är att bli First in Mind—First in Choice®, det vill säga den kunden tänker på först och sedan väljer som leverantör av utrustning och eftermarknadstjänster för bergbrytnings-, vägbyggnads- och demoleringsapplikationer inom gruv-, bygg- och anläggningsindustrierna.

Strategin är att växa genom att behålla och stärka den ledande marknadspositionen som global leverantör till gruv- och entreprenadindustrierna, att utveckla positionen inom bergborrnings- och lastningsutrustning, prospekteringsborrning, lätt entreprenadutrustning och utrustning för vägbyggen, samt att öka intäkterna genom att erbjuda fler eftermarknadsprodukter och tjänster till kunderna.

Strategiska aktiviteter

- Öka marknadstäckningen och investera i medarbetare inom försäljning, service och underhåll – särskild uppmärksamhet på specifika tillväxtmarknader
- Investera i produktionskapacitet på strategiska tillväxtmarknader som Kina och Indien för att tillgodose lokal efterfrågan
- Utveckla nya produkter och lösningar som ger ökad produktivitet och säkerhet samtidigt som miljöpåverkan begränsas
- Utöka produktutbudet genom modulbaserad design och datoriserade styrsystem

- Utveckla globala tjänstekoncept/kompetenser och öka erbjudandet med fler eftermarknadsprodukter
- Erbjuder ökat stöd till nyckelkunder, ta mer ansvar för service och eftermarknad och erbjuda globala avtal
- Förvärva kompletterande verksamheter

Marknaden

Den totala marknaden för gruv- och anläggningsutrustning är mycket stor och ett stort antal företag erbjuder ett brett utbud av produkter och tjänster till olika tillämpningar. Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik erbjuder dock endast produkter och tjänster för utvalda applikationer inom gruv- och anläggningsindustrin.

Gruvsektorn utgör ett betydelsefullt kundsegment som stod för mer än hälften av affärsområdets intäkter under året. Tillämpningarna omfattar produktion och utvecklingsarbeten i både gruvor och dagbrott, såväl som mineralprospektering. Kunderna efterfrågar bergborrutrustning, bergborrverktyg, last- och transportutrustning och borrhingsutrustning för prospektering.

Det andra betydelsefulla kundsegmentet är bygg- och anläggningsindustrin, som svarar för något mindre än hälften av intäkterna. Privata och offentliga entreprenörer, som ofta arbetar med infrastrukturprojekt som väg-, tunnel- och dammbyggen, efterfrågar bergborrutrustning, bergborrverktyg samt utläggnings- och packningsutrustning. Specialiserade entreprenörer och maskinuthyrningsföretag är viktiga kunder för lätt entreprenadutrustning, såsom spett, stålsaxar, borrar och handhållen packningsutrustning.

Gruvföretag och entreprenörer är viktiga kundgrupper för eftermarknadsprodukter, såsom underhållskontrakt, service och reservdelar, liksom för förbrukningsvaror och uthyrning. Eftermarknadsverksamheten, försäljning av förbrukningsvaror och uthyrning av maskiner motsvarade cirka 44% av försäljningen under 2008.

Marknadstrender

- Mer produktiv utrustning
- Fler intelligenta produkter och mer fjärrstyrning
- Ökat fokus på säkerhet
- Konsolidering av kunder och leverantörer
- Leverantörer flyttar fram i värdekedjan – prestationsbaserade kontrakt för eftermarknaden

Faktorer som driver efterfrågan

Gruvor och dagbrott

- Investeringar i maskiner
- Malmproduktion

Bygg- och anläggning

- Infrastruktur- och offentliga investeringar
- Anläggningsaktivitet

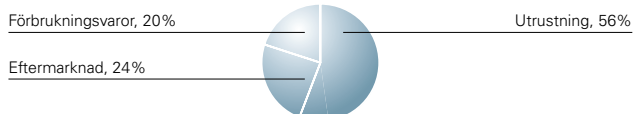
Marknadsposition

Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik har en ledande marknadsposition globalt i de flesta av sina verksamheter.

Konkurrenser

Anläggnings- och gruvtekniks främsta konkurrent inom de flesta produktområden är Sandvik. Andra konkurrenter är Furukawa på marknaden för borrarutrustning under och ovan jord samt inom entreprenadverktyg, Boart Longyear inom bergborrarutrustning för gruvor, prospekteringsborrningsutrustning och bergborrverktyg, Caterpillar Elphinstone inom last- och transportutrustning samt Volvo, Caterpillar, Wirtgen och Bomag inom vägbyggnadsutrustning.

Andel av intäkter



Produkter och tillämpningsområden

Atlas Copco erbjuder en rad produkter och tjänster som ökar kundernas produktivitet.

Bergborrarutrustning under jord

Borrigar under jord används till att borra spränghål i hårt berg för att utvinna malm i gruvor eller till bergbrytning för väg-, järnvägs- och kraftverkstunnlar och för underjordiska lagringsanläggningar. Hål borrar också för bergförstärkning med bergbultar. Affärsområdet erbjuder borrar med hydrauliska och pneumatiska bergborrar. Maskiner för stigortsborrning används för att borra hål med stor diameter, 0,6–6,0 meter, vilka kan användas bl.a. till ventilation eller till malm- och persontransporter.

Last- och transportutrustning under jord

Underjordsfordon används främst inom gruvapplikationer för att lasta och transportera malm och/eller bergavfall.

Utrustning för ovanjordsborrning

Borrigar ovan jord används främst för spränghålsborrning i dagbrott, stenbrott och infrastrukturprojekt, men även vid borrning efter vatten och grunt belägen olja och gas. Affärsområdet erbjuder borrar med hydrauliska och pneumatiska bergbormaskiner liksom rotationsborriggar.

Bergborrverktyg

Bergborrverktyg omfattar borkronor och borsstänger för spränghålsborrning såväl under som ovan jord, liksom förbrukningsvaror för stigorts- och rotationsborrning.

Prospekteringsborrningsutrustning och utrustning för grundläggningsteknik

Affärsområdet levererar ett brett utbud av utrustning för prospekteringsborrning under jord och ovan jord. Ett omfattande sortiment av utrustning för grundläggningsteknik inklusive system för borrning i lösa formationer erbjuds också. Applikationerna inkluderar förankring, geoteknisk undersökning, markförstärkning och brunnsborrning.

Entreprenad- och demoleringsverktyg

Hydrauliska, pneumatiska och bensindrivna spett, stålsaxar och borrar levereras till entreprenad-, demolerings- och gruvföretag.

Packnings- och asfaltutläggningsutrustning

Affärsområdet erbjuder utrustning för packning och asfaltutläggning till vägbyggnadsmarknaden. Vältar används för att packa alla typer av jordunderlag eller nylagd asfalt. Fräsar används för att ta bort gammal asfalt och asfaltutläggare för att lägga ut ny. Produktutbudet inkluderar även mindre, handhållna packnings- och betongutrustning.



Asfaltutläggare



Tvåarmad borrar för tunneldrivning



Ovanjordsrigg för djupa hål (upp till 1 500 m)



Tungt hydrauliskt spett

Industriteknik

Under 2008 stärkte affärsområdet sin position ytterligare som en världsledande leverantör inom industriverktyg och monteringsystem. Den goda inledningen på året motverkades delvis av ett svagt sista kvartal då verksamheten påverkades av oroligheterna i den globala ekonomin.

- Försäljningen till fordonsindustrin ökade jämfört med föregående år trots en svår marknadssituation.
- Försäljningen till kunder inom verkstadsindustrin var i nivå med 2007.
- Rörelseresultat och -marginal påverkades negativt av omstruktureringar och försämrade efterfrågan.

Betydelsefulla händelser och strukturförändringar

I juni ersatte Mats Rahmström Fredrik Möller som affärsområdeschef för Industriteknik. Mats Rahmström var tidigare chef för divisionen Atlas Copco Tools and Assembly Systems General Industry och har över 20 års erfarenhet från olika positioner inom Gruppen.

I augusti förvärfvade affärsområdet Industrial Power Sales Inc., ett USA-baserat företag som i 28 år varit en distributör till Atlas Copco.

I slutet av 2007 flyttades montering av luftverktyg från Hemel Hempstead, Storbritannien till en nybyggd fabrik i Ungern. Under 2008 togs beslutet att stänga fabriken i Storbritannien vilket kommer att slutföras under första kvartalet 2009. Produktionen har flyttats till andra tillverkningsenheter inom Gruppen samt till underleverantörer. Omstruktureringskostnader i samband med denna flytt uppgick till MSEK 43 (45) under 2008.

Personalneddragningar genomfördes i det fjärde kvartalet på grund av den fallande efterfrågan. Engångskostnader relaterade till dessa uppgick till MSEK 59.

Affärsutveckling

Försäljningen av industriverktyg till verkstadsindustrin (såsom vitvaror, flygplan och skeppsvarv) förbättrades fram till sista kvartalet då det globala affärsklimatet förändrades. För helåret var försäljningen oförändrad jämfört med föregående år.

Efterfrågan på avancerade industriverktyg och monteringsystem från fordonsindustrin föll under årets sista månader då kunder upplevde ett kraftigt fall i efterfrågan på sina produkter. För helåret motverkades den starka tillväxten på tillväxtmarknader delvis av en svagare utveckling i Nordamerika. Verksamheten för fordonsservice som säljer verktyg till företag med stora fordonsflottor samt till specialiserade verkstäder fick också en tuff avslutning på året vilket resulterade i att försäljningsnivån föll jämfört med föregående år. Eftermarknadsverksamheten utvecklades gynnsamt och noterade stark tillväxt på alla geografiska marknader.

Affärsområdet uppnådde en organisk ordertillväxt på 1%. Geografiskt sett var tillväxten mycket stark i Östeuropa och Sydamerika. God tillväxt noterades även i Asien medan Västeuropa var oförändrat och Nordamerika slutade på lägre nivåer än 2007.

Intäkterna uppgick till MSEK 7 450 (6 871), en volymökning på 3%. Rörelseresultatet minskade med 14% till MSEK 1 328 (1 539), vilket motsvarar en rörelsemarginal på 17.8% (22.4). Marginalen påverkades negativt av omstruktureringskostnader, kostnader för personalminskningar, en ogynnsam försäljningsmix och valuta medan prishöjningar påverkade positivt. Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 43% (58).

Kompetensutveckling

För varje anställd görs årligen en kompetensgenomgång och den anställdes utvecklingsplan utvärderas och diskuteras. Gap-analyser används som ett verktyg för att identifiera områden för kompetensutveckling och i marknadsbolagen är de kopplade till den interna utbildningsorganisationen. Affärsområdet arbetade under 2008 med att utveckla ett strukturerat kompetensutvecklingsprogram för försäljnings- och serviceingenjörer för att åskådliggöra olika karriärvägar.

Antalet utbildningstimmar per anställd var i genomsnitt 37 timmar under året. Mycket tid ägnades åt värdebaserad försäljningsträning som betonar förståelsen för kundernas applikationer. Särskild uppmärksamhet gavs åt Asien där försäljningsingenjörer utbildades i syfte att öka effektiviteten i försäljningsprocessen och att möta kundernas förväntningar. Affärsområdet fortsatte även att ge finansiell utbildning till chefer som saknar ekonomisk bakgrund. Distansutbildning i form av interaktiva databaserade program används ofta i utbildningarna som ett komplement till klassrumsutbildning. Fördelarna är att utbildningen lätt kan anpassas beroende på användarens behov och kunskapsnivå. Affärsområdet stödjer även initiativ som chefsutbildning, personal- och grupputveckling och språkutbildningar.

Produktutveckling

Industritekniks produktutvecklingsprocess fokuserar på att erbjuda kunderna ökad kvalitet, produktivitet och förbättrad ergonomi. Affärsområdet erbjuder kunderna verktyg som ofta är snabbare och mer kraftfulla än sina föregångare, har samma eller förbättrad precision och tillförlitlighet och lägre ljud- och vibrationsnivåer. Hänsyn tas även till miljöaspekter vilket till exempel resulterar i allt mer energieffektiva verktyg. Nya produkter och tjänster introduceras kontinuerligt på marknaden.

Under 2008 lanserades en serie små och lätta skruvdragare till industrier där trånga utrymmen är en utmaning som till exempel inom flygplansindustrin. Skruvdragarna är lika snabba, kraftfulla och precisa som andra verktyg på marknaden som är dubbelt så stora. Ett annat verktyg som introducerades för tillämpningsområden inom verkstadsindustrin såsom flygplansindustrin och i metallverkstäder var en ergonomiskt utvecklad och kraftfull borr med pistolgrepp. En ny generation slående mutterdragare med slutet smörjsystem lanserades också på marknaden. Det slutna smörjsystemet förlänger verktygets livslängd och minskar behovet av underhåll. För tillverkare av tunga fordon lanserades både en pneumatisk mutterdragare med två motorer, vilket gör den dubbelt så snabb som sin föregångare, liksom en ergonomiskt utformad elektrisk mutterdragare med flera olika vridmoment. En serie batteridrivna skruvdragare med pistolgrepp lanserades mot

en mängd industriapplikationer inom både fordons- och verkstadsindustrin. En ny produktlinje som innefattar handhållna trycklufts- och batteridrivna industriverktyg för applikationer som montering, borrar och slipning introducerades för kunder inom lätt verkstadsindustri. Produktutbudet kompletterades även med serier av slipmaskiner och vinkelbormaskiner. De batteridrivna verktygen inom Tensorserien, som föregående år introducerades på utvalda marknader, lanserades framgångsrikt världen över.

Nyckeltal

	2008	2007
Orderingång	7 407	7 043
Intäkter	7 450	6 871
Rörelseresultat	1 328	1 539
Rörelsemarginal, %	17,8	22,4
Avkastning på sysselsatt kapital, %	43	58
Investeringar	148	159
Medelantal anställda	3 748	3 386

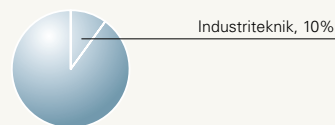
Försäljningsbrygga

	Orderingång	Intäkter
2006	6 533	6 440
Strukturförändring, %	+3	+3
Valuta, %	-3	-3
Pris, %	+1	+1
Volym, %	+7	+6
Totalt, %	+8	+7
2007	7 043	6 871
Strukturförändring, %	+2	+2
Valuta, %	+2	+2
Pris, %	+1	+1
Volym, %	0	+3
Totalt, %	+5	+8
2008	7 407	7 450

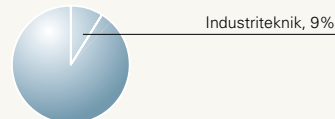
Ergonomiskt utformad arbetsstation för applikationer inom fordonservice



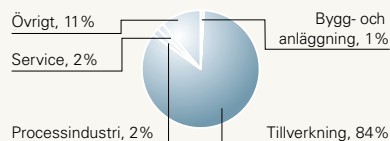
Andel av Gruppens intäkter



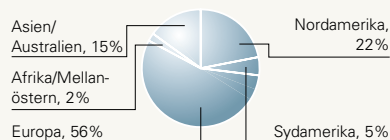
Andel av Gruppens rörelseresultat



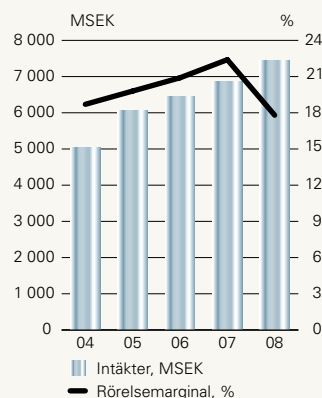
Intäkter per kundkategori



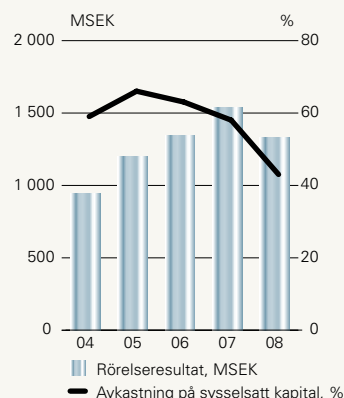
Intäkter per geografiskt område



Intäkter och rörelsemarginal



Resultat och avkastning



Industri teknik, exklusive professionella elverktyg 2004.

Affärsområdet Industriteknik består av fem divisioner inom produktområdena industriverktyg och monteringsystem.

Affärsområdets ledning

Den 2 februari 2009

Affärsområdeschef: Mats Rahmström

Industritekniks divisioner är:

- Atlas Copco Tools and Assembly Systems Motor Vehicle Industry, chef Anders Lindquist
- Atlas Copco Tools and Assembly Systems General Industry, chef Tobias Hahn
- Chicago Pneumatic Industrial*, chef Norbert Paprocki
- Chicago Pneumatic Vehicle Service*, chef Yves Antier
- Tooltec, tf chef Anna Wedar

* Divisionerna kommer att slås ihop den 1 mars 2009



Mats Rahmström



Anders Lindquist



Tobias Hahn



Norbert Paprocki



Yves Antier



Anna Wedar

Verksamheten

Affärsområdet Industriteknik utvecklar, tillverkar och marknadsför högkvalitativa industriverktyg, monteringsystem samt eftermarknadsprodukter och tjänster. Affärsområdet svarar mot behoven från industriell tillverkning, såsom fordons- och flygplansindustrin, verkstadsindustrin, underhåll, samt fordons-service.

Industriteknik har sin produktutveckling och tillverkning i Sverige, Frankrike, Italien, Japan, Kina, Tyskland, Ungern och USA. Det har även applikationscenter för monteringsystem på flera marknader.

Atlas Copco, Chicago Pneumatic, Desoutter, Fuji, Microtec och Rodcraft är varumärken som används för industriverktyg och monteringsystem.

Vision och strategi

Visionen är att bli First in Mind—First in Choice®, det vill säga den kunderna tänker på först och sedan väljer som leverantör av industriverktyg, monteringsystem samt eftermarknadstjänster till fordonsindustrin och till andra utvalda segment inom verkstadsindustrin och fordonservice.

Strategin är att verksamheten ska fortsätta växa genom att bygga vidare på det tekniska ledarskapet och kontinuerligt erbjuda produkter och eftermarknadstjänster som ökar kundernas produktivitet. Viktiga aktiviteter är att utöka produktutbudet, främst för fordonsindustrin, och tillhandahålla mer service, kunskap och utbildning. Affärsområdet ökar dessutom sin närvaro inom verkstadsindustrin och fordonservice samt på geografiskt utvalda marknader i Asien och Östeuropa. Dessutom undersöks aktivt möjligheterna att förvärva kompletterande verksamheter.

Strategiska aktiviteter

- Öka marknadstäckningen och satsningen på medarbetare inom försäljning, service och underhåll
- Förbättra närvaron på utvalda marknader

- Utveckla nya produkter och lösningar som ger ökat kundvärde
- Utöka produktutbudet, inklusive elektriska verktyg för verkstadsindustrin
- Utöka utbudet inom eftermarknad

Marknaden

Den globala marknaden för industriverktyg, inom de produktkategorier som Atlas Copco marknadsför, beräknas uppgå till över 20 miljarder kronor. Fordonsindustrin och dess underleverantörer är ett viktigt kundsegment som svarar för något mindre än hälften av Industritekniks intäkter. Den vanligaste applikationen är montering. Fordonsindustrin har legat i framkant när det gäller att kräva mer precisa åtdragningsverktyg som minimerar fel i produktionen och möjliggör att åtdragningsmomenten kan lagras och spåras. Affärsområdet har framgångsrikt utvecklat avancerade elektriska industriverktyg och monteringsystem som hjälper kunder att genomföra åtdragning enligt specifikation vilket minimerar fel och störningar i produktionen.

Industriverktyg används dessutom i ett flertal andra applikationer för industriell tillverkning. Kunderna finns inom montering, verkstads- och teknikföretag, skeppsvarv, gjuterier och maskintillverkare. Utrustningen som erbjuds är monteringsverktyg, bormaskiner, slående verktyg, slipmaskiner, lyft- och draganordningar samt tillbehör. Luftmotorer levereras även separat för olika applikationer i produktionsenheter.

Till fordonservice – bilverkstäder, bil- och lastbilsservice samt däck- och chassiverkstäder – levereras verktyg som slående mutterdragare, andra slående verktyg, borr-, poler- och slipmaskiner.

Efterfrågan ökar på eftermarknadsprodukter och tjänster (såsom underhållsavtal och kalibreringstjänster) som ökar kundernas produktivitet. Eftermarknaden motsvarade cirka 23% av den totala försäljningen under 2008.

Marknadstrender

- Mer avancerade verktyg och system och en ökad betydelse av kunskap och utbildning, för att motsvara ökade krav på kvalitet och produktivitet
- Fler industriverktyg med elmotorer, vilka delvis ersätter tryckluftswerktyg
- Både allmän verkstadsindustri och fordonsindustrin flyttar produktion österut
- Produktivitet och ergonomi

Faktorer som driver efterfrågan

- Investeringar i monteringslinor
- Ersättning och service av verktyg och system
- Förändringar i tillverkningsmetoder, t ex byte från tryckluftsdrivna till elektriska verktyg
- Industriproduktion

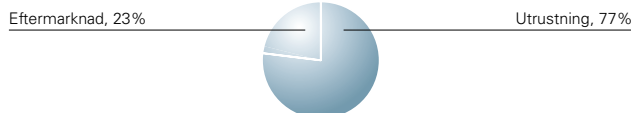
Marknadsposition

Industriteknik har en ledande marknadsposition globalt på de flesta av sina verksamheter.

Konkurrenser

Industritekniks konkurrenser inom industriverktyg är Cooper Industries, Ingersoll-Rand, Uryu, Stanley, Bosch samt flera lokala och regionala konkurrenser.

Andel av intäkter



Kundgrupper, produkter och tillämpningsområden

Affärsområdet Industriteknik erbjuder det mest omfattande sortimentet industriverktyg på marknaden.

Fordonsindustrin

Fordonsindustrin efterfrågar främst avancerade monteringsverktyg och -system. De erbjuds ett brett sortiment elektriska monteringsverktyg, kontrollsystem och tillhörande mjukvaror för säkerhetskritiska åtdragningar. Specialiserade applikationscenter runt om i världen konfigurerar passande monteringsystem. Systemen gör det möjligt att läsa av, samla in och lagra monteringsinformation. Fordonsindustrin, liksom andra tillverkande industriföretag, efterfrågar också vanliga industriverktyg.

Fordonsservice

Affärsområdet erbjuder verktyg som är starka, kraftfulla och pålitliga för att möta efterfrågan från den professionella användaren inom fordonsservice. Verktyg som erbjuds är slående mutterdragare, andra slående verktyg, borrar, poler- och slipmaskiner.

Industriell tillverkning

Affärsområdet tillhandahåller ett komplett sortiment produkter, tjänster och produktionslösningar för industriell tillverkning. Det sträcker sig från vanliga åtdragningsverktyg, borrar och slipmaskiner till de mest avancerade monteringsystem som finns. En stor grupp specialister finns tillgänglig för att stödja kunder som vill förbättra sin produktionseffektivitet.



Batteridrivna skruvdragare



Analysinstrument för kvalitetssäkring



Avancerad elektrisk mutterdragare



Tryckluftsdreven slipmaskin

Koncernens resultaträkning

1 januari–31 december			
Belopp i MSEK	Not	2008	2007
Intäkter	4	74 177	63 355
Kostnad för sålda varor	7	–47 786	–39 896
Bruttoresultat		26 391	23 459
Marknadsföringskostnader		–7 414	–6 549
Administrationskostnader		–3 914	–3 518
Forsknings- och utvecklingskostnader		–1 473	–1 286
Övriga rörelseintäkter	8	254	292
Övriga rörelsekostnader	8	–52	–335
Andel av intresseföretags resultat	14	14	3
Rörelseresultat	4, 5, 6, 7	13 806	12 066
Finansiella intäkter	9	2 741	688
Finansiella kostnader	9	–3 435	–2 220
Finansnetto		–694	–1 532
Resultat före skatt		13 112	10 534
Inkomstskatt	10	–3 106	–3 118
Resultat från kvarvarande verksamheter		10 006	7 416
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	3	184	53
Årets resultat		10 190	7 469
Hämförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		10 157	7 439
Minoritetsintressen		33	30
Resultat per aktie före utspädning, SEK	11	8.33	6.09
– varav kvarvarande verksamheter		8.18	6.05
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	11	8.33	6.09
– varav kvarvarande verksamheter		8.18	6.04

Koncernens balansräkning

Per 31 december			
Belopp i MSEK	Not	2008	2007
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	12	12 916	11 665
Hyresmaskiner	13	2 282	1 906
Övriga materiella anläggningstillgångar	13	6 353	4 894
Andelar i intresseföretag	14	121	71
Övriga finansiella anläggningstillgångar	15	5 119	3 331
Övriga fordringar		47	11
Uppskjutna skattefordringar	10	2 690	832
Summa anläggningstillgångar		29 528	22 710
Omsättningstillgångar			
Varulager	16	17 106	12 725
Kundfordringar	17	15 404	13 116
Skattefordringar		893	578
Övriga fordringar	18	5 306	2 933
Övriga finansiella tillgångar	15	1 659	1 124
Likvida medel	19	5 455	3 473
Tillgångar som innehas för försäljning	3	43	–
Summa omsättningstillgångar		45 866	33 949
SUMMATILLGÅNGAR		75 394	56 659
EGET KAPITAL			
	Sid 38		
Aktiekapital		786	786
Övrigt tillskjutet kapital		5 129	5 075
Reserver		4 589	1 534
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		13 123	7 129
Summa eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		23 627	14 524
Minoritetsintressen		141	116
SUMMA EGET KAPITAL		23 768	14 640
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	21, 22	26 997	19 926
Ersättningar efter avslutad anställning	23	1 922	1 728
Övriga skulder		124	63
Avsättningar	25	536	505
Uppskjutna skatteskulder	10	155	823
Summa långfristiga skulder		29 734	23 045
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder	21, 22	1 485	2 743
Leverantörsskulder		6 415	5 591
Skatteskulder		587	1 189
Övriga skulder	24	12 031	8 523
Avsättningar	25	1 374	928
Summa kortfristiga skulder		21 892	18 974
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		75 394	56 659

Se not 26 för information om ställda säkerheter och eventalförpliktelser.

Koncernens förändring av eget kapital

2007	Reserver					Balan- serade vinst- medel	Summa	Minoritets- intressen	Summa eget kapital
	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Säkrings- reserv	Verkligt- värde- reserv	Omräk- nings- reserv				
Belopp i MSEK									
Vid årets början	786	4 999	–	–	–253	27 084	32 616	92	32 708
Omräkningsdifferenser, periodens förändringar					1 895		1 895	4	1 899
Säkring av nettoinvesteringar i utländska dotterföretag					–824		–824		–824
Förändring i verkliga värden									
– Kassaflödessäkringar, periodens förändringar			–86				–86		–86
– Tillgångar som kan säljas, periodens förändringar, exkl. omklassificeringar				562			562		562
– Tillgångar som kan säljas, realiserade och omklassificerade till resultaträkningen				–15			–15		–15
Skatt avseende poster redovisade i eget kapital			24		231		255		255
Intäkter och kostnader redovisade direkt i eget kapital	–	–	–62	547	1 302	–	1 787	4	1 791
Årets resultat						7 439	7 439	30	7 469
Summa redovisade intäkter och kostnader för året exkl. transaktioner med bolagets ägare	–	–	–62	547	1 302	7 439	9 226	34	9 260
Utdelning						–2 899	–2 899	–4	–2 903
Inlösen av aktier	–262					–24 154	–24 416		–24 416
Ökning av aktiekapital genom fondemission	262					–262	–		–
Indragning av aktier	–18					18	–		–
Ökning av aktiekapital genom fondemission	18					–18	–		–
Avyttring av B-aktier som innehafts av Atlas Copco AB		76				246	322		322
Förvärv av A-aktier						–347	–347		–347
Aktierelaterade ersättningar, reglerade med egetkapitalinstrument									
– Årets kostnader						89	89		89
– Utnyttjande av optioner						–67	–67		–67
Köp av minoritetsägda aktier i dotterföretag								–6	–6
Vid årets slut	786	5 075	–62	547	1 049	7 129	14 524	116	14 640

2008	Reserver					Balan- serade vinst- medel	Summa	Minoritets- intressen	Summa eget kapital
	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Säkrings- reserv	Verkligt- värde- reserv	Omräk- nings- reserv				
Belopp i MSEK									
Vid årets början	786	5 075	–62	547	1 049	7 129	14 524	116	14 640
Omräkningsdifferenser									
– Periodens förändringar, exkl. omklassificeringar					5 763		5 763	1	5 764
– Realiserade och omklassificerade till resultaträkningen					–850		–850		–850
Säkring av nettoinvesteringar i utländska dotterföretag									
– Periodens förändringar, exkl. omklassificeringar					–3 432		–3 432		–3 432
– Realiserade och omklassificerade till resultaträkningen					656		656		656
Förändring i verkliga värden									
– Kassaflödessäkringar, periodens förändringar			–392				–392		–392
– Tillgångar som kan säljas, periodens förändringar, exkl. omklassificeringar				–281			–281		–281
– Tillgångar som kan säljas, realiserade och omklassificerade till resultaträkningen				–33			–33		–33
Skatt avseende poster redovisade i eget kapital			102		2 271		2 373		2 373
Skatt avseende poster omklassificerade från eget kapital till resultaträkningen					–749		–749		–749
Intäkter och kostnader redovisade direkt i eget kapital	–	–	–290	–314	3 659	–	3 055	1	3 056
Årets resultat						10 157	10 157	33	10 190
Summa redovisade intäkter och kostnader för året exkl. transaktioner med bolagets ägare	–	–	–290	–314	3 659	10 157	13 212	34	13 246
Utdelning						–3 662	–3 662	–5	–3 667
Avyttring av B-aktier som innehafts av Atlas Copco AB		54				192	246		246
Förvärv av A-aktier						–699	–699		–699
Aktierelaterade ersättningar, reglerade med egetkapitalinstrument									
– Årets kostnader						52	52		52
– Utnyttjande av optioner						–47	–47		–47
Köp av minoritetsägda aktier i dotterföretag						1	1	–4	–3
Vid årets slut	786	5 129	–352	233	4 708	13 123	23 627	141	23 768

Se även not 20.

Koncernens kassaflödesanalys

Inklusive avvecklade verksamheter

1 januari–31 december			
Belopp i MSEK	Not	2008	2007
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		13 806	12 066
Justering för:			
Av- och nedskrivningar	7	2 080	1 800
Realisationsresultat och övriga ej kassaflödespåverkande poster		–81	–136
Kassamässigt rörelseöverskott		15 805	13 730
Finansnetto, erhållet/betalt		44	–379
Betald skatt		–3 975	–3 346
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital		11 874	10 005
Förändring av:			
Varulager		–2 830	–2 332
Rörelsefordringar		–1 223	–1 417
Rörelseskulder		1 062	1 423
Förändring av rörelsekapital		–2 991	–2 326
Nettokassaflöde från den löpande verksamheten		8 883	7 679
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Investeringar i hyresmaskiner		–1 158	–1 028
Investeringar i övriga materiella anläggningstillgångar		–1 741	–1 331
Försäljning av hyresmaskiner		419	586
Försäljning av övriga materiella anläggningstillgångar		96	126
Investeringar i immateriella tillgångar		–646	–530
Försäljning av immateriella tillgångar		1	3
Försäljning av aktier		67	172
Förvärv av dotterföretag	2	–370	–6 139
Avyttring av dotterföretag	3	92	–475
Förvärv av intresseföretag	14	–12	–
Investeringar i övriga finansiella tillgångar, netto		–1 141	–1 088
Nettokassaflöde från investeringsverksamheten		–4 393	–9 704
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Utbetald utdelning		–3 667	–2 903
Inlösen av aktier		–	–24 416
Återköp av egna aktier		–453	–25
Upptagna lån		3 085	19 804
Amortering av lån		–1 604	–7 340
Amortering av finansiella leasingskulder		–67	–63
Nettokassaflöde från finansieringsverksamheten		–2 706	–14 943
Årets nettokassaflöde		1 784	–16 968
Likvida medel vid årets början		3 473	20 135
Årets nettokassaflöde		1 784	–16 968
Valutakursdifferens i likvida medel		198	306
Likvida medel vid årets slut	19	5 455	3 473

Se not 3 för information om kassaflöden för kvarvarande och avvecklade verksamheter.

Noter till koncernens finansiella rapporter

MSEK om ej annat anges.

Innehåll	Not	Sida
	1	Väsentliga redovisningsprinciper 41
	2	Förvärv 48
	3	Tillgångar som innehas för försäljning, avyttringar och avvecklade verksamheter 50
	4	Segmentinformation 51
	5	Anställda och personalkostnader 53
	6	Ersättning till revisorer 55
	7	Rörelsens kostnader 55
	8	Övriga rörelseintäkter och -kostnader 55
	9	Finansiella intäkter och kostnader 56
	10	Skatter 57
	11	Resultat per aktie 58
	12	Immateriella tillgångar 59
	13	Materiella anläggningstillgångar 61
	14	Andelar i intresseföretag 62
	15	Övriga finansiella tillgångar 62
	16	Varulager 63
	17	Kundfordringar 63
	18	Övriga fordringar 63
	19	Likvida medel 63
	20	Eget kapital 63
	21	Räntebärande skulder 64
	22	Leasingavtal 65
	23	Ersättningar till anställda 66
	24	Övriga skulder 70
	25	Avsättningar 70
	26	Ställda säkerheter och eventalförpliktelser 71
	27	Finansiell exponering och principer för riskhantering 71
	28	Närstående 78
	29	Händelser efter balansdagen 78
	30	Viktiga uppskattningar och bedömningar 78

1. Väsentliga redovisningsprinciper

Atlas Copco AB (även kallat "bolaget") har huvudkontor i Stockholm i Sverige. Koncernredovisningen omfattar Atlas Copco AB med dotterföretag (tillsammans kallas de för Gruppen eller Atlas Copco) och Gruppens andelar i intresseföretag.

Grund för upprättande

Uttalande om att IFRS följs

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar utfärdade av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) såsom de har godkänts av EU. Rapporterna har även upprättats i enlighet med redovisningsrekommendationen RFR 1.1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner", som innehåller vissa ytterligare upplysningskrav för svenska koncernredovisningar som är upprättade i enlighet med IFRS.

De redovisningsprinciper som redovisas nedan har tillämpats konsekvent för samtliga perioder som redovisas i koncernredovisningen och har tillämpats konsekvent av företagen i Gruppen.

Årsredovisningen för Gruppen och bolaget, inklusive finansiella rapporter, utfärdades den 12 februari 2009, och balansräkningar och resultaträkningar ska godkännas av årsstämman den 27 april 2009.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

De finansiella rapporterna redovisas i svenska kronor som är Atlas Copco AB:s funktionella valuta och även rapporteringsvaluta för Gruppens finansiella rapportering. Såvida inte annat anges redovisas beloppen i miljoner svenska kronor.

Värderingsgrund

Koncernredovisningen upprättas baserat på anskaffningsvärde förutom vissa finansiella tillgångar och finansiella skulder som värderas till verkligt värde; finansiella instrument som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella derivatinstrument och finansiella tillgångar klassificerade som att de kan säljas.

Anläggningstillgångar och avyttringsgrupper som innehåller försäljning redovisas till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader, per datumet för den ursprungliga klassificeringen som innehav för försäljning.

Användande av uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av finansiella rapporter i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar, uppskattningar och antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciper. Dessa uppskattningar, bedömningar och hänförliga antaganden bygger på erfarenhet och andra faktorer som anses vara rimliga under rådande omständigheter. Det faktiska utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna, bedömningarna och antagandena omprövas regelbundet. Ändringar av uppskattningar och bedömningar redovisas i den period där ändringen görs och i framtida perioder om dessa perioder påverkas. Information om betydande områden där det råder osäkerhet i uppskattningarna samt i viktiga bedömningar vid tillämpning av principer som har betydande inverkan på de finansiella rapporterna återfinns i not 30.

Klassificering

Anläggningstillgångar, långfristiga skulder och avsättningar består i allt väsentligt av belopp som förväntas vara återvunna eller betalda efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar, kortfristiga skulder och avsättningar består i allt väsentligt av belopp som förväntas vara återvunna eller betalda inom tolv månader efter balansdagen.

Ändrade redovisningsprinciper

Två nya tolkningar tillämpas från och med 2008:

IFRIC 11 IFRS 2 – Transaktioner med egna aktier, även koncerninterna, kräver att avtal om aktierelaterade ersättningar enligt vilka ett företag erhåller varor eller tjänster som ersättning för företagets egna egetkapitalinstrument ska redovisas som aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument oavsett hur egetkapitalinstrumentet erhålls. IFRIC 11 innehåller också vägledning om aktie-

relaterade ersättningar som innefattar moderföretagets egetkapitalinstrument. Retroaktiv tillämpning krävs. Tolkningen har inte haft någon effekt på koncernredovisningen.

IFRIC 14 IAS 19 – Begränsningen av en förmånsbestämd tillgång, lägsta fonderingskrav och samspelet dem emellan, förtydligar när återbetalningar eller minskningar av framtida avgifter avseende förmånsbestämda tillgångar bör betraktas som tillgängliga samt innehåller vägledning om effekten av lägsta fonderingskrav på sådana tillgångar. Dessutom behandlas när ett lägsta fonderingskrav kan ge upphov till en förpliktelse. IFRIC 14 har tillämpats retroaktivt från och med 2007. Tolkningen har inte haft någon väsentlig effekt på koncernredovisningen.

Ändringarna i IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, avseende utökad omklassificering av vissa finansiella tillgångar och tillhörande följdändringar i IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar, trädde i kraft den 1 juli 2008. Ändringarna hade ingen effekt på koncernredovisningen.

Rörelseförvärv och konsolidering

Atlas Copco-gruppens resultat- och balansräkning omfattar alla företag över vilka bolaget direkt eller indirekt utövar ett bestämmande inflytande. Ett bestämmande inflytande innebär rätten att direkt eller indirekt utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömning av om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigade aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att ett rörelseförvärv betraktas som en transaktion i vilken Gruppen direkt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventalförpliktelser. De förvärvade tillgångarna och de övertagna skulderna och eventalförpliktelserna redovisas i koncernredovisningen till verkligt värde, när bestämmande inflytande har fastställts. Anskaffningsvärdet för ett rörelseförvärv beräknas som summan av, per tidpunkten för erhållandet av det bestämmande inflytandet, det verkliga värdet för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder och egetkapitalinstrument emitterade av Gruppen för att förvärva verksamheten. Kostnader som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet ingår också i anskaffningsvärdet för rörelseförvärvet.

Goodwill som uppkommer vid ett förvärv består av skillnaden mellan förvärvets anskaffningsvärde och det verkliga värdet för de identifierbara nettotillgångar som förvärvats genom rörelseförvärvet och redovisas i balansräkningen. Goodwill skrivs inte av utan prövas minst en gång per år för att se om ett nedskrivningsbehov föreligger. Om andelen av nettotillgångarnas verkliga värde per ikraftträdandet av det bestämmande inflytandet överstiger kostnaden för rörelseförvärvet redovisar Gruppen det efter omprövning överskjutande beloppet direkt i resultaträkningen.

Resultat för under året förvärvade verksamheter redovisas i Gruppens koncernresultaträkning från och med förvärvstidpunkten. Vinst eller förlust för under året avyttrade företag beräknas utifrån Gruppens redovisade nettotillgångar i sådana verksamheter, inklusive resultat fram till tidpunkten för avyttringen.

Koncerninterna mellanhavanden och eventuella orealiserade intäkter och kostnader hänförliga till koncerninterna transaktioner elimineras vid upprättande av koncernredovisningen. Orealiserade vinster och förluster på koncerninterna transaktioner elimineras, förluster emellertid enbart i den mån det inte föreligger ett nedskrivningsbehov.

Rörelseförvärv per och efter den 1 januari 2004 har redovisats i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv. Rörelseförvärv före den 1 januari 2004 räknades inte om när IFRS började tillämpas, utan redovisas enligt de principer som tidigare användes i Gruppen i enlighet med svensk redovisningssed. Enligt denna redovisas inte immateriella tillgångar separat i samma utsträckning som enligt IFRS 3 och eventalförpliktelser värderas inte till verkligt värde vid det första redovisningstillfället för rörelseförvärv.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag i vilka Gruppen har ett betydande, men inte bestämmande inflytande, över ekonomiska och operativa strategier. När Gruppen innehar 20–50% av rösterna anses ett betydande inflytande föreligga, såvida inte annat klart kan påvisas.

1. Forts.

Andelar i intresseföretag redovisas i Gruppens koncernredovisning enligt kapitalandelsmetoden från den tidpunkt när betydande inflytande har fastställts till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör. Enligt kapitalandelsmetoden motsvarar de redovisade värdena för innehav i intresseföretag Gruppens andel av redovisat eget kapital i intresseföretag, eventuell goodwill och eventuella kvarvarande justeringar till verkligt värde som redovisats per förvärvstidpunkten. Gruppens andel av intresseföretagets resultat justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar och andra justeringar som uppkommit vid fördelningen av köpeskillingen redovisas som "Andel av intresseföretags resultat" i koncernens resultaträkning. Utdelning från ett intresseföretag minskar innehavets redovisade värde.

Atlas Copcos andel av intresseföretagets resultat efter skatt redovisas som en separat post i resultaträkningen. Realiserade vinster och förluster vid transaktioner med intresseföretag elimineras motsvarande Gruppens intressen, förluster emellertid enbart i den mån det inte föreligger ett nedskrivningsbehov.

Segmentrapportering

Ett segment är en redovisningsmässigt identifierbar del av Gruppen, vilken antingen tillhandahåller varor och tjänster (rörelsegränser), eller varor och tjänster i en viss ekonomisk omgivning (geografiskt område) och som exponeras för risker och möjligheter som skiljer sig från vad som gäller för andra segment. Gruppens primära segment är rörelsegränser vilka utgörs av affärsområdena.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Funktionell valuta är valutan i den primära ekonomiska miljön i vilken ett företag bedriver verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta (transaktioner denominerade i annan valuta än den funktionella valutan) omräknas till den kurs som gäller vid tidpunkten för transaktionen. Fordringar och skulder och andra monetära poster i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs. Valutakursdifferenser vid omräkning till funktionell valuta redovisas i resultaträkningen förutom när de redovisas direkt i eget kapital i följande fall:

- differenser som uppstår vid omräkning av eget kapitalinstrument som kan säljas
- en finansiell skuld identifierad som *säkring av en nettoinvestering* i en utlandsverksamhet
- säkringsinstrument som uppfyller villkoren för säkring i *kassaflödessäkringar* som säkrar valutarisk till den del säkringarna är effektiva.

Valutakurser för de viktigaste valutorna som använts vid årsboksluten återfinns i not 27.

Omräkning av utlandsverksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och justeringar till verkligt värde i koncernredovisningen, räknas om till svenska kronor till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkterna och kostnaderna räknas om till en genomsnittskurs som är en approximation av kurserna vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning redovisas som en separat komponent i eget kapital i omräkningsreserven. Vid avyttring av en utlandsverksamhet eller när eget kapital eller del därav återföres redovisas de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, efter avdrag för eventuell valutasäkring av nettoinvesteringar, i resultaträkningen, vilket därmed ökar eller minskar resultatet för avyttringen. Ackumulerade omräkningsdifferenser som uppkom före övergången till IFRS den 1 januari 2004 redovisas inte som en separat komponent i eget kapital och realiserar inte vid avyttring.

Redovisning av intäkter

Intäkter värderas till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas, efter avdrag för omsättningsskatt, returer, rabatter eller andra likartade avdrag. Intäkter redovisas när det betraktas som sannolikt att betalning kommer att erhållas och intäkten och de hänförliga kostnaderna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Försäljning av varor

Intäkter från varuförsäljning redovisas när väsentliga ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med varornas ägande överförs till köparen, vilket i de flesta fall sker i samband med leverans. När produkten kräver installation och installationen utgör en betydande del av avtalet, redovisas intäkten när installationen färdigställs. Åtaganden om återköp kan leda till att intäkter inte kan redovisas om innebörden i avtalet är sådan att kunden endast har hyrt produkten under en viss tid. Inga intäkter redovisas om det råder betydande osäkerhet angående risken för återlämnande av varor.

Utförande av tjänsteuppdrag

Intäkter från tjänsteuppdrag redovisas i resultaträkningen i förhållande till färdigställandegraden per balansdagen alternativt linjärt, under förutsättning att en tillförlitlig uppskattning av vinsten kan göras. Färdigställandegraden fastställs utifrån nedlagda utgifter i förhållande till totala beräknade utgifter för uppdraget.

Maskinuthyrning

Intäkter från maskinuthyrningsverksamheten genereras och redovisas per dag, vecka eller månad. Hyresintäkterna redovisas linjärt. Intäkter från transporttjänster, bränsleförsäljning och försäljning av reservdelar, varor samt ny och begagnad utrustning redovisas när produkten eller tjänsten levererats till kunden.

Övriga intäkter och kostnader

Kommissioner och royaltyavgifter redovisas enligt periodiseringsprincipen, utifrån avtalets ekonomiska innebörd.

Vinster eller förluster vid utrangering eller avyttring av en materiell anläggningstillgång fastställs genom jämförelse av erhållna intäkter från avyttringen med det redovisade värdet för den materiella anläggningstillgången, och redovisas netto under "Övriga rörelseintäkter" eller "Övriga rörelsekostnader".

Statliga stöd

Statliga stöd redovisas i balansräkningen när det föreligger rimlig säkerhet för att de kommer att erhållas och att Gruppen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med dem. Statliga stöd som kompenserar Gruppen för uppkomna utgifter redovisas systematiskt i resultaträkningen i samma perioder som utgifterna och på samma sätt. Statliga stöd avseende tillgångar redovisas som en reduktion av tillgångens redovisade värde.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av ränteintäkter på investerade medel, utdelningsintäkter, vinster vid avyttring av finansiella tillgångar som kan säljas, förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen samt vinster på säkringsinstrument som redovisas i resultaträkningen och som säkrar poster som redovisas som finansiella intäkter. Ränteintäkter redovisas i resultaträkningen när de uppkommer med tillämpning av effektiv-räntemetoden. Utdelning redovisas i resultaträkningen per det datum Gruppens rätt att erhålla betalningen fastställs.

Finansiella kostnader utgörs av räntekostnader på lån, förändringar i nuvärde för avsättningar, förändringar i verkligt värde för finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, nedskrivningar som redovisas för finansiella tillgångar och förluster på säkringsinstrument som redovisas i resultaträkningen och som säkrar poster som redovisas som finansiella kostnader. Alla lånekostnader redovisas i resultaträkningen genom tillämpning av effektiv-räntemetoden.

Resultat per aktie

Gruppen redovisar resultat per aktie före och efter utspädning. Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med vägt genomsnittligt antal utestående aktier under perioden. För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda genomsnittliga antalet utestående aktier för utspädningseffekten av samtliga potentiella aktier, vilket inbegriper aktieoptioner som tilldelats anställda. Optionerna har en utspädningseffekt om lösenpriset understiger noterad aktiekurs och ökar med storleken på differensen.

1. Forts.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill som uppkommer vid ett rörelseförvärv består av skillnaden mellan förvärvets anskaffningsvärde och det verkliga värdet för de identifierbara nettotillgångarna.

Goodwill som uppkom vid förvärv som gjordes före den 1 januari 2004 redovisas till anskaffningsvärde minus avskrivningar fram till den 31 december 2003 och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill som uppkom vid förvärv som gjordes efter den 31 december 2003 redovisas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar.

Goodwill fördelas på kassagenererande enheter och nedskrivningsbehovet prövas minst en gång per år.

Teknikbaserade immateriella tillgångar

Utgifter för forskning som utförs i syfte att vinna ny vetenskaplig eller teknisk kunskap, kostnadsförs när de uppkommer. Forskningsprojekt som förvärvats i rörelseförvärv aktiveras och redovisas till anskaffningsvärde minus av- och nedskrivningar.

Utgifter för utveckling, där forskningsresultatet tillämpas vid planering eller utformning av produktion av nya eller väsentligt förbättrade produkter eller processer, aktiveras om det bedöms att produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt gångbar samt att Gruppen har avsikt och förmåga att färdigställa, sälja eller använda den immateriella tillgången. De utgifter som aktiveras innefattar utgifter för material, direkt lön och andra utgifter som är direkt hänförliga till utvecklingsprojektet. Aktiverade utvecklingsutgifter redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Datorprogram aktiveras och redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Varumärken

Varumärken som förvärvas av Gruppen aktiveras med utgångspunkt från deras verkliga värde vid förvärvstidpunkten. Vissa varumärken bedöms ha obestämbar nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade nedskrivningar. Nedskrivningsbehovet prövas minst en gång per år. Övriga varumärken, som har bestämbara nyttjandeperioder, redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar.

Marknads- och kundrelaterade immateriella tillgångar

Förvärvade marknads- och kundrelaterade immateriella tillgångar såsom kundrelationer och andra likartade poster aktiveras och redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar.

Övriga immateriella tillgångar

Förvärvade immateriella tillgångar som är hänförliga till avtalsrättigheter såsom licenser eller franchiseavtal aktiveras och redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den kortare av nyttjandeperioden och avtalets löptid.

Utgifter för internt upparbetad goodwill, varumärken och liknande poster kostnadsförs när de uppkommer.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar. Kostnaden för en materiell anläggningstillgång innefattar inköpspris, tullar samt kostnader direkt hänförliga till att bringa tillgången på plats och i skick att användas. Gruppen aktiverar utgifter vid det första redovisningstillfället och vid utbyte av betydande delar av materiella anläggningstillgångar när kostnaden uppkommer, om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer koncernen till del och att anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra utgifter redovisas som kostnader i den period de uppkommer.

Hyresmaskiner

Hyresflottan består av diesel- och eldrivna kompressorer, generatorer, lufttorkar och till mindre del av allmän anläggningsutrustning. Hyres-

maskinerna redovisas vid det första redovisningstillfället till anskaffningsvärde och skrivs av över den beräknade nyttjandeperioden.

Hyresmaskiner skrivs av till ett restvärde som uppgår till 0–10% av anskaffningsvärdet.

Avskrivningar

Avskrivningar beräknas utifrån anskaffningsvärde genom tillämpning av linjär avskrivning över tillgångens uppskattade nyttjandeperiod, såvida inte nyttjandeperioden är obestämbar. Delar av materiella anläggningstillgångar vars anskaffningsvärde är betydande i förhållande till tillgångens totala anskaffningsvärde skrivs av separat när delarnas nyttjandeperiod inte överensstämmer med nyttjandeperioden för tillgångens övriga delar.

Följande nyttjandeperioder används vid avskrivningar:

	År
Teknikbaserade immateriella tillgångar	3–15
Varumärken med bestämbar nyttjandeperiod	5–10
Marknads- och kundrelaterade immateriella tillgångar	5–10
Byggnader	25–50
Maskiner och inventarier	3–10
Fordon	4–5
Datorutrustning, maskin- och programvara	3–5
Hyresmaskiner	3–12

Nyttjandeperioderna och restvärdena omprövas årligen.

Mark, goodwill och varumärken med obestämbara nyttjandeperioder skrivs inte av.

Leasade tillgångar

I sin verksamhet agerar Gruppen både som leasegivare och leasetagare. Leasingavtal klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiella eller operationella leasingavtal. Ett leasingavtal är ett finansiellt leasingavtal då de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med ägande i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. Om detta inte är fallet redovisas leasingavtalet som ett operationellt leasingavtal.

Redovisning av finansiella leasingavtal medför att leasetagaren redovisar anläggningstillgången som en tillgång i balansräkningen och att en motsvarande skuld redovisas vid det första redovisningstillfället. Vid det första redovisningstillfället värderas den leasade tillgången till ett belopp motsvarande det lägre av dess verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgiften. Anläggningstillgångar nyttjade enligt finansiella leasingavtal skrivs av över uppskattad nyttjandeperiod, medan leasingavgifterna redovisas som ränta och amortering av leasingkulden. Vid operationella leasingavtal redovisar inte leasetagaren den leasade tillgången i balansräkningen. I resultaträkningen fördelas leasingavgiften för operationella leasingavtal linjärt över leasingperioden.

I de fall där Gruppen är leasegivare enligt ett operationellt leasingavtal klassificeras tillgången som hyresmaskin. Tillgången omfattas av Gruppens avskrivningsprinciper. Leasingavgifterna redovisas i resultatet linjärt över leasingperioden. Vid finansiella leasingavtal, när Gruppen är leasegivare, redovisas transaktionen som en försäljning och en leasingfordran redovisas, bestående av de framtida minimileaseavgifterna och eventuella restvärden som garanteras till leasegivaren. Leasingavgifter redovisas som ränteintäkt och återbetalning av leasingfordringen.

Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

Det redovisade värdet för Gruppens tillgångar, med undantag för finansiella tillgångar som omfattas av IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, varulager, anläggningstillgångar och avyttringsgrupper som innehas för försäljning, förvaltningstillgångar för pensionsstiftelser och uppskjutna skattefordringar, prövas åtminstone varje balansdag för att fastställa om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov enligt IAS 36 Nedskrivningar. Undantagna tillgångar redovisas i enlighet med den standard som är tillämplig för varje tillgångsslag.

1. Forts.

Om det finns indikation på nedskrivningsbehov enligt IAS 36 uppskattas tillgångens återvinningsvärde. För goodwill och andra tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod provas nedskrivningsbehovet minst en gång varje år. Årlig prövning av nedskrivningsbehov genomförs även för immateriella tillgångar som ännu inte tagits i bruk.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Om det inte går att hänföra väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång provas nedskrivningsbehovet för en kassagenererande enhet, som är den minsta grupp av tillgångar som innefattar tillgången i fråga och som genererar väsentligen oberoende kassaflöden. Goodwill fördelas alltid på en kassagenererande enhet eller på grupper av kassagenererande enheter och provas på den lägsta nivå i Gruppen på vilken goodwillen i fråga följs upp internt. Detta är vanligen på divisionsnivå.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid bedömning av nyttjandevärde diskonteras uppskattade framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor före skatt som beaktar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidvärde och de risker som är hänförliga till tillgången. Nedskrivningar som redovisas för kassagenererande enheter fördelas i första hand på det redovisade värdet för goodwill som är allokera på den kassagenererande enheten (gruppen av enheter). Därefter görs en proportionell nedskrivning av de andra tillgångarna i enheten (gruppen av enheter). Nedskrivningar redovisas i resultaträkningen.

Nedskrivningar av goodwill återförs inte. När det gäller andra tillgångar bedöms nedskrivningar under tidigare perioder per varje balansdag för indikationer på att tidigare nedskrivningar inte längre är motiverade. En nedskrivning återförs om det har skett förändringar i de uppskattningar och bedömningar som användes vid fastställande av återvinningsvärdet. En nedskrivning återförs endast i den mån tillgångens redovisade värde inte överstiger det redovisade värde som skulle ha fastställts, efter avskrivning, om ingen nedskrivning hade redovisats.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset minus uppskattade kostnader för färdigställande och försäljning. Varulager redovisas enligt först in, först ut-principen och innefattar kostnader för anskaffning och för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick. Egentillverkade lagervaror och produkter i arbete innefattar en tillämplig del av omkostnaderna. Varulager redovisas netto efter avdrag för inkurans och internvinster uppkomna vid leveranser från produktionsbolag till marknadsbolag.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när Gruppen har en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och att detta kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. En avsättning ska göras med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig fastställs avsättningen genom diskontering av förväntade framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidvärde och, i tillämpliga fall, de risker som är hänförliga till skulden.

En avsättning för beräknade produktgarantier belastar kostnaden för sålda varor i samband med att produkterna säljs. Beräkningen baseras på historiska data gällande nivån för reparationer och ersättningsprodukter.

Avsättning för omstrukturering redovisas när en utförlig och formell omstruktureringsplan har fastställts av Gruppen och när denna antingen har påbörjats eller har gjorts allmänt känd. Inga avsättningar görs för framtida rörelseförluster.

En avsättning för förlustbringande kontrakt redovisas när de förväntade fördelarna som Gruppen väntas erhålla för ett kontrakt är

lägre än de oundvikliga kostnaderna för att uppfylla förpliktelserna enligt kontraktet.

Ersättningar till anställda

Avgiftsbestämda planer

En avgiftsbestämd plan är en plan för ersättning efter avslutad anställning enligt vilken ett företag betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon legal eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad för ersättningar till anställda i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda tillhandahåller tjänster till företaget under en period. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den mån en kontant återbetalning eller minskning av framtida avgifter är tillgänglig.

Förmånsbestämda planer

I länder där Gruppen bedriver verksamhet finns ett antal förmånsbestämda planer avseende pensioner och sjukvård efter avslutad tjänstgöring. Nuvärdet av nettoförpliktelsen beräknas separat för respektive förmånsbestämd plan utifrån en uppskattning av de framtida förmåner som intjänats under tidigare och innevarande perioder. Nettoförpliktelsen redovisas i balansräkningen som nuvärdet av förpliktelserna med avdrag för verkligt värde för eventuella förvaltningstillgångar.

Kostnaden för den förmånsbestämda planen beräknas genom tillämpning av den s.k. Projected Unit Credit Method, som innebär att kostnaden fördelas över den anställdes tjänstgöringsperiod. Beräkningen utförs årligen av oberoende aktuarier. Förpliktelsen värderas till nuvärdet av de förväntade framtida utbetalningarna, med hänsyn tagen till antaganden såsom förväntade framtida löneökningar, inflation, öknings i sjukvårdskostnader och livslängd. Förväntade framtida utbetalningar diskonteras med en ränta som gäller på balansdagen för företagsobligationer eller statobligationer av hög kvalitet och med hänsyn till beräknad återstående löptid för respektive åtagande.

Förändringar i aktuariella antaganden och erfarenhetsbaserade justeringar av förpliktelser och av det verkliga värdet på förvaltnings-tillgångar ger upphov till aktuariella vinster eller förluster. Sådana vinster eller förluster inom 10% av värdet av förpliktelser eller förvaltningstillgångar, som ligger inom "korridoren", redovisas inte omedelbart. Vinster eller förluster överstigande korridoren redovisas i resultatet över den förväntade återstående tjänstgöringstiden för de anställda. Vinster eller förluster före den 1 januari 2004 har redovisats i eget kapital.

Förvaltningstillgångar värderas till verkligt värde. Fonderade planer med nettotillgångar, det vill säga med tillgångar som överstiger förpliktelserna, redovisas som långfristiga finansiella tillgångar, begränsade till värdet på de ackumulerade aktuariella förlusterna och nuvärdet av de ekonomiska fördelar som är tillgängliga för Gruppen från förvaltningstillgångarna.

Räntedelen i pensionskostnaden, liksom räntedelen i kostnaden för andra ersättningar efter avslutad tjänstgöring, samt avkastning på förvaltningstillgångar redovisas inte bland rörelsekostnader utan som räntekostnad. Se not 9 och 23 för ytterligare information.

Övriga långfristiga ersättningar till anställda

Gruppens nettoförpliktelse avseende övriga långfristiga ersättningar, förutom pensionsplaner, uppgår till värdet av framtida ersättningar som anställda har intjänat som ersättning för de tjänster som de utfört i innevarande och tidigare perioder. Ersättningarna diskonteras för att fastställa nuvärdet och det verkliga värdet för eventuella hänförliga tillgångar dras av. Samma diskonteringsfaktor som för förmånsbestämda planer används. Beräkningen utförs med hjälp av den s.k. Projected Unit Credit Method. Eventuella aktuariella vinster eller förluster redovisas i den period när de uppkommer.

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägning redovisas som en kostnad när Gruppen är bevisligen förpliktad att säga upp anställda, då Gruppen har en detaljerad formell plan för uppsägningen och inte har någon realistisk möjlighet att annullera den före den normala tidpunkten för anställ-

1. Forts.

ningens upphörande. När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång redovisas en kostnad när det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet accepteranden kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga förpliktelser för ersättningar till anställda värderas utan diskontering och kostnadsförs vid tillhandahållandet av tjänsten.

En skuld redovisas avseende det belopp som väntas bli betalt enligt kortfristiga kontanta bonusplaner eller vinstandelsplaner om Gruppen har en befintlig legal eller informell förpliktelse att betala detta belopp till följd av den anställdes tjänstgöring under tidigare perioder och det går att uppskatta förpliktelsen på ett tillförlitligt sätt.

Aktierelaterade ersättningar

Gruppen har aktierelaterade incitamentsprogram, vilka har erbjudits vissa anställda beroende på befattning och utförd prestation. Dessa program består av personaloptioner och syntetiska personaloptioner. Dessutom erbjuds styrelsen syntetiska aktier.

Det verkliga värdet på tilldelade personaloptioner redovisas som en personalkostnad med en motsvarande ökning av eget kapital. Verkligt värde, som beräknas per tilldelningstidpunkten genom tillämpning av Black-Scholes-modellen, redovisas som en kostnad över intjänandeperioden. Det belopp som redovisas som en kostnad justeras för att återspegla det faktiska antalet aktieoptioner som intjänats.

Det verkliga värdet på de syntetiska optionerna, syntetiska aktierna och optionerna som är klassificerade som att de regleras med kontanter redovisas som en personalkostnad med en motsvarande ökning av skulder. Verkligt värde, som beräknas per tilldelningstidpunkten och sedan räknas om per varje balansdag genom tillämpning av Black-Scholes-modellen, redovisas som en kostnad över intjänandeperioden. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen som en personalkostnad. Den totala kostnaden som redovisas över intjänandeperioden motsvarar det kontantbelopp som betalats vid reglering.

Sociala avgifter betalas kontant. Sociala avgifter redovisas på samma sätt som för syntetiska optioner oavsett om de är hänförliga till aktieoptioner, syntetiska optioner eller syntetiska aktier. Avtal med banker, avseende aktieoptioner och syntetiska optioner, redovisas som separata finansiella instrument i enlighet med IAS 39. Vinster och förluster från dessa avtal redovisas som finansiella poster.

Finansiella instrument

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

Finansiella tillgångar och skulder redovisas när Gruppen blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då Gruppen förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. Kundfordringar redovisas när fakturor har skickats. Skulder redovisas när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen (helt eller delvis) när rätten att erhålla kassaflöden från de finansiella instrumenten löper ut eller överläts samt att Gruppen inte längre i allt väsentligt har alla de risker och fördelar som är förknippade med ägande. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen (helt eller delvis) när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld nettoredo visas i balansräkningen endast när legal kvittningsrätt föreligger och avsikten är att antingen reglera nettot eller att realisera tillgången samtidigt som skulden regleras.

Värdering och klassificering

Finansiella instrument redovisas vid det första redovisningstillfället till verkligt värde med tillägg eller avdrag för transaktionskostnader om det är en finansiell tillgång eller finansiell skuld som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Klassificeringen av ett finansiellt instrument, i enlighet med kategorierna i IAS 39, bestämmer värderingen och redovisningen. Finansiella tillgångar och finansiella skulder klassificeras i de olika katego-

rierna vid första redovisningstillfället och redovisas därmed beroende på avsikten med förvärvet. Detta bestämmer efterföljande värdering. De finansiella instrumenten klassificeras enligt följande:

- *Lånefordringar och kundfordringar* är finansiella tillgångar som inte utgör derivatinstrument, med fastställda eller med rimlig säkerhet fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Fordringarna uppkommer då Gruppen tillhandahåller pengar, varor eller tjänster direkt till kredittagaren utan avsikt att idka handel med fordringsrätterna. Lånefordringar och kundfordringar värderas därefter till upplupet anskaffningsvärde, som bestäms utifrån effektivräntemetoden, efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Kundfordringar ingår i denna kategori. I de flesta fall redovisas kundfordringar till nominellt belopp utan diskontering på grund av den korta förväntade löptiden.
- *Investeringar som hålls till förfall* är finansiella tillgångar som inte utgör derivat med fastställda eller med rimlig säkerhet fastställbara betalningar och med en fast löptid vilka Gruppen har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha till förfall. Investeringar som hålls till förfall redovisas till upplupet anskaffningsvärde som bestäms utifrån effektivräntemetoden, efter avdrag för eventuella nedskrivningar.
- Ett instrument redovisas till *verkligt värde via resultaträkningen* om det innehåller för handel eller identifieras som sådant vid det första redovisningstillfället. Finansiella instrument klassificeras som värderade till verkligt värde via resultaträkningen om Gruppen förvaltar sådana investeringar och fattar köp- och säljbeslut på grundval av deras verkliga värde. Finansiella instrument som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde och förändringar av detta redovisas i resultaträkningen.
- *Finansiella tillgångar som kan säljas* är sådana tillgångar som inte är derivat och som identifieras som att de kan säljas. Efter det första redovisningstillfället värderas de till verkligt värde och förändringar av det verkliga värdet redovisas direkt i eget kapital med undantag för nedskrivningar och valutavinster och valutaförluster på monetära poster som kan säljas, vilka redovisas i resultaträkningen. När en investering tas bort från balansräkningen överförs den ackumulerade vinsten eller förlusten i eget kapital till resultaträkningen.
- *Finansiella skulder* redovisas vid det första redovisningstillfället till verkligt värde minskat med hänförliga transaktionskostnader och därefter till upplupet anskaffningsvärde som bestäms genom tillämpning av effektivräntemetoden. Låneutgifter redovisas som kostnader i den period de uppstår, oavsett hur de upplånade medlen används.
- *Derivatinstrument* värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde för derivat redovisas i resultaträkningen om inte derivaten är identifierade som säkringsinstrument i kassaflödessäkringar eller som säkringar av nettoinvesteringar. Förändringar i verkligt värde avseende räntevalutaswappar delas in i tre komponenter. Ränta redovisas som ränteintäkter eller räntekostnader, valutakurseffekter redovisas som kursdifferenser och övriga förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen som vinster eller förluster från finansiella instrument. Räntebetalningar avseende ränteswappar redovisas i resultaträkningen som ränteintäkter eller räntekostnader, medan förändringar i verkligt värde avseende framtida betalningar redovisas som vinster eller förluster från finansiella instrument. Effekter av ränteswappar som används för säkringsredovisning redovisas som ränteintäkt eller räntekostnad. Förändringar i verkligt värde avseende valutakontrakt redovisas som kursdifferenser och räntekomponenten redovisas som räntekostnad.

Fasta eller fastställbara betalningar och fast löptid innebär att ett avtal definierar beloppen och tidpunkterna för betalning till innehavaren, såsom ränta och amorteringar.

Effektivräntemetoden är en metod som används vid beräkning av det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång eller skuld och för fördelning av ränteintäkter eller räntekostnader över perioden i fråga. Effektivräntan är den ränta som exakt diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under det finansiella instrumen-

1. Forts.

tets förväntade löptid, eller i tillämpliga fall, en kortare period till den finansiella tillgångens eller finansiella skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna, som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra överkurser och underkurser.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel och kortfristiga likvida placeringar som är omedelbart tillgängliga och som inte är utsatta för betydande risk för värdefluktuationer. En investering kan normalt sett endast räknas som likvida medel om löptiden från anskaffningstidpunkten understiger tre månader.

Säkringsredovisning

För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten, att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten och att säkringsdokumentation upprättas. Gruppen bedömer, utvärderar och dokumenterar säkringsens effektivitet vid såväl säkringsens början som löpande. Principen för att redovisa vinster och förluster från säkringsinstrument beror på typen av säkring, det vill säga vilken typ av riskexponering som säkras av instrumentet.

Förändringar i verkligt värde för ett derivat som är avsett att användas som och som uppfyller villkoren för ett säkringsinstrument redovisas över resultaträkningen, tillsammans med eventuella förändringar i verkligt värde för den säkrade tillgången eller skulden som uppkommer på grund av den säkrade risken. Dessa förändringar i verkligt värde av den säkrade tillgången eller skulden redovisas i resultaträkningen för att balansera effekten av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet.

Efter beslut i Financial Risk Management Committee kan transaktionsexponering säkras med derivatinstrument. Huvudprincipen är att kassaflödessäkring eller säkring av verkligt värde uppnås i koncernens finansiella rapporter. Se not 27 för ytterligare information.

Förändringar i verkligt värde för ett säkringsinstrument som är ett derivat och är identifierat som kassaflödessäkring redovisas direkt i eget kapital i den mån säkringen är effektiv. I den mån säkringen är ineffektiv redovisas förändringar i verkligt värde i resultaträkningen.

Om säkringsinstrumentet inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning, förfaller eller säljs, avvecklas eller löses in, avbryts säkringsredovisningen framåttriktat. Den ackumulerade vinst eller förlust som tidigare redovisats i eget kapital kvarstår fram till att den prognostiserade transaktionen inträffar. När den säkrade posten är en icke-finansiell tillgång överförs det redovisade värdet i eget kapital till tillgångens redovisade värde. I övriga fall överförs det belopp som redovisats i eget kapital till resultatet i samma period som den säkrade posten påverkar resultatet.

Gruppen säkrar en betydande del av nettoinvesteringarna i utlandsverksamheter. Vinst eller förlust på säkringsinstrumentet som härrör från den effektiva delen av säkringen redovisas i eget kapital. Vinst eller förlust som härrör från den del av säkringen som inte är effektiv redovisas omedelbart i resultaträkningen. Ackumulerade vinster och förluster i eget kapital redovisas i resultaträkningen när utlandsverksamheten avyttras.

För derivat som inte är del i säkringsredovisning redovisas förändringar i verkligt värde som rörelseintäkt eller finansiell intäkt, alternativt rörelsekostnad eller finansiell kostnad, beroende på syftet med användningen av derivaten och på huruvida derivaten hänför sig till operationella eller finansiella poster.

Nedskrivningar av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar, förutom vad gäller sådana tillgångar som är klassificerade som att de värderas till verkligt värde via resultaträkningen, bedöms per varje balansdag för att fastställa huruvida det anses föreligga objektiva indikationer för att en nedskrivning ska göras. Det föreligger ett nedskrivningsbehov för en finansiell tillgång om objektiva omständigheter indikerar att en eller flera händelser har haft negativ inverkan på tillgångens uppskattade framtida kassaflöden. En nedskrivning av en finansiell tillgång som värderas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som skillnaden mellan dess redovisade

värde och nuvärdet för de uppskattade framtida kassaflödena diskonterade med den ursprungliga effektivräntan. En nedskrivning avseende en finansiell tillgång som kan säljas beräknas genom att använda dess aktuella verkliga värde. Nedskrivningsbehovet för finansiella tillgångar som enskilt har stor betydelse prövas individuellt löpande eller bedöms i vissa fall kollektivt i grupper med liknande kreditrisker. För finansiella tillgångar som kan säljas redovisas eventuella ackumulerade förluster, som tidigare redovisats i eget kapital, i resultaträkningen. Nedskrivningar avseende alla övriga kategorier finansiella tillgångar redovisas direkt i resultaträkningen.

En nedskrivning återförs om återföringen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen har redovisats. För finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde och finansiella tillgångar som kan säljas som är skuldebrev, redovisas återföringen i resultaträkningen. För finansiella tillgångar som kan säljas som är aktier och andra aktierelaterade värdepapper redovisas återföringen direkt i eget kapital.

Eget kapital

Aktier klassificeras som eget kapital. Tillkommande kostnader som är direkt hänförliga till emissionen av stamaktier och aktieoptioner redovisas som en avdragspost i eget kapital efter avdrag för eventuella skatteeffekter.

När aktier som är klassificerade som eget kapital återköps, redovisas beloppet för erlagd köpeskilling, som innefattar direkt hänförliga kostnader efter avdrag för eventuella skatteeffekter, som ett avdrag från eget kapital. Återköpta aktier klassificeras som egna aktier och redovisas som en avdragspost under eget kapital. När egna aktier därefter säljs eller återutges redovisas erhållet belopp som en ökning av eget kapital och det överskott eller underskott som blir följden av transaktionen överförs till eller från övrigt tillskjutet kapital.

Inkomstskatter

Inkomstskatter ingår i koncernredovisningen med både aktuell och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen om inte den underliggande transaktionen redovisas direkt i eget kapital. I dessa fall redovisas även den hänförliga inkomstskatten direkt i eget kapital.

En aktuell skatteskuld eller -fordran redovisas för den beräknade skatten som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt eller tidigare år.

Uppskjuten skatt beräknas antingen utifrån skillnader mellan redovisade värden i balansräkningen och respektive skattemässiga värden, så kallade temporära skillnader, eller balanserade outnyttjade underskottsavdrag och andra skattemässiga avdrag. Temporära skillnader hänförliga till följande tillgångar och skulder har inte beaktats: ej avdragsgill goodwill, den första redovisningen av tillgångar och skulder som varken påverkar redovisat eller skattepliktigt resultat samt skillnader hänförliga till innehav i dotterföretag och intresseföretag i den mån de sannolikt inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

En uppskjuten skattefordran redovisas bara i den mån det är troligt att det kommer att gå att utnyttja denna fordran mot framtida skattepliktiga resultat. Uppskjutna skattefordringar minskas till den del det inte längre är sannolikt att hänförliga skattefordelar kommer att uppnås. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen för respektive skattesubjekt.

Tillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Gruppen klassificerar en anläggningstillgång eller avyttringsgrupp som tillgångar som innehas för försäljning om deras redovisade värden kommer att återvinnas huvudsakligen genom en försäljning. För att klassificeras som en tillgång som innehas för försäljning måste tillgången eller avyttringsgruppen vara tillgänglig för omedelbar försäljning i befintligt skick. Det måste även vara mycket sannolikt att försäljning kommer att ske.

En avvecklad verksamhet är en del av Gruppens verksamhet som representerar en självständig verksamhetsgren eller en väsentlig verksamhet inom ett geografiskt område eller ett dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att säljas vidare.

1. Forts.

Klassificeringen som avvecklad verksamhet sker vid avyttring eller vid en tidigare tidpunkt då verksamheten uppfyller kriterierna för att klassificeras som innehav för försäljning. En avyttringsgrupp som ska läggas ned kan också uppfylla kraven på avvecklad verksamhet per det datum den inte längre nyttjas.

Omedelbart före klassificering som innehav för försäljning omvärderas det redovisade värdet för tillgångarna (och för alla tillgångar och skulder i en avyttringsgrupp) i enlighet med tillämpliga IFRS. Vid första klassificering som innehav för försäljning redovisas anläggningstillgångar och avyttringsgrupper till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader. Nedskrivningar vid första klassificering som innehav för försäljning och efterföljande vinster eller förluster vid omvärdering redovisas i resultaträkningen. Vinster redovisas inte om de överstiger eventuell ackumulerad nedskrivning.

Anläggningstillgångar samt tillgångar och skulder i avvecklingsgrupper redovisas separat i balansräkningen. Resultat efter skatt samt vinster och förluster som redovisats vid värdering till verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader eller vid avyttring redovisas separat i resultaträkningen för avvecklade verksamheter. När en verksamhet är klassificerad som avvecklad verksamhet räknas den jämförande resultaträkningen om, som om verksamheten hade klassificerats som avvecklad verksamhet vid jämförelseperiodens början.

Eventualförpliktelser

En eventalförpliktelse redovisas när det finns en möjlig eller faktisk förpliktelse som härrör från inträffade händelser och som inte redovisas som skuld eller avsättning, då det antingen är osannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelserna eller att beloppet inte kan beräknas på ett tillräckligt tillförlitligt sätt.

Nya och ändrade IFRS-standarder och IFRIC-tolkningar

Följande standarder, tolkningar och ändringar i standarder hade utfärdats men inte trätt i kraft per den 31 december 2008 och har inte tillämpats av Gruppen. Bedömningen av effekten av att införa dessa standarder och tolkningar på koncernredovisningen är preliminär.

- I Ändringar av IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar förtydligas begreppet "intjäningsvillkor", andra egenskaper i aktierelaterade ersättningar som är "villkor som inte är intjäningsvillkor" och hur dessa villkor bör redovisas. Ändringen ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2009 eller senare och kräver retroaktiv tillämpning. Den väntas inte ha någon väsentlig effekt på koncernredovisningen.
- Omarbetade IFRS 3 Rörelseförvärv och ändrade IAS 27 Koncernredovisning och separata finansiella rapporter medför ändringar i koncernredovisningen och i hur rörelseförvärv redovisas. De omarbetade standarderna träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 juli 2009 eller senare. Den omarbetade IFRS 3 kommer att påverka hur framtida rörelseförvärv redovisas. Ändringarna i den ändrade IAS 27 påverkar i huvudsak redovisningen av framtida transaktioner. (Ännu inte godkänd av EU.)

- I IFRS 8 Rörelsesegment introduceras "företagsledningens synsätt" i segmentrapporteringen. IFRS 8, som måste tillämpas i Gruppens finansiella rapporter från 2009, kommer att kräva upplysning om information för segment baserat på de interna rapporter som regelbundet granskas av Gruppens högste verkställande beslutsfattare i syfte att bedöma varje segments resultat och fördela resurser till dem. För närvarande redovisar Gruppen information om segment avseende rörelsegränar och geografiska områden. Införandet av denna standard kräver inte någon ändring av hur segmenten redovisas, dvs. rörelsesegmenten överensstämmer med rörelsegränarna.
- Omarbetade IAS 1 Utformning av finansiella rapporter medför vissa förändringar i utformningen av de finansiella rapporterna samt föreslår ändringar av benämningen för de finansiella rapporterna (ej obligatoriska). Den omarbetade rapporten innebär inga förändringar av redovisningen och värderingen av de belopp som redovisas i de finansiella rapporterna. Den omarbetade IAS 1 träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2009 eller senare. Införandet påverkar endast i begränsad utsträckning utformningen av koncernens finansiella rapporter.
- Enligt den omarbetade IAS 23 Låneutgifter kan ett företag inte längre kostnadsföra låneutgifter utan ett företag ska aktivera låneutgifter som är direkt hänförliga till inköp, uppförande eller produktion av tillgång för vilken låneutgifter kan inräknas i anskaffningsvärdet som del av den tillgångens anskaffningsvärde. Den omarbetade IAS 23 måste tillämpas för Gruppens finansiella rapporter från 2009 och kommer att medföra ett byte av redovisningsprincip för Gruppen. Enligt övergångsbestämmelserna kommer Gruppen att tillämpa IAS 23 på kvalificerade tillgångar för vilka aktivering av låneutgifter påbörjas per eller efter ikraftträdandet. Den väntas inte ha någon väsentlig effekt på koncernredovisningen.

Följande ändrade IFRS-standarder och nya IFRIC-tolkningar väntas inte ha någon effekt på koncernredovisningen:

- Ändringar av IAS 27 Koncernredovisning och separata finansiella rapporter: Innehav i ett dotterföretag, gemensamt styrda företag och intresseföretag
- Ändringar av IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering och IAS 1 Utformning av finansiella rapporter – 'Inlösbara instrument och åtaganden som uppkommer vid likvidation'
- Ändringar i IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering: Eligible Hedged Items.
- IFRIC 12 Service Concession Arrangements
- IFRIC 13 Kundlojalitetsprogram
- IFRIC 15 Agreements for the Construction of Real Estate
- IFRIC 16 Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation
- IFRIC 17 Distributions of Non-Cash Assets to Owners
- IFRIC 18 Transfers of Assets from Customers
- Förbättringar av IFRS-standarder (2009)

2. Förvärv

Nedan sammanfattas de mest betydande förvärven 2008 och 2007:

Förvärvstidpunkt		Land	Affärsområde	Intäkter ¹⁾	Antal anställda ¹⁾
20 nov 2008	Aggreko	Belgien med flera	Kompressorteknik	91	25
8 aug 2008	Industrial Power Sales	USA	Industrieteknik	– 2)	61
23 maj 2008	Gulf Atlantic Equipment and Compressed Air Products	USA	Kompressorteknik	– 2)	60
2 maj 2008	Hurricane och Grimmer	USA	Kompressorteknik	146	90
30 april 2008	Fluidcon	Indonesien	Anläggnings- och gruvteknik	68	223
12 dec 2007	KTS	Japan	Industrieteknik	75	46
1 nov 2007	Shenyang Rui Feng	Kina	Anläggnings- och gruvteknik	100	700
1 aug 2007	Mafi-Trench	USA	Kompressorteknik	360	120
31 maj 2007	Dynapac	Sverige med flera	Anläggnings- och gruvteknik	4 600	2 100
2 april 2007	ABAC	Italien med flera	Kompressorteknik	1 700	650
15 mars 2007	GreenField	Schweiz med flera	Kompressorteknik	270	200
1 mars 2007	Rodcraft	Tyskland	Industrieteknik	208	78

¹⁾ Årsintäkter och antal anställda vid förvärvstidpunkten.

²⁾ Distributör av Atlas Copcos produkter. Inga upplysningar lämnas rörande försäljning för tidigare distributörer av Atlas Copcos produkter.

Vissa av förvärven ovan genomfördes via direkt förvärv av nettotillgångarna och Gruppen fick bestämmande inflytande över verksamheten per förvärvstidpunkten. I andra fall förvärvade gruppen 100% av aktierna och rösterna, med undantag för ABAC-koncernen 2007 där vissa mindre dotterföretag hade ett minoritetsinnehav. Den kvarvarande andelen på 75% i det tidigare intresseföretaget Shenyang Rui Feng Machinery Ltd. förvärvades 2007. Inga egetkapitalinstrument har emitterats i samband med förvärven. Samtliga förvärv har redovisats genom tillämpning av förvärvsmetoden.

De belopp som redovisas i nedanstående tabeller ger information om redovisade värden och justeringar till verkliga värden sammantaget per affärsområde, eftersom de relativa beloppen för de enskilda förvärven inte bedöms vara väsentliga. Justeringarna till verkligt värde avseende immateriella tillgångar skrivs av på 5–10 år.

Redovisade värden före förvärvet fastställdes utifrån tillämpliga IFRS omedelbart före förvärvet. Gruppen går för närvarande igenom de slutliga värdena för de förvärvade verksamheterna, men inga väsentliga justeringar väntas. Liknande justeringar för förvärv från 2007 beskrivs under respektive affärsområde.

Kompressorteknik	Redovisade värden	Justeringar till verkligt värde	Redovisade värden i Gruppen	
			2008	2007
Immateriella tillgångar	1	337	338	505
Materiella anläggnings-tillgångar	34	12	46	78
Övriga tillgångar	76	–1	75	1 081
Likvida medel	8		8	88
Tillgångar som innehåser för försäljning				123
Räntebärande skulder	–4		–4	–302
Övriga skulder och avsättningar	–43	–100	–143	–809
Identifierbara tillgångar, netto	72	248	320	764
Minoritetsintressen			3	2
Goodwill			–69	843
Erlagd köpeskilling			254	1 609

Affärsområdet Kompressorteknik genomförde fyra förvärv under 2008. Det senaste förvärvet var Aggreko plc:s europeiska verksamhet för uthyrning av oljefria kompressorer, vilket bidrar till tillväxten för divisionen Specialty Rentals kärnverksamhet som är uthyrning av utrustning för oljefri luft. Den förvärvade rörelsen arbetar med liknande kundsegment och applikationer och kommer att utöka kundbasen i Europa. Förvärvet av verksamheter i vissa länder är avhängigt slutligt godkännande av konkurrensmyndigheter. För de verksamheter som ingick i förvärvet som har godkänts av vederbörliga konkurrensmyndigheter uppgick erlagd köpeskilling till 52 och goodwill på 10 redovisades avseende förvärvet.

Det andra förvärvet för detta affärsområde var avtalet med Grimmer Industries Inc. om att förvärva bolagets Hurricanes booster- och GrimmerSchmidt portabla kompressorverksamhet som tillverkar, säljer och utför service på luft- och gasboosters, boosters för naturgas och portabla kompressorer under varumärkena Hurricane och GrimmerSchmidt. Förvärvet tillgodoser den stigande efterfrågan på högttrycksprodukter till olje- och gasindustrin. Erlagd köpeskilling uppgick till 138 och goodwill på 42 samt immateriella tillgångar på 65 (varav kundrelaterade 50 och varumärken 11) redovisades vid förvärvet.

Atlas Copco har också förvärvat två distributörer i USA, Gulf Atlantic Equipment Company och Compressed Air Products. Båda företagens

produktutbud består i huvudsak av stationära Atlas Copco-kompressorer. Förvärven innebär att Atlas Copco kommer närmare sina kunder i den regionen och även förbättrar möjligheten att erbjuda kunderna det stöd de efterfrågar.

Vissa justeringar har gjorts med avseende på förvärven från 2007. Ursprungligen beräknad goodwill på 733 avseende förvärvet av ABAC har minskats med 142, med en ökning på 230 av kundrelaterade och andra immateriella tillgångar och efter avdrag för uppskjuten skatt på 88. Följden blir att nettoförändringen i goodwill för 2008 är negativ.

Anläggnings- och gruvteknik	Redovisade värden	Justeringar till verkligt värde	Redovisade värden i Gruppen	
			2008	2007
Immateriella tillgångar		18	18	1 328
Materiella anläggnings-tillgångar	4		4	403
Övriga tillgångar	5		5	2 718
Likvida medel	1		1	322
Räntebärande skulder	–7		–7	–2 796
Övriga skulder och avsättningar	–17	21	4	–1 664
Identifierbara tillgångar, netto	–14	39	25	311
Minoritetsintressen				4
Goodwill			50	4 463
Erlagd köpeskilling			75	4 778

Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik gjorde ett större förvärv 2008 – förvärvet av PT Fluidcon Jaya i Indonesien och dess moderföretag Fluidcon Service Pte Ltd. i Singapore. Genom förvärvet utökade Atlas Copco sin verksamhet i den indonesiska gruvindustrin. Fluidcon levererar och installerar t.ex. bränsle- och oljefiltreringsutrustning samt system för hantering av kolväten. Fluidcon levererar även professionell eftermarknadsservice. Förvärvet ger Atlas Copco tillgång till en stor kundkrets inom gruvnäringen och även en plattform för en snabbare ökning av försäljningen av utrustning till denna sektor. Köpeskillingen uppgick till 72 och vid köpet redovisades goodwill på 35 och immateriella tillgångar på 16. Vissa mindre justeringar har gjorts avseende förvärvet av Dynapac 2007.

2. Forts.

Industriteknik	Redo- visade värden	Juste- ringar till verkligt värde	Redovisade värden i Gruppen	
			2008	2007
Immateriella tillgångar		2	2	159
Materiella anläggningstillgångar	5	-2	3	40
Övriga tillgångar	27		27	97
Likvida medel	1		1	19
Räntebärande skulder	-8		-8	-43
Övriga skulder och avsättningar	-20	1	-19	-152
Identifierbara tillgångar, netto	5	1	6	120
Goodwill			45	61
Erlagd köpeskillning			51	181

Affärsområdet Industriteknik gjorde ett större förvärv i augusti 2008, av företaget Industrial Power Sales, Inc. i USA. Företaget distribuerar verktyg, monteringsystem och materialhanteringsutrustning och kommer att ge Atlas Copco bättre geografisk täckning. Industrial Power Sales anställda har också värdefull kunskap och erfarenhet som kompletterar Atlas Copcos anställda. Köpeskillningen uppgick till 44 och goodwill på 40 redovisades vid förvärvet.

Sammanlagt verkligt värde av förvärvade tillgångar och skulder				
	Redovisade värden	Justeringar till verkligt värde	Redovisade värden i Gruppen	
			2008	2007
Immateriella tillgångar	1	357	358	1 992
Materiella anläggningstillgångar	43	10	53	521
Övriga anläggningstillgångar	-2		-2	12
Varulager	17	-1	16	1 832
Fordringar	93		93	2 052
Likvida medel	10		10	429
Tillgångar som innehas för försäljning			-	123
Räntebärande skulder	-19		-19	-3 141
Övriga skulder och avsättningar	-100		-100	-2 095
Uppskjutna skatteskulder, netto	20	-78	-58	-530
Identifierbara tillgångar, netto	63	288	351	1 195
Minoritetsintressen			3	6
Goodwill			26	5 367
Erlagd köpeskillning			380	6 568
Likvida medel i förvärvade verksamheter			-10	-429
Kassautflöde netto			370	6 139

Den goodwill som redovisats för förvärv avser i första hand de synergieffekter som väntas uppkomma vid integrering av dessa verksamheter i Gruppens befintliga struktur. I fråga om förvärvet av Industrial Power Sales avser goodwill främst personalens kunskap och den geografiska närvaron. Total köpeskillning för alla förvärv var 380 inklusive direkt hänförliga kostnader på 10. För samtliga förvärv uppgick det totala kassautflödet till 370 exklusive förvärvade likvida medel på 10.

Bidrag från verksamheter förvärvade 2008 och 2007 uppdelat på affärsområden									
	Kompressorteknik		Anläggnings- och gruvteknik		varav Dynapac	Industriteknik		Gruppen	
	2008	2007	2008	2007	2007	2008	2007	2008	2007
Bidrag från förvärvstidpunkten									
Intäkter	179	1 708	89	2 754	2 737	46	188	314	4 650
Rörelseresultat	28	121	6	149	151	1	34	35	304
Årets resultat								21	168
Bidrag om förvärvet hade genomförts 1 januari									
Intäkter	307	2 444	129	4 984	4 920	111	319	547	7 747
Rörelseresultat	51	198	8	381	379	2	42	61	621
Årets resultat								34	269

3. Tillgångar som innehas för försäljning, avyttringar och avvecklade verksamheter

Nedan sammanfattas de mest betydande avyttringarna 2008 och 2007:

Avyttringstidpunkt		Land	Affärsområde	Intäkter ¹⁾	Antal anställda ¹⁾
13 feb 2008	Guimerá	Spanien	Kompressorteknik	130	92
17 dec 2007	ABIRD	Nederländerna	Kompressorteknik	94	31
29 aug 2007	Prime Industrial Rentals	Australien	Kompressorteknik	112	52

¹⁾ Årsintäkter och antal anställda vid avyttringstidpunkten.

Avyttringar

Som del av divisionen Specialty Rentals strategi att fokusera på kärnverksamheten avyttrade affärsområdet Kompressorteknik Guimerá S.A. i februari 2008. I enlighet med strategin avyttrade affärsområdet 2007 delar av två verksamheter i Australien och Nederländerna. Vinsterna från dessa avyttringar redovisas under övriga rörelseintäkter. Se not 8.

I nedanstående tabell presenteras redovisat värde för avyttrade verksamheter per avyttringstidpunkten. Värdena för 2007 innefattar även delar av ABAC-koncernen enligt de villkor som faststälts av konkurrensmyndigheter för att detta förvärv skulle godkännas.

Redovisat värde för tillgångar och skulder för avyttringarna inklusive avvecklade verksamheter	2008	2007
Immateriella tillgångar	10	–
Hyresmaskiner	74	162
Övriga materiella anläggningstillgångar	4	6
Varulager	3	–
Fordringar	7	19
Tillgångar som innehas för försäljning	–	105
Räntebärande skulder	–	–3
Övriga skulder och avsättningar	–198	–959
Uppskjutna skatteskulder, netto	–50	–25
Identifierbara tillgångar, netto	–150	–695
Realisationsvinst	204	168
Omräkningsdifferenser, realiserade	–3	–
Goodwill	41	52
Erhållen köpeskilling och erhållna likvida medel	92	–475

Erhållen köpeskilling 2008 gällde främst avyttringen av Guimerá. För 2007 uppgick erhållen köpeskilling för avyttrade enheter inklusive avyttringen av ABAC samt maskinuthyrningsverksamheten i Australien till 421. Den erhållna köpeskillingen har minskats med utbetalningar om 896 under 2007, som avser maskinuthyrningsverksamheten som såldes under 2006, vilket gav en nettokassaflödeseffekt för 2007 om –475.

Kassaflöden från kvarvarande och avvecklade verksamheter redovisas i nedanstående tabell:

Kassaflöden från kvarvarande och avvecklade verksamheter						
	2008			2007		
	Kvarvarande verksamheter	Avvecklade verksamheter	Summa	Kvarvarande verksamheter	Avvecklade verksamheter	Summa
Kassaflöden från:						
löpande verksamheten	8 883		8 883	7 679	–	7 679
investeringsverksamheten	–4 352	–41	–4 393	–8 808	–896	–9 704
finansieringsverksamheten	–2 706		–2 706	–14 943	–	–14 943
Årets nettokassaflöde	1 825	–41	1 784	–16 072	–896	–16 968
Likvida medel vid årets början			3 473			20 135
Valutakursdifferens i likvida medel			198			306
Likvida medel vid årets slut			5 455			3 473

Tillgångar som innehas för försäljning

Under det andra kvartalet 2008 meddelade affärsområdet Industriteknik att man skulle lägga ned en av fabrikerna i Storbritannien. Beslutet var i linje med tidigare omstruktureringsåtgärder inom tillverkning av pneumatiska verktyg. Till följd av nedläggningen kommer byggnader, mark och utrustning att säljas. Det tredje kvartalet uppfyllde dessa materiella anläggningstillgångar kriterierna för att klassificeras som tillgångar som innehas för försäljning. Tillgångarna värderas till sina redovisade värden uppgående till 43. Uppskattat nettoförsäljningsvärde följs upp regelbundet. Försäljningen väntas vara genomförd under första kvartalet 2009.

Avvecklade verksamheter

Gruppen slutförde försäljningen av maskinuthyrningsverksamheten i Nordamerika i november 2006, som redovisades som avvecklade verksamheter. Nettovinsten på 53 som redovisas som avvecklad verksamhet 2007 motsvarar slutlikvid för denna avyttring och erhöles under 2007. Slutlig taxering avseende denna avyttring erhöles 2008 och ledde till en vinst på 184.

Resultat per aktie före och efter utspädning uppgick till SEK 0.15 (0.04).

4. Segmentinformation

2008	Kompressor- teknik	Anläggnings- och gruvteknik	Industri- teknik	Grupp- gemensamma funktioner	Elimineringar	Gruppen
Intäkter från externa kunder	35 225	31 376	7 426	150		74 177
Interna intäkter	362	284	24	45	-715	-
Summa intäkter	35 587	31 660	7 450	195	-715	74 177
Rörelseresultat	7 291	5 602	1 328	-388	-27	13 806
– varav andel av intresseföretags resultat	1	3	10			14
Finansnetto						-694
Inkomstskatt						-3 106
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt ¹⁾						184
Årets resultat						10 190
Kostnader som inte motsvaras av kassaflöden						
Avskrivningar/nedskrivningar	959	832	193	149	-53	2 080
Övriga kostnader som inte motsvaras av kassaflöden	164	114	32	-42		268
Tillgångar	24 134	27 282	4 889	6 484	-1 649	61 140
– varav goodwill	2 018	5 825	556			8 399
Andelar i intresseföretag	4	15	102			121
Ej fördelade tillgångar						14 133
Summa tillgångar						75 394
Skulder	9 880	5 728	1 479	5 829	-2 455	20 461
Ej fördelade skulder						31 165
Summa skulder						51 626
Investeringar						
Materiella anläggningstillgångar	1 211	1 276	151	444	-100	2 982
– varav leasade tillgångar	17	63	3			83
Immateriella tillgångar	240	238	142	26		646
Summa investeringar	1 451	1 514	293	470	-100	3 628
Förvärvat goodwill	-69	50	45			26

2007	Kompressor- teknik	Anläggnings- och gruvteknik	Industriteknik	Grupp- gemensamma funktioner	Elimineringar	Gruppen
Intäkter från externa kunder	31 654	24 726	6 849	126		63 355
Interna intäkter	246	414	22	33	-715	-
Summa intäkter	31 900	25 140	6 871	159	-715	63 355
Rörelseresultat	6 749	4 384	1 539	-566	-40	12 066
– varav andel av intresseföretags resultat	1	-4	6			3
Finansnetto						-1 532
Inkomstskatt						-3 118
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt ¹⁾						53
Årets resultat						7 469
Kostnader som inte motsvaras av kassaflöden						
Avskrivningar/nedskrivningar	884	653	158	141	-36	1 800
Övriga kostnader som inte motsvaras av kassaflöden	94	83	-4	-7		166
Tillgångar	19 312	22 543	4 239	3 576	-2 090	47 580
– varav goodwill	1 835	5 592	475			7 902
Andelar i intresseföretag	4		67			71
Ej fördelade tillgångar						9 008
Summa tillgångar						56 659
Skulder	7 775	4 997	1 406	3 419	-2 000	15 597
Ej fördelade skulder						26 422
Summa skulder						42 019
Investeringar						
Materiella anläggningstillgångar	945	1 110	163	323	-121	2 420
– varav leasade tillgångar	20	36	4	1		61
Immateriella tillgångar	239	187	91	13		530
Summa investeringar	1 184	1 297	254	336	-121	2 950
Förvärvat goodwill	843	4 463	61			5 367

¹⁾ Se not 3 för information om avvecklade verksamheter.

4. Forts.

Gruppen bedriver verksamhet i ett antal divisioner i tre affärsområden. Dessa affärsområden stämmer in på definitionen för redovisning per rörelsegren i och med att de erbjuder olika produkter och tjänster till olika kundgrupper. Dessa grupper utgör också grunden för Gruppens ledningsstruktur och struktur för intern rapportering. Samtliga affärsområden leds på global nivå med egna försäljningsorganisationer och strävar efter att upprätthålla nära och långsiktiga relationer med sina kunder. Nedan beskrivs affärsområdena:

- Affärsområdet Kompressor teknik utvecklar, tillverkar, marknadsför, distribuerar och utför service på oljefria och oljesmorda stationära kompressorer, portabla kompressorer, olje- och gasboosters, gas- och processkompressorer, expansionsturbiner, generatorer, luftbehandlingsutrustning (såsom tryckluftstorkar, kylare och filter) samt styrsystem för tryckluft. Affärsområdet har också egna resurser för utveckling av basteknologi inom sina kärnområden. Dessutom erbjuder affärsområdet specialiserad uthyrning av främst kompressorer och generatorer.
- Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik utvecklar, tillverkar, marknadsför och utför service på bergborrverktyg, bergborriggar för tunnel- och gruvapplikationer, ovanjordsriggar, lastutrustning, borrhinsutrustning för prospektering, entreprenadutrustning samt utrustning för väg- och markarbeten. År 2007 bildades en ny division, Road Construction Equipment, i och med förvärvet av Dynapac-koncernen som är en ledande leverantör av packnings- och utläggningsutrustning för väg- och markarbeten.
- Affärsområdet Industriteknik utvecklar, tillverkar och marknadsför högkvalitativa industriverktyg, monteringsystem samt produkter och tjänster till eftermarknaden. Affärsområdet tillgodoser behoven hos industriell tillverkningsindustri, såsom fordons- och flygplansindustrin, verkstadsindustrin, underhåll och fordonsservice.

Gemensamma koncernfunktioner innefattar funktioner som gäller alla affärsområden eller koncernen i sin helhet. Redovisningsprinciperna för rörelsegrenarna är desamma som beskrivits i not 1. Atlas Copcos internpriser bestäms enligt marknadsmässiga villkor. Tillgångar i segmenten består av materiella anläggningstillgångar, immateriella tillgångar, övriga långfristiga fordringar, lager och kortfristiga fordringar. Skulder i segmenten innefattar icke räntebärande skulder, såsom skulder i den löpande verksamheten, övriga avsättningar och övriga långfristiga skulder. Investeringar innefattar materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar men innefattar ej effekten av goodwill, immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar genom förvärv.

Intäkter från externa kunder består av följande kategorier:		
	2008	2007
Försäljning av utrustning	47 312	40 284
Service (inkl. reservdelar, förbrukningsmaterial och tillbehör)	24 497	20 493
Uthyrning	2 368	2 578
	74 177	63 355

De intäkter som redovisas för de geografiska områdena bygger på var kunderna finns, medan tillgångar och investeringar bygger på var tillgångarna är belägna.

Geografiskt område	Intäkter		Tillgångar		Investeringar	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Nordamerika	13 920	12 418	10 080	7 951	579	563
Sydamerika	6 084	4 690	2 259	1 772	232	138
Europa	29 175	26 324	36 405	29 228	2 236	1 750
– varav Sverige	1 834	1 545	20 376	12 773	1 085	532
Afrika/Mellanöstern	8 303	6 391	2 367	1 674	165	110
Asien/Australien	16 695	13 532	10 029	6 955	416	389
	74 177	63 355	61 140	47 580	3 628	2 950

5. Anställda och personalkostnader

Medelantal anställda	2008			2007		
	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa
Moderbolaget						
Sverige	52	44	96	46	39	85
Dotterföretag						
Nordamerika	723	3 939	4 662	678	3 563	4 241
Sydamerika	323	1 994	2 317	266	1 738	2 004
Europa	2 801	14 056	16 857	2 701	12 372	15 073
– varav Sverige	736	3 683	4 419	622	3 191	3 813
Afrika/Mellan- östern	469	1 998	2 467	245	1 863	2 108
Asien/Australien	1 491	6 229	7 720	1 145	4 866	6 011
Summa dotter- företag	5 807	28 216	34 023	5 035	24 402	29 437
	5 859	28 260	34 119	5 081	24 441	29 522

Andel kvinnor i Atlas Copcos styrelse och ledning, %		
	2008	2007
Moderbolaget		
Styrelse exklusive fackliga företrädare	33	29
Koncernledning	25	25

Sjukfrånvaro, %		
	2008	2007
Moderbolaget	1.8	2.1
Svenska bolag	3.6	3.6
Långtidssjukfrånvaro i % av total sjukfrånvaro	34.5	31.8
Gruppen	2.3	2.3

Ersättningar och andra förmåner	Gruppen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Löner och andra ersättningar	11 572	9 970	108	108
Avtalsenliga pensioner	615	473	16	21
Övriga sociala kostnader	2 368	2 253	55	45
	14 555	12 696	179	174
Pensionsförpliktelser till styrelseledamöter och koncernledning ¹⁾	25	27	25	27

¹⁾ Avser tidigare medlemmar i koncernledningen.

Ersättningar och andra förmåner till styrelsen								
KSEK	Arvode	Värde på syntetiska aktier vid tilldelningstidpunkten	Antal aktier vid tilldelningstidpunkten	Övriga arvoden ¹⁾	Summa arvoden inkl. värde på syntetiska aktier vid tilldelningstidpunkten 2008	Effekt av periodisering och förändring i verkligt värde på syntetiska aktier	Summa redovisad kostnad 2008 ²⁾	Summa redovisad kostnad 2007
Styrelseordförande:								
Sune Carlsson	759	825	8 144	170	1 754	–417	1 337	1 500
Vice ordförande:								
Jacob Wallenberg	281	300	2 962	60	641	–152	489	550
Övriga styrelseledamöter:								
Staffan Bohman	225	250	2 468	110	585	–126	459	500
Christel Bories	150	250	2 468		400	–126	274	
Ulla Litzén	225	250	2 468	230	705	–126	579	600
Margareth Øvrum	150	250	2 468		400	–126	274	
Anders Ullberg	225	250	2 468	120	595	–126	469	500
Johan Forssell	150	250	2 468		400	–126	274	
Grace Reksten Skaugen	75				75		75	400
Övriga styrelseledamöter föregående år								75
Fackliga företrädare	47				47		47	57
Summa	2 287	2 625	25 914	690	5 602	–1 325	4 277	4 182

¹⁾ Avser ersättning för medverkan i styrelsekommittéer.

²⁾ Avsättning för syntetiska aktier vid årets slut uppgick till 1 (–).

Ersättningar och andra förmåner till koncernledningen							
KSEK	Grundlön	Rörlig lön ¹⁾	Redovisade kostnader för aktieoptioner och syntetiska optioner ²⁾	Övriga förmåner ³⁾	Pensionsavgifter	Summa redovisad kostnad 2008	Summa redovisad kostnad 2007
Koncernledning:							
Gunnar Brock, VD och koncernchef	9 100	6 370	1 300	364	3 306	20 440	21 652
Övriga medlemmar i koncernledningen (7 befattningar)	19 586	6 764	3 405	2 384	6 036	38 175	46 393 ⁴⁾
Summa	28 686	13 134	4 705	2 748	9 342	58 615	68 045
Summa ersättning och andra förmåner till styrelse och koncernledning						62 892	72 227

¹⁾ Koncernchefen har valt att lyfta sin ersättning för 2008 i form av pensionsförsäkring.

²⁾ Mer information om aktierelaterade ersättningar finns i not 23.

³⁾ Avser semesterlön, förmånsbil, sjukvårdsförsäkring samt försäkringspremie för sjukpension.

⁴⁾ Innefattar avtal om avgångsvederlag i form av pension.

5. Forts.

Ersättningar till styrelseledamöter, verkställande direktör och koncernchef samt övriga medlemmar i koncernledningen

Principer för ersättning till styrelsen och koncernledningen

Principerna för ersättning till styrelsen och koncernledningen godkänns av årsstämman. De beslut som godkändes av årsstämman 2008 beskrivs nedan.

Styrelseledamöter

Ersättning och arvoden bygger på det arbete styrelsen utför. De arvoden som godkänns för 2008 beskrivs i tabellen på föregående sida. Ersättning till koncernchef och VD som ingår i koncernledningen beskrivs i de kommande avsnitten.

Årsstämman beslöt att varje styrelseledamot ska ha rätt att erhålla 50% av 2007 års bruttoarvode före skatt samt 2008 års ökning av arvodet, exklusive arvode för utskottsarbete, i form av syntetiska aktier och resterande del i kontanter. Antalet erhållna syntetiska aktier baseras på ett genomsnitt av slutkursen för serie A aktier under tio handelsdagar som följer närmast efter att den första delårsrapporten för 2008 publicerats. Aktierätterna intjänas med 25% per påbörjat kvartal som ledamot kvarstår i styrelsen. De syntetiska aktierna medför en rätt att efter fem år erhålla utbetalning av ett kontant belopp per syntetisk aktie vilket fastställs baserat på ett genomsnitt av slutkursen för aktier av serie A under 10 handelsdagar efter publiceringen av den första delårsrapporten för utbetalningsåret. Utdelningar på serie A aktier fram till tiden för utbetalning gottskrives ledamot i form av tilldelning av ytterligare syntetiska aktier. Om styrelseledamot avgår innan utbetalningstidpunkten enligt ovan äger ledamot inom tre månader rätt att begära tidigareläggning av utbetalning. Förtida utbetalning sker då tolv månader efter avgångstidpunkten, annars gäller ursprunglig tidpunkt för utbetalning.

Samtliga styrelseledamöter accepterade rätten att erhålla syntetiska aktier. Antal och värde vid tidpunkten för tilldelning och vid räkenskapsårets utgång framgår per styrelseledamot i tabellen på föregående sida.

Koncernledning

Koncernledningen består av koncernchef och övriga sju medlemmar i ledningsgruppen. Ersättningen till koncernledningen ska bestå av grundlön, rörlig lön, möjliga långsiktiga incitament (personaloptioner), pensionspremier och andra förmåner. Nedan beskrivs de olika riktlinjerna för fastställande av ersättningsbelopp:

- Grundlönen fastställs utifrån befattning, kvalifikationer och individuella prestationer.
- Rörlig lön beror på hur vissa i förväg fastställda kvantitativa och kvalitativa mål uppnås. Rörlig lön kan uppgå till högst 70% av grundlönen för koncernchefen, högst 50% för affärsområdescheferna samt högst 40% för andra medlemmar i ledningsgruppen.
- Resultatrelaterat personaloptionsprogram för 2008 enligt godkännande av styrelsen. Se not 23.
- Pensionspremier betalas enligt en avgiftsbestämd plan med premier på 25%–35% av grundlönen, beroende på ålder. Dessutom är koncernchefen berättigad till en sjukpension motsvarande 50% av grundlönen.
- Övriga förmåner består av tjänstebil och privat sjukförsäkring.

Sex månaders ömsesidig uppsägningstid tillämpas. Ersättning vid uppsägning kan högst uppgå till ett belopp motsvarande 24 månaders grundlön.

Styrelsen har rätt att fråga principerna ovan om det i ett enskilt fall föreligger särskilda omständigheter. Inget arvode utgår till koncernledningen för arbete i Gruppens styrelser i koncernföretag eller för tjänster som utförs utöver det direkta ansvaret i respektive befattning.

Koncernchef och VD

Den rörliga lönen kan uppgå till högst 70% av grundlönen, uppdelat på högst 50% baserat på Gruppens EVA (Economic Value Added) och högst 20% för olika projekt. Den rörliga ersättningen är inte pensionsgrundande. Enligt avtal har VD och koncernchefen möjlighet att välja mellan att erhålla den rörliga ersättningen i form av kontantutbetalning eller pensionsförsäkring. Till följd av detta har bolaget köpt en kapitalförsäkring som redovisas som en tillgång för att kvitta de hänförliga förpliktelseerna till koncernchefen. Kapitalförsäkringstillgången har ställts som säkerhet för förpliktelseerna.

VD och koncernchefen omfattas av Atlas Copco-gruppens pensionspolicy för högre svenska chefer, vilket innebär en avgiftsbestämd plan. Han har rätt att gå i pension vid 60 års ålder. Premiens storlek är åldersrelaterad och uppgår till 35% av grundlönen samt inkluderar pension till efterlevande.

Enligt avtal med koncernchefen har beslut fattats om att frysa sjukpensionspremier på 2005 års nivå och i stället öka pensionspremier. Detta är kostnadsneutralt för bolaget. Pensionspremier är därför något högre än 35% och sjukpensionen något lägre än 50%. Dessa pensionsplaner är intjänade och utbetalas livsvarigt vid pension.

Övriga medlemmar i koncernledningen

De medlemmar i koncernledningen som är anställda i Sverige har en avgiftsbestämd pension, där premien varierar mellan 25% och 35% av grundlönen beroende på ålder. Den rörliga ersättningen är inte pensionsgrundande. Även de medlemmar i koncernledningen som inte är anställda i Sverige har en avgiftsbestämd pensionsplan. Dessa pensionsplaner är intjänade och utbetalas livsvarigt vid pension. Pensionsåldern är 65 år.

Koncernledningens innehav av personaloptioner/syntetiska personaloptioner

Innehavet av personaloptioner/syntetiska personaloptioner vid årets slut visas nedan:

Personaloptioner/syntetiska personaloptioner per 31 dec 2008					
Tilldelningsår	2003	2006	2007	2008 ¹⁾	Summa
Verkställande direktör	165 814	117 500	117 500	117 500	518 314
Övriga medlemmar i koncernledningen	41 453	205 625	205 625	293 750	746 453

¹⁾ Uppskattade tilldelningar för optionsprogrammet 2008.

Se även not 23.

Uppsägning av anställning

VD och koncernchef har rätt till tolv månaders avgångsvederlag om bolaget avbryter anställningen och ytterligare tolv månader om vederbörande inte har funnit en ny anställning.

Övriga medlemmar i koncernledningen har rätt till avgångsvederlag om bolaget avbryter anställningen. Avgångsvederlagets storlek beror på anställningstid inom bolaget samt ålder, men är aldrig lägre än motsvarande tolv månaders lön och aldrig högre än 24 månaders lön.

Varje inkomst som personen i fråga uppbär från anställning eller annan affärsverksamhet under den tid som ersättningen utgår, innebär en minskning av avgångsvederlaget med motsvarande belopp.

För VD och koncernchef samt övriga medlemmar i koncernledningen bygger avgångsvederlaget endast på grundlön och innefattar inte rörlig ersättning. Ingen av dem har möjlighet att själva utlösa avgångsvederlaget, utan det kan endast bolaget göra om anställningen avbryts.

Ersättningskommitté

Under 2008 var styrelsens ordförande Sune Carlsson, vice ordförande Jacob Wallenberg och styrelseledamot Anders Ullberg medlemmar i ersättningskommittén. Kommittén lade fram förslag på ersättning till VD och koncernchef för godkännande av styrelsen. Kommittén bistod också VD och koncernchef vid fastställande av ersättningen till övriga medlemmar i koncernledningen. Dessutom deltog två styrelseledamöter i en kommitté som arbetade med återköp och försäljning av egna aktier för optionsprogram och syntetiska aktier.

6. Ersättning till revisorer

Ersättning till revisorer och arvoden för rådgivning eller tjänster utöver revision fördelar sig enligt nedan:

	2008	2007
KPMG		
– Revisionsarvode	53	55
– Övrigt	19	14
Övriga revisionsföretag		
– Revisionsarvode	6	5
	78	74

Arvodena till KPMG 2007 innefattar revision i samband med obligations-emissionen.

Övriga arvoden till KPMG avser främst rådgivning i skatte- och redovisningsfrågor.

7. Rörelsens kostnader

Av- och nedskrivningar	2008	2007
Produktutveckling	319	241
Varumärken	33	43
Marknads- och kundrelaterade tillgångar	131	94
Övriga teknik- och kontraktbaserade tillgångar	121	103
Byggnader	113	88
Maskiner och inventarier	778	643
Hysesmaskiner	585	588
	2 080	1 800

Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar redovisas i följande poster i resultaträkningen:

	2008		2007	
	Internt upp- arbetade	För- värvade	Internt upp- arbetade	För- värvade
Kostnad för sålda varor	28	12	20	11
Marknadsföringskostnader	3	165	3	140
Administrationskostnader	30	16	22	10
Forsknings- och utvecklingskostnader	295	55	232	43
	356	248	277	204

Nedskrivningar för 2008 uppgick till 7, som redovisades som marknadsföringskostnader. Nedskrivningen redovisades för varumärket Techmotive som företagsledningen har beslutat inte längre ska användas.

Inga nedskrivningar av icke-finansiella tillgångar redovisas för 2007.

Kostnad för sålda varor

Det belopp för varor i lager som redovisas som kostnad uppgick till 37 668 (30 002).

Personalkostnader

Personalkostnaderna uppgick till 14 555 (12 696), se not 5.

8. Övriga rörelseintäkter och -kostnader

	2008	2007
Övriga rörelseintäkter		
Erhållna kommissionsintäkter	42	38
Intäkter från försäkringsverksamhet	74	58
Realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgångar	54	46
Realisationsvinst vid avyttring av verksamheter	20	115
Valutakursdifferenser	21	–
Övriga rörelseintäkter	43	35
	254	292

	2008	2007
Övriga rörelsekostnader		
Realisationsförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	–10	–10
Valutakursdifferenser	–	–229
Övriga rörelsekostnader	–42	–96
	–52	–335

Vinsten vid avyttring av verksamheter 2008 avsåg försäljningen av Guimerá i Spanien medan vinsten för 2007 avsåg försäljningen av verksamheten ABIRD i Nederländerna och delar av maskinuthyrningsverksamheten i Australien. Se även not 3.

Rörelseresultatet inkluderar 28 (–107) i realiserat och –47 (1) i orealiserat resultat av valutasäkringar som tidigare redovisades direkt i eget kapital.

Information rörande förändringar i finansiella instruments verkliga värden vid användande av värderingsteknik finns i not 27.

9. Finansiella intäkter och kostnader

	2008	2007
Ränteintäkter		
– investeringar som hålls till förfall	14	11
– tillgångar som innehas för handel	21	–
– bankmedel	101	154
– lånefordringar och kundfordringar	255	356
Utdelningsintäkter		
– övriga finansiella tillgångar	1	1
Förändring i verkligt värde		
– finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	1 377	25
Realisationsvinst		
– avyttring av finansiella tillgångar som kan säljas	33	134
– vinst vid återförande av eget kapital från dotterföretag	939	–
– övriga finansiella tillgångar	–	7
Finansiella intäkter	2 741	688
Räntekostnader		
– finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	–1 510	–907
– skulder som innehas för handel	–36	1
– derivatinstrument för säkring av verkligt värde	–	3
– pensionsavsättningar, netto	–88	–71
Valutakursförluster, netto	–126	–54
Förändring i verkligt värde		
– finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	–49	–285
– ineffektiv del av säkring av verkligt värde	–33	–4
– avseende övriga skulder	–1 583	–20
Nedskrivningar		
– lånefordringar och kundfordringar	–10	–19
– finansiella tillgångar som kan säljas	–	–864
Finansiella kostnader	–3 435	–2 220
Finansiella kostnader, netto	–694	–1 532

Räntekostnader har ökat till följd av ökad upplåning i andra kvartalet 2007 och något högre räntenivåer under de tre första kvartalen 2008.

Förändring i verkligt värde på 1 377 beror i huvudsak på de väsentligt lägre räntorna under slutet av 2008 vilket ledde till en stor ökning av verkligt värde på ränteswappar som har identifierats som säkringsinstrument i en säkring av verkligt värde. Hänförliga förluster på långfristiga lån i säkringen innefattas i förändringen i verkligt värde på 1 583 för övriga skulder. Förändringen i verkligt värde från finansiella instrument som upptagits i samband med personaloptionsprogrammet uppgick till –49 (25).

Vinsten på 939 består av ackumulerade omräkningsdifferenser, tidigare redovisade i eget kapital, hänförliga till andelen eget kapital i dotterföretag som återfördes under fjärde kvartalet 2008 och i enlighet därmed omklassificerades till resultaträkningen.

Vinsten vid avyttring av tillgångar som kan säljas härrörde från försäljningen av andelar i den avyttrade uthyrningsverksamheten och ingår med 33 (15) som tidigare redovisats i eget kapital.

År 2007 redovisades en nedskrivning på 864 avseende rättigheter till skuldebrev som erhöles i samband med avyttringen av maskinuthyrningsverksamheten.

Finansiella intäkter och finansiella kostnader ovan innefattar följande, avseende tillgångar/skulder som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen:

	2008	2007
Summa ränteintäkter avseende finansiella tillgångar	370	521
Summa räntekostnader avseende finansiella skulder	–1 510	–907

I följande tabell presenteras nettovinst och -förlust per kategori finansiella instrument.

	2008	2007
Nettovinst/förlust på		
– finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	4 578	–478
– lånefordringar och kundfordringar, inkl. bankmedel	347	549
– finansiella tillgångar som kan säljas	33	–730
– investeringar som hålls till förfall	14	11
– övriga skulder	–5 545	–812
– derivatinstrument för säkring av verkligt värde	–33	–1
	–606	–1 461
Övriga finansiella kostnader		
– räntekostnad för pensionsavsättningar, netto	–88	–71
Finansiella kostnader, netto	–694	–1 532

I vinsten på tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen ingår valutakursvinster på 3 265 medan kursförluster på 3 391 ingår i förlusten på övriga skulder.

10. Skatter

Inkomstskatt	2008	2007
Aktuell skatt	-3 194	-3 434
Uppskjuten skatt	88	316
	-3 106	-3 118

Nedan följer en avstämning av bolagens vägda genomsnittliga skatt utifrån de nationella skattesatserna för respektive land jämfört med faktisk total skatt:

	2008	2007
Resultat före skatt	13 112	10 534
Vägd genomsnittlig skatt utifrån nationella skattesatser	-4 077	-3 371
- i %	31.1	32.0
Skatteeffekt av:		
Ej avdragsgilla kostnader	-201	-90
Implicit ränta på periodiseringsfond	-10	-13
Kupongskatt på utdelning	-45	-30
Ej skattepliktiga intäkter	1 306	611
Justeringar från tidigare år:		
- aktuell skatt	47	19
- uppskjutna skatter	-79	107
Effekter av utnyttjade underskottsavdrag m.m.	21	17
Förändring av skattesats, uppskjuten skatt	25	25
Underskottsavdrag som inte värderats	-68	-384
Övriga poster	-25	-9
Inkomstskatt	-3 106	-3 118
Effektiv skatt i %	23.7	29.6

Den effektiva skattesatsen uppgick till 23.7% (29.6). Den omstrukturering av kapital som genomfördes i slutet av 2006 samt ej skattepliktiga vinster relaterade till återföring av kapital från dotterföretag har bidragit positivt till den lägre effektiva skattesatsen. Starkare utländska valutor har också bidragit till den relativa ökningen av ej skattepliktiga intäkter.

Tidigare ej aktiverade underskottsavdrag och temporära skillnader som har redovisats mot aktuella skattekostnader uppgick till 21 (17). Inga väsentliga ej redovisade underskottsavdrag, outnyttjade skatteavdrag eller temporära skillnader har använts för att minska den uppskjutna skatten. Ingen betydande uppskjuten skattekostnad har uppstått på grund av nedskrivning av någon tidigare redovisad uppskjuten skattefordran.

Uppskjutna skatter hänförliga till temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde på direkta innehav i dotterföretag och intresseföretag har inte redovisats. Moderbolaget har kontroll över realiseringen av de uppskjutna skatteskulderna/-tillgångarna och realisering kommer inte att ske inom överskådlig framtid. Nedan följer en avstämning av förändringen i den uppskjutna skatteskulden netto från årets början till årets slut:

Förändringar i uppskjuten skatt	2008	2007
Vid årets början	9	-29
Rörelseförvärv	-58	-530
Avyttring, avvecklade verksamheter	50	25
Redovisat i årets resultat	88	316
Skatt på belopp redovisade i eget kapital	2 401	228
Omräkningsdifferenser	45	-1
Vid årets slut	2 535	9

De uppskjutna skattefordringar och -skulder som redovisas i balansräkningen hänför sig till följande:

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder	2008			2007		
	Fordringar	Skulder	Netto	Fordringar	Skulder	Netto
Immateriella tillgångar	43	643	-600	124	473	-349
Materiella anläggningstillgångar	294	756	-462	240	707	-467
Övriga finansiella anläggningstillgångar		210	-210	3	147	-144
Varulager	879	7	872	679	6	673
Kortfristiga fordringar	100	41	59	128	117	11
Rörelseskulder	331	4	327	210	3	207
Avsättningar	233	1	232	161	12	149
Ersättningar efter avslutad anställning	231	12	219	205	13	192
Räntebärande skulder	1 645		1 645	48	1	47
Underskottsavdrag	511		511	51		51
Övriga poster	326	384	-58	237	598	-361
Uppskjutna skattefordringar/-skulder	4 593	2 058	2 535	2 086	2 077	9
Kvittning fordringar/skulder	-1 903	-1 903	-	-1 254	-1 254	-
Skattefordringar/-skulder, netto	2 690	155	2 535	832	823	9

Övriga poster består framför allt av skatteavdrag (periodiseringsfond och liknande) som inte är hänförliga till en viss balanspost.

Per 31 december 2008 hade Gruppen balanserade underskottsavdrag på 3 331 (1 483), varav ingen uppskjuten skattefordran hade redovisats för 1 450 (1 307) eftersom det inte anses sannolikt att Gruppen kommer att kunna utnyttja dem mot framtida skattepliktiga vinster. Det finns inga förfallodatum för utnyttjande av de redovisade underskottsavdragen för vilka inga uppskjutna skattefordringar har redovisats.

10. Forts.

Förändringar i temporära skillnader under året som har redovisats i resultaträkningen hänför sig till följande:

	2008	2007
Immateriella tillgångar	-35	-36
Materiella anläggningstillgångar	-99	41
Övriga finansiella anläggningstillgångar	-68	-102
Varulager	136	140
Kortfristiga fordringar	-3	190
Likvida medel	-	8
Rörelseskulder	70	-50
Avsättningar	36	24
Ersättningar efter avslutad anställning	-1	-33
Räntebärande skulder	-335	-134
Tillgångar som innehas för försäljning	-	11
Övriga poster	-57	224
Förändringar på grund av temporära skillnader	-356	283
Underskottsavdrag m.m.	444	33
	88	316

11. Resultat per aktie

Belopp i SEK	Resultat per aktie före utspädning		Resultat per aktie efter utspädning	
	2008	2007	2008	2007
Resultat per aktie	8.33	6.09	8.33	6.09
– varav kvarvarande verksamheter	8.18	6.05	8.18	6.04
– varav avvecklade verksamheter	0.15	0.04	0.15	0.04

Beräkningen av resultat per aktie ovan baseras på resultat och antalet aktier enligt nedan.

Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	2008	2007
Årets resultat	10 157	7 439
– varav kvarvarande verksamheter	9 973	7 386
– varav avvecklade verksamheter	184	53

Resultat per aktie före utspädning

Resultat per aktie före utspädning beräknas utifrån årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare och det vägda genomsnittliga antalet utestående aktier.

Resultat per aktie efter utspädning

Resultat per aktie efter utspädning beräknas utifrån årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare och det vägda genomsnittliga antalet utestående aktier efter utspädning. Utspädningseffekter uppstår på grund av aktieoptioner i de aktierelaterade incitamentsprogrammen.

Aktieoptionerna har en utspädningseffekt när den genomsnittliga aktiekursen under perioden överstiger optionernas lösenpris. Utspädningseffekten ökar i proportion till ökningen i skillnaden mellan den genomsnittliga aktiekursen under perioden och optionernas lösenpris. Lösenpriset justeras med värdet på framtida tjänster hänförliga till optionerna när utspädningseffekten beräknas.

Genomsnittligt antal utestående aktier	2008	2007
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning	1 219 099 275	1 220 784 704
Effekt av personaloptioner	716 123	1 520 569
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	1 219 815 398	1 222 305 273

Instrument som kan ge potentiell utspädningseffekt

Per 31 december 2008 hade Atlas Copco fyra utestående personaloptionsprogram, varav lösenpriserna för tre program översteg genomsnittlig aktiekurs för stamaktier, SEK 86 (106) per aktie inklusive justering för återköpta aktier. Dessa tre program anses därför sakna utspädningseffekt och har undantagits från beräkningen av resultat per aktie efter utspädning. Om genomsnittlig aktiekurs i framtiden stiger till en nivå över lösenpriset kommer dessa optioner att medföra utspädning.

12. Immateriella tillgångar

2008	Internt upparbetade immateriella tillgångar		Förvärvade immateriella tillgångar					
	Produkt-utveckling	Övriga teknik- och kontrakts-baserade	Produkt-utveckling	Varumärken	Marknads- och kund-relaterade	Övriga teknik- och kontrakts-baserade	Goodwill	Summa
Anskaffningsvärde								
Vid årets början	1 746	340	63	1 715	830	614	7 915	13 223
Investeringar	495	100				51		646
Rörelseförvärv				50	314	−6	26	384
Avyttring av rörelser				−3	−13		−41	−57
Avyttringar och utrangeringar		−7				−4		−11
Omklassificeringar	5	−11			1	24		19
Omräkningsdifferenser	198	28	1	85	169	102	514	1 097
Vid årets slut	2 444	450	64	1 847	1 301	781	8 414	15 301
Av- och nedskrivningar								
Vid årets början	892	103	13	92	208	237	13	1 558
Periodens avskrivningar	306	50	13	26	131	71		597
Periodens nedskrivningar				7				7
Avyttring av rörelser				−1	−5			−6
Avyttringar och utrangeringar		−7				−3		−10
Omklassificeringar		2		−1	3	9		13
Omräkningsdifferenser	116	11	−1	17	40	41	2	226
Vid årets slut	1 314	159	25	140	377	355	15	2 385
Redovisade värden								
Vid årets början	854	237	50	1 623	622	377	7 902	11 665
Vid årets slut	1 130	291	39	1 707	924	426	8 399	12 911

2007	Internt upparbetade immateriella tillgångar		Förvärvade immateriella tillgångar					Summa
	Produkt-utveckling	Övriga teknik- och kontrakts-baserade	Produkt-utveckling	Varumärken	Marknads- och kund-relaterade	Övriga teknik- och kontrakts-baserade	Goodwill	
Anskaffningsvärde								
Vid årets början	1 321	212	3	229	485	513	2 583	5 346
Investeringar	394	111				25		530
Rörelseförvärv			63	1 495	376	76	5 367	7 377
Avyttring av rörelser							-52	-52
Avyttringar och utrangeringar	-3			-5	-9	-4		-21
Omklassificeringar		10	-3		-4	-2		1
Omräkningsdifferenser	34	7		-4	-18	6	17	42
Vid årets slut	1 746	340	63	1 715	830	614	7 915	13 223
Av- och nedskrivningar								
Vid årets början	636	57	2	50	126	164	12	1 047
Periodens avskrivningar	234	43	7	43	94	60		481
Rörelseförvärv			9			9		18
Avyttringar och utrangeringar	-3			-3	-9	-3		-18
Omklassificeringar	2	1	-5		-2	4		-
Omräkningsdifferenser	23	2		2	-1	3	1	30
Vid årets slut	892	103	13	92	208	237	13	1 558
Redovisade värden								
Vid årets början	685	155	1	179	359	349	2 571	4 299
Vid årets slut	854	237	50	1 623	622	377	7 902	11 665

Övriga teknik- och kontraktsbaserade immateriella tillgångar innefattar datorprogram, patent och kontraktsbaserade rättigheter såsom licenser och franchiseavtal. Alla immateriella tillgångar, förutom goodwill och varumärken med obestämbara nyttjandeperioder, skrivs av. För information avseende av- och nedskrivningar se not 1 och 7. Se not 2 och 3 för information om förvärv och avyttringar.

12. Forts.

Prövning av nedskrivningsbehov för kassagenererande enheter innehållande goodwill och för immateriella tillgångar med obestämbara nyttjandeperioder
Atlas Copco prövar det redovisade värdet för goodwill och immateriella tillgångar med obestämbara nyttjandeperioder, vissa varumärken, med avseende på nedskrivningsbehov minst en gång per år. Dessa prövningar görs per 30 september varje år. Utöver den årliga genomgången görs en bedömning för att fastställa om det finns någon indikation på ett nedskrivningsbehov per varje rapportdatum.

I nedanstående tabell presenteras det redovisade värdet för goodwill och varumärken med obestämbara nyttjandeperioder fördelat per division.

Förvärvade verksamheter integreras historiskt med övriga Atlas Copco-verksamheter kort tid efter förvärvet, vilket även innefattar de hänförliga kassaflödena. Därför genomför Gruppen prövningar av nedskrivningsbehoven på divisionsnivå, eftersom divisionerna har identifierats som kassagenererande enheter. De kassagenererande enheternas återvinningsvärde bygger på nyttjandevärde. Detta värde bygger i sin tur på kassaflödesprognoser för fem år, som utgår från företagsledningens prognoser, där de viktigaste antagandena är intäkter, rörelseresultat, rörelsekapital, investeringar och diskonteringsfaktorer.

Intäktstillväxten för femårsprognosen uppskattas för varje division utifrån deras marknadsposition samt respektive marknads egenskaper och utveckling. De tilldelade värdena representerar företagsledningens bedöm-

ning och bygger på både externa och interna källor. Genomsnittlig prognostiserad tillväxttakt på fem års sikt ligger inom 0–8% för divisionerna i Kompressorteknik och Industriteknik. Tillväxttakterna varierar mellan divisionerna och är vanligen lägre de första åren i femårsprognosen. För divisionerna inom Anläggnings- och gruvteknik är prognostiserad tillväxttakt för 2009 lägre och negativ i de flesta fall på grund av en förväntad nedgång i verksamheten, men genomsnittlig prognostiserad tillväxttakt för 2010–2013 ligger inom samma intervall som de andra divisionerna med tillväxttakter på 0–14%. Tillväxttakten efter prognosperioden uppgår till 2–3% för alla divisioner. Rörelsemarginalerna väntas ligga på ungefär samma nivå som 2008. Gruppens vägda genomsnittliga kapitalkostnad för 2008, 8.5% (cirka 11.8% före skatt), har använts som diskonteringsfaktor vid fastställande av återvinningsvärdena.

Återvinningsvärdena för alla divisioner överstiger deras redovisade värden och därmed har inga nedskrivningar redovisats. Gruppen har också bedömt återvinningsvärdenas känslighet för rimligen väntade ogynnsamma förändringar i de viktigaste antagandena. Även dessa uppskattade belopp översteg de redovisade värdena.

Från 1 januari 2009 använder Gruppen en viktad genomsnittlig kapitalkostnad på 7.4%. En minskning av diskonteringsfaktorerna har en positiv inverkan vid beräkningen av de återvinningsbara beloppen.

Redovisat värde för goodwill och immateriella tillgångar med obestämbara nyttjandeperioder uppdelat på kassagenererande enhet				
	2008		2007	
	Varumärken	Goodwill	Varumärken	Goodwill
Kompressorteknik				
Oil-free Air		276		232
Industrial Air		1 100		1 060
Specialty Rental		34		68
Portable Air		64		14
Gas and Process		164		137
Compressor Technique Service		347		290
Affärsområdesnivå		33		34
	–	2 018	–	1 835
Anläggnings- och gruvteknik				
Underground Rock Excavation		45		44
Surface Drilling Equipment		147		93
Drilling Solutions		248		208
Road Construction Equipment	1 225	4 448	1 225	4 437
Secoroc		123		106
Construction Tools		609		517
Geotechnical Drilling and Exploration		192		174
Affärsområdesnivå		13		13
	1 225	5 825	1 225	5 592
Industriteknik				
Tools and Assembly Systems Motor Vehicle Industry		141		101
Tools and Assembly Systems General Industry		58		27
Chicago Pneumatic Industrial		255		265
Chicago Pneumatic Vehicle Service	120	91	104	75
Tooltec		6		2
Affärsområdesnivå		5		5
	120	556	104	475
	1 345	8 399	1 329	7 902

13. Materiella anläggningstillgångar

2008	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar och förskott	Summa	Hyresmaskiner
Anskaffningsvärde					
Vid årets början	2 930	8 125	438	11 493	3 548
Investeringar	378	1 222	224	1 824	1 158
Rörelseförvärv	10	8		18	36
Avyttring av rörelser		-19		-19	-169
Avyttringar och utrangeringar	-41	-396		-437	-745
Omklassificeringar ¹⁾	-27	-118	-13	-158	-11
Omräkningsdifferenser	435	854	49	1 338	294
Vid årets slut	3 685	9 676	698	14 059	4 111
Av- och nedskrivningar					
Vid årets början	1 242	5 357		6 599	1 642
Periodens avskrivningar	113	778		891	585
Rörelseförvärv		1		1	
Avyttring av rörelser		-15		-15	-95
Avyttringar och utrangeringar	-27	-358		-385	-434
Omklassificeringar ¹⁾	-7	-99		-106	-10
Omräkningsdifferenser	175	546		721	141
Vid årets slut	1 496	6 210		7 706	1 829
Redovisade värden					
Vid årets början	1 688	2 768	438	4 894	1 906
Vid årets slut	2 189	3 466	698	6 353	2 282

¹⁾ Enligt IFRS 5 omklassificerades anläggningstillgångar avseende verksamheten i Storbritannien till tillgångar som innehas för försäljning under det tredje kvartalet. Se även not 3.

2007	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar och förskott	Summa	Hyresmaskiner
Anskaffningsvärde					
Vid årets början	2 442	6 545	353	9 340	3 727
Investeringar	208	1 115	69	1 392	1 028
Rörelseförvärv	340	733	13	1 086	52
Avyttring av rörelser	-9	-7		-16	-406
Avyttringar och utrangeringar	-93	-386		-479	-876
Omklassificeringar		3		3	-2
Omräkningsdifferenser	42	122	3	167	25
Vid årets slut	2 930	8 125	438	11 493	3 548
Av- och nedskrivningar					
Vid årets början	1 121	4 442		5 563	1 748
Periodens avskrivningar	88	643		731	588
Rörelseförvärv	68	518		586	31
Avyttring av rörelser	-6	-4		-10	-244
Avyttringar och utrangeringar	-53	-337		-390	-493
Omklassificeringar		4		4	-2
Omräkningsdifferenser	24	91		115	14
Vid årets slut	1 242	5 357		6 599	1 642
Redovisade värden					
Vid årets början	1 321	2 103	353	3 777	1 979
Vid årets slut	1 688	2 768	438	4 894	1 906

Redovisade taxeringsvärden för Gruppens fastigheter i Sverige uppgår till 269 (268) och avser endast byggnader och mark. Motsvarande redovisat värde netto för dessa uppgår till 285 (240). För information avseende avskrivningar se not 1 och 7. Se not 22 för information om finansiella leasingavtal.

14. Andelar i intresseföretag

Akkumulerade värden för kapitalandelar	2008	2007
Vid årets början	71	77
Förvärv av intresseföretag	12	3
Förvärv av dotterföretag	-1	-9
Utdelningar	-2	-1
Årets resultat efter skatt	14	3
Omräkningsdifferenser	27	-2
Vid årets slut	121	71

Sammanfattning av finansiell information för intresseföretag							
	Land	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Intäkter	Årets resultat	Andel av kapital, %
2008							
ABAC Air Compressors SA Pty Ltd.	Sydafrika	4	1	3	7	1	50
Focus Rocbit Pvt. Ltd.	Indien	15	3	12	11	3	25
Prisma Roctools Pvt. Ltd.	Indien	5	2	3	5	-	25
Qingdao Qianshao Pneumatic Tool Manufacturing Tech Ltd.	Kina	14	2	12	9	-	25
Shanghai Toku International Co. Ltd.	Kina	16	10	6	53	3	50
Toku-Hanbai KK	Japan	135	51	84	315	8	50
Övriga				1		-1	
				121		14	
2007							
ABAC Air Compressors SA Pty Ltd.	Sydafrika	4	1	3	7	1	50
Qingdao Qianshao Pneumatic Tool Manufacturing Tech Ltd.	Kina	10	1	9	10	-	25
Shenyang Rui Feng Machinery Ltd.	Kina				17	-5	25
Shanghai Toku International Co. Ltd.	Kina	8	5	3	30	2	50
Toku-Hanbai KK	Japan	98	44	54	283	4	50
Övriga				2		1	
				71		3	

Ovanstående tabell bygger på senast tillgänglig finansiell information och avser Atlas Copcos andel av respektive företag.

År 2008 förvärvade Atlas Copco (India) Ltd. 25% av innehavet i Focus Rocbit Pvt. Ltd. och Prisma Roctools Pvt. Ltd. i Indien i syfte att stärka Gruppens ställning på marknaden för borrkronor och hammare. Atlas Copco har möjlighet att förvärva återstående aktier i båda företagen. Gruppen förvärvade även alla aktier i ett tidigare intresseföretag i Australien varvid detta företag blev ett helägt dotterföretag.

År 2007 förvärvades ett innehav på 50% i det sydafrikanska företaget ABAC i samband med köpet av ABAC-koncernen. Den kvarvarande andelen på 75% i Shenyang Rui Feng Machinery Ltd. förvärvades 2007. Se även not 2 för ytterligare information om förvärv.

15. Övriga finansiella tillgångar

	2008	2007
Anläggningstillgångar		
Förvaltningstillgångar överstigande pensionsåtaganden (not 23)	457	423
Derivat		
– inte identifierade för säkringsredovisning	9	6
– identifierade för säkringsredovisning	1 695	341
Investeringar som kan säljas	713	957
Värdepapper som hålls till förfall	45	59
Övriga aktier och investeringar	13	12
Finansiella leasingfordringar	1 549	1 052
Övriga finansiella fordringar	638	481
	5 119	3 331
Omsättningstillgångar		
Investeringar som hålls till förfall		
– statsobligationer	329	281
Finansiella leasingfordringar	863	546
Övriga finansiella fordringar	467	297
	1 659	1 124

Investeringar som kan säljas innefattar aktierna i maskinuthyrningsverksamheten som avyttrades 2006. Gruppen hade ett innehav på 14.53% i verksamheten med ett värde på 413 vid årets slut 2006, vilket minskade till 11.5% under 2007 och till 10.5% under 2008 till följd av försäljning av aktier. Aktierna hade ett värde på 713 (957) vid årets slut. Den villkorade köpeskillingen, som vid försäljningstidpunkten erhöles i form av rättigheter till skuldebrev, uppgick till 920 vid årets slut 2006. Denna skrevs ned under 2007. Se även not 9.

Den betydande ökningen i verkligt värde för derivatinstrument identifierade för säkringsredovisning beror på den kraftiga räntenedgången under det sista kvartalet 2008, eftersom portföljen innehåller ränteswappar på nominella belopp om MEUR 600, MSEK 3 000 och MUSD 600.

Se not 22 för information om finansiella leasingavtal och not 27 för ytterligare information om derivat som värderas till verkligt värde.

16. Varulager

	2008	2007
Råmaterial	658	458
Produkter i arbete	3 352	2 783
Halvfabrikat	4 068	3 188
Färdigvaror	9 028	6 296
	17 106	12 725

I kostnad för sålda varor ingår avsättningar för inkurans och andra nedskrivningar av varulagret med 380 (263). Återföringar av tidigare gjorda nedskrivningar, som redovisats i resultaträkningen, uppgick till 101 (86).

17. Kundfordringar

Kundfordringar redovisas netto efter avsättningar för osäkra fordringar och andra nedskrivningar uppgående till 548 (346). Avsättningar för osäkra fordringar samt nedskrivningar som har redovisats i resultaträkningen uppgick till 342 (118). Se not 27 för information om kreditrisker.

18. Övriga fordringar

	2008	2007
Derivat		
– inte identifierade för säkringsredovisning	1 765	292
– identifierade för säkringsredovisning	589	351
Finansiella tillgångar klassificerade som lånefordringar och kundfordringar		
– övriga fordringar	2 227	1 683
– upplupna intäkter	211	141
Förutbetalda kostnader	514	466
	5 306	2 933

Ökningen i verkligt värde för derivatinstrument, främst bestående av valuta-terminer för köp av SEK, beror på den betydande försvagningen av den svenska kronan under det sista kvartalet 2008.

Övriga fordringar består av främst momsfordringar och förskott till leverantörer. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter inkluderar poster såsom hyror, försäkring, räntor, premier och kommissioner.

Se not 27 för ytterligare information om derivat som värderas till verkligt värde.

19. Likvida medel

	2008	2007
Kassa och bank	1 844	3 247
Kortfristiga likvida placeringar	3 611	226
	5 455	3 473

Likvida medel uppgick till 5 455 (3 473) vid årets slut. Under 2008 hade kortfristiga likvida placeringar en genomsnittlig effektiv ränta på 3,83% (3,72). Ökningen i kortfristiga likvida placeringar är följden av strategin att koncentrera likviditeten till Atlas Copco AB för att uppnå effektivare cash management. Kortfristiga likvida placeringar består av kortfristig inlåning huvudsakligen i svenska banker.

Garanterade men utnyttjade kreditlöften uppgick till 7 738 (6 451). Se även not 27.

20. Eget kapital

Utestående aktier 2007	A-aktier	B-aktier	Summa
Vid årets början	419 697 048	209 109 504	628 806 552
Aktiesplit 3:1	839 394 096	418 219 008	1 257 613 104
Inlösen av aktier	–419 697 048	–209 109 504	–628 806 552
Indragning av aktier som innehafts av Atlas Copco		–28 000 000	–28 000 000
Summa utestående aktier vid årets slut	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104
– varav innehas av Atlas Copco	–3 577 500	–5 250 900	–8 828 400

Summa utestående aktier, efter avdrag för aktier som innehas av Atlas Copco	835 816 596	384 968 108	1 220 784 704
--	--------------------	--------------------	----------------------

Utestående aktier 2008	A-aktier	B-aktier	Summa
Vid årets början	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104
Summa utestående aktier vid årets slut	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104
– varav innehas av Atlas Copco	–11 275 000	–2 428 400	–13 703 400

Summa utestående aktier, efter avdrag för aktier som innehas av Atlas Copco	828 119 096	387 790 608	1 215 909 704
--	--------------------	--------------------	----------------------

Moderbolaget Atlas Copco AB:s aktiekapital uppgick till SEK 786 008 190 fördelat på 1 229 613 104 aktier, var och en med ett kvotvärde på cirka SEK 0,64 (0,64). A-aktier berättigar innehavaren till röst-rätt vid årsstämman med en röst per aktie och B-aktier berättigar innehavaren till rösträtt med en tiondels röst per aktie.

I syfte att justera Gruppens balansräkning till en mer effektiv kapitalstruktur beslöt årsstämman om ett inlösenförfarande som genomfördes under 2007.

Återköp av aktier	Antal aktier		Redovisat värde	
	2008	2007	2008	2007
Vid årets början	8 828 400	18 414 200	704	3 776
Aktiesplit 3:1		36 828 400		
Inlösen av aktier		–18 414 200		–1 259
Indragning av B-aktier som innehafts av Atlas Copco AB		–28 000 000		–1 914
Försäljning av B-aktier	–2 822 500	–3 577 500	–192	–246
Återköp av A-aktier	7 697 500	3 577 500	699	347
Vid årets slut	13 703 400	8 828 400	1 211	704
Andel av totalt antal aktier	1,1%	0,7%		

På årsstämman 2007 togs ett beslut som gav bolaget mandat att sälja B-aktier som innehades av Atlas Copco och att köpa 6 400 000 A-aktier i syfte att täcka åtaganden enligt personaloptionsprogram. Under 2007 såldes och köptes sammanlagt 3 577 500 aktier och under 2008 såldes och köptes ytterligare 2 822 500 aktier i enlighet med beslutet.

Årsstämman 2008 fattade beslut att köpa tillbaka högst 10% av det totala antalet aktier som emitterats av Atlas Copco på NASDAQ OMX Stockholm. Mandatet är giltigt fram till årsstämman 2009. Återköp av 4 875 000 A-akter genomfördes under tredje kvartalet 2008 för det särskilda syftet att täcka åtagandena enligt 2008 års personaloptionsprogram och avseende de syntetiska aktier som erbjuds som del av ersättningen till styrelsen. A-aktierna innehas för att kunna användas i personaloptionsprogrammen avseende 2006, 2007 och 2008.

Totalt antal A- och B-aktier som innehas av Atlas Copco redovisas i tabellen ovan. B-aktierna kan avyttras över tid för att täcka kostnader avseende personaloptionsprogrammen.

20. Forts.

Reserver

Konsoliderat eget kapital innefattar vissa reserver som beskrivs enligt nedan:

Säkringsreserv

Säkringsreserven består av den effektiva delen av nettoförändringar i verkligt värde för vissa instrument som används för kassaflödessäkringar.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utlandsverksamheter samt vid omräkning av skulder som används för säkring av bolagets nettoinvesteringar i utländska dotterföretag.

Verkligtvärdereserv

Reserven för verkligt värde består av ackumulerad nettoförändring av verkligt värde för finansiella tillgångar som kan säljas fram till att investeringen tas bort från balansräkningen eller skrivs ned.

Se not 27 för information om kapitalförvaltning.

Vinstdisposition

Styrelsen föreslår en utdelning på SEK 3,00 (3,00) per aktie, totalt SEK 3 647 729 112 (3 662 354 112). För ytterligare information, se vinstdisposition på sidan 95.

21. Räntebärande skulder

	2008		2007	
	Redovisat värde	Nominellt belopp	Redovisat värde	Nominellt belopp
Anläggningstillgångar				
Medium Term Note Program	12 125	11 571	10 572	10 681
Övriga obligationslån	8 238	7 188	6 212	6 084
Övriga banklån	6 616	6 616	3 466	3 466
Avgår: Kortfristig del av banklån	-89	-89	-408	-408
Summa långfristiga lån	26 890	25 286	19 842	19 823
Finansiella leasing-skulder	107	107	84	84
	26 997	25 393	19 926	19 907
Omsättningstillgångar				
Kortfristig del av banklån	89	89	408	408
Kortfristiga lån	1 327	1 327	2 280	2 280
Finansiella leasing-skulder	69	69	55	55
	1 485	1 485	2 743	2 743
	28 482	26 878	22 669	22 650

Se not 22 för information om finansiella leasingavtal.

Till följd av finansieringsplanen 2007 lånade bolaget upp omkring 16 000 genom ett obligationsprogram bestående av MSEK 2 000 med en löptid på tre år, MSEK 3 000 med en löptid på fem år, MEUR 600 med en löptid på sju år och MUSD 800 med en löptid på tio år. Obligationsprogrammet i flera valutor kompletterades med lån från Europeiska Investeringsbanken och Nordiska Investeringsbanken samt med ett certifikatprogram. Atlas Copco har för närvarande kreditbetyget A-/A3 avseende långfristig upplåning. Se även avsnittet "Kapitalförvaltning" i not 27.

Atlas Copco AB har företagscertifikatprogram för kortfristig upplåning i USA, Sverige och vissa europeiska länder. Totalt finns MUSD 1 500 och MSEK 6 000, motsvarande totalt MSEK 17 606 (15 683), tillgängliga under dessa program. Per 31 december 2008 fanns inga utestående belopp enligt dessa program, jämfört med 2007, då det utestående beloppet var 855. Programmen har kreditbetyget K1 i Sverige och A2/P2 internationellt.

Låneavtalen innehåller inte några restriktioner utöver standardåtgärderna avseende lika ställning och ställande av säkerhet.

Skillnaden mellan redovisat värde och nominellt belopp för Gruppens externa lån beror på justeringen till verkligt värde, vilken är följden av de lägre marknadsräntorna jämfört med de nominella räntorna för lånen, som är identifierade som säkrade poster i säkringar av verkligt värde.

Se not 27 för ytterligare information om låneskuldernas förfallostruktur och Gruppens exponering för ränte- och valutakursrisker.

Atlas Copco-gruppens kort- och långfristiga lån är fördelade på följande valutor:

Fördelning kort- och långfristiga räntebärande skulder				
Valutor	Lokal valuta (miljoner)	2008		2007
		MSEK	%	%
EUR	953	10 441	37	40
SEK	7 926	7 926	28	26
USD	1 098	8 494	30	29
Övriga		1 621	5	5
		28 482	100	100

22. Leasingavtal

Operationella leasingavtal – leasetagare

Leasingkostnader för tillgångar som hyrs enligt operationella leasingavtal, såsom hyrda lokaler, maskiner och betydande dator- och kontorsutrustning, redovisas som rörelsekostnader och uppgick till 573 (415). Framtida betalningar för icke uppsägningsbara leasingavtal uppgick till 1 733 (1 389). Framtida betalningar för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller enligt följande:

	2008	2007
Inom ett år	525	391
Mellan ett och fem år	883	798
Senare än fem år	325	200
	1 733	1 389

Operationella leasingavtal – leasegivare

Atlas Copco har utrustning som hyrs ut till kunder enligt operationella leasingavtal. Framtida betalningar för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller enligt följande:

	2008	2007
Inom ett år	219	115
Mellan ett och fem år	394	169
Senare än fem år	56	17
	669	301

Finansiella leasingavtal – leasetagare

Tillgångar nyttjade enligt finansiella leasingavtal		
	Maskiner och inventarier	Hyresmaskiner
Redovisat värde vid årets början, 2008	131	7
Redovisat värde vid årets slut, 2008	163	6
Redovisat värde vid årets början, 2007	121	9
Redovisat värde vid årets slut, 2007	131	7

Framtida betalningar kommer att förfalla enligt följande:

	2008			2007		
	Minimilease-avgifter	Ränta	Kapitalbelopp	Minimilease-avgifter	Ränta	Kapitalbelopp
Inom ett år	77	8	69	64	9	55
Mellan ett och fem år	109	14	95	91	11	80
Senare än fem år	13	1	12	4	–	4
	199	23	176	159	20	139

Finansiella leasingavtal – leasegivare

Gruppen erbjuder kunder leasingfinansiering via Atlas Copco Customer Finance och vissa andra dotterföretag. Framtida leasingavgifter som kommer att erhållas förfaller enligt följande:

	2008		2007	
	Brutto-investering	Nuvärde av framtida minimilease-avgifter	Brutto-investering	Nuvärde av framtida minimilease-avgifter
Inom ett år	1 002	863	619	546
Mellan ett och fem år	1 628	1 503	1 149	1 002
Senare än fem år	40	36	34	30
	2 670	2 402	1 802	1 578
Ej intjänade finansiella intäkter		258		204
Ej garanterat restvärde		10		20
	2 670	2 670	1 802	1 802

23. Ersättningar till anställda

Ersättningar efter avslutad anställning				
	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Övriga ofonderade planer	Summa
2008				
Förmånsbestämda förpliktelser	4 739	1 738	264	6 741
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-4 863			-4 863
Nuvärdet för nettoförpliktelser	-124	1 738	264	1 878
Justering avseende lägsta fonderingskrav	6			6
Oredovisade aktuariella vinster (+) / förluster (-)	-376	-21	27	-370
Redovisade belopp för förmånsbestämda förpliktelser	-494	1 717	291	1 514
Övriga avsättningar för pensioner och liknande			21	21
Nettobelopp redovisat i balansräkningen	-494	1 717	312	1 535
2007				
Förmånsbestämda förpliktelser	4 595	1 459	234	6 288
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-4 936			-4 936
Nuvärdet för nettoförpliktelser	-341	1 459	234	1 352
Oredovisade aktuariella vinster (+) / förluster (-)	-106	92	5	-9
Redovisade belopp för förmånsbestämda förpliktelser	-447	1 551	239	1 343
Övriga avsättningar för pensioner och liknande			20	20
Nettobelopp redovisat i balansräkningen	-447	1 551	259	1 363

Gruppen finansierar förmånsbestämda pensionsplaner och ersättningar på de flesta av sina större verksamhetsställen. De mest betydande planerna vad gäller storlek finns i Belgien, Italien, Kanada, Norge, Schweiz, Storbritannien, Sverige, Tyskland och USA. Vissa planer är fonderade med särskilda tillgångar eller fonder som innehas skilt från Gruppen för framtida utbetalningar. Andra planer är ofonderade och ersättningar från dessa betalas av Gruppen i takt med att de förfaller.

Tillämpningen av IFRIC 14, som trädde i kraft den 1 januari 2008 med retroaktiv tillämpning för Gruppen, hade effekter i Kanada och Schweiz där direkta återbetalningar av överskott inte är tillgängliga för Gruppen. I Schweiz beror effekten på kravet på lägsta fonderingsnivå vilket minskar nuvärdet av tillgängliga ekonomiska fördelar till noll. Detta har resulterat i en minskning av nettotillgångarna för 2008 med 2, vilken har redovisats i resultaträkningen. I Kanada uppgick den totala effekten till 4 beroende på lägsta fonderingskrav som minskar den tillgängliga ekonomiska fördelen till noll och en ytterligare skuld redovisades för en särskild betalning för att täcka bristande soliditet.

En reglering har redovisats för 2008 i Sverige beroende på att nya planer för förtidspension har erbjudits vilket ökar skulden med 9 som redovisas som en kostnad. Dessutom har uppsägningar genomförts i Storbritannien och Frankrike vilket har gett positiv effekt genom redovisade reduceringar i resultaträkningen på 10 respektive 1.

De belgiska planerna avser förtidspensioner samt ersättningar i samband med jubileer och vid uppsägning. Samtliga planer är ofonderade.

I Kanada tillhandahåller Atlas Copco en pensionsplan och en kompletterande ålderspension för personer i företagsledningen, båda fonderade, samt en plan för andra förmåner efter avslutad anställning. Från 2008 har en ofonderad plan för ersättning efter avslutad anställning lagts till, vilken värderades till 3 vid årets slut.

I Frankrike erbjuder företagen ersättning vid pension. I de flesta företagen är dessa förmåner ofonderade.

De tyska planerna inkluderar planer för pensioner, förtidspensionering samt ersättningar vid jubileer och dödsfall. Samtliga planer är ofonderade.

I Storbritannien finns en slutlönebaserad pensionsplan som är fonderad. Planen har den största förmånsbestämda förpliktelsen av alla planer och står för 24% av Gruppens totala förmånsbestämda förpliktelser.

I Italien tillhandahåller Atlas Copco lagstadgad ersättning vid uppsägning (TFR), vilken betalas ut som ett engångsbelopp vid avslutad

anställning. Planen är ofonderad. Efter reformen 2007 omvandlades TFR-planen från förmånsbestämd till avgiftsbestämd för framtida tjänster.

De norska företagen erbjuder ett försäkrat slutlönebaserat system. Dessutom finns en ofonderad förtidspensionsplan.

Det finns tre förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige. ITP-planen är en slutlönebaserad pensionsplan som omfattar huvuddelen av tjänstemännen i Sverige. Atlas Copco finansierar förmånerna genom en pensionsstiftelse. Atlas Copco har också förpliktelser för familjepensioner för tjänstemän. Denna plan tryggas genom ett ansvarsförsäkringsbolag. Planen redovisas som avgiftsbestämd plan, eftersom det inte finns tillräcklig information för att beräkna nettopensionsförpliktelser. Den andra planen hänförs sig till en grupp anställda som tjänar mer än tio basbelopp och som valt bort ITP-planen. Denna plan är försäkrad. Den tredje planen som redovisas i enlighet med IAS 19 hänförs sig till högre tjänstemän som gått i pension. Dessa pensionsavtal har beaktats i balansräkningen.

I Schweiz erbjuder Gruppen en så kallad "cash-balance plan" där en minimiavkastning garanteras. Dessa planer är fonderade.

I USA tillhandahåller Atlas Copco en pensionsplan, en plan för sjukvård efter avslutad anställning och ett antal kompletterande pensionsförmåner för företagsledningen. Pensionsplanen är fonderad, medan de andra planerna är ofonderade. År 2007 ledde en s.k. "soft freeze", för anställda som inte omfattas av nyinförda regler, till en reducering på 53.

Verklig avkastning på förvaltningstillgångar uppgick till -54 (177). Av den totala pensionskostnaden på 281 (214), har 193 (143) redovisats som rörelsekostnad och 88 (71) som finansiella kostnader.

Pensionsförpliktelserna, netto, redovisats i följande poster i balansräkningen:		
	2008	2007
Finansiella tillgångar (not 15)	-457	-423
Ersättningar efter avslutad anställning	1 922	1 728
Övriga avsättningar (not 25)	70	58
Totalt, netto	1 535	1 363

23. Forts.

Förändringar i förvaltningstillgångarna		
	2008	2007
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde vid årets början	4 936	4 739
Planändringar	4	–
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	239	243
Skillnad mellan förväntad och faktisk avkastning på förvaltningstillgångar	–293	–66
Rörelseförvärv	–	69
Regleringar	–26	–32
Inbetalning av avgifter från arbetsgivaren	416	419
Inbetalning av avgifter från anställda	19	18
Förmåner betalda av planen	–393	–366
Omräkningsdifferenser	–39	–88
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde vid årets slut	4 863	4 936

Förvaltningstillgångarna består av följande:		
	2008	2007
Aktier och andra aktierelaterade värdepapper	1 033	1 159
Obligationer	3 392	3 277
Övrigt	265	424
Kassa och bank	173	76
	4 863	4 936

Förvaltningstillgångarna fördelas på följande geografiska områden		
	2008	2007
Europa	3 486	3 641
Nordamerika	1 301	1 245
Övriga världen	76	50
	4 863	4 936

Förvaltningstillgångar innefattar till ingen del Gruppens finansiella instrument eller fastigheter som disponeras av bolag inom Gruppen.

Förändringar av förpliktelser avseende förmånsbestämda planer		
	2008	2007
Förmånsbestämda förpliktelser vid årets början	6 288	6 416
Kostnader för pensioner intjänade under året	178	196
Räntekostnader	327	314
Aktuariella erfarenhetsbaserade vinster (–) / förluster (+)	33	–16
Aktuariella antagandebaserade vinster (–) / förluster (+)	36	–319
Rörelseförvärv	6	170
Regleringar	–37	–89
Ersättningar betalda med förvaltningstillgångar eller företagets tillgångar	–393	–366
Övrigt	31	5
Omräkningsdifferenser	272	–23
Förmånsbestämda förpliktelser vid årets slut	6 741	6 288

De förmånsbestämda förpliktelsema för ersättningar till anställda består av planer i följande geografiska områden		
	2008	2007
Europa	5 103	4 785
Nordamerika	1 546	1 444
Övriga världen	92	59
	6 741	6 288

Belopp som redovisas i resultaträkningen		
	2008	2007
Kostnader för pensioner intjänade under året	178	196
Räntekostnader	327	314
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	–239	–243
Inbetalning av avgifter från anställda	–19	–18
Kostnader för pensioner intjänade under tidigare år	17	6
Avskrivning av oredovisad aktuariell förlust	19	15
Regleringar/reduceringar	–8	–56
Justering avseende lägsta fonderingskrav	6	–
	281	214

Kostnaderna redovisas i följande poster i resultaträkningen		
	2008	2007
Kostnad för sålda varor	67	44
Marknadsföringskostnader	47	33
Administrationskostnader	67	56
Forsknings- och utvecklingskostnader	12	10
Finansiella kostnader (not 9)	88	71
	281	214

Väsentliga aktuariella antaganden per balansdagen (uttryckta som vägda medeltal)		
	2008	2007

Diskonteringsränta		
Europa	5.03	5.15
Nordamerika	6.15	5.83
Övriga världen	3.87	3.79

Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar		
Europa	4.53	3.60
Nordamerika	5.85	4.83
Övriga världen	3.34	2.65

Framtida löneökningar		
Europa	3.41	3.39
Nordamerika	3.51	3.51
Övriga världen	3.28	3.34

Ökning av sjukvårdskostnader		
Nordamerika	11.0	9.0

Framtida pensionsökningar		
Europa	2.29	2.12
Nordamerika	0.32	0.40
Övriga världen	1.50	n/a

Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar baseras på avkastningen på statsobligationer med tillägg för en riskpremie som avser eget kapitalinstrument. Antagandet återspeglar också fördelningen av tillgångarna för respektive plan samt avkastningen för respektive land eller region.

23. Forts.

Antagande om sjukvårdskostnadernas utveckling har en betydande effekt på de belopp som redovisas i resultatet. En förändring med en procentenhet av den antagna utvecklingen av sjukvårdskostnader får följande effekt:

Ökning av sjukvårdskostnader		
	Ökning med en procentenhet	Minskning med en procentenhet
Effekten på totala kostnader för tjänstgöring	9.7 %	-8.5 %
Effekt på förmånsbestämd förpliktelse	8.7 %	-7.7 %

Historisk information					
	2008	2007	2006	2005	2004
Nuvärde för förmånsbestämda förpliktelser	6 741	6 288	6 416	6 656	6 201
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	4 863	4 936	4 739	4 445	3 234
Nuvärdet för nettoförpliktelser	1 878	1 352	1 677	2 211	2 967

Erfarenhetsbaserade justeringar hänförliga till:					
	2008	2007	2006	2005	2004
Förvaltningstillgångar	-293	-66	11	244	86
Förpliktelser för planer	-33	16	-51	-142	16

Gruppen förväntas betala 341 till avgiftsbestämda pensionsplaner för 2009.

Aktierelaterade incitamentsprogram

År 2000 beslöt styrelsen att införa ett globalt personaloptionsprogram för åren 2000–2003 för nyckelpersoner inom Gruppen. Styrelsen skulle besluta om genomförande av detta program varje år. Det fattades inga beslut om personaloptionsprogram 2004 och 2005. Årsstämmorna 2006 och 2007 beslutade att införa ett resultatbaserat personaloptionsprogram för 2006 och 2007 i enlighet med styrelsens förslag om ett optionsprogram för 2006–2008. Årsstämman 2008 beslutade att införa ett resultatbaserat personaloptionsprogram för 2008 liknande programmen för 2006 och 2007.

Optionsprogram 2000–2003

Programmen 2000–2003 innehöll tilldelning av personaloptioner, som gav innehavaren rätt att förvärva Atlas Copco AB:s A-aktier till ett lösenpris som beräknades som 110% av genomsnittlig kurs under en tiodagarsperiod före tilldelningen.

I några länder tilldelades i stället syntetiska optioner av juridiska och skattemässiga skäl. Syntetiska optioner ger inte innehavaren rätt att förvärva aktier, utan endast att erhålla skillnaden mellan A-aktiens kurs på lösendagen och ett fast pris, vilket motsvarar lösenpriset för personaloptionerna.

Villkoren för personaloptionerna/de syntetiska optionerna för perioden 2000–2003 är följande: de utfärdas av Atlas Copco AB, har en löptid på sex år från tiden för tilldelning och intjänas med en tredjedel per år från denna tidpunkt. Personaloptionerna kan inte överlätas. De tilldelades utan kostnad och innehöll inga resultatvillkor.

Optionsprogram 2006–2008

På årsstämmorna 2006, 2007 och 2008 beslöts att införa resultatbaserade personaloptionsprogram för respektive år. Beslutet att tilldela optioner fattades i maj respektive år och optionerna utfärdades i mars följande år. Antalet optioner var beroende av värdetillväxten i Gruppen, uttryckt som EVA (Economic Value Added), under respektive år som programmen tilldelades.

I samband med utfärdandet beräknades lösenpriset till 110% av genomsnittlig kurs för A-aktien under en tiodagarsperiod före tidpunkten för utfärdande. Personaloptionerna utfärdades utan att den anställde erlade någon ersättning och rätten till optionerna kvarstår även om anställningen avslutas. Optionerna har en löptid på fem år från tidpunkten för utfärdande och får ej överlätas. Optionerna blir inlösenbara med en tredjedel per år med början ett år efter utfärdandet.

Styrelsen hade rätt att besluta att genomföra en alternativ incitamentslösning, syntetiska optioner, för nyckelpersoner i sådana länder där det inte går att tilldela personaloptioner.

I programmet 2008 kan optionsberättigad i Sverige begära att personaloptionerna regleras genom att bolaget erlägger en kontant betalning motsvarande överskjutande belopp av stängningskursen för aktierna jämfört med lösenpriset på lösendatum minus eventuella administrationskostnader. På grund av möjligheten till sådant val av anställda i Sverige klassificeras personaloptionerna i redovisningssyfte som kontantreglerade enligt IFRS 2.

Black-Scholes modell användes för att beräkna det verkliga värdet på personaloptionerna/syntetiska optionerna i maj respektive år. Lösenpriset var en simulering av vad det skulle kunna fastställas till i mars påföljande år. För programmet 2008 baserades värdet på följande antaganden:

	Program 2008
Förväntat lösenpris	SEK 127.50
Förväntad volatilitet	30 %
Förväntad löptid	3.84–5.84 år
Förväntad/uppskattad aktiekurs	SEK 112.50
Förväntad utdelning (tillväxt)	SEK 3.00 (10 %)
Riskfri ränta	4.05%–4.07 %
Genomsnittligt tilldelningsvärde	SEK 23.36
Maximalt antal optioner	4 200 000
– varav förverkade	219 792

För optioner redovisas värdet som en kostnad under perioden maj till mars påföljande år, medan värdet för de syntetiska optionerna och de optioner som klassificeras som kontantreglerade beräknas på nytt varje balansdag fram till inlösen eller förfall.

I enlighet med IFRS 2, uppgick kostnaden för 2008 för samtliga aktierelaterade incitamentsprogram till 50 (93) exklusive sociala kostnader, varav 52 (89) avser optioner som regleras med egetkapitalinstrument. Sociala kostnader är redovisade enligt uttalandet från Rådet för finansiell rapportering (UFR 7) och klassificeras som personalkostnader.

I balansräkningen uppgick avsättningar för syntetiska optioner och aktieoptioner som klassificeras som kontantreglerade per 31 december 2008 till 28 (51). Atlas Copco aktier innehas av Gruppen för att täcka åtaganden i samband med programmen 2006–2008. Se även not 20.

23. Forts.

Uppgifter om alla utestående optioner/syntetiska optioner redovisas i tabellen nedan:

Sammanfattning av aktierelaterat incitamentsprogram ¹⁾										
Program	Personaloptioner					Syntetiska optioner				
	2001	2002	2003	2006	2007	2001	2002	2003	2006	2007
Initialt antal anställda	142	145	138	183	181	118	125	127	36	34
Initialt antal optioner	3 316 292	3 378 473	3 337 019	3 201 795	3 187 109	2 735 941	2 963 935	2 901 754	543 320	514 046
Förfallodatum	13 maj 2007	12 maj 2008	11 maj 2009	30 mars 2012	30 mars 2013	13 maj 2007	12 maj 2008	11 maj 2009	30 mars 2012	30 mars 2013
Lösenpris, SEK	32.41	36.41	28.81	111.06	105	32.41	36.41	28.81	111.06	105
Aktieslag	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Antal optioner 2008										
Utestående vid årets början		655 708	934 009	3 201 795	3 098 987		144 856	449 724	499 360	469 985
Utnyttjade		-655 708	-259 834	-	-		-144 856	-183 202	-	-
Utestående vid årets slut										
	-	-	674 175	3 201 795	3 098 987	-	-	266 522	499 360	469 985
- varav intjänade	-	-	674 175	3 201 795	3 098 987	-	-	266 522	499 360	469 985
- varav inlösnings- bara	-	-	674 175	1 067 265	-	-	-	266 522	166 453	-
Återstående löptid, månader	-	-	5	39	51	-	-	5	39	51
Genomsnittlig aktie- kurs för utnyttjade under året, SEK	-	98	90	-	-	-	101	91	-	-
Antal optioner 2007										
Utestående vid årets början	359 270	889 717	1 279 110	3 201 795	-	106 041	285 511	784 815	499 360	-
Tilldelade					3 187 109					514 046
Utnyttjade	-317 816	-234 009	-345 101	-	-	-106 041	-133 743	-335 091	-	-
Förverkade	-41 454	-	-	-	-88 122	-	-6 912	-	-	-44 061
Utestående vid årets slut										
	-	655 708	934 009	3 201 795	3 098 987	-	144 856	449 724	499 360	469 985
- varav intjänade	-	655 708	934 009	3 201 795	-	-	144 856	449 724	499 360	-
- varav inlösnings- bara	-	655 708	934 009	-	-	-	144 856	449 724	-	-
Återstående löptid, månader	-	5	17	51	63	-	5	17	51	63
Genomsnittlig aktie- kurs för utnyttjade under året, SEK	107	108	107	-	-	101	103	104	-	-

¹⁾ Alla siffror har justerats för effekterna av den aktiesplit som genomfördes i juni 2005 och den som genomfördes i maj 2007.

24. Övriga skulder

	2008	2007
Derivat		
– inte identifierade för säkringsredovisning	584	108
– identifierade för säkringsredovisning	1 858	674
Finansiella skulder klassificerade som övriga skulder		
– övriga rörelseskulder	2 197	1 929
– upplupna kostnader	4 158	3 476
Förskott från kunder	2 759	1 936
Förutbetalda intäkter	107	119
Förutbetalda intäkter avseende servicekontrakt	368	281
	12 031	8 523

Ökningen i verkligt värde för derivatinstrument, främst bestående av valutaterminer för försäljning av SEK, beror på den betydande försvagningen av den svenska kronan under det sista kvartalet 2008.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter inkluderar poster såsom sociala avgifter, semesterlöneskuld och upplupna räntor. Se även not 27 för mer information om värdering av derivat.

25. Avsättningar

2008	Produktgarantier	Omstrukturering	Servicekontrakt	Övriga	Summa
Vid årets början	710	37	173	513	1 433
Under året					
– gjorda avsättningar	898	134	286	359	1 677
– utnyttjade avsättningar	–751	–32	–223	–308	–1 314
– återförda avsättningar	–60	–2	–8	–25	–95
Rörelseförvärv	14		–1	9	22
Omräkningsdifferenser	103	10	21	53	187
Vid årets slut	914	147	248	601	1 910
Långfristiga	121	45	77	293	536
Kortfristiga	793	102	171	308	1 374
	914	147	248	601	1 910

2007	Produktgarantier	Omstrukturering	Servicekontrakt	Övriga	Summa
Vid årets början	526	37	166	430	1 159
Under året					
– gjorda avsättningar	683	22	240	306	1 251
– utnyttjade avsättningar	–557	–14	–231	–201	–1 003
– återförda avsättningar	–32	–8	–7	–35	–82
Rörelseförvärv	87			5	92
Omräkningsdifferenser	3		5	8	16
Vid årets slut	710	37	173	513	1 433
Långfristiga	127	30	62	286	505
Kortfristiga	583	7	111	227	928
	710	37	173	513	1 433

Avsättningar för produktgarantier redovisas vid den tidpunkt produkten säljs och ska täcka den beräknade kostnaden för att reparera eller ersätta defekta produkter. För att uppskatta beloppen används huvudsakligen historiska data avseende reparationer och utbyten. Eftersom garantiperioderna är begränsade, är huvuddelen av avsättningen klassificerad som kortfristig. Avsättning för omstrukturering består främst av avgångsvederlag till anställda och kostnader för att lägga ned anläggningar. Avsättningar för servicekontrakt avser framtida åtaganden till kunder. Övriga avsättningar består av belopp som rör aktierelaterade ersättningar inklusive sociala avgifter, förmåner till jubilarer (se not 23) och förpliktelser för återställande av miljö.

26. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	2008	2007
Ställda säkerheter för skulder till kreditinstitut		
Fastighetsinteckningar	55	61
Företagsinteckningar	29	40
	84	101
Eventalförpliktelser		
Diskonterade växlar	33	30
Borgensförbindelser och övriga eventalförpliktelser	104	636
	137	666

Borgensförbindelser och övriga eventalförpliktelser hänför sig framför allt till garantier till leverantörer i den löpande verksamheten, ofta i form av rembursar eller bankgarantier.

27. Finansiell exponering och principer för riskhantering

Översikt

Atlas Copco Group Treasury har det operationella ansvaret för finansiell riskhantering i Gruppen. Kommittén för hantering av finansiella risker (Financial Risk Management Committee – FRMC) ansvarar för att säkerställa att Gruppen har principer och system för övervakning och styrning av de finansiella risker som kan påverka Gruppen.

Dessa innefattar:

- Finansieringsrisk
- Ränterisk
- Valutarisk
- Kreditrisk

Utöver principer på koncernnivå finns det likartade principer för valuta- och kreditrisker på affärsområdes-, divisions- och affärsenhetsnivå.

I hanteringen av finansiella risker använder Gruppen derivat och påtar sig även finansiella skulder. Alla sådana transaktioner utförs inom ramen för de riktlinjer som fastställts av FRMC. Generellt strävar Gruppen efter att använda säkringsredovisning för att minska den volatilitet i resultaträkningen som kan bli följden av justeringar till verkligt värde. I de fall där säkringsredovisning inte är tillämplig får Gruppen fördelarna med en säkring men resultatet kan påverkas av justeringar till verkligt värde under det finansiella instrumentets löptid.

Medlemmarna i FRMC är koncernchefen, finans- och ekonomidirektören, koncernens treasurer och treasuryenhetens controller. Representanter från andra funktioner bjuds normalt in för att diskutera särskilda risker. FRMC sammanträder en gång per kvartal, eller oftare vid behov.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken att Gruppen och dess dotterföretag vid en given tidpunkt inte har tillgång till adekvat finansiering till godtagbara villkor. Per balansdagen uppgick likvida medel till 5 455 (3 473), varav 3 438 var kortfristigt placerade i svenska banker. Gruppens likviditet är god, med tanke på förfallostrukturen för externa lån samt storleken på kassa och kortfristiga placeringar vid årets slut.

Gruppens policy för finansieringsrisk

- Gruppen bör som lägst ha MUSD 1 000 i bekräftade och tillräckliga ej bekräftade krediter i beredskap för att kunna uppnå operativa och strategiska mål samt mål avseende kreditbedömning.
- Genomsnittlig återstående löptid (tid till förfall) för Atlas Copcos externa skulder bör vara minst tre år (faktisk: 5,6 år).
- Högst MSEK 5 000 av Atlas Copco AB:s externa skulder kan ha en löptid som är kortare än 12 månader (faktisk: 0).

I nedanstående tabell visas förfallostrukturen för Gruppens skulder exklusive finansiella leasingsskulder men inklusive effekten av ränteswappar:

Förfall	Fast	Rörlig	2008 Totalt
2009		1 416	1 416
2010		2 078	2 078
2011		2 094	2 094
2012		3 201	3 201
2013		5	5
2014		9 367	9 367
2015		1 095	1 095
2016		705	705
2017	1 811	5 432	7 243
2018 och senare	1 102	–	1 102
Totalt	2 913	25 393	28 306

Beloppen som förfaller under 2009 består av olika kreditfaciliteter hos ett antal dotterföretag inom Gruppen.

Vid årets slut 2008 bestod Gruppens huvudsakliga tillgängliga kreditfaciliteter av:

- MUSD 1 000 bekräftad kredit med förfall 2012. Krediten var inte utnyttjad. Räntekostnaden för att utnyttja krediten är LIBOR plus 0.14% per år. Om genomsnittligt utnyttjande överstiger 50% blir tillämplig räntesats LIBOR plus 0.165% per år.
- Ej bekräftat ettårigt företagscertifikatprogram i EUR, SEK och USD uppgående till motsvarande MSEK 17 606. Vid årets slut 2008 var utnyttjandet noll. Kostnaderna för att använda dessa krediter beror på marknadsläget vid utnyttjandet.

Ränterisk

Ränterisk är risken att Gruppen påverkas negativt av förändringar i räntenivån.

Gruppens ränteriskpolicy

Genomsnittlig duration (det vill säga den period för vilken räntesatserna är fasta) bör vara minst sex månader och högst 24 månader, med ett riktmärke på tolv månader. Atlas Copco föredrar vanligtvis kort duration som kan leda till instabla nettoräntekostnader jämfört med fasta räntor (lång duration). Fastförräntade lån konverteras vanligen till kortare duration genom användande av ränteswappar. Historiskt har högre räntor tenderat att spegla en stark ekonomi under vilken Gruppen har goda resultat och således kan klara av högre räntekostnader. Även om Gruppens resultat inte är lika starkt under perioder med svagare ekonomi, tenderar de allmänna räntorna också att vara lägre, vilket innebär lägre nettoräntekostnader.

Exklusive derivat uppgick Gruppens effektiva ränta till 5.1% (5.2) och genomsnittlig duration uppgick till 3.8 år (4.6).

27. Forts.

I syfte att konvertera fast ränta till rörlig på lån i EUR, SEK och USD använder Atlas Copco AB ränteswappar som är identifierade som säkringsinstrument, med nominella belopp på motsvarande MEUR 600, MSEK 3 000 samt MUSD 600. Inklusiv effekten av derivaten uppgick vid årets slut 2008 effektiv ränta och genomsnittlig duration avseende Gruppens skulder till 4.8% (5.1) respektive 1.0 år (1.0).

Verkligt värde för ränteswapparna vid årets slut 2008 uppgick till 1 695 (214) och effekten av dessa ingår inte i beräkningen av effektiv ränta.

I nedanstående tabell visas justeringar till verkligt värde avseende säkring av ränterisker som ingår i årets resultat före skatt:

Säkring av verkligt värde	Nettoreultat 2008	Nettoreultat 2007
Finansiella skulder	-1 474	-25
Ränterelaterade derivat	1 441	14
	-33	-11

Enligt uppskattning skulle en parallellförskjutning uppåt med 1 procentenhet (100 punkter) av alla räntor ha minskat det verkliga värdet för Atlas Copcos skuldportfölj (efter avdrag för investeringar och inklusive derivat) med cirka 303 (188) per 31 december.

Valutarisk

Valutarisk är risken att Gruppens lönsamhet påverkas negativt av förändringar i valutakurser. Detta påverkar både transaktionsexponering (flöde) och omräkningsexponering (balansräkning).

En försvagning av SEK med 1 procentenhet gentemot alla andra valutor skulle ha ökat det verkliga värdet av låneportföljen med 171 (151). Effekten på resultatet skulle vara mycket begränsad eftersom i princip alla Gruppens lån identifieras som säkringar av nettoinvesteringar och effekten redovisas i eget kapital (se även Redovisningsprinciper för finansiella instrument).

Gruppens valutariskpolicy

a) Transaktionsexponering

Eftersom Atlas Copco bedriver verksamhet på olika marknader sker in- och utflöden i olika valutor. Om dessa flöden inte är lika stora uppstår ett nettoöverskott eller -underskott för en viss valuta. Denna nettopositions värde fluktuerar med valutakurserna och därmed uppstår en transaktionsexponering. Nedan beskrivs Gruppens allmänna principer för hantering av transaktionsexponering:

- Exponeringar bör minskas genom att matcha in- och utflöden i samma valutor.
- Ledningarna för affärsområdena och divisionerna ansvarar för att upprätthålla en beredskap för att justera sina verksamheter (pris och kostnad) för att kompensera för ogynnsamma kursrörelser. Affärsområdena och divisionerna bör normalt inte säkra valutarisker. Säkring kan emellertid vara motiverad vid långa avtal där det inte finns möjlighet att ändra avtalspriset eller de kostnader som sammanhänger med avtalet.
- Med grund i antagandet att säkring inte har någon betydande, positiv eller negativ, inverkan på Gruppens resultat på lång sikt kräver inte policy att transaktionsexponeringen säkras på löpande basis. FRMC beslutar från tid till annan om transaktionsexponeringen bör säkras, i sin helhet eller delvis.

I enlighet med ovan har Atlas Copco ingått valutaterminsavtal som är identifierade som säkringsinstrument i en kassaflödessäkring. Som del i den normala affärsverksamheten erhålls säkrade kassaflöden och valutaeffekterna redovisas i resultatet. Hänförliga säkringsinstrument förfaller månadsvis och redovisas i resultatet, vilket därmed utjämnar effekterna av de säkrade kassaflödena för respektive period. Verkligt värde för valutaterminsavtal uppgick till -73 (39) vid årets slut 2008 och förfallostrukturen framgår i tabellen till höger. Ett realiserat nettoreultat för valutasäkringar på 28 (-107) ingår i resultatet för 2008.

De största valutorna med över- och underskott framgår av Diagram 1. Beloppen som presenteras i diagrammet är baserade på Gruppens koncerninterna nettosystem, vilket inkluderar majoriteten av dotterföretagen i de länder vilkas funktionella valutor visas i diagrammet. Diagram 2 indikerar hur Gruppens resultat före skatt påverkas av effekterna av ensidiga rörelser i USD och EUR, om inga valutaflöden hade säkrats, samt före påverkan av motverkande prisjusteringar och andra liknande åtgärder.

Transaktionsexponeringen är 14 122 (9 407) och säkringskvoten per 31 december var 24% (15).

Diagram 1
Uppskattad årlig transaktionsexponering i Gruppens viktigaste valutor 2008 och 2007

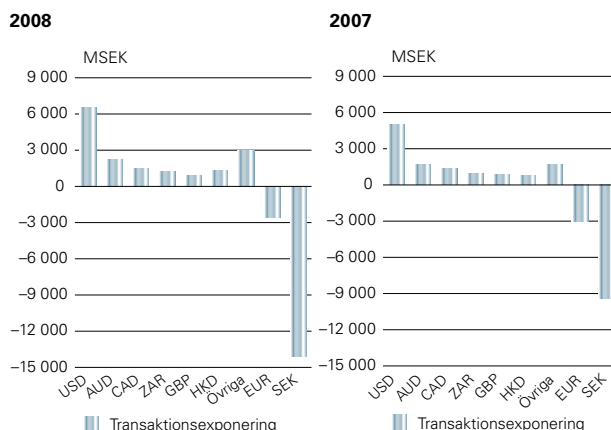
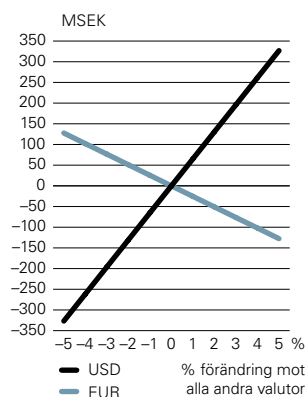


Diagram 2
Transaktionsexponering
– effekt av kursrörelser i USD och EUR före säkring



Förfallostruktur valutaterminsavtal

Kv 1 2009	-67
Kv 2 2009	-11
Kv 3 2009	21
Kv 4 2009	-16
	-73

Atlas Copco AB ingick även ett valutaterminkontrakt på MUSD 700, som är identifierat som säkring av den kassaflödesrisk som är förknippad med ett visst finansiellt mellanhavande mellan företag inom Gruppen. Detta terminkontrakts verkliga värde uppgick per 31 december till 295 (435) med en motsvarande förlust på underliggande lån som båda redovisats i resultaträkningen. De kassaflöden som är hänförliga till återbetalningen av lånet och terminkontraktets förfall infaller 2013.

b) Omräkningsexponering

Atlas Copcos världsomspännande verksamhet ger upphov till en valuta-effekt när företag med andra funktionella valutor än svenska kronor räknas om till kronor vid upprättandet av koncernredovisningen. Exponeringen är nettot av tillgångar och skulder denominerade i en viss valuta. Effekten av valutakursfluktuationer på dessa nettopositioner utgör själva omräkningseffekten. Nedan beskrivs Gruppens allmänna principer för hantering av omräkningsexponering:

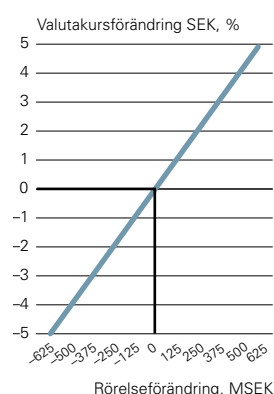
- Omräkningsexponering bör minskas genom att matcha tillgångar och skulder i samma valutor.
- FRMC kan besluta att säkra återstående omräkningsexponering. I syfte att minska omräkningsexponeringen för nettoinvesteringar i USD och EUR i koncernredovisningen och den valutarisk som är hänförlig till innehav i dotterföretag använder Atlas Copco lån och terminkontrakt, vilka är identifierade som säkringar av nettoinvesteringar i koncernredovisningen.

De säkringsinstrument som använts för att säkra motsvarande nettotillgångar i EUR i dotterföretag är lån på sammanlagt MEUR 1 461 (1 851). Vid årets slut 2008 uppgick det verkliga värdet för säkringsinstrumenten till -1 996 (-946), varav valutaeffekt på -1 416 (-612). Atlas Copco använder också lån uppgående till MUSD 58 (253) för att säkra motsvarande nettotillgångar i USD. Verkligt värde för säkringsinstrumenten vid årets slut 2008 uppgick till -226 (83). I nedanstående tabell visas justeringar till verkligt värde som ingår i nettoresultatet för året, exklusive belopp som har omklassificerats till resultaträkningen:

Säkring av nettoinvesteringar	Nettoresultat 2008	Nettoresultat 2007
Eget kapital	3 432	824
Lån och terminkontrakt realiserade och orealiserade	-3 432	-824
	0	0

Diagram 3 visar Gruppens känslighet för valutaomräkningseffekter när utländska dotterföretags resultat räknas om.

Diagram 3



Kreditrisk

Kreditrisk kan delas upp i rörelsebetingsad och finansiell kreditrisk. Dessa risker beskrivs mer utförligt nedan.

Gruppens rörelsebetingsade kreditriskpolicy

Rörelsebetingsad kreditrisk kan delas upp i affärsrelaterad och politisk kreditrisk.

a) Gruppens affärsriskpolicy

Affärsrisk är risken att kunderna inte uppfyller sina betalningsförpliktelser. Gruppens affärsriskpolicy är att affärsområden, divisioner och enskilda affärsenheter ansvarar för de affärsrisker som genereras i deras verksamheter. Eftersom Gruppens försäljning är fördelad på tusentals kunder och ingen enskild kund står för en betydande andel av Gruppens affärsrisk sker bevakningen av affärskreditrisker främst på affärsområdes-, divisions- och affärsenhetsnivå. Varje affärsenhet måste ha en godkänd affärsriskpolicy.

Gruppen har vanligen säkerhet avseende maskinerna när medel- eller långfristig finansiering beviljas kunden (vanligen genom Atlas Copco Customer Finance). Affärsenheterna kan även, i begränsad utsträckning, överföra försäkring av affärsrisk till externa företag (vanligen till ett exportkreditföretag).

Atlas Copco har de senaste åren byggt upp en egen kundfinansieringsverksamhet, Atlas Copco Customer Finance (ACF) för att öka erbjudandet gentemot kunder. Vid årsslutet hade ACF en kreditportfölj om cirka 3 991 (2 755). Det finns ingen större koncentration av kreditrisk i denna verksamhet. Som säkerhet för sin kreditportfölj har Gruppen huvudsakligen återtaganderätter.

b) Gruppens policy för politisk risk

Politisk risk är risken att centralbanken eller annan myndighet i ett visst land inte tillåter överföringar av medel till ett utländskt Atlas Copco-företag (trots det faktum att kunden eller ett Atlas Copco-företag i landet vill och har tillräckliga medel att betala). Gruppens policy för politiska risker är att dessa bör övervakas och hanteras på koncernnivå, baserat på riskbedömningen för landet samt limiter för länder, vilka fastställs av FRMC. Beslut avseende hanteringen av politisk risk kan handla om att överföra exponering för politisk risk i ett visst land till en extern part, för att tillfälligt undvika fler risker i ett visst land m.m. Gruppen behåller normalt de flesta politiska risker eftersom Gruppens försäljning sker i hela världen och Gruppen historiskt enbart ådragit sig ej betydande förluster på grund av politisk risk.

Avsättningar för kreditrisker

Affärsenheterna fastställer avsättningar som motsvarar deras uppskattning av uppkomna värdeminskningar avseende kundfordringar och andra fordringar. De huvudsakliga delarna i denna avsättning är särskilda avsättningar för värdeminskningar som avser individuellt betydande exponeringar och en komponent för kollektiv nedskrivning som fastställs för grupper med likartade tillgångar avseende värdeminskningar som ännu inte har identifierats. Avsättning för kollektiv nedskrivning fastställs utifrån historik om inställda betalningar för liknande finansiella tillgångar. Vid årets slut 2008 uppgick avsättningarna för osäkra fordringar till 3.4% (2.6) av bruttot av totala kundfordringar.

I följande tabeller redovisas bruttovärdet för kundfordringar, finansiella leasingfordringar och andra fordringar uppdelade efter ålder tillsammans med hänförliga avsättningar för kreditrisker.

Kundfordringar	2008		2007	
	Brutto	Nedskrivningar	Brutto	Nedskrivningar
Ännu ej förfallna	9 818	15	9 183	2
Förfallna men inte nedskrivna				
0-30 dagar	3 083		2 147	
31-60 dagar	1 103		836	
61-90 dagar	514		383	
Över 91 dagar	969		609	
Förfallna och individuellt nedskrivna				
0-30 dagar	66	19	72	21
31-60 dagar	48	13	25	7
61-90 dagar	46	15	22	8
Över 91 dagar	352	237	196	178
Kollektiv nedskrivning		249		130
Totalt	15 999	548	13 473	346

27. Forts.

Finansiella leasingfordringar	2008		2007	
	Brutto	Nedskrivningar	Brutto	Nedskrivningar
Ännu ej förfallna	2 406	7	1 583	4
Förfallna men inte nedskrivna				
0–30 dagar	8		13	
31–60 dagar	3		2	
61–90 dagar	1		2	
Över 90 dagar	1		2	
Förfallna och individuellt nedskrivna				
31–60 dagar	2	2	–	
61–90 dagar	1	1	–	
Över 90 dagar	3	3	–	
Totalt	2 425	13	1 602	4

Övriga finansiella fordringar	2008		2007	
	Brutto	Nedskrivningar	Brutto	Nedskrivningar
Ännu ej förfallna	1 083	13	791	13
Förfallna men inte nedskrivna				
0–30 dagar	35		–	
Totalt	1 118	13	791	13

Avsättning för osäkra kundfordringar	2008	2007
Avsättningar vid årets början	346	278
Rörelseförvärv	1	41
Avyttring av rörelser	–3	–1
Avsättningar redovisade för potentiella värdeminskningar	342	118
Belopp använda för fastställda värdeminskningar	–71	–52
Upplösning av ej nödvändiga avsättningar	–111	–40
Omräkningsdifferenser	44	2
Avsättningar vid årets slut	548	346

Nedskrivning av finansiella leasingfordringar	2008	2007
Avsättningar vid årets början	4	–
Avsättningar redovisade för potentiella värdeminskningar	13	4
Belopp använda för fastställda värdeminskningar	–2	–
Upplösning av ej nödvändiga avsättningar	–2	–
Avsättningar vid årets slut	13	4

Nedskrivningar av övriga finansiella fordringar	2008	2007
Avsättningar vid årets början	13	–
Avsättningar redovisade för potentiella värdeminskningar	12	13
Upplösning av ej nödvändiga avsättningar	–13	–
Effekt av valutakursrörelser	2	–
Omräkningsdifferenser	–1	–
Avsättningar vid årets slut	13	13

Gruppens finansiella kreditriskpolicy

Kreditrisk för finansiella transaktioner är risken att Gruppen ådrar sig förluster, avseende Gruppens investeringar, bankmedel eller derivattransaktioner, till följd av att motparter inte betalar.

Gruppens finansiella kreditriskpolicy**a) Investeringstransaktioner**

Det ska finnas effektiva system för likviditetsstyrning som syftar till att minimera överskottslikviditet genom att minska Gruppens räntebärande skulder. Återstående överskottslikviditet ska investeras i syfte att erhålla avkastning. Sådana investeringar kan endast göras om kreditbetyget för motparten eller underliggande investering är minst A-/A3 enligt kreditbedömningar från Standard & Poor's eller Moody's. Investeringar i komplexa finansiella produkter är inte tillåtna även om de uppfyller kriterierna för kreditbetyg, såvida det inte godkänts av FRMC.

b) Derivattransaktioner

Som en del av Gruppens hantering av finansiella risker använder Gruppen derivattransaktioner med finansiella motparter. Sådana transaktioner kan endast ske med godkända motparter för vilka det finns fastställda kreditlimit och med vilka ISDA (International Swaps and Derivatives Association) har ramavtal. Vid årets slut 2008 uppgick den beräknade kreditrisken på finansiella transaktioner med beaktande av transaktionens nominella värde, ett tillägg för tid samt marknadsvärdet (om positivt för Atlas Copco) till 5 144 (3 468).

Derivatkontrakt kan endast ingås av Group Treasury eller i sällsynta fall av annan enhet, dock endast efter godkännande av Group Treasury. Atlas Copco använder derivat endast som säkringsinstrument och enligt policyn får endast standardiserade instrument användas.

I tabellen nedan visas faktisk exponering avseende finansiella instrument per 31 december:

Finansiell kreditrisk	2008	2007
Kundfordringar	15 404	13 116
Likvida medel	5 455	3 473
Investeringar som hålls till förfall	374	340
Investeringar som kan säljas	713	957
Finansiella fordringar	3 530	2 388
Orealiserade vinster på derivat	4 058	990
Övriga	2 094	1 534
	31 628	22 798

Övriga finansiella marknads-/prisrisker

Utöver de ovan nämnda riskerna innefattade Gruppens huvudsakliga finansiella marknads-/prisrisker vid årets slut 2008 följande:

- Gruppen hade ett innehav på 10 816 575 aktier i RSC Holdings Inc. motsvarande cirka 10.5% (11.5) av det totala antalet aktier. Aktierna är noterade på New York-börsen. Aktiernas marknadsvärde, per årets slut 2008, uppgick till cirka 713 (957), vilket överstiger anskaffningsvärdet med cirka 248 (569). Dessa aktier är klassificerade som att de kan säljas. En ökning av aktiekursen med 1 procentenhet innebär en förändring på MUSD 0.9 (1.5) för Atlas Copco.
- Pensionsfonders placeringar. Gruppens fonderade förmånsbestämda pensionsplaner uppgick till sammanlagt 4 863 (4 936) vid årets slut 2008. En policy fastställer riktlinjer för pensionsfondens placeringar enligt nedan:
 - Tillgångarna bör investeras med låg risk (exempelvis obligationer med låg risk eller aktierelaterade instrument, företrädesvis med kapital-garanti).
 - Investeringsportföljen bör vara diversifierad, det vill säga flera produkter och emittenter bör utnyttjas. Högst 10% av tillgångarna kan investeras i en emittent. Det finns vanligen inga begränsningar avseende statsobligationer.

Gruppen har en prisrisk på de avtal som finns med bank relaterad till aktieoptioner och syntetiska optioner i 2002 och 2003 års aktierelaterade incitamentsprogram.

Garantiförbindelser

Per årets slut hade Gruppen utfärdade garantier för cirka 280 (209) avseende externa parter, vilket vanligen sker för att underlätta kundfinansiering vid försäljningen av Gruppens produkter. I samband med vissa affärstransaktioner, exempelvis processer rörande offentliga anbud, tillhandahåller Gruppen även fullgörandegarantier och/eller ekonomiska garantier.

Kapitalförvaltning

Atlas Copco definierar kapital som räntebärande skulder och eget kapital, vilket vid årets slut uppgick till 52 250 (37 309). Atlas Copco-gruppen omfattas inte av några externa kapitalkrav.

Styrelsens policy är att upprätthålla en adekvat kapitalstruktur för att behålla investerarnas, fordringsägarnas och marknadens förtroende och för att stödja verksamhetens framtida utveckling. Styrelsens uppfattning är att utdelningen över en konjunkturcykel bör motsvara 40–50% av resultat per aktie. Styrelsen har också på senare år föreslagit, och årsstämman godkänt, en fördelning av "överskottskapital" (i förhållande till t.ex. kreditbetyg och strategiska mål) till aktieägarna genom inlösen och återköp av aktier.

Gruppens långfristiga räntebärande skulder har haft samma betyg, A-/A3, från Standard & Poor's respektive Moody's sedan 1999. Kortfristiga skulder har kreditbetyget A2/P2. Stabiliteten i kreditbetyg avseende långfristiga skulder har varit ett mål i samband med de betydande utdelningarna i kontanter och återköpen av aktier under 2006 och 2007. Gruppens utestående lån per årets slut 2008 framgår av not 21.

Verkligt värde på tillgångar och skulder

Verkliga värden baseras på marknadsvärde eller – i de fall sådana inte är tillgängliga – härleds från en antagen avkastningskurva. De belopp som visas är realiserade och kommer inte nödvändigtvis att realiseras.

Värderingsmetoder*Derivatinstrument*

Verkligt värde för standardiserade terminskontrakt, FRA (Forward Rate Agreement) och ränteswaptions beräknas utifrån noterade marknadspriser.

Valutakontrakt

Verkligt värde beräknas med terminsvalutakursen.

Standardiserade valutaoptioner

Verkligt värde baseras på Garman & Kohlhagens värderingsmodell för optioner.

Räntebärande skulder

Verkliga värden beräknas utifrån diskonterade kassaflöden.

Finansiella leasingavtal

Verkliga värden baseras på nuvärdet av framtida kassaflöden, vilka diskonteras med marknadsräntan för liknande avtal.

Den totala nettoförändringen av verkligt värde, vilken har beräknats med hjälp av en värderingsteknik och redovisas i resultaträkningen för 2008, uppgick till – (–18) per 31 december.

Valutakurser som använts i årsboksluten						
	Värde	Valutakod	Balansdagens kurs		Genomsnittlig kurs	
			2008	2007	2008	2007
Australien	1	AUD	5.36	5.65	5.56	5.65
Kanada	1	CAD	6.30	6.59	6.21	6.30
EU	1	EUR	10.95	9.47	9.67	9.25
Hongkong	100	HKD	99.84	82.76	84.81	86.50
Storbritannien	1	GBP	11.21	12.90	12.11	13.49
USA	1	USD	7.74	6.46	6.60	6.75

27. Forts.

Gruppens finansiella instrument per kategori

Nedan visas Gruppens finansiella instrument uppdelade på kategorier vid årets slut 2008 och 2007:

2008							
Finansiella instrument – tillgångar	Derivat som används i säkrings-redovisning	Finansiella tillgångar som innehas för handel	Lånefordringar och kundfordringar	Investeringar som hålls till förfall	Tillgångar som kan säljas	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar			2 200	45	713	2 958	2 958
Övriga fordringar			47			47	47
Derivat	1 695	9				1 704	1 704
Långfristiga finansiella tillgångar	1 695	9	2 247	45	713	4 709	4 709
Kundfordringar			15 404			15 404	15 404
Finansiella tillgångar			1 330	329		1 659	1 659
Övriga fordringar			1 836			1 836	1 836
Derivat	589	1 765				2 354	2 354
Övriga upplupna intäkter			211			211	211
Likvida medel			5 455			5 455	5 455
Kortfristiga finansiella tillgångar	589	1 765	24 236	329	–	26 919	26 919
Finansiella tillgångar	2 284	1 774	26 483	374	713	31 628	31 628

2007							
Finansiella instrument – tillgångar	Derivat som används i säkrings-redovisning	Finansiella tillgångar som innehas för handel	Lånefordringar och kundfordringar	Investeringar som hålls till förfall	Tillgångar som kan säljas	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar			1 545	59	957	2 561	2 508
Övriga fordringar			11			11	11
Derivat	341	6				347	347
Långfristiga finansiella tillgångar	341	6	1 556	59	957	2 919	2 866
Kundfordringar			13 116			13 116	13 116
Finansiella tillgångar			843	281		1 124	1 124
Övriga fordringar			1 382			1 382	1 382
Derivat	351	292				643	643
Övriga upplupna intäkter			141			141	141
Likvida medel			3 473			3 473	3 473
Kortfristiga finansiella tillgångar	351	292	18 955	281	–	19 879	19 879
Finansiella tillgångar	692	298	20 511	340	957	22 798	22 745

2008					
Finansiella instrument – skulder	Derivat som används i säkringsredovisning	Finansiella skulder som innehas för handel	Övriga skulder	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
Skulder till kreditinstitut			26 997	26 997	27 890
Derivat		76		76	76
Övriga skulder			42	42	42
Långfristiga finansiella skulder	–	76	27 039	27 115	28 008
Skulder till kreditinstitut			1 327	1 327	1 327
Kortfristig del av räntebärande skulder			158	158	158
Kortfristiga räntebärande finansiella skulder	–	–	1 485	1 485	1 485
Derivat	1 858	584		2 442	2 442
Övriga upplupna kostnader			4 158	4 158	4 158
Leverantörsskulder			6 415	6 415	6 415
Övriga skulder			2 197	2 197	2 197
Kortfristiga finansiella rörelseskulder	1 858	584	12 770	15 212	15 212
Finansiella skulder	1 858	660	41 294	43 812	44 705

2007					
Finansiella instrument – skulder	Derivat som används i säkringsredovisning	Finansiella skulder som innehas för handel	Övriga skulder	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
Skulder till kreditinstitut			19 926	19 926	20 004
Derivat	7			7	7
Övriga skulder			50	50	50
Långfristiga finansiella skulder	7	–	19 976	19 983	20 061
Skulder till kreditinstitut			2 280	2 280	2 280
Kortfristig del av räntebärande skulder			463	463	463
Kortfristiga räntebärande finansiella skulder	–	–	2 743	2 743	2 743
Derivat	674	108		782	782
Övriga upplupna kostnader			3 476	3 476	3 476
Leverantörsskulder			5 591	5 591	5 591
Övriga skulder			1 929	1 929	1 929
Kortfristiga finansiella rörelseskulder	674	108	10 996	11 778	11 778
Finansiella skulder	681	108	33 715	34 504	34 582

28. Närstående

Relationer

Gruppen har närståenderelationer med bolagets största aktieägare, dess intresseföretag samt med dess styrelseledamöter och koncernledning. Bolagets största aktieägare, Investorkoncernen, kontrollerar cirka 22% av rösterna i Atlas Copco.

De dotterföretag som är direktägda av moderbolaget redovisas i not A22 i de finansiella rapporterna för moderbolaget. Holdingbolag och operativa dotterföretag redovisas i not A23. Information om intresseföretag finns i not 14. Information om styrelseledamöter och koncernledning presenteras på sidorna 120–121 och 124–125.

Transaktioner och utestående balanser

Gruppen har inte haft några transaktioner med Investor under året, förutom aviserade utdelningar, och har inga utestående balanser med Investor.

Investorkoncernen har bestämmande eller betydande inflytande i andra företag med vilka Atlas Copco kan göra affärer i den ordinarie verksamheten. Alla sådana transaktioner görs på affärsmässiga villkor.

Transaktioner med intresseföretag

Gruppen sålde olika produkter och köpte varor genom vissa intresseföretag till villkor som i allt väsentligt liknade dem som gäller för icke närstående parter. I följande tabell sammanfattas Gruppens transaktioner med dess intresseföretag:

	2008	2007
Intäkter	23	47
Inköp av varor	103	193
Inköp av tjänster	30	21
Vid årets slut:		
Kundfordringar	1	4
Leverantörsskulder	14	14
Garantiförbindelser	12	10

Ersättning till nyckelpersoner i ledande ställning

Ersättning till styrelsen och koncernledningen redovisas i not 5.

29. Händelser efter balansdagen

I januari 2009 tillkännagav styrelsen i Atlas Copcos att Ronnie Leten, för närvarande chef för affärsområdet Kompressorteknik, blir ny VD och koncernchef från den 1 juni 2009. Han efterträder Gunnar Brock som har beslutat att lämna sin post efter att ha lett Gruppen i sju år.

I samband med bokslutskommunikén den 2 februari tillkännagavs att ytterligare personalneddragningar kommer att göras under 2009 som väntas påverka mer än 3 000 personer globalt. Kostnader i samband med neddragningarna beräknas uppgå till 400.

30. Viktiga uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av finansiella rapporter kräver att företagsledningen gör uppskattningar och bedömningar som påverkar redovisade belopp i koncernredovisningen med tillhörande noter. Faktiskt utfall kan avvika från dessa uppskattningar. Gjorda uppskattningar och bedömningar som, enligt företagsledningens uppfattning, är viktiga för redovisade belopp i de finansiella rapporterna och där det finns betydande risk att framtida händelser eller ny information kan förändra dessa uppskattningar och bedömningar innefattar följande:

Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar

Nedskrivningsprövning av goodwill, andra immateriella tillgångar och övriga anläggningstillgångar

I enlighet med IFRS görs inte avskrivningar på goodwill samt vissa varumärken, utan i stället provas nedskrivningsbehovet årligen. Övriga immateriella tillgångar och övriga anläggningstillgångar skrivs av över den period företagsledningen uppskattar att tillgången kommer att generera intäkter. Dessutom sker en regelbunden nedskrivningsprövning. Dessa prövningar baseras på en genomgång av kassagenererande enheters återvinningsvärde som uppskattas utifrån företagsledningens beräkningar av framtida kassaflöden utifrån interna affärsplaner och prognoser. Se not 12 för ytterligare information om förutsättningarna för de uppskattningar som används vid denna genomgång.

Företagsledningens bedömning krävs när det gäller nedskrivningar, i synnerhet vid bedömning av:

- om en händelse har inträffat som kan påverka tillgångarnas värden,
- om en tillgångs redovisade värde får stöd av nuvärdet netto av framtida kassaflöden, som uppskattas utifrån fortsatt användning av tillgången i verksamheten, och
- att adekvata antaganden används vid upprättande av kassaflödesprognoser.

Förändringar av de antaganden som valts av företagsledningen vid fastställande av eventuell nivå för nedskrivning kan påverka ekonomiska villkor och operativa resultat.

Antaganden vid värdering av pensioner och övriga ersättningar efter avslutad anställning

Pensionsförpliktelserna beror på de antaganden företagsledningen gjort och som aktuarierna har använt vid beräkning av dessa belopp. Antagandena inkluderar diskonteringsräntor, inflation, lönetillväxt, långsiktig avkastning på förvaltningstillgångar, utveckling av pensioneringar, livslängd, trenden för sjuk- och hälsovårdskostnader och övriga faktorer. De aktuariella antagandena granskas årligen och ändras när det bedöms vara lämpligt. Faktiskt utfall som skiljer sig från företagsledningens antaganden ackumuleras och skrivs av över framtida perioder och påverkar därför redovisade kostnader och förpliktelser i framtida perioder. Se not 23 för ytterligare information om gjorda antaganden vid beräkning av pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning.

Reserver för kreditförluster

Gruppen gör avsättningar för kreditförluster baserat dels på individuella bedömningar, dels på kollektiva bedömningar som utgår från historiska förlustnivåer. I företagsledningens bedömning beaktas också snabba förändringar av marknadsvillkoren, vilket kan vara särskilt känsligt i kundfinansieringsverksamhet. Mer information finns i avsnittet Kreditrisker i not 27.

Lagerinkurans

Gruppen värderar lagret till det lägsta av anskaffningsvärdet, genom tillämpning av först in-, först ut-principen, och nettoförsäljningsvärdet. Vid beräkningen av nettoförsäljningsvärdet bedömer företagsledningen artiklar med övertalighet, utgående artiklar, skadat gods, hanterings- och andra försäljningskostnader. Se not 16.

Rättsliga förfaranden

I enlighet med IFRS redovisar Gruppen en skuld när Atlas Copco har en förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Gruppen granskar regelbundet utestående rättsliga ärenden för att bedöma behovet av avsättningar i de finansiella rapporterna. Vid dessa genomgångar beaktas förhållanden i varje särskilt ärende av interna bolagsjurister och vid behov med hjälp av externa jurister och rådgivare. De finansiella rapporterna kan påverkas till den del företagsledningens bedömning av de faktorer som beaktats inte överensstämmer med faktiskt utfall.

Viktiga bedömningar i redovisningen

Inga avgörande redovisningsmässiga bedömningar har gjorts vid tillämpningen av Gruppens redovisningsprinciper.

Moderbolaget

Resultaträkning

1 januari–31 december			
Belopp i MSEK	Not	2008	2007
Administrationskostnader		-287	-292
Övriga rörelseintäkter	A3	223	171
Övriga rörelsekostnader	A3	0	-1
Rörelseresultat		-64	-122
Finansiella intäkter	A4	11 925	3 211
Finansiella kostnader	A4	-7 311	-2 804
Resultat efter finansiella poster		4 550	285
Bokslutsdispositioner	A5	1 178	393
Resultat före skatt		5 728	678
Inkomstskatt	A6	353	-57
Årets resultat		6 081	621

Kassaflödesanalys

1 januari–31 december		
Belopp i MSEK	2008	2007
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-64	-122
Justering för:		
Avskrivningar	3	3
Realisationsvinst/-förlust och övriga ej kassaflödespåverkande poster	-72	312
Kassamässigt rörelseöverskott	-133	193
Finansnetto, erhållet/betalt	5 888	-1 170
Betald skatt	-177	-344
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	5 578	-1 321
Förändring av		
Rörelsefordringar	-645	701
Rörelseskulder	303	-86
Förändring av rörelsekapital	-342	615
Nettokassaflöde från den löpande verksamheten	5 236	-706
Kassaflöde från investeringsverksamheten		
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-16	-8
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-3	-2
Investeringar i dotterföretag	-7 270	-5 679
Avyttring av dotterföretag/återbetalning av aktieägartillskott	13 491	-
Investeringar i finansiella tillgångar	-754	-3 581
Nettokassaflöde från investeringsverksamheten	5 448	-9 270
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		
Utbetald utdelning	-3 662	-2 899
Inlösen av aktier	-	-24 415
Återköp av egna aktier, netto	-453	-26
Förändring av räntebärande skulder	-3 071	33 680
Nettokassaflöde från finansieringsverksamheten	-7 186	6 340
Årets nettokassaflöde	3 498	-3 636
Likvida medel vid årets början	89	3 725
Årets nettokassaflöde	3 498	-3 636
Likvida medel vid årets slut	3 587	89

Balansräkning

Per 31 december			
Belopp i MSEK	Not	2008	2007
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	A7	28	12
Materiella tillgångar	A8	7	8
Finansiella tillgångar			
Uppskjutna skattefordringar	A9	1 704	132
Andelar i koncernföretag	A10	87 785	95 152
Övriga finansiella tillgångar	A11	3 531	1 420
Summa anläggningstillgångar		93 055	96 724
Omsättningstillgångar			
Skattefordringar		450	320
Övriga fordringar	A12	11 617	8 315
Likvida medel	A13	3 587	89
Summa omsättningstillgångar		15 654	8 724
SUMMA TILLGÅNGAR		108 709	105 448
EGET KAPITAL	Sid 80		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		786	786
Reservfond		4 999	4 999
Summa bundet eget kapital		5 785	5 785
Fritt eget kapital			
Fond för verkligt värde		-2 842	-557
Balanserade vinstmedel		24 236	28 661
Årets resultat		6 081	621
Summa fritt eget kapital		27 475	28 725
SUMMA EGET KAPITAL		33 260	34 510
Obeskattade reserver	A15	-	1 178
AVSÄTTNINGAR			
Pensioner och liknande förpliktelser	A16	55	52
Övriga avsättningar	A17	40	86
Summa avsättningar		95	138
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	A18	52 211	43 654
Övriga skulder		76	7
Summa långfristiga skulder		52 287	43 661
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder	A18	18 917	24 817
Övriga skulder	A19	4 150	1 144
Summa kortfristiga skulder		23 067	25 961
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		108 709	105 448
Ställda säkerheter	A21	29	23
Eventualförpliktelser	A21	411	5 654

Förändring av eget kapital

MSEK om ej annat anges.	Antal ute- stående aktier	Aktiekapital	Reservfond	Fond för verkligt värde – omräknings- reserv	Balanserade vinstmedel	Summa
Vid årets början, 2007	610 392 352	786	4 999	–	55 979	61 764
Utdelning					–2 899	–2 899
Aktiesplit 3:1	1 257 613 104					
– varav innehas av Atlas Copco AB	–36 828 400					
Inlösen av aktier	–628 806 552	–262			–24 161	–24 423
– varav innehas av Atlas Copco AB	18 414 200				7	7
Ökning av aktiekapital genom fondemission		262			–262	
Indragning av aktier	–28 000 000	–18				–18
– varav innehas av Atlas Copco AB	28 000 000				18	18
Ökning av aktiekapital genom fondemission		18			–18	
Avyttring av B-aktier som innehafts av Atlas Copco AB	3 577 500				322	322
Förvärv av A-aktier	–3 577 500				–347	–347
Aktierelaterade ersättningar, reglerade med egetkapitalinstrument						
– Årets kostnader					89	89
– Utnyttjande av optioner					–67	–67
Omräkning av nettoinvestering				–557		–557
Årets resultat ¹⁾					621	621
Vid årets slut, 2007	1 220 784 704	786	4 999	–557	29 282	34 510
Vid årets början, 2008	1 220 784 704	786	4 999	–557	29 282	34 510
Utdelning					–3 662	–3 662
Avyttring av B-aktier som innehafts av Atlas Copco AB	2 822 500				246	246
Förvärv av A-aktier	–7 697 500				–699	–699
Lämnade koncernbidrag					–1 300	–1 300
Skatteeffekt av koncernbidrag					364	364
Aktierelaterade ersättningar, reglerade med egetkapitalinstrument						
– Årets kostnader					52	52
– Utnyttjande av optioner					–47	–47
Omräkning av nettoinvestering				–2 285		–2 285
Årets resultat					6 081	6 081
Vid årets slut, 2008	1 215 909 704	786	4 999	–2 842	30 317	33 260

¹⁾ Omräknat på grund av införandet av IFRIC 11 retroaktivt från den 1 januari 2007. Se även not A1.

Se även not A14 för ytterligare information.

Noter till moderbolagets finansiella rapporter

MSEK om ej annat anges.

A1. Väsentliga redovisningsprinciper

Atlas Copco AB är moderbolag i Atlas Copco-gruppen och har huvudkontor i Stockholm, Sverige. Verksamheten omfattar administrativa funktioner, holdingverksamhet och delar av Group Treasury. Under 2008 har Gruppens specialistavdelning för administration av utlandsanställd personal (s.k. expatriater) och förmåner inklusive pensioner till sådan personal integrerats i moderbolaget.

Atlas Copco AB har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen och rekommendation RFR 2.1, "Redovisning för juridiska personer", nedan kallad "RFR 2.1", som utfärdats av Rådet för finansiell rapportering. I enlighet med RFR 2.1 ska moderbolag vars finansiella rapporter för koncernen följer IFRS, upprätta sina finansiella rapporter i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utfärdade av International Accounting Standards Board (IASB), samt tolkningar utfärdade av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), antagna av Europeiska Unionen, i den mån dessa redovisningsprinciper och tolkningar överensstämmer med den svenska årsredovisningslagen, och kan tillämpa de undantag från IFRS som fastställs i RFR 2.1 med hänsyn till svensk skattelagstiftning.

De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor (SEK), avrundat till närmaste miljon. Moderbolagets redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på alla perioder, såvida inte annat anges. En närmare beskrivning av tillämpade redovisningsprinciper återfinns i not 1 till Atlas Copco-gruppens koncernredovisning. Beskrivningar enligt nedan har begränsats till förekommande avvikelser.

För viktiga uppskattningar och bedömningar se not 30 till Atlas Copco-gruppens koncernredovisning.

Ny redovisningsprincip och omräkning av jämförelsetalen för 2007

Moderbolaget har tillämpat IFRIC 11, IFRS 2 – Transaktioner med egna aktier, även koncerninterna, som behandlar hur aktierelaterade ersättningar ska klassificeras i företag som erhåller tjänster från sina anställda. Tidigare kostnadsfördes kostnader avseende sådana överenskommelser i moderbolagets resultaträkning. Vid tillämpning av IFRIC 11, när ett moderbolag tilldelar rätter till sina egetkapitalinstrument till anställda i ett dotterföretag redovisas kostnaderna avseende sådana överenskommelser som ett kapitaltillskott till dotterföretaget och en ökning av aktierna i dotterföretaget. Vid retroaktiv tillämpning av denna princip har de administrativa kostnaderna för perioden januari–december 2007 räknats om med MSEK 87. Anläggningstillgångar har ökats med motsvarande belopp för perioden.

Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärde-metoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde. Redovisat värde för andelar i koncernföretag prövas för nedskrivningsbehov i enlighet med IAS 36, Nedskrivningar. Se även Gruppens redovisningsprinciper avseende nedskrivningar på sidan 43 för ytterligare information.

Leasingavtal

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationella leasingavtal.

Ersättningar till anställda

Förmånsbestämda planer

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter, eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De viktigaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 gäller främst hur diskonteringsräntan fastställs samt att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultatet då de uppstår.

Finansiella garantier

Finansiella garantier som moderbolaget har ställt till förmån för dotterföretag värderas inte till verkligt värde. De redovisas som eventalförpliktelser, såvida det inte blir sannolikt att garantierna kommer att leda till betalningar. I sådana fall redovisas en avsättning.

Säkringsredovisning

Räntebärande skulder i annan valuta än svenska kronor som används för att säkra valutarisker för investeringar i aktier emitterade av utländska dotterföretag, omvärderas inte utifrån gällande valutakurser på balansdagen. De värderas i stället utifrån valutakursen den dag då säkringen gjordes.

Inkomstskatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital och förändringar i reserverna redovisas som uppskjuten skatt i resultaträkningen.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

I Sverige är koncernbidrag avdragsgilla, till skillnad från aktieägartillskott. Koncernbidrag redovisas så att de i huvudsak återspeglar transaktionens ekonomiska innebörd.

Aktieägartillskott och koncernbidrag som har samma syfte som aktieägartillskott aktiveras som investeringar i dotterföretag i moderbolagets balansräkning, med förbehåll för prövning av nedskrivningsbehovet. Koncernbidrag som moderbolaget har tagit emot i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot eget kapital netto efter skatt. Erhållna koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som en utdelning. Det innebär att erhållet koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas över resultaträkningen.

Tillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter, IFRS 5

Moderbolaget tillämpar IFRS 5, men redovisar inte tillgångar som innehas för försäljning (avyttringsgrupper) separat i balansräkningen. Vidare redovisas inte avvecklade verksamheter separat i resultaträkningen.

A2. Anställda och personalkostnader och ersättningar till revisorer

Medelantal anställda						
	2008			2007		
	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa
Sverige	52	44	96	46	39	85

Andel kvinnor i Atlas Copcos styrelse och ledning, %		
	2008	2007
Styrelse exklusive fackliga företrädare	33	29
Koncernledning	25	25

Löner och andra ersättningar				
	2008		2007	
	Ledande befattningshavare ¹⁾	Övriga anställda	Ledande befattningshavare ¹⁾	Övriga anställda
Sverige	46	60	50	58
varav tantiem	15		21	

¹⁾ Innefattar 10 (8) styrelsemedlemmar som erhåller arvoden från Atlas Copco AB och 7 (7) personer i koncernledningen som är anställda av och uppbär lön och andra ersättningar av bolaget.

Pensioner och andra sociala kostnader		
	2008	2007
Avtalsenliga pensioner till styrelseledamöter och koncernledning	8	14
Avtalsenliga pensioner till övriga anställda	18	20
Övriga sociala kostnader	55	45
	81	79
Pensionsförpliktelser till ledande befattningshavare	24	26

A2. Forts.

Sjukfrånvaro, %	2008	2007
Total sjukfrånvaro	1.8	2.1
Sjukfrånvaro för män	0.8	0.6
Sjukfrånvaro för kvinnor	2.6	3.2
Långtidssjukfrånvaro i % av total sjukfrånvaro	52.9	71.7
Sjukfrånvaro män		
Anställda yngre än 30 år	0.3	0.4
Anställda 30–49 år	1.4	0.8
Anställda 50 år och äldre	0.3	0.3
Sjukfrånvaro kvinnor		
Anställda yngre än 30 år	3.3	0.8
Anställda 30–49 år	1.9	1.5
Anställda 50 år och äldre	3.1	6.8

Ersättning till revisorer

Ersättningen för lagstadgad revision och konsultarvoden till revisorer fördelar sig enligt följande:

	2008	2007
KPMG AB		
– Revisionsarvode	6	7
– Övrigt	2	4
	8	11

Övriga arvoden till KPMG AB avser främst rådgivning i skatte- och redovisningsfrågor.

A3. Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

	2008	2007
Erhållna provisioner	199	160
Valutakursdifferenser	19	–
Övrigt	5	11
Summa övriga rörelseintäkter	223	171
Summa övriga rörelsekostnader	0	–1

A4. Finansiella intäkter och kostnader

	2008	2007
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter		
– bankmedel	30	66
– koncernföretag	704	606
Utdelningsintäkter	5 670	690
Koncernbidrag	2 897	1 577
Förändring i verkligt värde		
– finansiella tillgångar som innehåses för handel	1 086	26
Realisationsvinst		
– vinst vid återförande av eget kapital från dotterföretag	1 538	–
Valutakursvinst	–	246
Finansiella intäkter	11 925	3 211
Finansiella kostnader		
Räntekostnader		
– finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	–1 240	–726
– skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	–36	3
– koncernföretag	–2 398	–1 132
– pensionsavsättningar, netto	–2	–1
Valutakursförlust	–1 960	–117
Förändring i verkligt värde		
– finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	–49	–411
– ineffektiv del av säkring av verkligt värde	–33	–4
– avseende övriga skulder	–1 583	–19
Nedskrivningar		
– finansiella tillgångar	–10	–397
Finansiella kostnader	–7 311	–2 804
Finansiella intäkter, netto	4 614	407

Finansiella intäkter och finansiella kostnader ovan innefattar följande, avseende tillgångar/skulder som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen:

	2008	2007
Summa ränteintäkter avseende finansiella tillgångar	734	672
Summa räntekostnader avseende finansiella skulder	–3 276	–1 858

	2008	2007
Nettovinst/förlust på		
– finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultatet	3 086	–501
– lånefordringar och kundfordringar, inkl. bankmedel	9 291	423
– övriga skulder	–7 728	–1 780
– derivatinstrument för säkring av verkligt värde	–33	–2

På grund av det nya skatteavtalet mellan Sverige och USA har ett betydande belopp betalats som utdelning under 2008 från dotterföretagen i USA. Dessutom har kapital återförts från dotterföretag i EU vilket har lett till en omräkningsvinst på 1 538.

Efter inlösen och utdelning i maj 2007 ökade moderbolaget sina långfristiga skulder i betydande utsträckning. Detta är anledningen till den betydande ökningen i både interna och externa räntekostnader för 2008. Dessutom amorterade moderbolaget i slutet av 2008 lån från koncernföretag på cirka MEUR 1 450 netto, men upptog även externa lån enligt MTN-programmet på MSEK 2 705. Moderbolaget säkrar en betydande andel av sina skulder vilket ökar beloppet av tillgångar som värderas till verkligt värde. Mer information om säkringarna finns i not 27 i koncernredovisningen, i avsnittet Säkringsredovisning.

A5. Bokslutsdispositioner

	2008	2007
Bokslutsdispositioner	1 178	393
	1 178	393

Skattelagstiftningen i Sverige ger företag möjlighet till konsolidering genom skattemässigt avdragsgilla avsättningar till obeskattade reserver. Den obeskattade reserv som skapas genom detta förfarande är inte utdelningsbar.

Om moderbolaget, i enlighet med koncernredovisningen, fördelade obeskattade reserver i eget kapital och uppskjuten skatt, hade uppskjuten skattekostnad uppgått till 330 (110).

A6. Inkomstskatt

	2008	2007
Aktuell skatt	–30	–230
Uppskjuten skatt	383	173
	353	–57
Svensk inkomstskatt i %	28.0	28.0
Resultat före skatt	5 728	678
Aktuell skatt baserad på resultat före skatt (28 %)	–1 604	–190
Skatteeffekt av:		
Ej avdragsgilla kostnader	–44	–173
Ej skattepliktiga intäkter	2 112	250
Justering från tidigare år, uppskjuten skatt	–	89
Implicit ränta på periodiseringsfond	–10	–11
CFC-beskattnings	–36	–18
Förändring av skattesats, uppskjuten skatt	–45	–
Justeringar från tidigare år	–20	–4
	353	–57
Effektiv skatt i %	–6.2	8.4

Moderbolagets effektiva skattesats på –6.2% (8.4) påverkas främst av ej skattepliktiga utdelningar.

A7. Immateriella tillgångar

	Aktiverade utgifter för datorprogram	
	2008	2007
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	12	4
Investeringar	16	8
Vid årets slut	28	12
Ackumulerade avskrivningar		
Årets avskrivningar	0	–
Vid årets slut	0	–
Redovisat värde		
Vid årets slut	28	12
Vid årets början	12	4

A8. Materiella anläggningstillgångar

	2008			2007		
	Mark- anlägg- ningar	Inven- tarier m m.	Summa	Mark- anlägg- ningar	Inven- tarier m m.	Summa
Akkumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	4	28	32	4	26	30
Investeringar	–	3	3	–	2	2
Avyttringar och utrangeringar	–	–1	–1	–	–	–
Vid årets slut	4	30	34	4	28	32
Akkumulerade avskrivningar						
Vid årets början	1	23	24	1	20	21
Årets avskrivningar	0	3	3	–	3	3
Avyttringar och utrangeringar	–	0	0	–	–	–
Vid årets slut	1	26	27	1	23	24
Redovisat värde						
Vid årets slut	3	4	7	3	5	8
Vid årets början	3	5	8	3	6	9

Årets avskrivningar på materiella anläggningstillgångar redovisas under administrationskostnader i resultaträkningen.

Leasingkostnader för tillgångar som innehas via operationella leasingavtal såsom förhyrda lokaler och större dator- och kontorsutrustningar redovisas bland rörelsekostnader och uppgår till 16 (12). Framtida betalningar för icke uppsägningsbara leasingavtal uppgick till 200 (36). Moderbolaget har under 2008 tecknat ett hyresavtal som löper till 2021. Framtida betalningar för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller enligt följande:

	2008	2007
Inom ett år	16	11
Mellan ett och fem år	64	21
Senare än fem år	120	4
	200	36

Moderbolaget har, på balansdagen, inte några leasingavtal som klassificerats som finansiella leasingavtal.

A9. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

	2008			2007		
	Till- gångar	Skul- der	Summa	Till- gångar	Skul- der	Summa
Anläggnings- tillgångar	0	–	0	93	1	92
Underskotts- avdrag	367	–	367	–	–	–
Pensioner och liknande förpliktelser	16	–	16	16	–	16
Övriga avsättningar	1	–	1	14	–	14
Långfristiga skulder	1 321	1	1 320	10	–	10
	1 705	1	1 704	133	1	132

A9. Forts.

Följande är en avstämning av total uppskjuten skatt från årets början till årets slut:

	2008	2007
Vid årets början	132	–41
Redovisat i eget kapital	1 189	–
Redovisat i årets resultat	383	173
Vid årets slut	1 704	132

A10. Andelar i koncernföretag

	2008	2007
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	95 556	79 721
Investeringar	765	17 874
Aktieägartillskott	15 409	568
Avyttringar och utrangeringar	–25	0
Återbetalning av aktieägartillskott	–23 506	–2 607
Vid årets slut	88 199	95 556
Akkumulerade uppskrivningar		
Vid årets början	600	600
Vid årets slut	600	600
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	–1 004	–603
Årets nedskrivningar	–10	–401
Vid årets slut	–1 014	–1 004
	87 785	95 152

Se not A22 för ytterligare information om andelar i koncernföretag.

A11. Övriga finansiella anläggningstillgångar

	2008	2007
Fordringar hos koncernföretag	1 786	1 037
Andra långfristiga värdepappersinnehav	5	5
Derivat		
– inte identifierade för säkringsredovisning	9	130
– identifierade för säkringsredovisning	1 695	217
Kapitalförsäkringar	29	23
Övriga långfristiga fordringar	7	8
	3 531	1 420

Kapitalförsäkringar avser avgiftsbestämda pensionsplaner och ställs som säkerhet till förmånstagaren (se not A16 och A21).

A12. Övriga fordringar

	2008	2007
Fordringar hos koncernföretag	9 311	7 643
Derivat		
– inte identifierade för säkringsredovisning	2 236	614
Övriga fordringar	20	15
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	50	43
	11 617	8 315

A13. Likvida medel

	2008	2007
Kassa och bank	149	74
Kortfristiga likvida placeringar	3 438	15
	3 587	89

Moderbolagets garanterade men outnyttjade kreditlöften uppgick till 7 738 (6 455).

A14. Eget kapital

Utestående aktier 2007	A-aktier	B-aktier	Summa
Vid årets början	419 697 048	209 109 504	628 806 552
Split 3:1	839 394 096	418 219 008	1 257 613 104
Inlösen av aktier	-419 697 048	-209 109 504	-628 806 552
Indragning av aktier som innehafts av Atlas Copco AB		-28 000 000	-28 000 000
Summa utestående aktier vid årets slut	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104
Varav innehas av Atlas Copco AB	-3 577 500	-5 250 900	-8 828 400
Summa utestående aktier, efter avdrag för aktier som innehas av Atlas Copco AB	835 816 596	384 968 108	1 220 784 704

Utestående aktier 2008	A-aktier	B-aktier	Summa
Vid årets början	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104
Summa utestående aktier vid årets slut	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104
Varav innehas av Atlas Copco AB	-11 275 000	-2 428 400	-13 703 400
Summa utestående aktier, efter avdrag för aktier som innehas av Atlas Copco AB	828 119 096	387 790 608	1 215 909 704

Moderbolagets aktiekapital uppgick till SEK 786 008 190 fördelat på 1 229 613 104 aktier, var och en med ett kvotvärde på cirka SEK 0.64 (0.64). A-aktier berättigar innehavaren till rösträtt vid årsstämman med en röst per aktie och B-aktier berättigar innehavaren till rösträtt med en tiondels röst per aktie.

A14. Forts.

I syfte att justera Gruppens balansräkning till en mer effektiv kapitalstruktur beslöt årsstämman om ett inlösenförfarande som genomfördes under 2007.

Återköp av egna aktier				
	Antal aktier		Redovisat värde	
	2008	2007	2008	2007
Vid årets början	8 828 400	18 414 200	704	3 776
Aktiesplit 3:1		36 828 400		
Inlösen av aktier		-18 414 200		-1 259
Indragning av B-aktier som innehafts av Atlas Copco AB		-28 000 000		-1 914
Försäljning av B-aktier	-2 822 500	-3 577 500	-192	-246
Återköp av A-aktier	7 697 500	3 577 500	699	347
Vid årets slut	13 703 400	8 828 400	1 211	704
Andel av totalt antal aktier	1.1 %	0.7 %		

På årsstämman 2007 togs ett beslut som gav bolaget mandat att sälja B-aktier som innehades av Atlas Copco och att köpa 6 400 000 A-aktier i syfte att täcka åtaganden enligt personaloptionsprogram. Under 2007 såldes och köptes sammanlagt 3 577 500 aktier och under 2008 såldes och köptes ytterligare 2 822 500 aktier i enlighet med beslutet.

Årsstämman 2008 fattade beslut att köpa tillbaka högst 10% av det totala antalet aktier som emitterats av Atlas Copco på NASDAQ OMX Stockholm. Mandatet är giltigt fram till årsstämman 2009. Återköp av 4 875 000 A-aktier genomfördes under tredje kvartalet 2008 för det särskilda syftet att täcka åtagandena enligt 2008 års personaloptionsprogram och avseende de syntetiska aktier som erbjuds som del av ersättningen till styrelsen. A-aktierna innehas för att kunna användas i personaloptionsprogrammen avseende 2006, 2007 och 2008.

Totalt antal A- och B-aktier som innehas av Atlas Copco redovisas i tabellen ovan. B-aktierna kan avyttras över tid för att täcka kostnader avseende personaloptionsprogrammen.

Reserver

Moderbolagets eget kapital innefattar vissa reserver som beskrivs enligt nedan:

Reservfond

Reservfonden är en del av bundet eget kapital och är ej utdelningsbar.

Fond för verkligt värde

Fonden består av valutakursfluktuationer avseende nettoinvesteringar i utländska dotterföretag efter avdrag för skatt.

Vinstdisposition

Styrelsen föreslår en utdelning på SEK 3.00 (3.00) per aktie, totalt SEK 3 647 729 112 (3 662 354 112). För ytterligare information, se vinstdisposition på sidan 95.

A15. Obeskattade reserver

	2008	2007
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	–	2
Periodiseringsfonder	–	1 176
	–	1 178

Avsättningar till periodiseringsfonder har gjorts enligt följande:

År	2008	2007
2002	–	419
2003	–	321
2004	–	436
	–	1 176

A16. Pensioner och liknande förpliktelser

	2008			2007		
	Avgifts- bestämda pensionsplaner	Förmåns- bestämda pensionsplaner	Summa	Avgifts- bestämda pensionsplaner	Förmåns- bestämda pensionsplaner	Summa
Vid årets början	23	29	52	17	31	48
Avsättningar	6	–	6	6	–	6
Utbetalningar	–	–3	–3	–	–2	–2
Vid årets slut	29	26	55	23	29	52

Årets pensionskostnader, som redovisas under administrationskostnader i resultaträkningen, uppgick till 26 (34). Ingen gottgörelse erhöles från Atlas Copcos pensionsstiftelse. Pensionskostnaderna uppgick till 26 (34), varav till styrelse och VD 5 (6) och till övriga anställda 21 (28).

Moderbolaget har kapitalförsäkringar på 29 (23) hänförliga till avgiftsbestämda pensionsplaner. Försäkringarna redovisas som andra finansiella tillgångar och ställs som säkerhet till förmånstagaren.

Beskrivning av förmånsbestämda pensionsplaner

Moderbolaget har tre förmånsbestämda pensionsplaner. ITP-planen är en slutlönebaserad pensionsplan som omfattar huvuddelen av Atlas Copco AB:s tjänstemän i Sverige. Atlas Copco tryggar förmånen genom en pensionsstiftelse. Den andra planen hänför sig till en grupp anställda som tjänar mer än tio basbelopp och som valt bort ITP-planen. Denna plan är försäkrad. Den tredje planen hänför sig till tidigare anställda högre tjänstemän som i dag är pensionerade. Denna plan är tryggt genom skuldföring.

A16. Forts.

	2008			2007		
	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa
Redovisade belopp för förmånsbestämda förpliktelser	144	26	170	145	31	176
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-174	-	-174	-187	-	-187
Netto förmånsbestämda förpliktelser	-30	26	-4	-42	31	-11
Ej redovisade överskott	30	-	30	42	-	42
Nettobelopp redovisat i balansräkningen	-	26	26	-	31	31

Förändring av redovisade belopp för förmånsbestämda förpliktelser	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa
Förmånsbestämda förpliktelser vid årets början	145	30	175	152	31	183
Kostnader för pensioner intjänade under året	3	-	3	2	-	2
Räntekostnader	9	1	10	4	1	5
Utbetalda pensioner	-13	-5	-18	-13	-2	-15
Förmånsbestämda förpliktelser vid årets slut	144	26	170	145	30	175

Förändringar i förvaltningstillgångar	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa
Verkligt värde för förvaltningstillgångar vid årets början	187	-	187	190	-	190
Avkastning på förvaltningstillgångar	-13	-	-13	3	-	3
In- och utbetalningar	-	-	-	-6	-	-6
Verkligt värde för förvaltningstillgångar vid årets slut	174	-	174	187	-	187

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter, eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 gäller främst hur diskonteringsräntan fastställs samt att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen, då de uppstår.

	2008	2007
Pensionering i egen regi		
Kostnader exkl. ränta	16	16
Räntekostnader	2	1
	18	17
Pensionering genom försäkring		
Kostnader för pensioner intjänade under året	11	20
	11	20
Kostnader som täcks av Atlas Copcos pensionsstiftelse	-	-
	-	-
Nettokostnader för pensioner exkl. skatter	29	37
Särskild löneskatt på pensionskostnader	8	10
Kostnader för kreditförsäkring	0	0
	37	47

Moderbolagets andel av förvaltningstillgångarnas verkliga värde i Atlas Copcos pensionsstiftelse uppgår till 174 (187) enligt följande.

	2008	2007
Aktierelaterade värdepapper	40	52
Obligationer	122	119
Övriga finansiella tillgångar	5	14
Likvida medel	7	2
	174	187

Förvaltningstillgångarna i Atlas Copcos pensionsstiftelse är inte inkluderade i Atlas Copco-gruppens finansiella tillgångar.

Avkastningen på förvaltningstillgångarna i Atlas Copcos pensionsstiftelse uppgick till -6.0% (4.2).

Moderbolaget tillämpar de aktuariella antaganden som används av Pensionsregistreringsinstitutet (PRI), bland annat diskonteringsräntan 5.7% (4.4%).

Moderbolaget uppskattar att 5 kommer att betalas in till förmånsbestämda planer under 2009.

A17. Övriga avsättningar

	2008	2007
Vid årets början	86	110
Gjorda avsättningar	1	10
Utnyttjade avsättningar	-47	-34
Vid årets slut	40	86

Övriga avsättningar omfattar främst avsättningar för sociala avgifter hänförliga till personaloptionsprogram redovisade enligt IFRS 2 och uttalande från Rådet för finansiell rapportering (UFR7).

A18. Räntebärande skulder

	2008	Nominellt belopp	2007	Nominellt belopp
Långfristiga räntebärande skulder				
Medium Term Note Program	11 067	10 513	10 404	10 513
Övriga obligationslån	8 213	7 163	6 264	6 137
Övriga banklån	5 656	5 656	2 951	2 951
Långfristiga räntebärande skulder till koncernföretag	27 275	27 275	24 035	24 035
	52 211	50 607	43 654	43 636
Kortfristiga räntebärande skulder				
Kortfristiga lån	29	29	896	896
Kortfristiga räntebärande skulder till koncernföretag	18 888	18 888	23 921	23 921
	18 917	18 917	24 817	24 817
Summa räntebärande skulder	71 128	69 524	68 471	68 453

A19. Övriga skulder

	2008	2007
Leverantörsskulder	18	12
Skulder till koncernföretag	1 209	–
Derivat		
– inte identifierade för säkringsredovisning	582	354
– identifierade för säkringsredovisning	1 858	413
Övriga skulder	3	5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	480	360
	4 150	1 144

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter inkluderar poster såsom sociala avgifter, semesterlöneskuld och upplupna räntor.

A20. Finansiell exponering och principer för riskhantering

Moderbolagets skulder

Atlas Copco AB hade externa skulder på MSEK 24 965 (20 515) och interna skulder på MSEK 46 163 (47 956) vid årets slut 2008. Derivat-instrument används för att hantera valuta- och ränterisker i linje med Financial Risk Management Committees riktlinjer, se not 27 i koncernredovisningen.

MSEK Förfall	Fast	Rörlig	Totalt 2008
2009	–	29	29
2010	–	2 000	2 000
2011	–	2 000	2 000
2012	–	3 193	3 193
2013	–	–	–
2014 och senare	2 783	14 960	17 743
Summa	2 783	22 182	24 965

Säkringsredovisning

Moderbolaget säkrar andelar i dotterföretag genom uppskjuten säkringsredovisning av lån på MEUR 912 och MUSD 142.5 samt en säkring av verkligt värde genom användande av derivatinstrument på MEUR 547 (589) och MUSD – (75). Uppskjuten säkringsredovisning bygger på ett undantag i RFR 2.1.

Interna lån om MEUR 2 514 (3 966) har minskat bolagets nettoinvestering i en utlandsverksamhet. Effekten av valutakursförändringar som per rapportdagen uppgår till MSEK –2 842 (–557) efter skatt, har redovisats i eget kapital.

Ränterisken hanteras med ränteswappar, som identifieras som säkringar av verkligt värde. I not 27 i koncernredovisningen återfinns verkliga värden för dessa swappar. Mer information finns i not 27 i koncernredovisningen.

A20. Forts.

Moderbolagets finansiella instrument per kategori

Nedan visas moderbolagets finansiella instrument uppdelade på kategorier per årets slut 2008 och 2007:

2008					
Finansiella instrument – tillgångar	Derivat avsedda för säkringsredovisning	Finansiella tillgångar som innehas för handel	Lånefordringar och kundfordringar	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar			41	41	41
Derivat	1 695	9		1 704	1 704
Långfristiga fordringar på koncernföretag			1 786	1 786	1 786
Långfristiga finansiella tillgångar	1 695	9	1 827	3 531	3 531
Övriga fordringar			19	19	19
Derivat		2 236		2 236	2 236
Likvida medel			3 587	3 587	3 587
Kortfristiga fordringar på koncernföretag			9 311	9 311	9 311
Kortfristiga finansiella tillgångar	–	2 236	12 917	15 153	15 153
Finansiella tillgångar	1 695	2 245	14 744	18 684	18 684

2007					
Finansiella instrument – tillgångar	Derivat avsedda för säkringsredovisning	Finansiella tillgångar som innehas för handel	Lånefordringar och kundfordringar	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar			28	28	28
Derivat	217	130		347	347
Långfristiga fordringar på koncernföretag			1 037	1 037	1 037
Långfristiga finansiella tillgångar	217	130	1 065	1 412	1 412
Övriga fordringar			15	15	15
Derivat		614		614	614
Likvida medel			89	89	89
Kortfristiga fordringar på koncernföretag			7 643	7 643	7 643
Kortfristiga finansiella tillgångar	–	614	7 747	8 361	8 361
Finansiella tillgångar	217	744	8 812	9 773	9 773

A20. Forts.

2008					
Finansiella instrument – skulder	Derivat avsedda för sÄkringsredovisning	Finansiella skulder som innehas fÖr handel	Övriga skulder	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
Skulder till kreditinstitut			24 936	24 936	27 286
Derivat		76		76	76
Långfristiga skulder till koncernföretag			27 275	27 275	27 275
Långfristiga finansiella skulder	–	76	52 211	52 287	54 637
Skulder till kreditinstitut			29	29	29
Kortfristiga skulder till koncernföretag			18 888	18 888	18 888
Kortfristiga räntebärande finansiella skulder	–	–	18 917	18 917	18 917
Derivat	1 858	582		2 440	2 440
Övriga upplupna kostnader			480	480	480
Leverantörsskulder			18	18	18
Övriga skulder			1 212	1 212	1 212
Kortfristiga finansiella rörelseskulder	1 858	582	1 710	4 150	4 150
Finansiella skulder	1 858	658	72 838	75 354	77 704

2007					
Finansiella instrument – skulder	Derivat avsedda för sÄkringsredovisning	Finansiella skulder som innehas fÖr handel	Övriga skulder	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
Skulder till kreditinstitut			19 619	19 619	19 824
Derivat		7		7	7
Långfristiga skulder till koncernföretag			24 035	24 035	24 035
Långfristiga finansiella skulder	–	7	43 654	43 661	43 866
Skulder till kreditinstitut			896	896	896
Kortfristiga skulder till koncernföretag			23 921	23 921	23 921
Kortfristiga räntebärande finansiella skulder	–	–	24 817	24 817	24 817
Derivat	413	354		767	767
Övriga upplupna kostnader			360	360	360
Leverantörsskulder			12	12	12
Övriga skulder			5	5	5
Kortfristiga finansiella rörelseskulder	413	354	377	1 144	1 144
Finansiella skulder	413	361	68 848	69 622	69 827

A21. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	2008	2007
Ställda säkerheter för pensionsåtaganden		
Kapitalförsäkringar	29	23
	29	23
Eventalförpliktelser		
Borgensförbindelser och övriga eventalförpliktelser		
– För externa parter	3	3
– För koncernföretag	408	5 651
	411	5 654

Borgensförbindelser och övriga eventalförpliktelser inkluderar bankgarantier och kommersiella garantier samt leverantörsgarantier. Av redovisade eventalförpliktelser för koncernföretag avser – (5 348) en borgensförbindelse utställd till ett koncernföretag utan någon anknytning till extern part.

A22. Direktägda dotterföretag

	2008			2007		
	Antal aktier	Andel	Redovisat värde	Antal aktier	Andel	Redovisat värde
Direktägda produktbolag						
Atlas Copco Airpower N.V. Wilrijk, Belgien	76 415	100	45 778	76 415	100	58 442
Atlas Copco Construction Tools AB, 556069-7228, Nacka	60 000	100	105	60 000	100	103
Atlas Copco Craelius AB, 556041-2149, Märsta	200 000	100	24	200 000	100	23
Atlas Copco MAI GmbH, Feistritz an der Drau	1	100	129	1	100	129
Atlas Copco Rock Drills AB, 556077-9018, Örebro	1 000 000	100	363	1 000 000	100	361
Atlas Copco Secoroc AB, 556001-9019, Fagersta	2 325 000	100	144	2 325 000	100	142
Direktägda marknadsbolag						
Atlas Copco (Cyprus) Ltd., Nicosia	99 998	100	0	99 998	100	0
Atlas Copco Argentina S.A.C.I., Buenos Aires	525 000	75/100 ¹⁾	11	525 000	75	11
Atlas Copco (India) Ltd., Mumbai	18 899 360	84	593	18 899 360	84	594
Atlas Copco (Ireland) Ltd., Dublin	250 000	100	37	250 000	100	36
Atlas Copco (Malaysia) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur	1 000 000	100	12	1 000 000	100	12
Atlas Copco (Philippines) Inc., Paranaque	121 995	100	3	121 995	100	3
Atlas Copco (Schweiz) AG., Studen/Biel	8 000	100	13	7 997	100	13
GreenField Brazil Ltda	5 997	100	4	5 997	100	1
Rodcraft Sarl, Schweiz	1	100	1	1	100	1
Atlas Copco (South East Asia) Pte.Ltd., Singapore	1 500 000	100	5	1 500 000	100	4
Atlas Copco Brasil Ltda., São Paulo	22 909 089	100	227	22 909 089	100	67
Atlas Copco Chilena S.A.C., Santiago de Chile	24 998	100	6	24 998	100	6
Atlas Copco CMT Sweden AB, 556100-1453, Nacka	103 000	100	11	103 000	100	11
Atlas Copco Compressor AB, 556155-2794, Nacka	60 000	100	11	60 000	100	11
Atlas Copco Customer Finance Chile Ltd., Santiago de Chile	6 317 500	95/100 ¹⁾	0	6 317 500	95/100 ¹⁾	0
GreenField AG, Studen/Biel	5 997	100	36	5 997	100	36
Atlas Copco Equipment Egypt S.A.E., Kairo	5	0/100 ¹⁾	1	5	0/80 ¹⁾	1
Atlas Copco Ges.m.b.H., Wien	1	100	6	1	100	6
Atlas Copco Iran AB, 556155-2760, Nacka	3 500	100	1	3 500	100	1
Atlas Copco Eastern Africa Ltd., Nairobi	482 999	100	5	482 999	100	5
Atlas Copco KK, Tokyo	375 001	100	25	375 001	100	24
Atlas Copco Kompressortechnik A/S, Köpenhamn	4 000	100	3	4 000	100	3
Atlas Copco Maroc SA., Casablanca	3 854	96	1	3 852	96	1
Atlas Copco Services Middle East OMC, Bahrain	500	100	2	500	100	1
Atlas Copco Venezuela S.A., Caracas	38 000	100	15	38 000	100	14
BEMT Tryckluft AB, 556273-1801 Staffanstorps	1 500	100	36	1 500	100	36
BIAB Tryckluft AB, 556439-1208, Ludvika	5 000	100	6	5 000	100	6
CP Scanrotor Aktiebolag, 556103-0080 Tanum	1 500	100	2	1 500	100	2
Servatechnik AG., Oftringen	3 500	100	28	3 500	100	28
Soc. Atlas Copco de Portugal Lda., Lissabon	1	100	23	1	100	23
AGRE Kompressoren GmbH, Garsten-St. Ulrich	200 000	100	29	–	–	–

A22. Forts.

	2008			2007		
	Antal aktier	Andel	Redovisat värde	Antal aktier	Andel	Redovisat värde
Direktägda holdingbolag och andra bolag						
Atlas Copco A/S, Langhus	2 498	100	16	2 498	100	16
Atlas Copco Dynapac AB, 556655-0413, Nacka	86 993 823	100	4 677	86 993 823	100	4 676
Atlas Copco Finance Europe n.v., Belgien	4 200 000	100	12 675	4 200 000	100	12 675
Gulf Turbomachinery, Dubai	6	50/100 ¹⁾	3	12	50	2
Atlas Copco Beheer b.v., Zwijndrecht	15 712	100	626	15 712	100	621
Atlas Copco France Holding S.A., St Ouen l'Aumône	278 255	100	168	221 112	100	122
Atlas Copco Holding GmbH, Essen	1	100	268	1	99/100 ¹⁾	452
Atlas Copco Industrial Technique AB, 556207-8898, Nacka	40 000	100	5	40 000	100	5
Atlas Copco Järla Holding AB, 556062-0212 Nacka	95 000	100	5 368	95 000	100	10 402
Atlas Copco Lugnet Treasury AB, 556277-9537, Nacka	700 500	100	717	700 500	100	717
Atlas Copco Nacka Holding AB, 556397-7452, Nacka	100 000	100	12	100 000	100	12
Atlas Copco PAIR Ltd., London	3	100	0	3	100	0
Atlas Copco Reinsurance SA, Luxemburg	4 999	100	16	4 999	100	7
Atlas Copco Sickla Holding AB, 556309-5255, Nacka	1 000	100	10 547	1 000	100	1 002
Atlas Copco UK Holdings Ltd., Hemel Hempstead	50 623 666	100	297	50 623 666	100	296
Atlas Copco USA Holdings Inc., Pine Brook, NJ	100	100	3 337	100	100	3 341
CP Scanrotor Global AB, 556337-5897, Tanum	1 000	100	21	1 000	100	21
Econus S.A, Montevideo	21 582 605	100	63	21 582 605	100	63
Industria Försäkrings AB, 516401-7930, Nacka	50 000	100	30	50 000	100	30
Oy Atlas Copco Ab, Vantaa	150	100	30	150	100	30
Power Tools Distribution n.v., Hoeselt	1	0/100 ¹⁾	0	1	0/100 ¹⁾	0
14 vilande bolag		100	16		100	16
Omräkningsdifferens			1 197			489
Redovisat värde			87 785			95 152

¹⁾ Första siffran: moderbolagets ägarandel i procent, andra siffran: Atlas Copco-gruppens ägarandel i procent.

A23. Närläggande

Relationer

Moderbolaget har närlägganderelationer med sina största aktieägare, dotterföretag, intresseföretag samt med styrelseledamöter och koncernledning.

Moderbolagets största aktieägare, Investorkoncernen, kontrollerar omkring 22% av rösterna i Atlas Copco AB.

Moderbolagets direktägda dotterföretag redovisas i not A22 och andra direkt och indirekt ägda operativa dotterföretag redovisas på sidorna som följer.

Information om styrelseledamöter och koncernledning redovisas på sidorna 120–121 och 124–125.

Transaktioner och utestående balanser

Gruppen har inte haft några transaktioner med Investor under året, förutom aviserade utdelningar och har inga utestående balanser med Investor.

Investorkoncernen har även bestämmande eller betydande inflytande i andra företag som Atlas Copco AB kan göra affärer med, i den ordinarie verksamheten. Alla sådana transaktioner görs på affärsmässiga villkor.

I tabellen nedan redovisas moderbolagets transaktioner med dess dotterföretag:

	2008	2007
Intäkter		
Utdelningar	5 670	690
Koncernbidrag	2 897	1 577
Ränteintäkter	704	606
Kostnader		
Koncernbidrag	-1 300	-
Räntekostnader	-2 398	-1 132
Fordringar	11 097	8 680
Skulder	47 372	47 956
Garantiförbindelser		
Koncernföretag	408	5 651

A23. Forts.

Direkt och indirekt ägda holding och operativa koncernföretag (exklusive filialer), sorterade per land.

Land	Företag	Placering (ort)	Land	Företag	Placering (ort)
Algeriet	SPA Atlas Copco Algérie	ALGER	Indien	Atlas Copco (India) Ltd.	PUNE
Angola	Atlas Copco Angola Lda.	LUANDA		Dynapac Compaction and Paving Equipment (India) Ltd.	NEW DELHI
Argentina	Atlas Copco Argentina S.A.C.I.	BUENOS AIRES	Indonesien	PT Atlas Copco Indonesia	JAKARTA
	Atlas Copco Servicios Mineros S.A.	BUENOS AIRES		PT Fluidcon Jaya	JAKARTA
Australien	Atlas Copco Australia Pty Ltd.	BLACKTOWN	Irland	Atlas Copco (Ireland) Ltd.	DUBLIN
	Atlas Copco Customer Finance Australia Pty Ltd.	BLACKTOWN		Aircrosse Ltd.	DUBLIN
	Atlas Copco South Pacific Holdings Pty Ltd.	BLACKTOWN	Italien	Atlas Copco Italia S.p.A.	MILANO
	Dynapac Australia Pty Ltd.	SYDNEY		Atlas Copco Customer Finance Italia S.p.A.	MILANO
	Fuji Air Tools (AUST) Pty Ltd.	HORNSBY		Atlas Copco BLM S.R.L.	MILANO
Bahrain	Atlas Copco Services Middle East OMC	BAHRAIN		ABAC Aria Compressa S.p.A.	ROBASSOMERO
Bangladesh	Atlas Copco Bangladesh Ltd.	DHAKA		Ceccato Aria Compressa S.p.A.	VICENZA
Belgien	Atlas Copco Airpower n.v.	WILRIJK		Desoutter Italiana S.r.l.	MILANO
	Atlas Copco ASAP n.v.	WILRIJK		Dynapac S.p.A.	MILANO
	Atlas Copco Belgium n.v.	OVERIJSE		Rodcraft Te.Co.S.r.l.	MILANO
	Atlas Copco Finance Europe n.v.	WILRIJK	Japan	Atlas Copco KK	TOKYO
	Atlas Copco Rental Europe n.v.	RUMST		Atlas Copco Shizouka Service KK	SHIZOUKA CITY
	CP Benelux n.v.	WONDELGEM		KTS Co. Ltd.	TOKYO
	Power Tools Distribution n.v.	TONGEREN	Kanada	Fuji Air Tools Co. Ltd.	OSAKA
	Rodcraft Benelux B.V.B.A./S.P.R.L.	BRYSEL		Atlas Copco Canada Inc.	LASALLE
	Atlas Copco Boliviana SA	LA PAZ		Chicago Pneumatic Tool Co. Canada Ltd.	TORONTO
Bolivia			Kazakstan	Atlas Copco Central Asia LLP	ALMATY
Bosnien	Atlas Copco BH d.o.o.	SARAJEVO	Kenya	Atlas Copco Eastern Africa Ltd.	NAIROBI
Herzegovina	Atlas Copco (Botswana) (Pty) Ltd	GABORONE	Kina	Atlas Copco (China) Investment Co Ltd.	SHANGHAI
Botswana	Atlas Copco Brasil Ltda	SÃO PAULO		Atlas Copco (Shanghai) Trading Co Ltd.	SHANGHAI/PUDONG
Brasilien	Chicago Pneumatic Brasil Ltda	SÃO PAULO		Atlas Copco (Nanjing) Construction and Mining Equipment Ltd.	NANJING
	Dynapac Brasil Industria e Comercio Ltda.	SÃO PAULO		Atlas Copco (Shenyang) Construction and Mining Equipment Ltd.	SHENYANG
	GreenField Brazil Ltda	SÃO PAULO		Atlas Copco (Wuxi) Compressor Co Ltd.	WUXI
Bulgarien	Atlas Copco Bulgaria EOOD	SOFIA		Atlas Copco (Wuxi) Exploration Equipment Ltd.	WUXI
	Atlas Copco Lifton Eood	ROUSSE		Atlas Copco (Zhangjiakou) Construction & Mining Equipment Ltd.	ZHANGJIAKOU
Chile	Atlas Copco Chilena S.A.C.	SANTIAGO		CP Qianshao (Qingdao) Power Tools Ltd.	QINGDAO
	Atlas Copco Customer Finance Chile Ltda	SANTIAGO		Dynapac (China) Compaction & Paving Eq Co Ltd.	TIANJIN
Colombia	Atlas Copco Colombia Ltda.	BOGOTA		Dynapac (Tianjin) International Trading Co Ltd.	TIANJIN
Cypern	Atlas Copco (Cyprus) Ltd.	NICOSIA		Liuzhou Tech Machinery Co Ltd.	LIUZHOU
Danmark	Atlas Copco Kompressortechnik A/S	KÖPENHAMN		Shanghai Bolaite Compressor Co Ltd.	SHANGHAI
Egypten	Atlas Copco Equipment Egypt S.A.E.	KAIRO		Shanghai Tooltec Pneumatic Tool Co Ltd.	SHANGHAI
Filippinerna	Atlas Copco (Philippines) Inc.	PARANAQUE	Kroatien	Shenyang Rui Feng Machinery Ltd.	SHENYANG
Finland	Oy Atlas Copco Ab	VANTAA	Lettland	Wuxi Pneumatech Air/Gas Purity Equipment Co., Ltd.	WUXI
	Oy Atlas Copco Kompressorit Ab	VANTAA	Litauen	Contex d.o.o.	SPLIT
	Oy Atlas Copco Louhinta-teknikka Ab	VANTAA	Luxemburg	BaltAir SIA	RIGA
	Oy Atlas Copco Rotex Ab	TAMMERFORS		UAB Baltair	KLAIPEDA
	Oy Atlas Copco Tools Ab	VANTAA		Atlas Copco Finance S.à.r.l.	LUXEMBURG
Frankrike	Atlas Copco France Holding S.A.	ST OZEN L'AUMÔNE		Atlas Copco Reinsurance SA	LUXEMBURG
	Atlas Copco Applications Industrielles S.A.S.	ST OZEN L'AUMÔNE	Malaysia	Atlas Copco (Malaysia), Sdn. Bhd.	KUALA LUMPUR
	Atlas Copco Compresseurs S.A.S.	ST OZEN L'AUMÔNE	Mexiko	Atlas Copco Mexicana SA de CV	TLALNEPANTLA
	Atlas Copco Crépele S.A.S.	LILLE		Inversora Capricornio SA de CV	TLALNEPANTLA
	Atlas Copco Drilling Solutions S.A.S.	ST OZEN L'AUMÔNE		Dynapac Mexico S de RL de CV	COL DE VALLE
	Atlas Copco Forage et Démolition S.A.S.	ST OZEN L'AUMÔNE		Prime Equipment SA de CV	MONTERREY
	ABAC France S.A.	VALENCE	Mongoliet	Atlas Copco Mongolia LLC	ULAN BATOR
	Compresseurs Mauguère S.A.S.	MERU	Marocko	Atlas Copco Maroc SA	CASABLANCA
	Compresseurs Worthington Creyssensac S.A.S.	MERU	Namibia	Atlas Copco Namibia (Pty) Ltd.	WINDHOEK
	ETS Georges Renault S.A.S.	NANTES	Nederländerna	Atlas Copco Abird B.V.	ROTTERDAM
	Dynapac Concrete SnC	TOURNAN-EN-BRIE		Atlas Copco Beheer B.V.	ZWIJNDRECHT
	Dynapac France SnC	TOURNAN-EN-BRIE		Atlas Copco Internationaal B.V.	ZWIJNDRECHT
	Dynapac Services SAS	TOURNAN-EN-BRIE		Atlas Copco Ketting Marine Center B.V.	IJMUIDEN
	Rodcraft KORB S.A.R.L	VILLEJUIF		Atlas Copco Nederland B.V.	ZWIJNDRECHT
	Techfluid Nord SARL	LILLE		Creemers Compressors B.V.	EINDHOVEN
	Vibratechnique SnC	TOURNAN-EN-BRIE		Grass-Air Compressoren B.V.	OSS
Förenade arabemiraten	Atlas Copco Middle East FZE	DUBAI	Nya Zeeland	Atlas Copco (N.Z.) Ltd.	MT. WELLINGTON
	Atlas Copco Services Middle East SPC, Abu Dhabi	ABU DHABI		Intermech Ltd.	AUCKLAND
	Gulf Turbomachinery Company FZCO	DUBAI			
Ghana	Atlas Copco Ghana Ltd.	ACCRA			
Grekland	Atlas Copco Hellas AE	RENTIS			
Hongkong	Atlas Copco China/Hong Kong Ltd.	KOWLOON			
	CP China/Hong Kong Ltd.	KOWLOON			

A23. Forts.

Land	Företag	Placering (ort)
Norge	Atlas Copco A/S	LANGHUS
	Atlas Copco Anlegg- og Gruvetechnik A/S	LANGHUS
	Atlas Copco Kompressortechnik A/S	LANGHUS
	Atlas Copco Tools A/S	LANGHUS
	Berema A/S	LANGHUS
Pakistan	Dynapac Norway A/S	OSLO
	Atlas Copco Pakistan (Pvt) Ltd.	LAHORE
Peru	Atlas Copco Peruana SA	LIMA
Polen	Atlas Copco Polska Sp. z o. o.	WARSZAWA
	ALUP Kompressoren Polska sp. Zo. o. z.	WARSZAWA
	Dynapac Poland Sp. Zo. o. z. (Ltd)	WARSZAWA
Portugal	Sociedade Atlas Copco de Portugal Lda.	LISSABON
Rumänien	Atlas Copco Industrial Technique SRL	PITESTI
	Atlas Copco Romania S.R.L.	OTOPENI
	S.C. ALUP Kompressoren Romania S.R.L.	BAIA MARE
Ryssland	ZAO Atlas Copco	MOSKVA
	ZAO Dynapac CIS	S:T PETERSBURG
	ZAO Dynapac Rus	MOSKVA
	ZAO Dynapac Ural	EKATERINBURG
Schweiz	Atlas Copco (Schweiz) AG	STUDEN/BIEL
	GreenField A.G.	STUDEN/BIEL
	Rodcraft Sarl.	CAROUGE
	Servatechnik A.G.	OFTRINGEN
Serbien	Atlas Copco A.D.	NOVI BEOGRAD
Singapore	Atlas Copco (South East Asia) Pte. Ltd.	SINGAPORE
	ABAC DMS Air Compressors Pte Ltd.	SINGAPORE
	Industrial Technique s.r.o.	BRATISLAVA
Slovakien	Atlas Copco d.d.	LJUBLJANA
Slovenien	Atlas Copco S.A.E.	MADRID
Spanien	ABAC Iberica Aire Comprimido S. A.	MADRID
	Desoutter S.A.	MADRID
	Dynapac Iberica SLU	MADRID
	Puska Pneumatic S.A.	VIZCAYA
	Worthington Internacional Compresores S.A.	MADRID
Storbritannien	Atlas Copco UK Holdings Ltd.	HEMEL HEMPSTEAD
	Atlas Copco Compressors Ltd.	HEMEL HEMPSTEAD
	Atlas Copco Construction & Mining Ltd.	HEMEL HEMPSTEAD
	Atlas Copco Kolfor Ltd.	DUNDEE
	Atlas Copco (Northern Ireland) Ltd.	LISBURN
	Atlas Copco Tools Ltd.	HEMEL HEMPSTEAD
	ABAC UK Ltd.	OXON
	Compressed Air Systems Ltd.	LISBURN
	Desoutter Ltd.	HEMEL HEMPSTEAD
	Desoutter Sales Ltd.	HEMEL HEMPSTEAD
	Dynapac Ltd.	RUGBY
	Medaes Ltd.	DERBYSHIRE
Sverige	Atlas Copco AB	NACKA
	Atlas Copco CMT Sweden AB	NACKA
	Atlas Copco Compressor AB	NACKA
	Atlas Copco Construction Tools AB	NACKA
	Atlas Copco Craelius AB	MÅRSTA
	Atlas Copco Customer Finance AB	NACKA
	Atlas Copco Industrial Technique AB	NACKA
	Atlas Copco Iran AB	NACKA
	Atlas Copco Järla Holding AB	NACKA
	Atlas Copco Lugnet Treasury AB	NACKA
	Atlas Copco Nacka Holding AB	NACKA
	Atlas Copco Rock Drills AB	ÖREBRO
	Atlas Copco Secoroc AB	FÄGERSTA
	Atlas Copco Sickla Holding AB	NACKA
	Atlas Copco Tools AB	NACKA
	CP Scanrotor AB	TANUM
	Dynapac AB	NACKA
	Dynapac Compaction Equipment AB	KARLSKRONA
	Dynapac Nordic AB	STOCKHOLM
	Industria Försäkrings AB	NACKA
	Nordic Construction Equipment AB	STOCKHOLM

Land	Företag	Placering (ort)
Sydafrika	Atlas Copco Holdings South Africa (Pty) Ltd.	WITFIELD
	Atlas Copco South Africa (Pty) Ltd.	WITFIELD
Sydkorea	Dynapac (SA) (Pty) Ltd.	JOHANNESBURG
	Atlas Copco Mfg. Korea Co. Ltd.	SÖUL
Taiwan	CP Tools Korea Co. Ltd.	SÖUL
	Atlas Copco Taiwan Ltd.	TAIPEI
Tanzania	Atlas Copco Tanzania Ltd.	GEITA
Thailand	Atlas Copco (Thailand) Ltd.	BANGKOK
	Atlas Copco Service (Thailand) Ltd.	BANGKOK
Tjeckien	Atlas Copco s.r.o.	PRAG
	Atlas Copco Lutos a.s.	LUBENEC
	ALUP CZ spol. S.r.o.	BRECLAV
Turkiet	Atlas Copco Makinalari Imalat AS	ISTANBUL
	Scanrotor Otomotiv Ticaret A.S.	BURSA
Tyskland	Atlas Copco Holding GmbH	ESSEN
	ABAC Deutschland GmbH	KONGEN
	ALUP Kompressoren GmbH	KONGEN
	IRMER + ELZE Kompressoren GmbH	BAD OEYNHAUSEN
	Atlas Copco Application Center Europe GmbH	ESSEN
	Atlas Copco Construction Tools GmbH	ESSEN
	Atlas Copco Energas GmbH	KÖLN
	Atlas Copco Kompressoren und Drucklufttechnik GmbH	ESSEN
	Atlas Copco MCT GmbH	ESSEN
	Atlas Copco Tools Central Europe GmbH	ESSEN
Ungern	Dynapac GmbH	WARDENBURG
	Desoutter GmbH	MAINTAL
	Microtec Systems GmbH	VILLIGEN-SCHWENNINGEN
	RDW GmbH	KONGEN
	Rodcraft Pneumatic Tools GmbH	MÜLHEIM
	TBB Industrial Tools Services GmbH	LANDSHUT
	TBB Q-Service GmbH	DINGOLFING
	Atlas Copco Kft.	BUDAPEST
	ALUP Magyaroszæg Kft.	EGER
	Industrial Technique Hungary Kft.	BUDAPEST
Ukraina	LLC Atlas Copco Ukraine	KIEV
	Atlas Copco ASAP North America LLC	PINE BROOK, NJ
	Atlas Copco Assembly Systems LLC	AUBURN HILLS, MI
	Atlas Copco Compressors LLC	ROCK HILL, SC
	Atlas Copco Comptec LLC	VOORHEESVILLE, NY
	Atlas Copco Construction Mining Technique USA LLC	COMMERCE CITY, CO
	Atlas Copco Construction Tools LLC	WEST SPRINGFIELD, MA
	Atlas Copco Customer Finance USA LLC	PINE BROOK, NJ
	Atlas Copco Drilling Solutions LLC	GARLAND, TX
	Atlas Copco North America LLC	PINE BROOK, NJ
USA	Atlas Copco SECOROC LLC	GRAND PRAIRIE, TX
	Atlas Copco Tools & Assembly Systems LLC	AUBURN HILLS, MI
	Atlas Copco USA Holdings Inc.	PINE BROOK, NJ
	Atlas Copco Prime Energy LLC	DEER PARK, TX
	American Imported Machinery Company Inc.	ROCK HILL, SC
	Beacon Medical Products LLC	ROCK HILL, SC
	Benz Compressed Air Systems Inc.	MONTEBELLO, CA
	Chicago Pneumatic Tool Company LLC	ROCK HILL, SC
	Dynapac USA Inc.	SAN ANTONIO, TX
	Mafi-Trench Company LLC	SANTA MARIA, CA
Venezuela	Atlas Copco Venezuela SA	CARACAS
Vietnam	Atlas Copco Vietnam Company Ltd.	HANOI
Zambia	Atlas Copco (Zambia) Ltd.	CHINGOLA
Zimbabwe	Atlas Copco Zimbabwe (Pty) Ltd.	HARARE
Österrike	Atlas Copco Ges.m.b.H.	WIEN
	Atlas Copco MAI GmbH	FEISTRITZ AN DER DRAU
	AGRE Kompressoren GmbH	ST ULRICH

Vinstdisposition

Förslag till vinstdisposition

Enligt Atlas Copco AB:s balansräkning står följande belopp till årstämmans förfogande:

Balanserade vinstmedel från föregående år	SEK	21 393 477 443
Årets resultat	SEK	6 081 457 960
	SEK	27 474 935 403

Styrelsen föreslår att dessa vinstmedel disponeras enligt följande:

Till aktieägare utdelas SEK 3.00 per aktie	SEK	3 647 729 112
I ny räkning balanseras	SEK	23 827 206 291
	SEK	27 474 935 403

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Nacka den 12 februari 2009

Sune Carlsson
Ordförande

Jacob Wallenberg
Vice ordförande

Staffan Bohman
Styrelseledamot

Christel Bories
Styrelseledamot

Gunnar Brock
Koncernchef och VD

Johan Forssell
Styrelseledamot

Ulla Litzén
Styrelseledamot

Anders Ullberg
Styrelseledamot

Margareth Øvrum
Styrelseledamot

Mikael Bergstedt
Facklig företrädare

Bengt Lindgren
Facklig företrädare

Vår revisionsberättelse har lämnats den 17 februari 2009

KPMG AB

Thomas Thiel
Auktoriserad revisor

Informationen i denna rapport är sådan som Atlas Copco (publ) är skyldigt att offentliggöra enligt lagen om värdepappersmarknaden. Informationen har lämnats till media för offentliggörande den 26 mars 2009.

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Atlas Copco AB (publ)

Organisationsnummer 556014-2720

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Atlas Copco AB (publ) för år 2008. Årsredovisningen och koncernredovisningen ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 12–95. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Nacka den 17 februari 2009

KPMG AB

Thomas Thiel

Auktoriserad revisor

Finansiella definitioner

Avkastning på eget kapital

Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare, i procent av genomsnittligt eget kapital exklusive minoritetsintresse.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat före skatt med tillägg för räntekostnader och valutakursdifferenser (för affärsområdena: rörelseresultat) i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Direktavkastning

Utdelning i procent av verksamhetsårets genomsnittliga börskurs.

EBITDA marginal

Resultat före av- och nedskrivningar i procent av fakturering.

Eget kapital per aktie

Eget kapital, inklusive minoritetsintresse, dividerat med antal aktier.

Genomsnittligt antal utestående aktier

Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före eller efter utspädning. Aktier som innehåses av Atlas Copco räknas inte med i antalet utestående aktier. Vägt antal utestående aktier efter utspädning är det antal aktier som skulle vara utestående om alla konvertibla instrument, t ex personaloptioner, skulle omvandlas till aktier.

Genomsnittlig kapitalkostnad (WACC)

$\text{räntebärande skulder} \times i + \text{börsvärde} \times r$
 $\text{räntebärande skulder} + \text{börsvärde}$

i: På grund av den väldigt volatila kreditmarknaden i slutet av 2008 har en uppskattad genomsnittlig svensk riskfri räntesats (statsobligationer, 10 år) och en uppskattad genomsnittlig riskpremie för Atlas Copco jämfört med Svenska Statens låneräntor använts i i WACC-beräkningen. Den riskfria räntesatsen som använts är 4.0% och premien som använts är 0.5%. En uppskattad schablonskatt på 25% har sedan använts.
r: Den uppskattade genomsnittliga riskfria räntesatsen (4%) plus en vedertagen riskpremie för aktier (5%).

WACC före skatt

WACC dividerat med (1-schablonskatt)

Kapitalomsättningshastighet

Fakturering dividerat med genomsnittlig balansomslutning.

Nettokassaflöde

Förändring av likvida medel exklusive valutakurseffekter.

Nettoskuld/EBITDA

Nettoskuldsättning i relation till resultat före av- och nedskrivningar.

Nettoskuldsättning/nettokassa

Räntebärande skulder/avsättningar med avdrag för likvida medel och finansiella omsättningstillgångar. Justerad för verkligt värde av ränteswappar.

Omsättningshastighet sysselsatt kapital

Fakturering dividerat med genomsnittligt sysselsatt kapital.

Operativt kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten och kassaflödet från investeringsverksamheten exklusive företagsförvärv och avyttringar.

Resultat före av- och nedskrivningar (EBITDA)

Rörelseresultat plus av- och nedskrivningar.

Räntenetto

Räntekostnader minus ränteintäkter.

Räntetäckningsgrad

Resultat före skatt, med tillägg för räntekostnader och valutakursdifferenser, dividerat med räntekostnader och valutakursdifferenser.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i procent av fakturering.

Rörelseresultat

Fakturerad försäljning minus alla kostnader hänförliga till rörelsen men exklusive finansnetto och skatter.

Skuldsättningsgrad

Nettoskuldsättning i relation till eget kapital inklusive minoritetsintresse.

Soliditet

Eget kapital, inklusive minoritetsintresse, i procent av balansomslutning.

Sysselsatt kapital

Totala tillgångar med avdrag för icke räntebärande skulder och avsättningar. Sysselsatt kapital för affärsområdena exkluderar kassa, skatteskulder och -fordringar.

Vinstmarginal

Resultat före skatt i procent av fakturering.

Vinst per aktie

Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Hållbarhetsredovisning

Atlas Copcos vision är att vara och fortsätta vara First in Mind—First in Choice®, med andra ord att vara det företag intressenterna tänker på först och sedan väljer. Detta är också drivkraften bakom Gruppens hållbarhetsstrategi. Målet är att vara en god samhällsmedborgare på alla marknader. Som sådan satsar Atlas Copco på att ha en positiv inverkan inom ramen för hållbarhetsarbetet: genom de ekonomiska, miljörelaterade och sociala dimensionerna och genom medarbetarnas stolthet över Gruppens värderingar.

Atlas Copco har för fjärde gången blivit utsett till ett av världens 100 mest hållbara företag. Majoriteten av Gruppens produktionsenheter är ISO 14001-certifierade och leverantörer uppmanas att införa miljöledningssystem.

Viktiga händelser under året

- Medlemskap i FN:s Global Compact
- Mätbara mål för energieffektivitet inom viktiga produktkategorier
- 65% av alla medarbetare arbetar i en miljö som är certifierad enligt ett miljöledningssystem
- Medarbetarundersökningen visade på en positiv utveckling
- Utvidgning av *Vatten åt Alla*-projektet

GRI:s innehållsförteckning

En detaljerad innehållsförteckning enligt Global Reporting Initiative (GRI) finns på Gruppens webbplats:
www.atlascopco.com/cr.

Om denna redovisning

Atlas Copcos hållbarhetsredovisning har publicerats årligen sedan 2001 och är framtagna i enlighet med Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer. Sedan 2006 följer redovisningen den senaste versionen (3.0) av GRI:s riktlinjer.

Atlas Copcos hållbarhetsredovisning innehåller information om de tre aspekterna av Gruppens hållbarhetsstrategi, det vill säga de områden där Atlas Copco har en betydande ekonomisk, miljörelaterad och social påverkan. Den innehåller också exempel på aktiviteter som medarbetarna är stolta över att presentera.

Rapporten omfattar Gruppens alla verksamheter under räkenskapsåret 2008 om inget annat anges. Verksamheter som avyttrats under året ingår inte, vilket däremot enheter som förvärvats gör (se årsredovisningen för närmare information). Detta kan ibland ge upphov till betydande förändringar i redovisat resultat. Begränsningar och redovisningsprinciper liksom justeringar i rapporteringen redovisas i respektive avsnitt.

Miljödata redovisas två gånger per år för produktbolag inklusive distributionscenter och applikationscenter. Miljöpåverkan från uthyrningsverksamheterna redovisas på sidan 115. Information om medarbetare redovisas på kvartalsbasis och all övrig data redovisas på årsbasis. Detta gäller samtliga enheter. Ansvar för redovisningen ligger på respektive bolagschef utom när det gäller divisionernas miljömål, se icke-finansiella mål i rapporten om koncernens styrning. Uppgifterna sammanställs av avdelningen Samhällskontakter och miljö och redovisas därefter för koncernledningen.

Hållbarhetsredovisningen och rapporten om koncernens styrning ingår i årsredovisningen för 2008. För att undvika upprepningar hänvisas ibland till dessa rapporter inklusive avsnittet VD och koncernchef. Händelser med koppling till hållbarhetsområdet som är förknippade med hög risk rapporteras till interna operativa styrelser såsom finns beskrivet i rapporten om koncernens styrning.

Atlas Copcos senaste hållbarhetsredovisning och rapport om koncernens styrning publicerades i mars 2008 som en del av årsredovisningen för 2007. De GRI-indikatorer som redovisas och analyseras är de som anses vara relevanta och av störst vikt för Atlas Copco-gruppen och dess intressenter och som underlättar jämförelse med andra företag i ett vidare perspektiv. En översikt som visar hur Atlas Copco har implementerat GRI:s riktlinjer finns tillgänglig på www.atlascopco.com/cr. Redovisningen är utformad enligt Atlas Copcos intressentmodell, se rapporten om koncernens styrning. Atlas Copco har bedömt sin hållbarhetsredovisning som A-nivå, vilket har bekräftats av KPMG.



Granskning/revision

Redovisade fakta och uppgifter har granskats i enlighet med Atlas Copcos rutiner för internkontroll av icke-finansiell redovisning. Hållbarhetsredovisningen har granskats och godkänts av Atlas Copcos koncernledning.

Företagets ansvar

Atlas Copco har samma standarder och förväntningar på resultat för alla verksamheter runt om i världen. Affärskoden hjälper medarbetarna att förstå Gruppens ambition och engagemang gentemot intressenterna. Policydokument, riktlinjer och instruktioner finns i databasen *The Way We Do Things* som ska vara tillgänglig för alla anställda. De ska hjälpa Gruppens bolag och enskilda personer att tolka och implementera affärskoden. Nyanställd personal informeras rutinmässigt om dessa standarder och förväntningar. Se även sidan 123. Atlas Copcos bolag har fastställt rutiner för att förmedla Gruppens synpunkter till affärspartner och kunder.

Internationella riktlinjer och standarder

Atlas Copco följer följande frivilliga internationella etiska riktlinjer:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, www.un.org
- Internationella arbetsorganisationens förklaring om grundläggande principer och rättigheter på arbetsplatsen, www.ilo.org
- FN:s Global Compact, www.unglobalcompact.org (Atlas Copco blev formellt medlem under 2008.)
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag, www.oecd.org

Arbete för hållbar utveckling

Atlas Copco-gruppens arbete för en hållbar utveckling bygger på de riktlinjer som sammanfattas i affärskoden, de principer, riktlinjer, processer och instruktioner som finns i *The Way We Do Things*, samt de frivilliga internationella etiska riktlinjer som Gruppen följer. Styrningsstrukturen, som omfattar företagets ansvar, presenteras också i rapporten om koncernens styrning, se sidorna 117–129.



Fokus för hållbarhetsarbetet

Atlas Copco har delat in sina huvudsakliga aktiviteter inom hållbarhet enligt tre dimensioner. Alla är viktiga, men den tredje dimensionen, att påverka sin omgivning och sätta nya industristandarder, har den potentiellt största positiva inverkan på miljön generellt.

I Samhällsengagemang (Välgörenhet)	II Förändring av interna processer	III Förändring av industristandarder
– Vatten åt Alla – Stöd till barnhem – Lokala projekt – Stöd vid naturkatastrofer	– ISO 14001 i samtliga produktionsenheter – Leverantörsutvärderingar – Kundutvärderingar – HIV/AIDS-program – Mätbara mål	Lansering av nya, innovativa produkter som skapar nya riktlinjer och driver på industrin när det gäller att ställa om till nya standarder, exempelvis kompressorer med varvtalsstyrning Delaktighet i utvecklingen av standarden ISO 26000

Roller och ansvarsfördelning

Styrelsen godkänner formellt Gruppens affärskod. Koncernledningen är ansvarig för principerna i affärskoden och de principer, riktlinjer, processer och instruktioner som finns i *The Way We Do Things*. Koncernledningen tar också vid behov initiativ till vägledning, stödaktiviteter och uppföljningsrutiner samt fastställer Gruppens mål. Den tillhandahåller stödfunktioner för hållbarhetsarbete genom funktionen Samhällskontakter och miljö, som innefattar Gruppens miljöråd, samt genom funktionen Organisationsutveckling och personalfrågor.

Affärsområdenas ansvar är att utveckla, implementera och följa upp mål och strategier inom verksamheten som helhet, vilket inkluderar resultat inom områdena miljö och socialt ansvar.

Divisionerna är de högsta operativa enheterna inom Gruppen och de är ansvariga för implementeringen av hållbarhetspolicyer inom sina ansvarsområden. De formulerar exempelvis mätbara mål för produktutvecklingsprojekt och genomför leverantörsutvärderingar i tillämpliga fall.

Risikutvärderingar gällande legala, sociala och miljömässiga resultat redovisas vid styrelsemöten. Internrevisionsfunktionen följer upp interna kontrollrutiner för finansiella och icke-finansiella processer.

Mål för hållbarhetsarbetet

Utifrån visionen att bli och fortsätta att vara First in Mind—First in Choice® för sina primära intressenter har Atlas Copco formulerat ett antal kvalitativa och kvantitativa strategier och mål för Gruppens ekonomiska/finansiella, miljörelaterade och sociala resultat.

De icke-finansiella målen beskrivs i rapporten om koncernens styrning. En sammanfattning av prestanda för den senaste femårsperioden presenteras på sidan 115. Analysen görs i avsnitten om respektive intressentgrupp.

Verktyg och utbildning

Ibland kan miljörelaterade och sociala hänsyn överskugga strikt affärsmässiga överväganden. Därför finns vägledande dokument och utbildningsmaterial som stöd för verksamheterna vid införandet av hållbarhetsriktlinjer inom ramen för det affärsmässiga ansvaret.

Under 2008 hade cirka 75 procent av Atlas Copcos anställda fått utbildning i koden, i huvudsak genom Gruppens internutbildning på lokal nivå. Siffran är något högre än 2007.

Ett av miljömålen är att alla anställda ska arbeta i en affärsenhet med miljöledningssystem. Det innebär att alla anställda ska få relevant utbildning. En interaktiv modul för miljöutbildning finns tillgänglig för alla anställda. Chefer erbjuds en särskild utbildning.

Rapportering av överträdelser

Atlas Copco har en etisk hjälplinje på koncernnivå till vilken anställda kan rapportera ageranden eller handlingar som innebär att lagar eller Gruppens affärskod överträds, eller där det finns goda skäl att misstänka sådana överträdelser. Systemet fungerar som ett komplement till liknande rutiner som kan finnas på landsnivå. Uppgifterna behandlas konfidentiellt och den som lämnar uppgifterna får vara anonym.

Under 2008 rapporterades sammanlagt 14 möjliga överträdelser av affärskoden till koncernledningen via den etiska hjälplinjen. Vilken typ av överträdelser som åsyftades presenteras inte med hänsyn till inblandade parter. Samtliga fall ledde till att åtgärder vidtogs.

Dialoger med intressenter

Atlas Copco för dialoger med ett antal intressenter om Gruppens hållbarhetsarbete. Dialogerna förs både på lokal nivå och på koncernnivå. Syftet är att identifiera hur hållbarhetsarbetet kan förbättras inom områdena säkerhet, hälsa och miljö, göra jämförelser med andra ledande multinationella företag och ta del av olika intressenters synpunkter på Gruppen.

Atlas Copco värdesätter samtal med frivilligorganisationer, myndigheter och andra inflytandegrupper, lyssnar på de råd de ger och drar lärdom av deras synpunkter. Regelbundna möten hålls med:

- Amnesty Business Group
- Transparency International

- Bedömningsinstitut
- Studenter
- Nätverk med fokus på hållbarhet, främst i de nordiska länderna
- Diskussionsgrupper som stöds av branschorganisationer där Atlas Copco är medlem

Under 2008 har Atlas Copco genomfört två formella intressent-dialoger med Gruppens största aktieägare. Medlemmar ur ledningsgruppen deltog i dessa möten. Mötena upplevdes som positiva och resulterade i en lista över frågor som Atlas Copco kommer att ta ställning till inom ramen för hållbarhetsarbetet.

Huvudsakliga ämnen i diskussioner med intressenter/inflytandegrupper

Intressenter	Intressenternas synpunkter	Fokus 2008
Samhälle och miljö	Oro över ökade CO ₂ -utsläpp från transporter under 2007.	Redovisningsprinciperna för CO ₂ -utsläpp från transporter har omformulerats.
	Fortsätta utveckla projekt för samhällsengagemang.	<i>Vatten åt Alla</i> utvidgades till ytterligare sex länder.
Kunder	Öka energieffektiviteten i produkter och lösningar ytterligare.	Mål på divisionsnivå för energieffektivitet har etablerats inom samtliga viktiga produktkategorier.
	Utvärdering av kundrisker i länder med svaga regeringar ¹⁾ .	Utvecklat riktlinjer för kundrisker.
Medarbetare	Fortsätta att erbjuda en säker och sund arbetsmiljö i hela världen.	36% av rapporterande säljbolag inom Gruppen är certifierade enligt OHSAS 18001, vilket sätter ytterligare fokus på hälsa och säkerhet.
	Fortsätta att stärka medarbetarrelationer och öka lojaliteten.	Samtliga medarbetare erbjuds att delta i en årlig undersökning för att mäta Gruppens ställning som arbetsgivare.
Affärspartner	Redovisa mer information om leverantörsutvärderingar och resultatet av dessa.	Fler och nya leverantörer har utvärderats, både ur ett miljörelaterat och socialt perspektiv.
Aktieägare	Förbättra hållbarhetsredovisningen till exempel med avseende på uppföljning av mål för nyckeltal.	Resultat i förhållande till de icke-finansiella målen redovisas.

¹⁾ Enligt OECD:s definition.

Samhälle och miljö

Atlas Copco är en världsledande leverantör av produktivitets-höjande lösningar till industrin. Gruppen bedriver verksamhet i cirka 85 länder och har produktionsanläggningar i 23 länder i fem världsdelar. Med sin globala täckning når Gruppen kunder inom tillverknings-, process-, gruv-, bygg- och servicesektorn i över 160 länder.

Atlas Copco påverkar därmed ett stort antal lokala samhällen, där man bidrar till den ekonomiska och sociala utvecklingen, samtidigt som det finns ett ansvar att leda verksamheten på ett miljömässigt sunt sätt. Atlas Copco är ett globalt företag med ambitiösa tillväxtplaner och verksamheter i olika regioner där sociala normer och kulturer varierar.

Samhälle

Atlas Copco anser att det sociala ansvaret sträcker sig utanför den egna arbetsplatsen. De sociala, miljörelaterade och politiska risker, samt risker avseende Gruppens anseende, som finns i en global verksamhet utvärderas. Gruppen strävar efter att vara en god och pålitlig samhällsmedborgare och samverkan räknas som en viktig framgångsfaktor. Därför eftersträvas en konstruktiv dialog med de viktigaste intressenterna i samhället. Atlas Copco-gruppen utvärderar och hanterar verksamhetens inverkan i samhället vid etablering, pågående verksamhet och avyttring.

Samhällsengagemang och välgörenhet

Atlas Copcos bolag har sedan länge ett lokalt engagemang i de samhällen där de verkar. Utöver att stödja lokala välgörenhetsprojekt uppmuntrar Gruppens policy för samhällsengagemang bolagen att ge stöd vid naturkatastrofer och andra katastrofer som drabbar människor. Policyn behandlar också värdet av att stödja satsningar som initieras av de anställda genom att följa principen om ekonomisk matchning. Principen innebär att bolag i Gruppen ska matcha de ekonomiska bidrag som de anställda ger.

Sedan 1984 har Atlas Copco stött organisationen *Vatten åt Alla*, som drivs av medarbetarna. Organisationen samlar in medel för att finansiera brunnborrning och utrustning som ska ge behövande samhällen rent dricksvatten. Det sker oftast genom borrning, grävning och installation av handpumpar eller genom att skydda naturliga vattenkällor. Organisationen *Vatten åt Alla* har under åren givit cirka 1 000 000 människor tillgång till rent vatten genom brunnar som kan räcka i upp till 30 år. Organisationen *Vatten åt Alla* finns på plats i nio länder och är på väg att etableras i ytterligare tolv. Under 2008 etablerades organisationen i Kina och nära 65% av medarbetarna blev medlemmar.

Under 2002 införde Atlas Copco ett HIV/AIDS-program, inom verksamheten i Sydafrika, som innefattar testning och utbildning samt – för dem som fått beskedet att de bär på hiv-smitta – rådgivning och behandling. Programmet omfattar idag ett flertal länder i södra Afrika, såsom Zambia, Kenya och Zim-

babwe. Under 2008 noterades en stor ökning i antalet aktiviteter, exempelvis utbildning och ökad kunskap om HIV/AIDS och genom SWHAP-programmet (The Swedish Workplace HIV and AIDS Programme, www.swhap.org). HIV/AIDS-programmet kommer att etableras vidare i fler länder.

Atlas Copcos lokala välgörenhetssatsningar, som lokala bolag har valt ut och stödjer, inriktar sig främst mot tre områden: utbildning, en trygg uppväxt för barn samt sjukdomsbekämpning. I enlighet med detta stödjer Atlas Copcos bolag skolor eller universitet för att höja utbildningsnivån och hjälper barnhem att erbjuda en trygg uppväxtmiljö.

För all lokal välgörenhet ska stödet ges under en medellång eller lång tid. Vid naturkatastrofer eller andra katastrofer som drabbar människor, är behovet av stöd av en annan karaktär och kan ges under en kortare tid. Ett exempel på en sådan omfattande aktivitet under 2008 var efter den stora jordbävningen i Kina.



Tänk om alla floder bestod av rent dricksvatten

"Rent dricksvatten – en mänsklig rättighet" är mottot för organisationen *Vatten åt Alla*, något som Atlas Copco instämmer helt med. Företaget har stöttat organisationen sedan den startade 1984. Tack vare de bidrag som organisationen inbringat genom åren har idag cirka en miljon människor tillgång till rent vatten från varaktiga källor.

Vatten åt Alla är ett svenskt initiativ. Idag har det systerorganisationer i åtta länder: Belgien, Storbritannien, Kina, Tyskland, Italien, Indien, Sydafrika och Spanien. "Under 2009 firar biståndsorganisationen *Vatten åt Alla* att man i 25 år har arbetat hängivet med att förse människor i nöd med rent dricksvatten. Vi är stolta över det som har åstadkommit och hoppas ha organisationer på plats i 25 länder före utgången av 2009," säger Jo Cronstedt, chef för Samhällskontakter och miljö.

Med stöd från Gruppen och sina lokala chefer driver Atlas Copcos medarbetare de lokala *Vatten åt Alla*-organisationerna på frivillig basis och till stor del på sin egen fritid. Medarbetarna ger bidrag av varierande storlek till organisationen.

Under 2008 bjöd Gruppen in medarbetarnas barn, eller andra barn i deras närhet, att delta i en världsomspännande teckningstävling. Teckningarna skulle skildra vikten av rent dricksvatten för alla människor världen över.

Organisationen *Vatten åt Alla* kan nås på info@water4all.org. För mer information om Atlas Copcos engagemang i organisationen, skicka e-post till cr@se.atlascopco.com.

Mänskliga rättigheter

Atlas Copcos affärskod stödjer grundläggande mänskliga rättigheter, såsom rätten till facklig anslutning och kollektivavtal samt förbud mot tvångs- och barnarbete. Dessa rättigheter respekteras i Gruppens verksamheter världen över. Dessa grundläggande rättigheter framförs också till affärspartner runt om i världen.

Kränkningar av de mänskliga rättigheterna förekommer på marknader där Atlas Copco har verksamhet, bland annat i Asien och i Afrika. För att identifiera områden med risker som är hänförliga till kränkningar av de mänskliga rättigheterna rådgör Atlas Copco med Amnesty Business Group. Atlas Copco-gruppen kan därmed ge stöd åt egna bolag med verksamhet i sådana områden. Dessa bolag uppmuntras att utvärdera sina affärsprocesser och affärsrelationer och att agera för att minimera riskerna. Atlas Copcos rutin för självutvärdering (se rapporten om koncernens styrning, sidan 130) inkluderar en årlig uppföljning av aspekterna som omfattas av affärskoden. För att stödja de lokala bolagens arbete inom detta område tillhandahåller Atlas Copco riktlinjer som hjälp för identifiering och hantering av sådana risker. Gruppen har inte integrerat aspekter om mänskliga rättigheter i förvävsprocessen. Så snart ett förvärv har genomförts införs Atlas Copcos riktlinjer och policyer.

Atlas Copco betonar och följer upp att Gruppens bolag har system för att informera kunder och affärspartner om Gruppens riktlinjer för mänskliga rättigheter. Dessutom ska bolagen, genom rutinen för självutvärdering, bedöma risken för att Gruppens anse-

ende skadas om Gruppen förknippas med vissa kunder. Cirka hälften av Atlas Copcos affärsenheter har hittills infört rutinen.

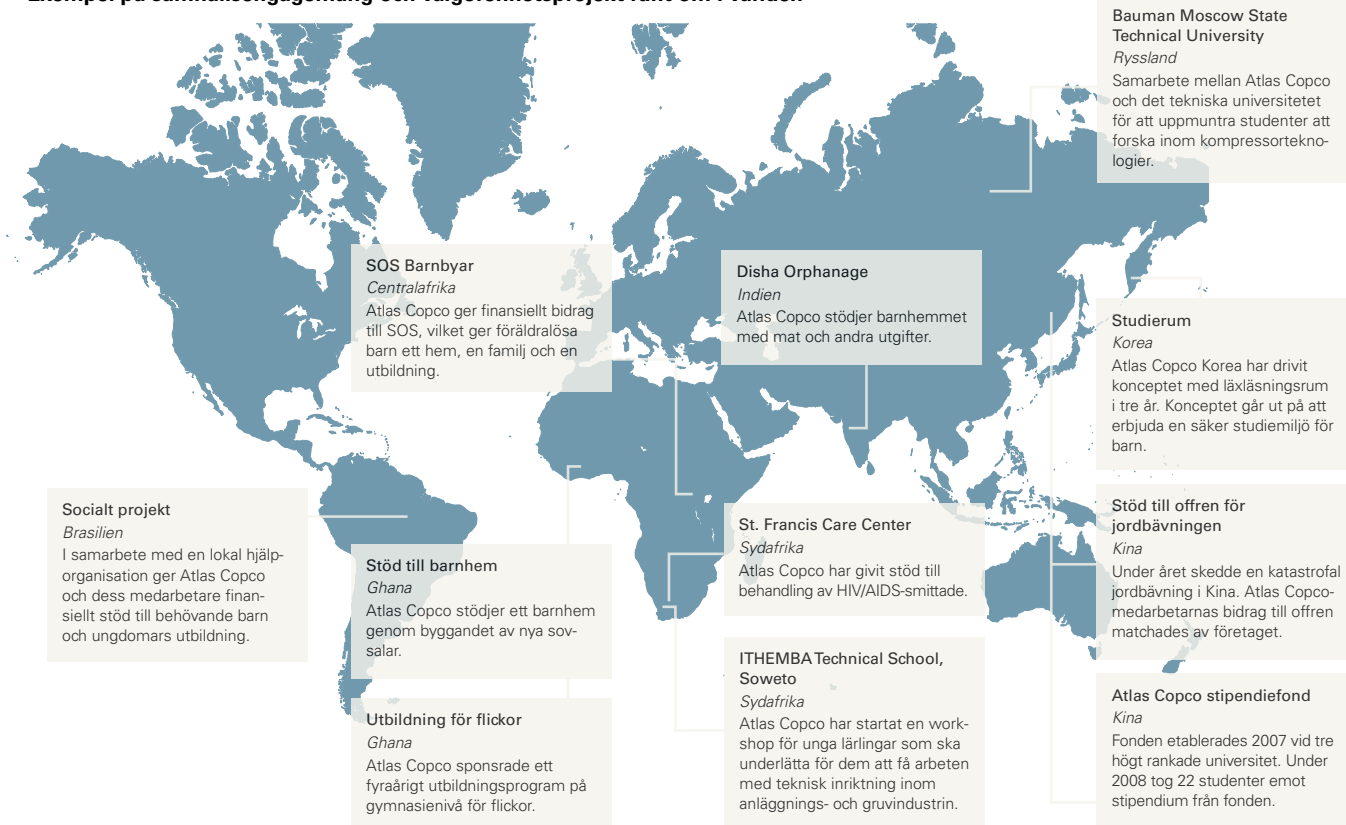
Uppträdande i strid med konkurrensregler

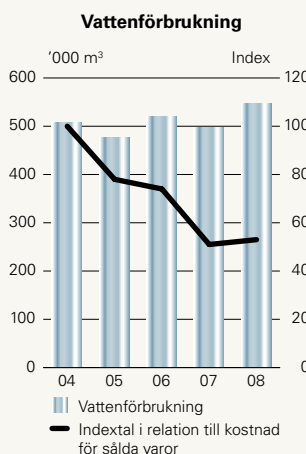
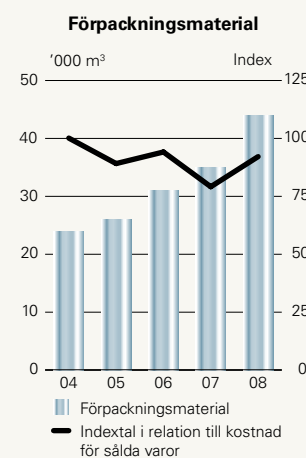
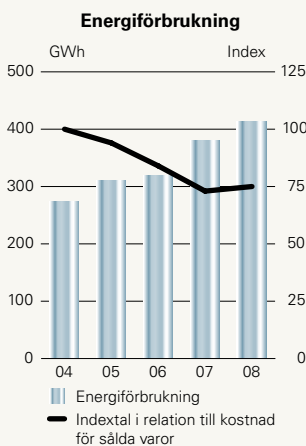
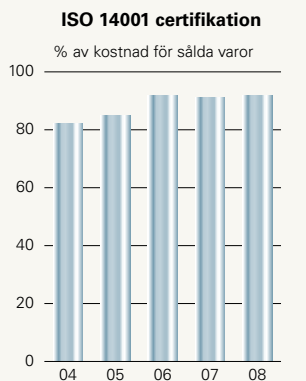
Som en global samhällsmedborgare med värdefulla varumärken är Atlas Copco medvetet om vikten av att aktivt arbeta för att bygga upp medvetenhet om, och iakttagande av, principer för integritet i affärer. Vad gäller korruption instruerar Atlas Copco sina enheter att inte ge eller ta emot något som betingar mer än ett symboliskt värde till eller från en intressent, för att undvika osund lojalitet.

För att bekämpa korruption finns inom Gruppen utbildningspaket som behandlar metoder och uppträdande inom området. Corruption Perception Index från Transparency International används i utbildningen (se även www.transparency.org). De lokala bolagen uppmuntras att hålla praktiskt inriktade kurser som behandlar affärsintegritet i verksamheten och möjliga etiska problem. Över 90% av Atlas Copcos bolag har rutiner på plats för att analysera risker som är förknippade med korruption.

Gruppen stödjer sund konkurrens och förbjuder uttryckligen diskussioner eller överenskommelser med konkurrenter om pris-sättning eller marknadsuppdelning. Koncernledningen har inte fått kännedom om något fall av konkurrenshämmande agerande under 2008 och det finns inte några pågående rättsliga åtgärder inom detta område.

Exempel på samhällsengagemang och välgörenhetsprojekt runt om i världen





Miljöindikatorer har mätts i relation till aktivitetsnivån i kostnad för sålda varor.

Offentliga riktlinjer

Atlas Copco är medlem i branschorganisationer som Teknikföreningen, CAGI (Compressed Air and Gas Institute) i USA och det tyska teknikförbundet VDMA. Företaget deltar aktivt i utvecklingen av internationella standardiseringsprogram.

Atlas Copco är sedan 1959 en aktiv medlem i Pneurop, den europeiska sammanslutningen för tillverkare av kompressorer och tryckluftsutrustning. Organisationen utfärdar rekommendationer för bullertestning, säkerhetsrekommendationer, testrutiner för mätning av dammutsläpp med mera. Atlas Copco införde tidigt dessa rekommendationer i sina verksamheter. Flera av rekommendationerna har legat till grund för ISO- och CEN-standarder.

Atlas Copco är medlem i CECE, Committee for the European Construction Equipment Industry. De arbetar bland annat för att undanröja tekniska hinder och förbättra säkerhet och miljöaspekter vid utveckling av bygg- och anläggningsutrustning.

Atlas Copco deltar, som representant för svensk industri, i det pågående arbetet med att ta fram standarden ISO 26000 för socialt ansvar.

Atlas Copco-gruppen tar inga politiska ställningstaganden och använder inte Gruppens medel eller tillgångar för att stödja politiska kampanjer eller kandidater, eller bistår på något annat sätt politiska strävanden med tjänster.

Miljö

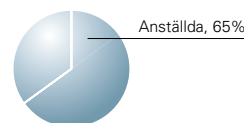
Miljöpåverkan från Atlas Copcos produkter är störst inte då de produceras utan då de används, i och med den energi som tas i anspråk vid användningen. Gruppen arbetar för att minska denna påverkan redan i designstadiet och genom den kontinuerliga produktutvecklingen liksom genom ständiga förbättringar vid produktionsanläggningarna där miljömässiga aspekter är integrerade i verksamheten.

Atlas Copco-gruppens huvudsakliga miljöpåverkan är hänförlig till koldioxidutsläpp när produkterna används, samt i något mindre utsträckning till transporter och tillverkning. Den huvudsakliga redovisningen gällande miljöaspekter rör därför områdena energiförbrukning och koldioxidutsläpp. Atlas Copco redovisar dock även vattenförbrukning, förbrukning av förpackningsmaterial samt avfall.

Miljöledningssystem

Ett av Atlas Copcos viktigaste miljömål är att samtliga verksamheter ska införa miljöledningssystem (EMS) för att minska miljöeffekterna. Under 2008 arbetade 65% (44) av Atlas Copcos anställda i en EMS-miljö.

Andel anställda som arbetar i en enhet med miljöledningssystem



Alla produktbolag ska vara certifierade enligt den internationella standarden ISO 14001. Under 2008 blev ytterligare sex produktbolag certifierade enligt ISO 14001. Av Gruppens 83 produktionsenheter är 53 ISO 14001-certifierade vilket motsvarade 92% (91) av kostnaden för sålda varor.

Resursanvändning

Att omvandla råvaror och inköpta komponenter till slutprodukter är en grundläggande del av Atlas Copcos verksamhet. I processen används stora mängder material, energi och vatten. Gruppen arbetar kontinuerligt med att göra resursanvändningen i tillverkningsprocessen effektivare.

Under 2008 ökade energiförbrukningen inom produktionen med 2% mätt i förhållande till kostnad för sålda varor. Ökningen beror på en omdefinition i redovisningen vid en stor produktionsanläggning samt förvärvet av en stor produktionsanläggning i Kina under året. Justerat för dessa aspekter har energiförbrukningen från produktionen minskat med 6% i förhållande till kostnad för sålda varor.

På divisionsnivå har mätbara mål för energieffektivitet inom viktiga produktgrupper formulerats under året. Resultat i förhållande till de nya målen presenteras i kundavsnittet under produktutveckling.

Atlas Copco följer upp användningen av det material som används i produktionsprocessen, samt vid packning av slutprodukter och reservdelar.

Det material som används mest i produktionsprocessen är stål, antingen som råstål eller som en del av de komponenter som framställs internt eller av underleverantörer. Mätt i vikt står stål för mer än 94% av allt material som används. Förbrukningen minskade något under 2008. Cirka 90% av stålet är återvunnet material. I produktionen används också aluminium, koppar och mässing, plast, gummi, oljor och fetter samt naturgas.

Varje år belönar Atlas Copco interna framsteg inom miljöområdet. Vinnaren av Atlas Copcos miljöpris 2008 var det team inom skruvkompressorer som lanserade gjutna, nästan färdigformade rotor, som kommer att minska materialåtgången med 50%.

Gruppen har flera pågående initiativ med syfte att minska resursanvändningen, exempelvis en ny policy för energibesparing som introducerades i USA under 2008. Policyn omfattar bärbara och stationära datorer och arbetsstationer över hela landet.

Att begränsa användningen av förpackningsmaterial är ett prioriterat område för Gruppens bolag. Förbrukningen har dock ökat under 2008 på grund av ett nyligen förvärvat bolag och tillväxt.

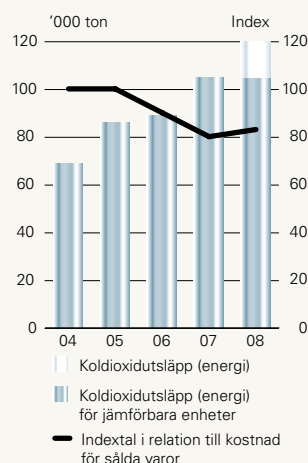
Förbrukningen av vatten är delvis relaterad till produktionsprocessen. Förbrukningen ökade med 3% i förhållande till kostnad för sålda varor. Vattenförbrukningen är till stor del relaterad till andra processer än produktionen. Majoriteten av Gruppens anläggningar är anslutna till kommunala reningsanläggningar och några har egna reningsanläggningar.

Utsläpp och avfall

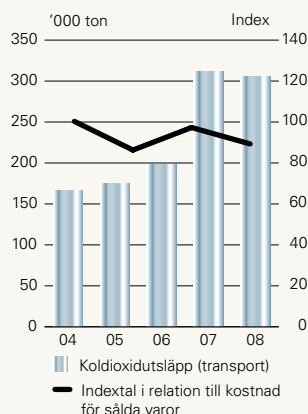
Klimatförändringar ligger högt upp på den politiska dagordningen och är kanske det mest globala av alla miljöproblem. Klimatförändringar orsakas i hög grad av att växthusgaser släpps ut i atmosfären. Den vanligaste växthusgasen är koldioxid (CO_2), som också är en biprodukt vid förbränning av fossila bränslen för energiproduktion eller transport. Atlas Copco redovisar koldioxidutsläpp från både direkt och indirekt energiförbrukning i produktionen, samt från transporter till och från produktionsanläggningarna. Vid beräkningen av koldioxidutsläpp används standardiserade omräkningsfaktorer från Greenhouse Gas Protocol Initiative, se också www.ghgprotocol.org.

Under 2008 uppgick ökningen av koldioxidutsläpp från energi på

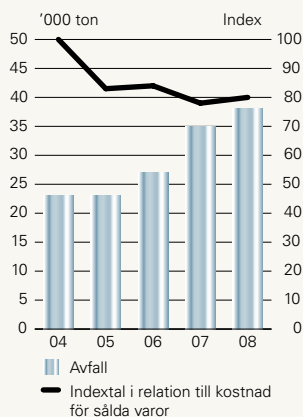
Koldioxidutsläpp från energi



Koldioxidutsläpp från transporter



Avfall



Miljöindikatorer har mätts i relation till aktivitetsnivå i kostnad för sålda varor.

Utdrag ur Atlas Copcos miljöpolicy

Alla företag ska följa nationella och lokala miljöbestämmelser och normer, samt proaktivt verka för att minska negativa effekter på luft, mark, vatten, fauna och flora. Dessutom eftersträvas ett effektivt utnyttjande av naturresurserna.

produktionsanläggningar med 3% i förhållande till kostnad för sålda varor. Ökningen beror på den högre energikonsumtionen som förklaras i avsnittet om resursanvändning. Justerat för jämförbara enheter har koldioxidutsläppen från produktionen minskat med 10% i förhållande till kostnad för sålda varor.

Atlas Copcos produktionsenheter fortsätter att arbeta med att minska sina koldioxidutsläpp. Till exempel investerade produktionsenheten för spett i Kalmar i grundvattenkylning och i en ny kompressor, samt fjärrvärme. Åtgärderna minskade miljöpåverkan från fabriken med 90%. Åtgärderna resulterade i den första koldioxidneutrala fabriksbyggnaden. På Nya Zeeland kommer den nya effektiva Intermech-fabriken att minska klimatpåverkan vid produktionen av kompressorer för det rena bränslet komprimerad naturgas.

Under 2008 minskade koldioxidutsläppen från transporter med 5% i förhållande till kostnad för sålda varor. Minskningen förklaras delvis av att användningen av flygfrakt har minskat. Riktlinjerna för redovisning har ändrats för att underlätta rapporteringen. Initiativ för att erbjuda miljövänliga transportalternativ har också resulterat i minskade koldioxidutsläpp.

Flera initiativ för att minska koldioxidutsläppen lanserades under 2008, till exempel implementering av kombinationstransporter med tåg och lastbil mellan Sverige och Belgien, samt nya tjänstebilspolicyer i några länder. Atlas Copco erbjuder också pendlingslösningar med buss i några länder såsom Kina, Indien och Bulgarien.

I Belgien har produktionsenheten Atlas Copco Airpower utforskat möjligheten att bygga vindkraftverk för att tillhandahålla energi till fabriken. Ansökan avslogs dock då det fanns en risk att dessa skulle störa flygtrafiken.

Under året har Atlas Copco i några länder börjat följa upp utsläpp som orsakas av tjänsteresor. Gruppens respolicy uppmuntrar användningen av alternativ såsom interaktiva webbase-erade konferenser, samt telefon- och videokonferenser.

Atlas Copco använder köldmedia i vissa produkter (torkar) och processer (köldinstallationer). Gruppen är medveten om att vissa köldmedia påverkar ozonskiktet negativt och erbjuder produkter som inte har någon inverkan på ozonskiktet (0 ODP). Gruppen strävar efter att kunna använda dessa media i alla produkter. Majoriteten av redovisade köldmedia finns i slutna system i Atlas Copcos produkter och frigörs inte under produktens användning. Mängden köldmedia i förhållande till kostnaden för sålda varor minskade med 5%.

Atlas Copco följer upp de olika avfallskategorierna i produktionsprocessen, bland annat farligt avfall, vars hantering är reglerad. Eftersom den råvara som förs in i processen till största delen består av stål, är det inte förvånande att metallskrot utgör merparten av avfallet. I princip återvinns eller återanvänds allt detta skrot. Annat avfall är exempelvis olika plaster, men också trä och papper i form av inkommande förpackningsmaterial samt avfall från kontor.

Under 2008 ökade mängden avfall i förhållande till kostnaden för sålda varor med 2%. Av den totala mängden avfall som Gruppen genererar räknas 6% som reglerat avfall och 11% gick till deponi. Övrigt avfall återanvänds på plats (10%), återvinns av avfallshanteringsföretag (61%) eller bränns för att ge energi vid kommunala värme- och kraftverk (12%).

Biologisk mångfald

Atlas Copcos enheter ligger i industriområden. Under 2008 rapporterades inga händelser från enheterna med avseende på biologisk mångfald.

Rättsfall och miljöincidenter

Atlas Copco följer tillämpliga miljölagar i de länder där verksamhet bedrivs. Incidenter rapporteras och böter betalas enligt gällande lagar vid överträdelser av miljölagstiftning eller vid incidenter som kemiskt spill, olje- eller bränslespill. Under 2008 inträffade inga större incidenter och inga större bötesbelopp har betalats ut.

Ekonomi

Atlas Copco har som mål att skapa värde för sina intressenter och att skapa en hållbar och lönsam tillväxt. När målet uppnås innebär tillväxten tydligt ett högre mervärde för både lokala och globala ekonomier, exempelvis genom anställning av lokala medarbetare och inköp från lokala leverantörer. Gruppens strategi för tillväxt och finansiellt resultat redovisas i årsredovisningen, vilken inkluderar de finansiella målen som exempelvis beskriver den vedertagna utvecklingsprocessen: stabilitet först, sedan lönsamhet och till sist tillväxt. Försäljningsutvecklingen inom de olika regionerna redovisas på sidan 12.

I många länder får Atlas Copcos samhällsnära verksamhet indirekta positiva ekonomiska följder, exempelvis genom utbildning av ingenjörer.

Atlas Copco utvärderar den ekonomiska stabiliteten i termer av ekonomiskt värde genererat inom den egna verksamheten. Det ekonomiska värde som genereras genom försäljning av produkter och tjänster till kunder fördelas mellan olika intressenter, medan en del stannar kvar i verksamheten.

Utveckling och fördelning av ekonomiskt värde

Under 2008 har det ekonomiska värdet för åren 2006–2007 räknats om för att bättre följa GRI:s riktlinjer. Det ekonomiska värde som behålls i verksamheten ökade med 51% till MSEK 6 440 (4 254) som ett resultat av ökad tillväxt från verksamheten, förvärvade enheter samt ingen inlösen av aktier.

Löner och ekonomiska förmåner inom Gruppen ökade med 15% till MSEK 14 555 (12 696).

Gruppen bidrar till den ekonomiska utvecklingen i de regioner där den bedriver verksamhet, till exempel till pensionsfonder och sociala förmåner genom att betala skatter, sociala avgifter och andra avgifter. Under 2008 minskade betalningar till regeringar med 7% till MSEK 3 194 (3 434).

Genom att lägga ut delar av tillverkning och andra aktiviteter på underleverantörer bidrar Atlas Copco till nya anställningstillfällen och ekonomisk tillväxt. Rörelsekostnader inklusive ersättning till leverantörer för varor och tjänster med avdrag för funktionella kostnader och löner och förmåner uppgick till MSEK 46 084 (38 188), vilket är en ökning med 19%.

Atlas Copcos aktieägare och långgivare tillhandahåller medel för att finansiera de tillgångar som används för att skapa ekonomiskt värde. I gengäld får dessa intressenter årliga utdelningar och räntebetalningar. Ytterligare information presenteras i årsredovisningen och på sidan 115.

Kunder

Atlas Copco strävar efter att vara en prioriterad leverantör till befintliga och potentiella kunder. Detta uppnås genom att utveckla, tillverka och leverera produkter och lösningar av högsta kvalitet. Gruppens framgång bygger på samverkan med kunder.

Genom att erbjuda förstklassiga produkter och tjänster som uppfyller eller överträffar kundernas krav tillför Gruppen ett mer värde till kundernas egen verksamhet och deras affärs mål.

Atlas Copcos marknadsbolag följer upp sina resultat genom att mäta sin kundandel. Det är ett mått på hur kunderna värdesätter de produkter och tjänster som Gruppen erbjuder. Dessutom, i enlighet med Gruppens kvalitetspolicy, genomför alla enheter kundundersökningar för att mäta hur nöjda kunderna är med Atlas Copco. Alla enheter använder konceptet Net Promoter Score (NPS) för att mäta kundernas lojalitet och ständigt förbättra resultatet. Det övergripande målet är långsiktig lönsam tillväxt.

Gruppen inser att det finns en risk att varumärket kan urholkas om företaget förknippas med vissa kunder. I länder som definieras som högriskområden försöker Atlas Copco minimera riskerna genom att se till att Gruppens egna åtaganden uppfylls vad gäller säkerhet och tekniskt ledarskap för sina produkter och tjänster, samt genom affärsrutiner. Dessutom strävar Gruppen efter att bygga upp en medvetenhet om de etiska riktlinjer som Gruppen följer. För att hjälpa bolagen med denna process har Gruppen lanserat riktlinjer för utvärdering av kundrisker. Riktlinjerna kommer främst att användas vid finansiering från exportkreditinstitut.

Atlas Copco följer både lokala och internationella regler (OFAC i USA, FN och EU) och föreskrifter avseende handel i högriskländer. Atlas Copco följer sin egen affärskod i all verksamhet.

Produkter och lösningar

Atlas Copcos produkter och lösningar förbättras kontinuerligt när det gäller kundernas krav på kvalitet, kostnader och effektivitet liksom avseende ergonomiska, miljömässiga samt hälso- och säkerhetsaspekter.

Sett över produktens hela livscykel sker den största miljöpåverkan när Atlas Copcos produkter används. När produkter utvecklas försöker Atlas Copco minska miljöpåverkan genom att förbättra varje produkts egenskaper. Livscykelanalyser visar att energiförbrukning är den faktor som har störst påverkan på miljön. Alla nya produkter utvärderas också ur ett hälso- och säkerhetsperspektiv. Atlas Copco utvärderar relevanta aspekter av ergonomi, säkerhet och hälsa inte bara vid utvecklingen av produkten utan genom alla stadier i dess livscykel.

Atlas Copco är indelat i tre separata, men ändå integrerade, affärsområden. Varje affärsområde bedriver verksamhet globalt. Inriktning och prioritering varierar beroende på produktens natur och den lösning som erbjuds. Då varje affärsområde tillverkar flera olika slags produkter och lösningar är det svårt att redovisa en konsoliderad miljöeffekt. Nedan presenteras några exempel inom respektive affärsområde.

Affärsområde Kompressorteknik

Under 2008 stärkte affärsområdet Kompressorteknik sitt fokus på ständig förbättring av produkter och tjänster som ska minska kundernas energiförbrukning och öka deras kapacitet.

Antalet genomförda Air Scan™-revisioner var rekordhøgt vilket resulterade i rekommendationer till kunderna för att minska deras energikostnad och klimatpåverkan. Utöver den installerade Atlas Copco-utrustningen omfattade revisionerna även andra praktiska aspekter av systemkonfigurationen såsom hanteringen av luftläckor i ledningar från kompressorerna.

Portföljen med uppgraderingskit för utrustning har utökats bland annat med AirOptimizer™ som erbjuder kunderna övergripande kontroll över hela systeminstallationer eller konfigurationer. Detta intelligenta kontrollsystem har visat sig kunna leda till energibesparingar med 25%.

Produktförbättringar gjordes inom samtliga Atlas Copcos kompressorvarumärken. Exempelvis lanserades nya kyltorkar, vilka ger en minskad genomsnittlig energiförbrukning med 40%. Under året lanserades också den mest energieffektiva oljesmorda kompressorn någonsin. Den använder i genomsnitt 13% mindre elektricitet och minskar energiåtgången med 5–6% jämfört med tidigare modeller.

Lanseringen av gjutna, nästan färdigformade rotoror, i stället för att starta med massiva stålämnen som fräses till sin slutform, har förutom ekonomiska besparingar och kapacitetsökningar även resulterat i minskad energiförbrukning och materialåtgång.

Under 2008 såldes fler kompressorer med varvtalsstyrning än någonsin, vilket minskar energiåtgången och klimatpåverkan för ytterligare kunder världen över.

Affärsområde Anläggnings- och gruvteknik

En del av affärsområdet Anläggnings- och gruvtekniks strategi är att utveckla nya produkter och erbjuda tjänster som förbättrar kundernas effektivitet och ökar säkerheten samtidigt som de minskar påverkan på miljön.

Jordvärme utnyttjar återvinningsbar energi, som lagras i den del av marken som håller konstant temperatur, för att generera värme på vintern och kylning på sommaren. Geotermisk luftkonditionering är en miljövänlig teknologi och Atlas Copco har en serie brunnborrar som är idealisk för borrhning av geotermiska brunnar.



Atlas Copco har lanserat en sänkborrhämmare för brunnborrning, som använder vatten i stället för olja som smörjmedel. Den oljefria borrhämmaren förbrukar 600–1 000 liter mindre olja än en konventionell borrhämmare under sin livstid. Detta innebär en kostnadsbesparing för kunden samtidigt som risken för förorening av vatten undanröjs.

Den viktigaste faktorn för att begränsa utsläppsnivån från asfaltvältar är att hålla antalet vändor som körs på rätt nivå. Både för hård och för lös packning leder till en negativ miljöpåverkan. En ny serie tandemasfaltvältar har ett verktyg som analyserar hur många vändor som körts, packningsnivå och temperatur.

Energieffektivitet och bullernivåer är exempel på fokusområden vid utvecklingen av hydrauliska spett som används vid demolering inom byggindustrin och tunnel- och gruvapplikationer. Arbetet har resulterat i produkter med förbättrade energibesparande koncept och teknologier. Ett exempel är det nya brytspett med energiåtervinningsteknologi som ökar slagkraften med upp till 46%, jämfört med andra spett i samma viktklass, utan att öka energiförbrukningen.

Affärsområde Industriteknik

Affärsområdet Industriteknik fokuserar på att utveckla effektiva produkter som minskar energiförbrukningen då de används, ur ett livscykelperspektiv. Affärsområdet underlättar för kunden att fatta miljövänliga beslut genom att framhålla de besparingar, i material- och energiåtgång, som kan göras över produktens livscykel. Teamen inom produktutveckling samarbetar med marknadsavdelningarna som är lyhörda för kundernas önskemål och identifierar gemensamma behov och nya trender.

Under 2008 lanserades produkter som vida överträffar sina föregångare när det gäller energiförbrukning, ergonomi och total livscykelkostnad. Exempel på förbättringar är: energibesparingar genom högre hastighet och mindre luftkonsumtion per åtdragningsmoment, uppfyllandet av ett nytt EU-direktiv angående teknologi inom litiumion batteri, förbättrad ergonomi, högre uthållighet som leder till ökad driftssäkerhet vid användning, längre livstid och bättre materialanvändning.

Utvecklingen av energieffektiva verktyg driver övergången från luftdrivna till elektriska verktyg. Ett system för elektriska verktyg ger en mer avancerad åtskruvning och lägre energiförbrukning jämfört med system för luftdrivna verktyg. Under 2008 arrangerades ett seminarium i teknikövergång för segmenten offroad, vitvaror och tunga lastbilar där en teoretisk del kombinerades med en praktisk jämförelse mellan luftdrivna verktyg och elektriska verktyg.

Produktansvar

Atlas Copco strävar efter att alltid leverera högkvalitativa produkter och tjänster som bidrar till kundernas produktivitet och framgång. Alla produkter och tjänster utvecklas för att möta och överträffa förväntningar på kvalitet, funktion, säkerhet och miljöhänsyn.

Gruppens kvalitetskoncept är en kombination av faktorer som tillgänglighet, ergonomi, livslängd, prestation, lönsamhet, pålitlighet, säkerhet och möjlighet att erbjuda service. Under designfasen bedöms produkterna dessutom ur ett hälso- och säkerhetsperspektiv vilket inkluderar ergonomi. Samtliga produkter från Atlas Copco levereras dessutom med relevant produkt-, service- och säkerhetsinformation.

Generellt sett omfattas inte Atlas Copco direkt av EU-direktivet Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE). Ett fåtal produkter har dock definierats som liggande inom ramen för direktivet (ett fåtal handhållna elektriska verktyg och kontrollinstrument). När det gäller dessa bär Atlas Copco som producent ansvaret för att ta hand om skrotade produkter.

Atlas Copco-gruppen strävar efter att följa alla lagar och regler när det gäller miljö-, hälso- och säkerhetsaspekter samt produktinformation och märkning. I de fall där produktmärkning krävs följer Atlas Copco dessa krav.

Inga allvarliga överträdelser av förordningar avseende hälsa och säkerhet, produktinformation eller produktmärkning inträffade under 2008 och således har inga böter betalats ut.

Marknadskommunikation och försäljning

Marknadsföring och försäljning av Gruppens produkter och tjänster sker med utgångspunkt i kvalitet, produktivitet, pris, servicenivå och andra relevanta egenskaper. Divisionerna ansvarar för marknadsaktiviteter och kommunikation, samt för utbildning av personal inom kundhälsa och säkerhet, märkning av produkter och tjänster, marknadskommunikation, kundintegritet samt efterlevnad av lagar och regler. Gruppen har en sponsringspolicy som alla bolag följer.

Atlas Copco har fastställt tydliga regler som finns i *The Way We Do Things* där det beskrivs hur kommunikationen med olika intressenter ska ske samtidigt som alla tillämpliga lagar, standarder (t ex ISO) och affärskoden följs.

Kommunikatörer finns på de lokala marknaderna. Förutom den kompetens de för med sig, erbjuder de intern utbildning genom Atlas Copcos Communications Academy i exempelvis juridiska aspekter inom kommunikation samt i hur webbplatserna ska utformas.

Medarbetare

Atlas Copcos vision är att bli och fortsätta att vara First in Mind—First in Choice®, det vill säga det företag som potentiella och nuvarande anställda tänker på först och sedan väljer. Under 2008, har Atlas Copco fortsatt att fokusera på sina medarbetare genom att arbeta för en säker och hälsosam arbetsmiljö som erbjuder mångfald. För att bli än mer kundorienterad, har Gruppen stärkt kompetensen ytterligare för medarbetare inom försäljning och service.

Anställningsförhållanden och arbetsvillkor

Atlas Copcos personalstrategi är att attrahera, utveckla och behålla motiverade medarbetare. Cheferna förväntas ta ansvar för sin egen utveckling och för hur deras respektive enheter utvecklas. En av framgångsfaktorerna med denna strategi har varit att uppmuntra mångfald, samtidigt som Gruppens grundläggande principer och värderingar integreras med den lokala kulturen.

I slutet av 2008 hade Atlas Copco 34 043 anställda runt om i världen och 87.0% av arbetsstyrkan fanns utanför Sverige. Under 2008 fick Gruppen 323 nya medarbetare genom förvärv, medan 95 personer lämnade företaget på grund av avyttringar. Den finansiella krisen har gjort det nödvändigt för Atlas Copco att justera arbetsstyrkan till rådande efterfrågan, vilket resulterade i en neddragning med 1 365 anställda under det fjärde kvartalet 2008. Gruppen strävar efter att, tillsammans med fackföreningar och lokala myndigheter, i så stor utsträckning som möjligt stötta de personer som varit tvungna att lämna sin anställning.

Relationer mellan arbetsgivare och arbetstagare

Alla medarbetare ska ha tillgång till de riktlinjer som finns för personalfrågor, såsom vägledning vid rekrytering, ersättning, medarbetarsamtal och kompetensutveckling.

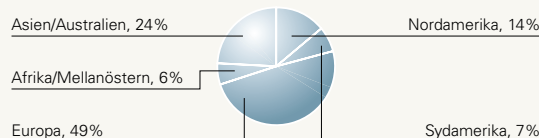
Atlas Copco har en policy för icke-diskriminering som omfattar samtliga medarbetare. Atlas Copcos policy är att alla anställda ska ha rätt att bestämma om de vill företrädas av en fackförening. Under 2008 rapporterade 39% (40) av alla bolag, vilket omfattar 56% av Gruppens medarbetare, att de anställda hade facklig representation.

Löner och förmåner sätts i enlighet med marknadskrafterna. Målet är att vara rättvis, konsekvent och konkurrenskraftig, samtidigt som man ligger i linje med industrins genomsnitt för att attrahera och behålla de bästa medarbetarna. För att garantera en rättvis lönestruktur använder Atlas Copco externa konsulter som klassificerar de olika positionerna. Ersättningsnivån för varje position bestäms av klassificeringen och av jämförelser med liknande bolag som använder sig av samma system.

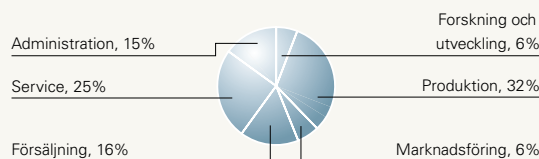
Atlas Copcos bolag följer nationella lagar och regleringar när det gäller uppsägningstid vid förändringar i verksamheten.

Atlas Copco uppmuntrar rörlighet över geografiska, organisatoriska och kulturella gränser. Detta är viktigt för kompetensutvecklingen men även för att nyförvärvade företag ska integreras på ett framgångsrikt sätt. Erfarna Atlas Copco-chefer i ledande

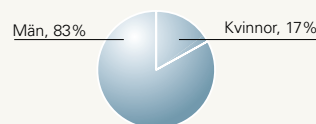
Andel anställda per region



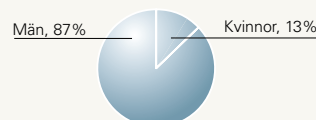
Andel anställda per yrkeskategori



Andel anställda män och kvinnor



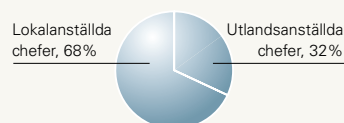
Andel män och kvinnor i chefspositioner

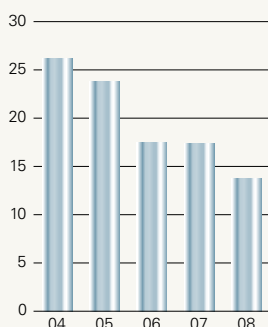
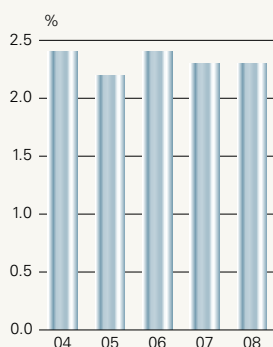
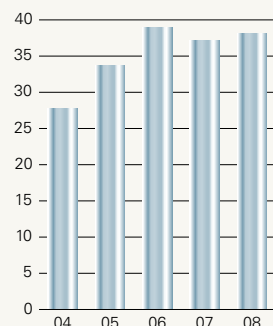
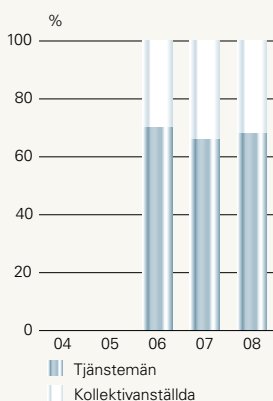


Andel nyexaminerade män och kvinnor som rekryterats under året



Andel lokal- och utlandsanställda seniora chefer



Antal olyckor per en miljon arbetade timmar**Sjukfrånvaro i procent dagar per år****Utbildningstimmar i genomsnitt per anställd och år****Andel tjänstemän och kollektivanställda**

befattningar leder integrationsprocessen och gör det möjligt att införa Gruppens affärskod, värderingar och vision på ett effektivt och pragmatiskt sätt.

Under 2008 var den interna rörligheten för tjänstemän 9.3%, vilket innebär att 2 132 anställda gick till andra befattningar. Den externa rekryteringen för tjänstemän uppgick till 17.9% och har varierat mellan 13.3% och 18.6% under de senaste fem åren. Borträknat förvärv rekryterades totalt 4 178 personer externt.

Personalomsättningen för tjänstemän var 10.9% (9.4%).

Personalundersökningar

Samtliga anställda inom Atlas Copco får varje år delta i en personalundersökning. 69% av medarbetarna besvarade 2008 års undersökning. Resultaten från 2008 års enkät visar att Gruppen har en väldigt stark och affärsorienterad företagskultur med tydliga strategier och ansvarsområden, samt en hög grad av motivation och framåtanda inom arbetsgrupperna. Undersökningen visar också att kvinnorna inom organisationen i regel är mer nöjda än männen, även om skillnaderna är små. Männen är dock nöjda när det gäller kompetensutveckling och tydliga karriärvägar.

Som en del av undersökningen beräknar Atlas Copco Employee Net Promoter Score. Resultatet 2008 visade på förbättringar jämfört med den tidigare undersökningen. Resultaten följs upp av de lokala cheferna som tillsammans med sina medarbetare genomför workshops för att komma fram till hur de bäst kan förbättra sig inom svaga områden samt dra fördel av styrkor.

Hälsa, säkerhet och välbefinnande

Atlas Copco strävar efter att erbjuda en säker och hälsosam arbetsmiljö i samtliga verksamheter. Gruppen har som mål att minska antalet olyckor till noll och vidta åtgärder i tillämpliga fall. Som stöd för detta mäter Gruppen antalet olyckor och sjukfrånvaron samt försöker aktivt säkerställa en minskning över tiden. Divisionerna ansvarar för att besluta om aktiviteter för att uppnå målet.

Baserat på detaljerad information som finns tillgänglig inom respektive affärsenhet, kan lokala chefer vidta lämpliga åtgärder för att ytterligare förbättra situationen för medarbetarna. Nästan alla bolag inom Atlas Copco uppger att en policy för hälsa och säkerhet har implementerats i bolaget.

Under 2008 uppgick antalet olyckor per en miljon arbetade timmar till 13.8 (17.4). Detta motsvarar 881 (911) olyckor under året. Det genomsnittliga antalet olyckor per år under de senaste fem åren är 1 094. Delvis förklaras den stora förbättringen av en ökad medvetenhet i och med implementeringen av OHSAS 18001 inom flera av Gruppens bolag och av framsteg inom det förebyggande arbetet inom produktbolagen.

Under 2008 inträffade inga arbetsrelaterade dödsfall i Gruppens verksamheter. Sjukfrånvaron är oförändrad i år, 2.3% (2.3). Under perioden 2004–2008 har sjukfrånvaron varierat mellan 2.2 och 2.4%.

Kompetensutveckling

Under 2008 var det genomsnittliga antalet utbildningstimmar per anställd 38.1 (37.2). För tjänstemän var genomsnittet 39.1 (39.0)

och för kollektivanställda 35.9 (35.4) utbildningstimmar. Atlas Copco har ett mål på 40 timmars utbildning i genomsnitt per anställd och år. Exempel på initiativ är utbildning på lokal nivå genom Atlas Copcos Academy i Kina, Indien och Sydafrika, chefsutbildning, samt utbildning inom försäljning och service.

Utbildning ur ett koncernperspektiv omfattar workshops och seminariermoduler som utvecklats för att införa Gruppens riktlinjer och arbetssätt. Affärsområdena erbjuder målinriktad utbildning i enlighet med verksamhetens behov. Även om seminarier och workshops fortfarande är den vanligaste utbildningsformen så fokuserar Gruppen även på olika former av interaktiva distansutbildningar, såsom e-learningutbildningar och webbseminarier.

Viss utbildning är obligatorisk för all personal; ett exempel är introduktionsutbildningen Atlas Copco Circles, som omfattar affärskoden, och ett annat är miljöutbildningen.

Alla affärsområden har egna kompetensutvecklingsprogram med väldefinierade kurser; se även under respektive affärsområdesavsnitt i årsredovisningen.

Ytterligare ett mått på kompetensbyggandet inom Atlas Copco är andelen anställda med högskoleexamen eller högre. Under 2008 hade 44.3% (42.1) av tjänstemännen högskoleexamen eller högre. Andelen har ökat stadigt sedan 2003.

Under 2008 hade 74.0% (68.1) av alla anställda ett utvecklingssamtal samt en årlig utvärdering av resultat och karriär. Målet är 100%.

Rättvisa och mångfald

Grundstenar i Atlas Copcos personalstrategi är lika förutsättningar, rättvisa och mångfald.

I huvudsak rekryterar Gruppen chefer och andra medarbetare lokalt där företaget bedriver verksamhet. På så sätt återspeglar Atlas Copcos arbetsstyrka den lokala rekryteringsbasen och omfattar alla kulturer, religioner och nationaliteter.

Atlas Copco har ökat sina satsningar på att positionera sig som arbetsgivare genom dedikerade team. Gruppen upplevs som mer internationell och multikulturell än tidigare. Detta är två extremt viktiga faktorer för dagens studenter och potentiella medarbetare.

Atlas Copco strävar efter att öka andelen kvinnliga ledare. Enligt Gruppens policy ska rekryteringsansvariga garantera att det finns minst en kvinnlig kandidat vid extern rekrytering till tjänster där det krävs universitetsutbildning. Under 2008 lanserades ett nytt mentorprogram på hög nivå. Programmet riktar sig till kvinnor med ambitionen och potentialen att bli bolagschefer.

Atlas Copcos bolag rapporterar och kommenterar det relativa antalet män och kvinnor i organisationen. Sedan 2005 har Atlas Copco ett internt mentorprogram för kvinnliga chefer. Målet är att skapa ett regelbundet diskussionsforum för ämnen som de deltagande kvinnorna valt ut och som skapar en starkare känsla av tillhörighet.

Ett nätverk för kvinnliga chefer har startats för att ytterligare förbättra könsfördelningen inom Gruppen.

Under 2008 ökade andelen kvinnor totalt och andelen kvinnor i ledande befattningar något. Andelen kvinnliga medarbetare var 16.6% (16.4) och andelen kvinnliga chefer 12.9% (12.0). Av de högskoleutbildade som nyrekryterades under 2008 var 36.4% (32.9) kvinnor.



Atlas Copcos cirklar

Atlas Copcos cirklar lanserades 1996 och har blivit ett etablerat verktyg för att öka förståelsen bland nyanställda för Gruppen genom cirkelmetoden: att sitta ner tillsammans och prata.

Alla medarbetare ska ha grundläggande kunskap om Gruppen och dess historia, struktur, arbetssätt, produkter och lösningar, strategier, visioner och resultat, liksom om sin egen roll. Utbildningsmaterialet som används i cirklarna ska stödja en interaktiv diskussion mellan anställda så att de kan utbyta kunskap och få en ökad förståelse för sin roll i verksamheten och i flödet av processer.

Affärspartner

Atlas Copco strävar efter att ha ett nära samarbete med leverantörer, underleverantörer, partner i samriskbolag och agenter och att vara det företag dessa föredrar. Atlas Copco har endast ett fåtal samriskbolag.

Inköpsprocessen inom Gruppen är decentraliserad och hanteras av divisionerna. Lokala inköp av förbrukningsvaror görs dock i de flesta fall av de enskilda enheterna. Atlas Copco uppmanar till lokala inköp då det gynnar regionen där Gruppen är verksam. Det underlättar också för nära relationer med leverantörer och för att uppnå hög kvalitet och effektivitet, samtidigt som det minskar påverkan på miljön.

Gruppens bolag väljer och utvärderar sina affärspartner till viss del utifrån deras sociala och miljörelaterade engagemang och utveckling. För att underbygga affärskoden har en gemensam checklista med tio punkter, som bygger på FN:s Global Compact och ILO:s (International Labor Organization) deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetet, tagits fram som klarlägger Gruppens förväntningar på sina affärspartner. Atlas Copco uppmanar alla affärspartner att införa miljöledningssystem liknande Atlas Copcos. Checklistan utgör grunden för riktlinjerna vid leverantörsutvärderingar och har anpassats för att passa Gruppens olika verksamheter.

Leverantörsutvärderingar

Gruppens bolag redovisar kvantitativa data för leverantörer som utvärderats, godkänts eller underkänts, samt för dem som behöver utvecklas. De rapporterar i vilka regioner leverantörerna finns och om statusen på den miljörelaterade och sociala utvärderingen. Rapporteringen avseende leverantörer är ny och utvecklas löpande.

Utbildning i leverantörsutvärdering arrangeras på global nivå. Under 2008 hölls exempelvis för andra gången ett seminarium, kring värdekedjan, i Kina där lokala inköpare och svenska representanter diskuterade vikten av leverantörsutvärderingar för att öka kunskapen och ägarskapet om processen. En slutsats från seminarierna är att det finns behov av utbildning av både inköpare och leverantörer inom dessa områden.

På vissa marknader är det nödvändigt att arbeta med leverantörer som inte har samma normer som Gruppen. I sådana fall kan Atlas Copco bidra positivt med sin erfarenhet och sitt kunnande.

Under 2008 gjordes en omdefinition av redovisningen av affärspartner till att omfatta ett större antal leverantörer. Antalet leverantörer ökade och för mer än 20% av dessa kommer Gruppen att utvärdera den potentiella risken.

Under 2008 intensifierades arbetet med leverantörsutvärderingar vid exempelvis produktionsenheterna i Nasik, Indien, Sao Paolo, Brasilien och i Springs, Sydafrika. På vissa platser bjöds leverantörerna in till en leverantörsdag och fick där information och utbildning inom Atlas Copcos rutin för leverantörsutvärdering. Arbetet har i flera fall lett till förbättringar inom säkerhet, hälsa och miljöarbete. Leverantörsutvärderingar kommer även i fortsättningen att vara ett prioriterat område.

Under 2008 utvärderade Atlas Copco cirka 3 600 viktiga leverantörer, motsvarande 26% av det totala antalet leverantörer, antingen direkt hos leverantörerna eller genom granskning av dessas egna rapporter. Av de leverantörer som utvärderats ur ett miljöperspektiv godkändes 90%. De bedömdes vara genomsnittliga, bra eller exceptionellt bra. Övriga 10% godkändes med villkor och kommer att följas upp av Atlas Copco. Motsvarande siffror för de sociala utvärderingarna är 96% respektive 4%.

Leverantörsutvärderingar säkrar en hållbar leverantörskedja

Som leverantörer av komponenter till Gruppens produktionsenheter, utgör affärspartner en viktig del i värdekedjan. Många av dessa affärspartner är verksamma i länder där etiska, sociala och miljömässiga standarder skiljer sig från dem som fastställts inom ramen för frivilliga etiska riktlinjer.

Atlas Copco strävar efter att bygga upp en bas av skickliga och konkurrenskraftiga leverantörer genom att söka efter affärsmöjligheter och begränsa risker. Leverantörerna väljs ut och värderas delvis utifrån objektiva faktorer såsom kvalitet, leveranssäkerhet, pris och säkerhet, men också utifrån deras engagemang och utveckling inom miljö och socialt ansvar.

Stegen i en leverantörsutvärdering

1. Utvärderingen inleds med en intervju med chefer om miljöledningssystem, lagar och regleringar, tillstånd, utbildning inom hantering av nödsituationer, underhåll, anställningsvillkor, arbetstider, osv.

2. Nästa steg är en rundvandring på fabriken där fokus ligger på hälso- och säkerhetsaspekter: underhåll av maskinparken, ventiler, hantering av farligt avfall, läckage, föroreningsrisk, tillgång till brandsläckare, hantering av kemiska produkter, samt tillgång till skyddsutrustning, toaletter, dricksvatten, belysning och första hjälpenutrustning, samt efterlevnad av lokal lagstiftning.
3. Utvärderingen avslutas med förslag till förbättringar. Arbetsgruppen går tillsammans med leverantören igenom checklistan och ger direkt återkoppling om områden som behöver åtgärdas.

I fall där leverantörer inte lever upp till Atlas Copcos affärskod görs insatser för att stötta dem som vill genomföra förbättringar. Om ingen förbättring kan visas upp avslutar dock Atlas Copco affärsrelationen.

Under 2008 blev tre leverantörer underkända utifrån miljöaspekter och en av sociala, hälso- eller säkerhetsskäl. Leverantörerna blev underkända eller fick avslag då de inte ansågs leva upp till Atlas Copcos krav och inte visade ambition att förbättras.

Ämnen som är förbjudna eller begränsas

Atlas Copco har en förteckning över substanser som är antingen förbjudna eller bör begränsas i sin användning på grund av den potentiella negativa inverkan på hälsa eller miljö. Substanser som

bör begränsas i sin användning ska ersättas så snart det är möjligt ur ekonomisk och teknisk synvinkel. Förbjudna substanser är inte tillåtna i Gruppens produkter eller processer. Leverantörers användning av sådana substanser kontrolleras regelbundet och om förbjudna substanser upptäcks kräver Atlas Copco att dessa omedelbart ersätts med godkända alternativ. Förteckningarna revideras regelbundet i enlighet med tillämpliga regelverk inklusive REACH.

Anläggnings- och gruvleverantör i Sydafrika

Atlas Copco Secoroc utvärderade Perfection Tool and Die vilket resulterade i ett antal förbättringar inom det miljömässiga och sociala området.

Atlas Copco Secoroc är ett produktbolag inom Secoroc-divisionen och ligger nära Johannesburg. Företaget producerar bergbörverktyg för den lokala och globala marknaden och har även ett distributionscenter som levererar Secoroc-produkter till marknadsbolag i södra Afrika. Verksamheten är både ISO 9001- och 14001-certifierad.

Perfection Tool and Die är en privat, familjeägd verksamhet som utför skärande bearbetning av kilformade och gängade stiftbörkronor åt Atlas Copco Secoroc. Företaget har 76 anställda och är verksam i Boksburg North i Sydafrika. Företaget har ännu inte infört något kvalitets- eller miljöledningssystem men har planer på att göra det inom en snar framtid.

Atlas Copco Secoroc genomförde en fullständig utvärdering av säkerhets-, hälso-, miljö-, kvalitets- och sociala aspekter vid Perfection Tool and Die. Vid utvärderingen identifierades åtta avvikelser och 15 förslag till förbättringar lades fram.

Vid den uppföljande utvärderingen var resultatet mycket positivt: Perfection Tool and Die visade stort engagemang och hade vidtagit åtgärder i samtliga fall av avvikelser och tagit hänsyn till ett flertal av förslagen till förbättringar. Mötet resulterade också i en rapport som tog upp några nya upptäckter och parterna kom överens om ett nytt datum för en fullständig utvärdering.

Inför första utvärderingen hade leverantören låg kunskap om gällande lagar och regleringar, samt om Atlas Copcos checklista med tio punkter. Chefer vid Perfection Tool and Die uppskattade dock utvärderingen och det stöd man fått vid genomförandet av de förbättringar som ansågs nödvändiga.

Ur Atlas Copcos synvinkel har leverantören gjort stora framsteg inom området miljö och socialt ansvar. Cheferna har infört förändringar på inrådan av Atlas Copco och har även utvecklat egna lösningar till en låg kostnad vilket de är mycket stolta över. Atlas Copco kommer att fortsätta att göra årliga utvärderingar hos leverantören.

Aktieägare

Gruppen har ambitiösa tillväxtmål för att skapa och kontinuerligt öka aktieägarvärdet. Därmed är det viktigt för Atlas Copco att säkerställa sina goda relationer med alla intressenter.

Investerare, särskilt etiska fonder, är allt mer intresserade av att utöver den ekonomiska utvärderingen även utvärdera Atlas Copco ur ett icke-ekonomiskt perspektiv. Många av dessa investerare har uppfattningen att ledande hållbara företag kommer att skapa betydande långsiktiga värden genom innovationer, att attrahera och behålla de bästa medarbetarna samt vara kundernas förstahandsval.

Utmaningar och risker avseende hållbarhet

Atlas Copcos metod för att bedöma och hantera risker, däribland de risker som rör Gruppens hållbarhetsarbete, beskrivs i årsredovisningen, se avsnittet om riskfaktorer och riskhantering.

Ett särskilt område där det finns potentiella risker, men också möjligheter, är den globala klimatförändringen. Regeringar och myndigheter runt om i världen skärper successivt lagar och förordningar som rör koldioxidutsläpp från produkter och industriella processer. Atlas Copco har löpande utvecklat allt mer energieffektiva produkter och minskat utsläppen. För närvarande berörs inte någon av Gruppens verksamheter av system för utsläppshandel eller liknande. Atlas Copco fortsätter att följa och stödja Kyotoprotokollet och som exempel deltar Atlas Copco Airpower i det frivilliga program som de belgiska myndigheterna har tagit fram.

Atlas Copco är en mindre energikonsument i den egna verksamheten och är bara till en mindre del påverkad av förändringar i energipriser. Extrema väderförhållanden, naturkatastrofer och andra händelser kan dock leda till brist på resurser som vatten och energi, vilket kan påverka Gruppen.

Atlas Copcos försäkringsbolag bedömer exponeringen för fastighetsrisker till följd av extrema väderförhållanden och faran vid naturkatastrofer. Förebyggande åtgärder vidtas för att minska risknivåerna där så krävs. Allmänt sett anses Atlas Copcos exponering för den här typen av risk vara låg varför de potentiella ekonomiska konsekvenserna inte har kvantifierats.

Hållbarhetsindex

Utöver redovisningen av nyckelindikatorer, vilka har definierats utifrån GRI:s protokoll, redovisar Atlas Copco varje år sina resultat inom hållbarhetsområdet till ett antal företag som arbetar med att bedöma hållbarhetsarbete.

År 2008 fanns Atlas Copco med i:

- Dow Jones Sustainability Index
- FTSE4Goods Global Index
- Listan Global 100 av Innovest.
- Carbon Disclosure Projects (CDP) årliga redovisning av climateffekten (www.cd-project.net)

En investerares perspektiv på intressentdialogen

Som en av Atlas Copcos största ägare, uppskattar Swedbank Robur initiativet till en intressentdialog med avseende på Atlas Copcos hållbarhetsarbete, och ser fram emot att dialogen fortsätter under 2009.

Swedbank Robur har utvärderat Atlas Copcos hållbarhetsarbete under mer än ett decennium och uppskattar att diskutera frågorna med Gruppens ledning, liksom att ta del av andra intressenters synpunkter på Gruppen.

Årets dialog handlade bland annat om att Atlas Copco bör kommunicera sin miljöstrategi bättre och tydligare redovisa sina icke-finansiella mål och resultat i hållbarhetsredovisningen.

Eftersom Atlas Copcos bedriver egen verksamhet, som till stor del består av montering, är det viktigt att bolaget redovisar sitt arbete med att utvärdera leverantörerna ur miljömässiga, sociala och etiska perspektiv. Det gäller både mål och resultat av utvärderingarna, leverantörernas arbete och utbildningssatsningar.

Eftersom Atlas Copcos miljöpåverkan i ett livscykelperspektiv till stor del sker under produkternas användning är det viktigt att bolaget redovisar hur miljöhänsyn tas vid utvecklingen av nya produkter och bättre lyfta fram de nuvarande produkternas miljöfördelar. Vi skulle även uppskatta en tydligare redovisning av hur Atlas Copco hanterar kundrisker inom hållbarhetsområdet.

Anna Nilsson, ansvarig för etik- och miljöanalys, Swedbank Robur, Sverige

Hållbarhetsindex

Atlas Copco hållbarhetsarbete har uppmärksamats av ett antal organisationer som arbetar med hållbarhetsindex. Gruppen fick sin senaste placering på ett hållbarhetsindex i januari 2009 från Innovest, Global 100. Ytterligare information om Atlas Copcos deltagande i externa bedömningar av hållbarhetsarbetet finns tillgängligt vid förfrågan.



FTSE4Good



Dow Jones
Sustainability Indexes
Member 2008/09



Sammanfattning av prestanda under 2008¹⁾

GRI indikator	Ekonomiska indikatorer ²⁾	2006	2007	2008
EC1	Genererat förädlingsvärde			
EC1	Intäkter	60 430	64 391	77 370
EC1	Fördelat förädlingsvärde			
EC1	Rörelsekostnader ³⁾	30 483	38 888	46 084
EC1	Löner och andra kontanta ersättningar	10 965	12 696	14 555
EC1	Betalning till finansörer ⁴⁾	3 846	5 119	7 097
EC1	Skatter och sociala avgifter	2 690	3 434	3 194
EC1	Samhällsinvesteringar	0	0	0
EC1	Behålls i verksamheter	12 446	4 254	6 440
EC1	– Inlösen av aktier	0	24 416	0
	– Återköp av aktier	3 776	0	0

GRI indikator	Sociala indikatorer – anställda ⁵⁾	2004	2005	2006	2007	2008
LA7	Antal olyckor per en miljon arbetade timmar	26.2	23.8	17.5	17.4	13.8
LA7	Antal olyckor				911	881
LA7	Sjukfrånvaro, %	2.4	2.2	2.4	2.3	2.3
LA10	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per anställd	27.7	33.7	38.9	37.2	38.1
LA10	Genomsnittligt antal utbildningstimmar, tjänstemän				39.0	39.1
LA10	Genomsnittligt antal utbildningstimmar, kollektivanställda				35.4	35.9
LA12	Andel utvecklingssamtal, % anställda	66.6	69.0	71.0	68.1	74.0
LA13	Andel kvinnor, % anställda	16.0	14.5	16.2	16.4	16.6
LA13	Andel kvinnor i chefsposition, % chefer	10.0	9.0	11.7	12.0	12.9

GRI indikator	Miljörelaterade indikatorer (produktionsenheter) ⁵⁾	2004	2005	2006	2007	2008
EN1	Materialförbrukning i '000 ton (stål)	52	82	85	143	138
EN1	Förpackningsmaterial i '000 ton	24	26	31	35	44
EN3 ⁶⁾	Direkt energiförbrukning i GWh				122	140
EN4 ⁶⁾	Indirekt energiförbrukning i GWh				258	276
EN3+EN4	Energiförbrukning i GWh	274	311	321	380	416
EN8	Vattenförbrukning i '000 m ³	508	476	523	497	547
EN16	CO ₂ -utsläpp '000 ton (energi)	69	86	89	105	120
EN17	CO ₂ -utsläpp '000 ton (transporter)	169	175	198	312	305
EN19	Köldmedia i ton	82	67	73	84	86
EN22	Avfall i '000 ton	23	23	27	35	38

GRI indikator	Miljörelaterade indikatorer (specialiserad uthyrning) ⁵⁾	2006	2007	2008
EN3 + EN4	Energiförbrukning i GWh	40	65	27
EN8	Vattenförbrukning i '000 m ³	25	18.8	23
EN16	CO ₂ -utsläpp i '000 ton (energi)	24	16.7	7.5
EN17	CO ₂ -utsläpp i '000 ton (transporter)	2.3	8.7	4.2

¹⁾ Förändringarna återspeglar både förändringar i volym, konsumtion och i ett ökat antal rapporterade enheter.

²⁾ EC1 har omdefinierats i enlighet med GRI:s riktlinjer.

³⁾ I kostnad sålda varor, som ingår i rörelsekostnader, ingår även skatter som betalats till lokala regeringar.

⁴⁾ Betalning till finansörer inkluderar finansiella kostnader och utdelning, men är exklusive inlösen och återköp av aktier.

⁵⁾ Redovisade värden har inte korrigerats retroaktivt.

⁶⁾ All direkt och indirekt energi redovisas som icke-förnyelsebar energi.

Hållbarhets- och rapporteringsdefinitioner

Arbetsplatsrelaterad olycka

Sjukdom eller skada som leder till förlorat medvetande, begränsning av arbets- eller rörelseförmåga, eller förflyttning till en annan befattning samt kräver sjukvård utöver första hjälpen. Definitionen omfattar inte olyckor som inträffar vid resor till eller från arbetet.

Avfall

Avfall redovisas i ton och i följande kategorier: metallskrot från produktion, plast, papper, olja och lösningsmedel, färg, sten och betong, förorenad jord samt blandat avfall. Avfallet klassificeras som: återanvändning, återvinning, förbränning, deponi och farligt avfall. Farligt avfall måste hanteras och avyttras på särskilt sätt.

Bedömningsinstitut

Bedömningsinstitut publicerar index baserat på företags finansiella resultat, liksom resultat inom hållbarhetsområdet (etiska index), exempelvis Dow Jones.

Carbon Disclosure Project (CDP)

Carbon Disclosure Project är en oberoende organisation som uppmanar företag att redovisa sina utsläpp av växthusgaser.

Energiförbrukning

Energi som används i produktionen inkluderar produktion, uppvärmning, kylning, ventilation och bränsle levererat med hyrda maskiner. Energi som används vid transporter mäts från alla ingående och utgående transporter i kubikmeter bränsle.

Fossila bränslen

Fossila bränslen är bränslen som har sitt ursprung i organismer från en tidigare geologisk tidsålder, däribland kol, olja, naturgas och torv.

Frivilligorganisation (Non Governmental Organization, NGO)

Legal organisation som skapats av privatperson eller organisation utan deltagande eller representanter från någon myndighet, exempelvis Amnesty International och Greenpeace.

Företagets ansvar

Företagets ansvar är ett koncept som går ut på att organisationer tar hänsyn till samhället genom att ta ansvar för den påverkan verksamheten får på kunder, leverantörer, medarbetare, aktieägare, samhälle och andra intressenter, samt på miljön.

Förpackningsmaterial

Förpackningsmaterial mäts som förbrukningen av utgående förpackningsmaterial, det vill säga material som används för att packa Atlas Copcos originalprodukter och reservdelar, såsom papper/kartong, plast, trä, packchips (skum) och järn (stål).

Global Compact

FN:s initiativ baserat på tio principer om företags verksamhet med fokus på mänskliga rättigheter, arbete, miljö och korruption.

Global Reporting Initiative (GRI)

GRI är en fristående internationell organisation som utarbetar riktlinjer för hållbarhetsrapportering. Mer information finns på: www.globalreporting.org.

GHG-protokoll

GHG Protocol Corporate Standard (GHG-protokollet) erbjuder standarder och riktlinjer för företag och organisationer för hur de ska mäta sina utsläpp av växthusgaser. Med standardiserade ansatser och principer erbjuder protokollet en tydlig och transparent redovisningsmetod.

Hållbarhet

Hållbarhet är att tillgodose befintliga behov utan att kompromissa med framtida generationers förmåga att tillgodose sina behov. Det är också att förbättra allas livskvalitet, både nu och för kommande generationer. Hållbarhet har tre dimensioner: ekonomisk, miljörelaterad och social hållbarhet.

Intressent

En intressent är en person eller grupp som i betydande grad väntas kunna påverka eller bli påverkad av Atlas Copcos aktiviteter, produkter eller lösningar.

Inflytandegrupper

Inflytandegrupper är en person eller grupp som anses ha en indirekt påverkan på Atlas Copco eller på dess intressenter genom inflytande.

ISO 9001

ISO 9001 är en internationell standard som har utvecklats av ISO (International Organization for Standardization) för kvalitetssäkring.

ISO 14001

ISO 14001 är en internationell standard som har utvecklats av ISO (International Organization for Standardization) för upprättande och certifiering av miljöledningssystem.

ISO 26000

Internationell standard som erbjuder riktlinjer för socialt ansvarstagande. Standarden ISO 26000 kommer att publiceras 2010 och vara frivillig. Den kommer inte att inkludera några krav och är därmed inte en standard för certifiering.

Koldioxid (CO₂)

Koldioxid är den vanligaste växthusgasen i atmosfären. Den genereras i samband med olika processer i naturen samt vid förbränning av de flesta bränslen.

Korruption

OECD:s riktlinjer definierar korruption som när en statlig tjänsteman eller annan person med inflytande skaffar sig otillbörlig vinning genom sin ställning.

Kostnaden för sålda varor

Kostnaden för sålda varor är alla kostnader som uppkommer vid tillverkningen av varor (och tillhandahållna tjänster) som ska säljas, inklusive kostnad för material, löner, värdeminskning för utrustning, men exklusive kostnader för marknadsföring, administration och produktutveckling.

Köldmedia

Den totala mängden olika köldmedia som läggs till utrustning på anläggningar (inklusive kylskåp och luftkonditioneringsanläggningar) och/eller färdiga produkter som lämnar anläggningen under året redovisas.

Livscykelanalys (LCA)

LCA är en metod för bedömning av den totala miljöpåverkan hos en produkt eller tjänst "från vagn till graven" inklusive samtliga faser i produktion, användning och skrotning.

Megawattimme (MWh)

En megawattimme är ett mått på elektrisk energi som motsvarar den energi en energikälla på en megawatt ger under en timme. Prefixet mega betyder en miljon. I rapporten används även begreppet gigawattimme (GWh). Prefixet giga betyder en miljard.

Miljöledningssystem (EMS)

EMS är den del av det generella ledningssystemet som omfattar organisationsstruktur, verksamhetsplanering, arbetsmetoder, procedurer, processer och resurser för utveckling, införande, uppfyllande, granskning och underhåll av miljöpolicy. Ett miljöledningssystem innebär en systematisk och dokumenterad metod för miljöledning.

Nyckeltal

De viktigaste nyckeltalen är de nyckeltal GRI (Global Reporting Initiative) har definierat i sina riktlinjer som dels bedöms vara av intresse för de flesta av intressentgrupperna och dels är av väsentlig betydelse för företaget.

Personalomsättning, tjänstemän

Personalomsättningen beräknas som antal avgångar bland tjänstemän i förhållande till det genomsnittliga antalet tjänstemän.

OHSAS 18001

OHSAS 18001 är en internationell standard som har utvecklats av ISO (International Organization for Standardization) för upprättande och certifiering av arbetsmiljöledningssystem.

Ozone Depleting Potential (ODP)

ODP står för den ozonnedbrytande potential en kemisk förening har.

REACH

Reach (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals) är namnet på förslaget till ny kemikalielag på EU-nivå.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro beräknas som frånvaro från arbetet till följd av den anställdes egen sjukdom och innefattar inte frånvaro för vård av sjukt barn eller vård av anhörig. Den indikator på sjukfrånvaro som används inom Atlas Copco-gruppen mäter antalet sjukdagar i förhållande till det totala antalet arbetsdagar.

Vatten

Vattenförbrukning i kubikmeter, ägt och köpt, mäts via interna vattenmätare eller av vattenbolag.

WEEE

EU Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE) är ett EU-direktiv för hantering av elektriskt och elektroniskt avfall som anger att ansvaret för hanteringen är producenternas.

Koncernens styrning

Atlas Copco AB är ett svenskt publikt aktiebolag noterat på NASDAQ OMX Stockholm AB (OMX Stockholm). Atlas Copcos bolagsstyrning baseras därför på svenska regler och svensk lagstiftning, främst den svenska aktiebolagslagen, men även noteringsavtalet med OMX Stockholm, den nya utgåvan av Svensk kod för bolagsstyrning, bolagsordningen och andra relevanta regelverk. Denna rapport om bolagsstyrning är inte granskad av bolagets revisor.

Atlas Copcos bolagsordning, såväl som en rapport där det, punkt för punkt, redovisas hur Atlas Copco följer Svensk kod för bolagsstyrning, finns tillgänglig på Gruppens webbplats www.atlascopco.com/ir.

Svensk kod för bolagsstyrning finns tillgänglig på www.bolagsstyrning.se.

Aktieägare

I avsnittet Atlas Copco-aktien på sidorna 130–133 beskrivs ägarstruktur, aktiekapital, rösträtt och utdelningspolitik samt handel och börsvärde.

Årsstämma

Årsstämman ska hållas inom sex månader från räkenskapsårets utgång. Samtliga aktieägare som är registrerade i VPC:s aktieägarregister och som till bolaget anmält deltagande i tid har rätt att delta i stämman och rösta för sitt totala innehav av aktier. De aktieägare som inte själva kan närvara kan företrädas av ombud och en fullmaktsblankett finns tillgänglig för dessa. En aktieägare eller ett ombud får ha två biträden med sig på stämman.

På årsstämman som hölls i Stockholm i april 2008 deltog aktieägare som representerade 50,0% av rösterna i bolaget och 47,5% av aktiekapitalet.

Enligt vad som anges i kallelsen till årsstämman, som inkluderar alla ärenden, väljer årsstämman styrelseledamöter för en period om ett år. Styrelseledamot kan föreslås till omval fram till och med det år ledamoten fyller 70 år. Nominering av styrelseledamöter sker i enlighet med den process som fastställs av årsstämman efter förslag från valberedningen.

Nomineringsprocessen

Styrelsemedlemmar

Nominering och presentation av styrelseledamöter som föreslås till val eller omval vid årsstämman 2009 har skett i enlighet med den nomineringsprocess och de kriterier som fastställdes på årsstämman 2008.

I enlighet med dessa kontaktade styrelsens ordförande, Sune Carlsson, under oktober 2008 de fyra största aktieägarna per den 30 september, för att etablera en valberedning. Förutom Sune Carlsson ingick följande representanter i valberedningen: Petra Hedengran, Investor AB, ordförande, Ramsay Brufer, Alecta Pensionsförsäkring, ömsesidig, KG Lindvall, Swedbank Robur fonder, och Håkan Sandberg, Handelsbanken Fonder. Namnen på medlemmarna offentliggjordes den 17 oktober 2008 tillsammans

med information om hur man kunde kontakta valberedningen. Medlemmarna representerade cirka 28% av samtliga röster i bolaget. I slutet av 2008 vidtog valberedningen förberedelser till ett förslag som presenteras för årsstämman 2009 och som täcker de beslutspunkter som angavs vid årsstämman 2008 och som beaktar kraven i Svensk kod för bolagsstyrning.

I enlighet med den formella utvärderingsprocessen av styrelsen som valberedningen antagit, genomförde Sune Carlsson en utvärdering av utfört arbete och de arbetsprocesser som tillämpas av styrelsen och dess ledamöter. Utvärderingen redovisades för valberedningen. Han presenterade också sin bedömning av behoven av speciell kompetens i styrelsen i beaktande av bolagets nuvarande utvecklingsfas och, tillsammans med övriga medlemmar i valberedningen, jämförde dessa behov med de resurser som för närvarande finns inom styrelsen. Valberedningen hade också diskussioner med medlemmar i styrelsen.

Parallellt med att kallelsen till årsstämman 2009 publiceras kommer valberedningen i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning att ge en motivering till sitt förslag till styrelse. Motiveringen kommer att publiceras på Atlas Copcos webbplats.

I inbjudan till årsstämman 2009 kommer valberedningen att lämna förslag på ordförande på stämman, antal styrelseledamöter med namnförslag, samt styrelsens ordförande och vice ordförande. Valberedningen kommer även att lämna förslag på arvode till ordförande, vice ordförande, övriga ledamöter ej anställda i bolaget samt även ett förslag på ersättning för kommittéarbete. Dessutom kommer valberedningen att presentera ett förslag på den process och de kriterier som ska styra tillsättandet av medlemmarna i valberedningen fram till årsstämman 2010, tillsammans med en lista med beslutspunkter på årsstämman, inklusive val av revisor.

Ingen ersättning har utgått till Sune Carlsson eller till någon av de övriga deltagarna för deras arbete i valberedningen.

Revisor

På årsstämman 2006 återvaldes revisionsfirman KPMG AB (KPMG), Sverige, fram till årsstämman 2010, i enlighet med valberedningens förslag.

Styrelse

Vid årsstämman 2008 valdes nio styrelseledamöter, varav en är bolagets VD och koncernchef. I styrelsen ingår också två fackligt utsedda ledamöter som har var sin personlig suppleant.

Under 2008 sammanträdde styrelsen åtta gånger: sex gånger på Atlas Copco AB i Nacka och två gånger per capsulam. Ett planerat studiebesök till Sydafrika i november blev inställt med anledning av den rådande ekonomiska situationen. Varje styrelsemöte följer en godkänd agenda. En förteckning över kvarstående frågor från tidigare sammanträden samt dokumentation till stöd för punkterna på dagordningen sändes till samtliga styrelseledamöter inför varje styrelsemöte. Ersättnings- och revisionskommittéernas möten har redovisats för styrelsen och mötesprotokollen distribuerats. Hans Sandberg, chefsjurist och styrelsens sekreterare, samt Hans Ola Meyer, ekonomi- och finansdirektör, var närvarande vid samtliga möten. De tre affärs-

områdescheferna, Ronnie Leten, Mats Rahmström och Björn Rosengren (i februari 2009), har varit närvarande på ett möte var under året, då de presenterat en djupgående analys av sina respektive verksamhetsområden. Jeanette Livijn, personalchef, och Ken Lagerborg, finanschef, presenterade situationen inom sina ansvarsområden på styrelsemötena i februari respektive juli.

På sammanträdet i februari redovisade huvudansvarig revisor Thomas Thiel, KPMG, sina slutsatser av den årliga revisionen, såväl den s.k. hard close i september som per 31 december. Representeranter för koncernledningen närvarade inte vid styrelsens diskussion med revisorn om revisionsprocessen och dess slutsatser.

Arbetsordning och skriftliga instruktioner

Arbetsordningen och de skriftliga instruktionerna för styrelse och kommittéer har uppdaterats och antagits av styrelsen vid varje konstituerande styrelsesammanträde sedan 1999. Utöver uppgiften att förbereda frågor för beslut av styrelsen, som beskrivs i arbetsordningen och de skriftliga instruktionerna, har Anders Ullberg, Ulla Litzén och Sune Carlsson haft i uppdrag att ge stöd till koncernledningen vid genomförande av det program för återköp av aktier som antogs av årsstämman.

Utöver den ansvarsfördelning som allmänt gäller enligt aktiebolagslagen reglerar arbetsordningen i huvudsak följande:

- Lägsta antalet styrelsemöten per år, samt när och var de ska hållas.
- VD:s befogenhet att underteckna kvartalsrapporter för det första och tredje kvartalet.
- Styrelsens delegering av mandat att förbereda frågor för beslut av styrelsen.
- De punkter som normalt ska finnas på dagordningen för varje styrelsemöte som exempelvis en rapport över ekonomisk status, affärsutveckling ur ekonomisk och operativ synpunkt, förvärv och avyttringar av verksamheter, beslut om investeringar över MSEK 20, förändringar i den legala strukturen, uppföljning av förvärv, ekonomiska garantier och utnämningar.
- När styrelsematerialet ska vara tillgängligt inför varje möte.
- Identifiering av ordförandens huvudsakliga uppgifter.
- Protokollföring.
- Bildandet av ersättningskommittén och revisionskommittén samt fastställandet av kommittéernas viktigaste uppgifter.
- Styrelsens rätt till viktig information, rätt att uttala sig å bolagets vägnar samt sekretesskyldighet.

De skriftliga instruktionerna, som reglerar fördelningen av uppgifter mellan styrelsen och VD samt bolagets rapporteringsprocesser, särskilt avseende den finansiella rapporteringen, omfattar i huvudsak följande:

- VD:s ansvar för den dagliga verksamheten och för att upprätthålla såväl den operativa (affärsdrivna) som den legala (ägar-drivna) strukturen.
- Strukturen och innehållet i databasen *The Way We Do Things* som omfattar Atlas Copco-gruppens principer, riktlinjer, processer och instruktioner. *The Way We Do Things* är Gruppens i särklass viktigaste styrmedel med bland annat en detaljstyrning av all redovisning och finansiell rapportering inom bolaget. (Se även faktaruta på sidan 122)

- Frågor som alltid kräver styrelsebeslut eller anmälan till styrelsen, såsom kvartalsrapporter, större investeringar, förändringar av den legala strukturen, vissa utnämningar och ekonomiska garantier.
- I vilken ordning som de vice VD:arna ska tjänstgöra vid VD:s frånvaro.
- Rapportering till styrelsen från den externa revisorn efter slutförande av revisionen.

Besluten i styrelsen fattas efter en öppen diskussion som leds av ordföranden. Under året har ingen avvikande ståndpunkt i någon beslutsfråga tagits till protokollet. Däremot har styrelsen i några fall beslutat att bordlägga en fråga till ett senare möte. Varje styrelseledamot kommenterade marknadsutvecklingen och den ekonomiska utvecklingen från hans/hennes perspektiv vid varje sammanträde.

Bland de större frågor som styrelsen behandlat under året, speciellt under de första sex månaderna, ingår beslut om ett antal förvärv samt investeringar i förbättrad produktionskapacitet. Vidare har styrelsen haft omfattande diskussioner angående kapitalstrukturen.

Under året, men framför allt under de sista sex månaderna, har styrelsen löpande behandlat den ekonomiska utvecklingen, den strategiska inriktningen, beredskapsplaner, de ekonomiska resultaten och metoderna för att upprätthålla en hållbar lönsamhet för Atlas Copco-gruppen.

Ersättning till styrelsen

Årsstämman 2008 fastställde följande belopp: Ordföranden erhöll SEK 1 500 000, vice ordföranden SEK 550 000 och envar av övriga styrelseledamöter som inte är anställda av bolaget SEK 450 000. Ett belopp på SEK 170 000 tilldelades ordförande för revisionskommittén och SEK 110 000 till envar av de övriga två medlemmarna i kommittén. Ett belopp på SEK 60 000 tilldelades envar av de tre medlemmarna i ersättningskommittén och SEK 60 000 till sådan styrelseledamot som deltagit i annat kommittéarbete som styrelsen beslutat.

Årsstämman beslöt vidare att en del av de fastställda arvordena kunde erhållas i form av syntetiska aktier enligt följande: Ordföranden SEK 825 000, vice ordföranden SEK 300 000 och övriga medlemmar i styrelsen SEK 250 000 vardera. Samtliga ledamöter accepterade detta erbjudande.

Ersättning till koncernledningen

År 1999 tillsatte styrelsen en ersättningskommitté. Under 2008 var styrelsens ordförande Sune Carlsson, vice ordförande Jacob Wallenberg och styrelseledamot Anders Ullberg medlemmar. Kommittén lämnade ett förslag om ersättning till VD och koncernchef samt ett förslag på ett långsiktigt incitamentsprogram som omfattar högst 245 nyckelmedarbetare. Kommittén bistod dessutom VD och koncernchef när det gällde att bestämma ersättning till övriga medlemmar i koncernledningen.

Under 2003 fastställde styrelsen en ersättningspolicy för koncernledningen. Syftet var att säkerställa att principer tillämpas på ett rättvist och konsekvent sätt avseende ersättningar (grundlön, rörlig ersättning, eventuella långsiktiga incitamentsprogram), förmåner (pensions- och sjukförmåner, förmånsbil) samt avgångar (pensionsålder, uppsägningstid och avgångsvederlag). Grundlönen bestäms av befattning och prestation och den rörliga ersättningen bestäms av hur de fastställda målen uppfyllts.

Ersättningspolicyn utvärderas årligen och presenterades på årsstämman 2008 för godkännande. Den gällande ersättningspolicyn finns beskriven i årsredovisningen. Ersättningskommittén sammanträdde en gång under året och var då fulltalig.

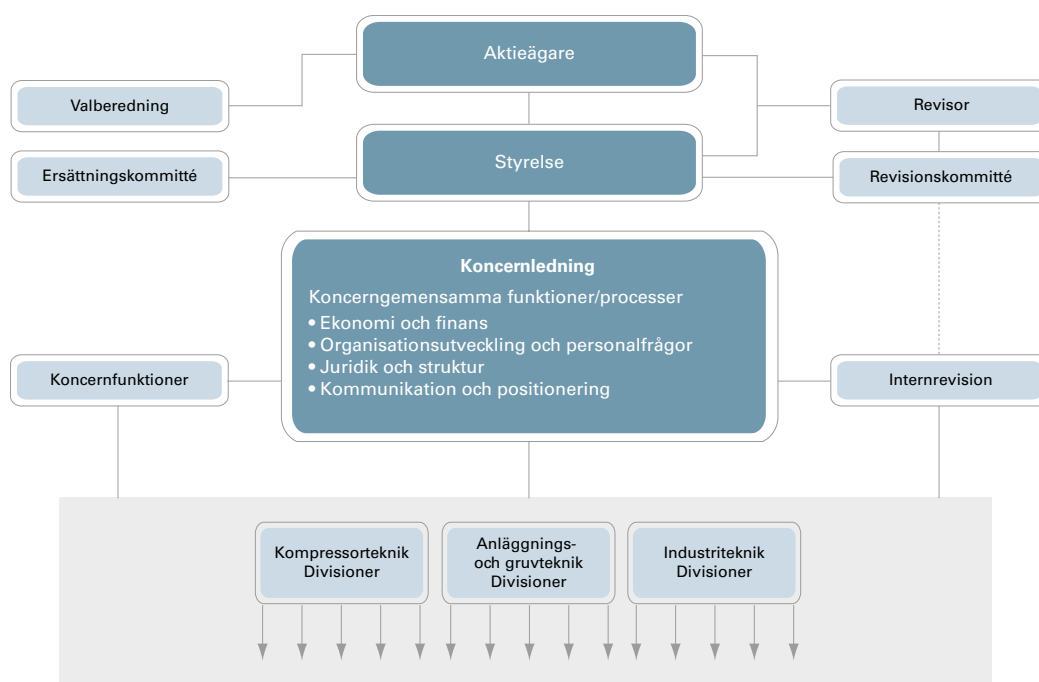
Revisionskommittén

Revisionskommittén bestod under 2008 av styrelseledamöterna Ulla Litzén (ordförande), Sune Carlsson och Staffan Bohman, vilka sammanträdde fem gånger. Samtliga medlemmar var när-

varade på alla möten. I mötena deltog också ansvarig revisor Thomas Thiel, KPMG, Atlas Copcos VD och koncernchef Gunnar Brock, finans- och ekonomidirektör Hans Ola Meyer, samt chefen för Gruppens internrevisionsenhet Anders Björkdahl.

Revisionskommittén följer en skriftlig arbetsordning som antogs av styrelsen 2003 och som revideras och godkänns varje år, senast i april 2008. Kommitténs huvudsakliga uppgift är att stödja styrelsen i dess arbete att uppfylla sitt ansvar inom områdena revision och internkontroll samt inom redovisning och finansiell rapportering. Under 2008 koncentrerades arbetet till uppföljning av 2007 års revision, revisorernas genomgång av halvårsrapporten i enlighet med fastställda rutiner och den s.k. hard close-revisionen som genomfördes per 30 september. Dessutom granskades varje kvartalsrapport av kommittén, en utvärdering genomfördes avseende Gruppens interna kontrollrutiner och vissa riskområden bevakades särskilt.

Styrningsstruktur



Styrelse

Sune Carlsson



Jacob Wallenberg



Gunnar Brock



Ulla Litzén



Anders Ullberg



Staffan Bohman



Margareth Øvrum

Fackliga företrädare

Christel Bories



Johan Forssell



Bengt Lindgren



Ulf Ström



Mikael Bergstedt



Kristina Kanestad



Peter Wallenberg

Hedersordförande**Styrelse**

Styrelsen består av nio valda styrelseledamöter, varav en är VD och koncernchef. I styrelsen ingår också två medlemmar som är utsedda av fackföreningar, med varsin personlig suppleant. Förutom VD och koncernchef och de fackliga representanterna, är tre av styrelsemedlemmarna inte oberoende: två är ledamöter i styrelsen för Investor AB, Sverige, och en är anställd av Investor AB som är Atlas Copcos största enskilda aktieägare. Alla medlemmar i styrelsen har deltagit i utbildning som arrangerats av OMX Stockholm.

Sune Carlsson, ordförande, civilingenjör från Chalmers Tekniska Högskola, Göteborg, Sverige. Styrelseledamot i investmentbolaget Investor AB, Sverige, rederiet Stena AB, Sverige, och bilsäkerhetsföretaget Autoliv Inc, USA.

Jacob Wallenberg, vice ordförande, civilekonom och MBA från Wharton School, University of Pennsylvania, USA. Styrelseordförande i investmentbolaget Investor AB, Sverige. Vice ordförande i affärsbanken SEB AB, Sverige och flygbolaget SAS AB, Sverige. Styrelseledamot i forskningsstiftelsen Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, Sverige, kraft- och automationsföretaget ABB Ltd, Schweiz, Handelshögskolan i Stockholm, Sverige, Nobelstiftelsen, Sverige och Coca-Cola Company, USA.

Gunnar Brock, VD och koncernchef. Civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm, Sverige. Styrelseordförande för tillverkaren och leverantören av kirurgiska engångsprodukter och sårvårdsprodukter Mölnlycke Health Care Group, Sverige, styrelseledamot i skogsförädlingsföretaget Stora Enso Oyj, Finland och bransch- och arbetsgivarorganisationen Teknikföretagen, Sverige. Medlem av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA), Sverige.

Ulla Litzén, civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm, Sverige och MBA från Massachusetts Institute of Technology, USA. Styrelseledamot i lagertillverkaren SKF AB, gruvföretaget Boliden AB, verkstadsföretaget Alfa Laval AB, byggföretaget NCC AB och hotellföretaget Rezidor Hotel Group, samtliga i Sverige.

Anders Ullberg, civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm, Sverige. Styrelseordförande i gruvföretaget Boliden AB, Sverige, teknik- och tjänsteföretaget Studsvik AB, Sverige och IT-konsultföretaget TietoEnator, Finland. Styrelseledamot i aluminiumprofil-tillverkaren Sapa Holding AB, Sverige, investmentföretaget Beijer Alma, Sverige och tillverkaren av valsar, Åkers AB, Sverige. Ord- förande i Rådet för finansiell rapportering och medlem i Kollegiet för svensk bolagsstyrning.

Staffan Bohman, civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm, Sverige och Stanford Executive Program, USA. Vice ord- förande för IT-koncernen EDB Business Partner ASA, Norge och lastbilstillverkaren Scania AB, Sverige. Styrelseledamot i industri- koncernen Trelleborg AB, Sverige, holdingbolaget Inter-IKEA, Nederländerna, riskkapitalbolaget Ratos AB, Sverige och gruv- företaget Boliden AB, Sverige.

Margareth Øvrum, civilingenjör i teknisk fysik från Norges Tekniska Högskola (NTH). Koncerndirektör på StatoilHydro, Norge, med ansvar för affärsområdet teknologi och ny energi, samt ett antal ansvarsområden inom Statoil. Medlem i styrelsen för metall- och råvaruproducenten Elkem, Norge, och det Norska forskningsrådet.

Christel Bories, civilekonom från HEC School of Management i Paris, Frankrike. VD och koncernchef för Alcan Engineered Products som ingår i aluminiumproducenten Rio Tinto Alcan, Kanada. Christel Bories ingår i Rio Tinto Alcans ledningsgrupp och är ordförande i European Aluminium Association, Belgien.

Johan Forssell, civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm, Sverige. Han ingår i ledningsgruppen för investmentbolaget Investor AB, Sverige, och är ansvarig för företagets kärninveste- ringar. Johan Forssell är medlem i styrelsen för stiftelsen SSE-MBA, Sverige.

Fackliga företrädare (lokala avdelningar)

Bengt Lindgren, ordförande i IF Metalls verkstadsklubb på Atlas Copco Secoroc AB, Fagersta, Sverige.

Suppleant **Ulf Ström**, vice ordförande i IF Metalls verkstadsklubb på Atlas Copco Rock Drills AB, Örebro, Sverige.

Mikael Bergstedt, ordförande i Ledarnas lokala avdelning, Atlas Copco Tools AB, Tierp, Sverige.

Suppleant **Kristina Kanestad**, ordförande i Unionen, Atlas Copco Rock Drills AB, Örebro, Sverige.

Hedersordförande

Peter Wallenberg, ekonomie och juris doktor, juristexamen, Stockholms universitet, Sverige. Anställd på olika befattningar inom Atlas Copco-gruppen 1953–1974 och styrelseordförande 1974–1996. Hedersordförande i investmentbolaget Investor AB, Sverige. Ordförande i forskningsstiftelsen Knut och Alice Wallenbergs stiftelse, Sverige.

Styrelsens sammansättning och innehav av aktier¹⁾ i Atlas Copco

Namn	Funktion	Nationalitet	Invalid	Deltagande i styrelsemöten (8)	Revisionskommitté	Ersättningskommitté	Oberoende	A-aktier	B-aktier	Syntetiska aktier/personaloptioner
Sune Carlsson	Styrelseordförande	Svensk	1997	8	Medlem	Ordförande	Nej	20 000	34 284	8 144
Jacob Wallenberg ²⁾	Vice ordförande	Svensk	1998	8		Medlem	Nej	234 790	15 960	2 962
Gunnar Brock	VD och koncernchef	Svensk	2002	8			Nej	46 200	132 000	518 314 ³⁾
Ulla Litzén		Svensk	1999	8	Ordförande		Ja	75 800	3 000	2 468
Anders Ullberg		Svensk	2003	8		Medlem	Ja	14 000	10 000	2 468
Staffan Bohman		Svensk	2003	8	Medlem		Ja	10 000	30 000	2 468
Margareth Øvrum ⁴⁾		Norsk	2008	5			Ja			2 468
Christel Bories ⁴⁾		Fransk	2008	4			Ja			2 468
Johan Forssell ⁴⁾		Svensk	2008	5			Nej		2 000	2 468
Bengt Lindgren	Facklig företrädare	Svensk	1990	8			Nej			
Ulf Ström				7						
Mikael Bergstedt	Facklig företrädare	Svensk	2004	8			Nej			
Kristina Kanestad				8						

¹⁾ Eget eller närstående juridiska eller fysiska personers innehav per 31 december 2008.

²⁾ Jacob Wallenberg var också styrelseledamot i Atlas Copco AB åren 1985–1994.

³⁾ Siffran avser personaloptioner.

⁴⁾ Invalid vid årsstämman 2008.

Revisor

På årsstämman 2006 återvaldes revisionsfirman KPMG AB (KPMG) för perioden fram till årsstämman 2010 med auktoriserade revisorn Thomas Thiel som huvudansvarig för revisionen. KPMG har nödvändig kompetens och ett världsomspännande nätverk som uppfyller Atlas Copcos krav.

Den huvudansvarige revisorn rapporterade personligen sina observationer och redovisade samtidigt sin syn på kvaliteten på den interna kontrollen inom Gruppen på styrelsemötena i februari 2008 och 2009. Han deltog vid revisionskommitténs alla möten och träffade regelbundet representanter för företagsledningen.

Koncernledning och struktur

Atlas Copcos verksamhet är organiserad i tre affärsområden, som vid årsskiftet omfattade 20 (19) divisioner. Den 1 januari 2008 etablerade affärsområdet Kompressorteknik en ny division med inriktning på service. Utöver affärsområdena finns fyra koncernfunktioner samt ett antal interna leverantörer av tjänster (service providers).

Affärsområden och divisioner

Gruppens operativa organisation är byggd på principen om decentralisering av ansvar och befogenheter. Affärsområdena ansvarar för att utveckla sina respektive verksamheter genom att genomföra och följa upp strategier och mål – finansiella, miljörelaterade och sociala – som fastställts för varje affärsområde. Divisionerna är Gruppens operativt högsta enheter med ansvar för operativt resultat och sysselsatt kapital, strategier och struktur för produktutveckling, tillverkning, marknadsföring, försäljning och uthyrning, samt service för de produkter och lösningar som ingår i divisionens ansvarsområde. Utförlig information om affärsområdena finns på sidorna 24–35.

Interna leverantörer av tjänster

Ett led i strävan för lönsam tillväxt är att kombinera nyttan av en decentraliserad operativ organisation med de synergifördelar som Atlas Copco-gruppen kan erbjuda. Som ett komplement till divisionerna har därför ett antal interna leverantörer av tjänster byggts upp för att erbjuda tjänster inom administration, IT-stöd, finans, försäkringar samt distribution av produkter. Informationsteknologin innebär att personer som är utspridda i världen ändå kan arbeta tillsammans och därigenom höja kvaliteten på dessa tjänster. De interna tjänsteleverantörerna är viktiga delar i Gruppens strategi och struktur, som underlättar både realiseringen av interna synergivinster och en kontinuerlig effektivisering av processer och rutiner.

Operativt ansvar

Förutom en formell styrelse har varje bolag en eller flera operativa styrelser, som kallas business boards, och som återspeglar Gruppens operativa struktur. En business board är rådgivande och beslutsfattande i operativa frågor.

Varje division har en business board som ger råd och fattar beslut i strategiska frågor, samt säkerställer genomförande av kontroll och utvärdering. En division kan ha ett eller flera produktbolag (producerande enheter) och marknadsbolag (säljande enheter).

Koncerngemensamma processer

Atlas Copco har regelbundet infört och finlipat processer och kontrollsystem för att på ett effektivt sätt skapa lönsam tillväxt.

The Way We Do Things är Atlas Copco-gruppens i särklass viktigaste styrmedel och omfattar principer, riktlinjer, processer och instruktioner för Atlas Copco-gruppen.

Atlas Copco-gruppens ambition är att växa organiskt och att göra kompletterande förvärv som ligger nära kärnverksamheten. För att säkerställa en framgångsrik förvärvsprocess och integration har bolaget utvecklat en process i tre steg: söka efter och kartlägga potentiella förvärv, genomföra förvärv, samt integration och uppföljning av förvärv. Processen används vid samtliga förvärv. Bolagets policy är att ha helägda bolag.

När det gäller Gruppens långsiktiga affärsmässiga hållbarhet prioriteras främst Atlas Copcos primära intressenter – kunder, medarbetare, affärspartner och aktieägare – men även andra intressenter på de lokala marknader där Gruppen bedriver verksamhet. Med dessa förs kontinuerligt en informell dialog för att behandla relevanta frågor. På så sätt tas ständigt hänsyn till dessa intressenters åsikter och förväntade reaktioner på affärsbeslut som påverkar dem.

Riktlinjer för affärsetik samt sociala och miljörelaterade frågor sammanfattas i Atlas Copcos affärskod. Koden omfattar alla anställda och måste följas på samtliga marknader. Atlas Copco strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare och att erbjuda en säker och hälsosam arbetsmiljö där såväl de mänskliga rättigheterna som arbetsrätten respekteras. Gruppen har en tradition att utveckla innovativa produktivitetshöjande lösningar som samtidigt minimerar påverkan på miljön.

The Way We Do Things

The Way We Do Things är Atlas Copco-gruppens i särklass viktigaste styrmedel och omfattar Gruppens principer, riktlinjer, processer och instruktioner inom följande huvudområden:

- Affärskod
- Kommunikation och varumärkesstrategi
- Krishantering
- Miljöledning
- Finans/kontroll/redovisning
- Gruppstandarder
- Informationsteknologi
- Försäkring
- Juridik
- Personal

Varje process i *The Way We Do Things* har en ägare inom koncernledningen. Chefer på olika nivåer ansvarar för införandet av dessa processer inom sina respektive ansvarsområden. För att öka förståelsen och samtidigt säkerställa införandet av processerna finns utbildningsmoduler kopplade till de viktigaste delarna i *The Way We Do Things*. Samtliga anställda ska ha tillgång till *The Way We Do Things*.

Vision

Atlas Copco-gruppen har som vision att vara First in Mind—First in Choice®, det vill säga den som kunder och andra huvudintressenter tänker på först och sedan väljer. De operativa enheterna fastställer mål, anpassade för sina respektive verksamheter. De satta målen avspeglar ambitionen att nå visionen och följs noggrant upp.

Styrelsen har fastställt ett begränsat antal finansiella och icke-finansiella mål på koncernnivå. Inom ramen för dessa mål får varje affärsområde och division relevanta mål för sin verksamhet.

Finansiella mål

Atlas Copco-gruppen har fastställt finansiella mål som ska leda till att aktieägarvärde skapas och kontinuerligt ökar. Det övergripande målet är att växa och uppnå en avkastning på sysselsatt kapital som alltid överstiger Gruppens genomsnittliga totala kapitalkostnad.

De finansiella målen är:

- att uppnå en årlig tillväxt på 8%,
- att uppnå en rörelsemarginal på 15%, och
- att ifrågasätta och kontinuerligt öka rörelsekapitalets effektivitet, när det gäller anläggningstillgångar, lager, kundfordringar och hyresflotta.

För att nå dessa mål följs en beprövad process som tillämpas i varje operativ enhet inom Gruppen: först stabilitet, därefter lönsamhet och slutligen tillväxt.

Icke-finansiella mål

Atlas Copco-gruppen har definierat icke-finansiella mål för att vidareutvecklas inom miljörelaterade och sociala områden.

Allmänna

- Alla anställda ska få utbildning i affärskoden, inklusive utbildning i mänskliga rättigheter.

Sociala

- Varje medarbetare ska erbjudas i genomsnitt 40 timmars kompetensutveckling per år.
- Varje medarbetare ska årligen genomgå ett utvecklingssamtal.
- Intern rörlighet uppmuntras och 85% av cheferna ska rekryteras internt.
- Inga arbetsrelaterade olyckor.

Miljörelaterade

- Alla produktbolag/fabriker ska vara ISO 14001-certifierade.
- Alla anställda ska arbeta i en miljö med miljöledningssystem.
- Alla divisioner ska ha mätbara mål för de huvudsakliga produktkategorierna med syfte att förbättra energieffektiviteten.
- Alla produktbolag/fabriker ska minska koldioxidutsläppen, inklusive transporter till och från produktionsanläggningar.

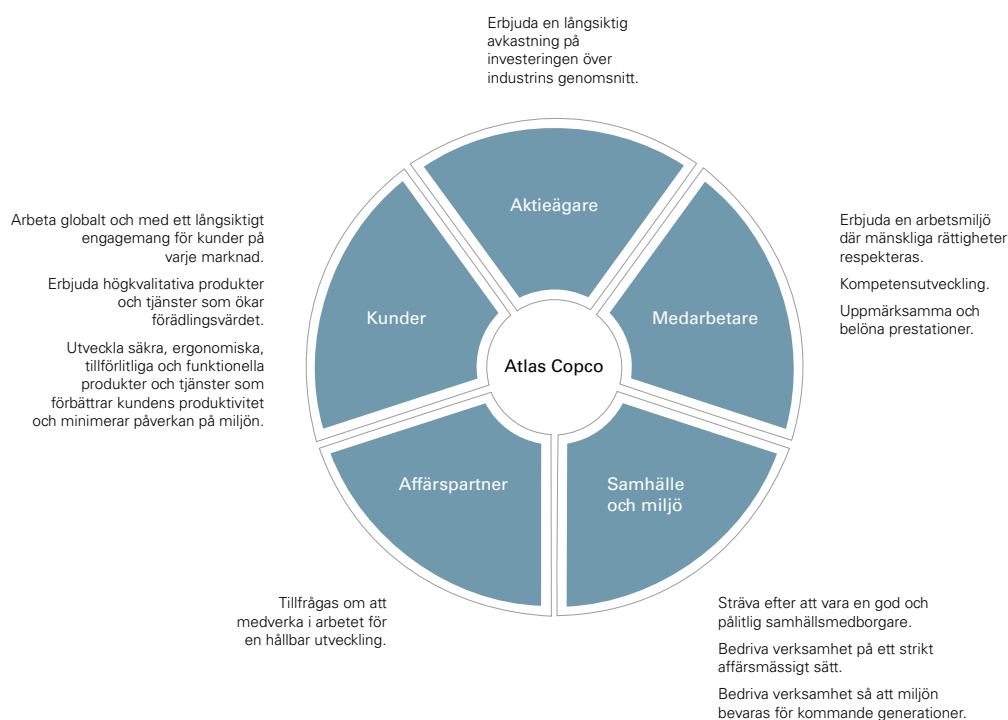
Affärspartner

- Affärspartner ska utvärderas ur ett miljömässigt och socialt perspektiv utöver affärsmässiga mål.
- Affärspartner ska uppmuntras att införa ett miljöledningssystem liknande Atlas Copcos system.

Riskhantering

Se förvaltningsberättelsen, sidan 19–21.

Atlas Copcos intressentmodell



Koncernledning



Från vänster till höger, övre raden: Gunnar Brock*, Annika Berglund, Ronnie Leten**, Björn Rosengren. Nedre raden: Hans Ola Meyer, Hans Sandberg, Mats Rahmström, Jeanette Livijn.

* Gunnar Brock lämnar sin position som VD och koncernchef den 1 juni 2009.

** Ronnie Leten tillträder som VD och koncernchef för Atlas Copco den 1 juni 2009.

Koncernledning

Utöver VD och koncernchef består koncernledningen av tre affärsområdeschefer och fyra chefer ansvariga för koncernfunktionerna ekonomi och finans, organisationsutveckling och personal, juridik, samt kommunikation och varumärkesstrategi.

VD och koncernchef

Gunnar Brock tog 1974 civilekonomexamen vid Handelshögskolan i Stockholm, Sverige. Han tillträdde sin befattning som VD och koncernchef för Atlas Copco 2002.

Mellan 1974 och 1992 hade Gunnar Brock olika befattningar inom förpackningsföretaget Tetra Pak, bland annat chefsuppdrag i Europa och Asien samt vice VD för Tetra Pak-koncernen. Mellan 1992 och 1994 var han VD och koncernchef för verkstadskoncernen Alfa Laval, Sverige, och 1994 till 2000 hade Gunnar Brock motsvarande befattning i Tetra Pak-koncernen. Innan han tillträdde sin nuvarande befattning var han VD för lasthållartillverkaren Thule International, Sverige.

Vid sidan av aktieinnehav i Atlas Copco har Gunnar Brock, eller till honom närstående, inga aktier/delägarskap i bolag som Atlas Copco-gruppen har betydande affärsförbindelser med.

Externa uppdrag: Styrelseordförande för tillverkaren och leverantören av kirurgiska engångsprodukter och sårvårdsprodukter Mölnlycke Health Care Group, styrelseledamot i skogsförädlingsföretaget Stora Enso Oyj, Finland, och bransch- och arbetsgivarorganisationen Teknikföretagen, Sverige. Medlem av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA), Sverige.

Affärsområdeschefer

Ronnie Leten, chef för affärsområdet Kompressorteknik. Civilekonom från universitetet i Hasselt, Belgien, 1979. Fram till 1985 arbetade han i olika befattningar på livsmedelsföretaget General Biscuits, Belgien. Mellan 1985 och 1995 hade han olika chefsbefattningar på Atlas Copco Kompressorteknik inom områdena informationsteknologi, logistik och tillverkning. Mellan 1995 och 1997 var han fabrikschef för Monroe Tenneco i Belgien, en underleverantör till bilindustrin. Ronnie Leten återvände till Atlas Copco 1997 som affärsutvecklingschef för Kompressorteknik. 1999 tillträdde han tjänsten som chef för divisionen Airtec och 2001 blev han chef för divisionen Industrial Air. Samtliga befattningar har varit baserade i Belgien. Han tillträdde sin nuvarande befattning i juli 2006.

Björn Rosengren, vice VD för Atlas Copco AB och chef för affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik. Civilingenjörsexamen, Chalmers tekniska högskola i Göteborg, Sverige, 1985. Mellan 1985 och 1995 hade Björn Rosengren olika befattningar inom svetskoncernen Esab, Sverige, och var bland annat marknadschef i Schweiz och Sverige samt hade andra internationella befattningar inom marknadsföring. Från 1995 var han VD för hydraulik-företaget Nordhydraulic, Nordwin AB, Sverige. Björn Rosengren kom till Atlas Copco 1998 som chef för Craelius-divisionen och var chef för divisionen Rock Drilling Equipment innan han tillträdde sin nuvarande befattning 2002.

Externa uppdrag: HTC AB, professionella golvbehandlings-system, Sverige.

Mats Rahmström, vice VD för Atlas Copco AB och chef för affärsområdet Industriteknik. Mats Rahmström tog en MBA 2005 från Henley Management College i Storbritannien. Han började på Atlas Copco 1988 och har sedan dess haft olika positioner inom försäljning, service, marknadsföring och som bolagschef inom affärsområdet Industriteknik. Mellan 1998 och 2006 var han chef för marknadsbolagen i Sverige, Kanada och Storbritannien. Från 2006 till 2008 var han chef för divisionen Atlas Copco Tools and Assembly Systems General Industry inom affärsområdet Industriteknik. Mats Rahmström tillträdde sin nuvarande befattning den 1 juni 2008.

Ansvariga för koncernfunktioner

Hans Ola Meyer, finans- och ekonomidirektör, tog 1977 civil-ekonomexamen vid Handelshögskolan i Stockholm, Sverige. Han anställdes av Atlas Copco 1978 för att arbeta med Gruppens redovisning och ekonomi. Senare flyttade han till Ecuador som ekonomichef. Mellan 1984 och 1991 arbetade han i olika befattningar på Penningmarknadsmäklarna, Sverige, bland annat som chef för kapitalförvaltningen. Hans Ola Meyer återvände till Atlas Copco 1991 som ekonomichef i Spanien. 1993 blev han finansdirektör i Atlas Copco AB och medlem av koncernledningen. Hans Ola Meyer har haft sin nuvarande befattning sedan 1999.

Externa uppdrag: Medlem i Rådet för finansiell rapportering och medlem i styrelsen för Riksbankens Jubileumsfond.

Jeanette Livijn, personalchef. Hon tog sin civilekonomexamen på Växjö högskola 1987 och började på Atlas Copco samma år. Hon började arbeta med ekonomi och ekonomistyrning och hade olika befattningar på marknadsbolag, produktbolag och divisioner inom affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik samt inom affärsområdet Industriteknik. Sedan 1997 har Jeanette Livijn haft olika chefsbefattningar inom personalområdet. Innan hon började på sin nuvarande befattning var hon personalchef för affärsområdet Industriteknik. Jeanette Livijn ingår i koncernledningen sedan 2007.

Hans Sandberg, chefsjurist. Juristexamen, Uppsala universitet, Sverige, 1970. Master of Comparative Jurisprudence (MCJ), New York University, USA, 1972. År 1972 började Hans Sandberg som tingsnotarie vid Södra Roslagens tingsrätt, Sverige, och arbetade därefter som biträdande jurist vid Lagerlöf Advokatbyrå, Sverige. Hans Sandberg anställdes 1975 av Atlas Copco som företagsjurist. Han utsågs till chefsjurist på Atlas Copco North America Inc, USA 1980. Sin nuvarande befattning tillträdde han 1984 och sedan 1989 ingår han i koncernledningen. Hans Sandberg är sekreterare i styrelsen för Atlas Copco AB sedan 1991.

Externa uppdrag: Ordförande för juridikstyrelsen vid bransch- och arbetsgivarorganisationen Teknikföretagen, Sverige.

Annika Berglund, informationsdirektör. Civilekonomexamen, Handelshögskolan i Stockholm, Sverige, 1980, samt MBA, Universitetet i Antwerpen, Belgien, 1995. Annika Berglund började som marknadsanalytiker på Atlas Copco 1979. Sedan dess har hon haft ett antal befattningar inom Gruppen med inriktning mot marknadsföring, försäljning och ekonomi i Europa. Innan hon 1997 tillträdde sin nuvarande befattning var hon marknadschef för elektronikföretaget Atlas Copco Controls (Danaher Motion), Sverige. Annika Berglund ingår i koncernledningen sedan 1997.

Koncernledning

Namn	Födelseår	Nationalitet	Anställd sedan	Funktion	A-aktier	B-aktier	Personaloptioner
Gunnar Brock	1950	Svensk	2002	VD och koncernchef	46 200	132 000	518 314
Ronnie Leten	1956	Belgisk	1997	Affärsområde Kompressortechnik	10 000	2 000	176 250
Björn Rosengren	1959	Svensk	1998	Affärsområde Anläggnings- och gruvteknik			176 250
Mats Rahmström	1965	Svensk	1988	Affärsområde Industriteknik			117 500
Hans Ola Meyer	1955	Svensk	1991	Ekonomi och finans	3 426	24 993	129 578
Jeanette Livijn	1963	Svensk	1987	Organisationsutveckling och personal			58 749
Hans Sandberg	1946	Svensk	1975	Juridik	10 000	14 000	88 125
Annika Berglund	1954	Svensk	1979	Information och positionering	7 515	5 795	88 125

Eget eller närstående juridiska eller fysiska personers innehav per 31 december 2008, inklusive tilldelning enligt 2008 års program. Se även not 23.

Ersättning till koncernledning

Ersättningen består av en årlig grundlön, rörlig ersättning, samt pensions- och andra förmåner. Den rörliga ersättningen är begränsad till en högsta procentsats av grundlönen. Inget styrelsearvode utgår för arbete utfört i Gruppens styrelser eller för andra uppdrag som utförs utöver det direkta ansvaret i respektive befattning.

VD och koncernchef: Den rörliga ersättningen kan ge maximalt 70% av grundlönen, uppdelat på högst 50% baserat på Gruppens EVA (Economic Value Added) och högst 20% för olika projekt. Den rörliga ersättningen är inte pensionsgrundande.

VD och koncernchefen omfattas av Atlas Copco-gruppens pensionspolicy för högre svenska chefer, vilket innebär en avgiftsbestämd plan. Han är berättigad att gå i pension vid 60 års ålder. Premiens storlek är åldersrelaterad och är 35% av grundlönen och innefattar pension till efterlevande. Han är dessutom berättigad till en sjukpension motsvarande 50% av grundlönen. Enligt avtal med koncernchefen har beslut fattats om att frysa sjukpensionspremiern på 2005 års nivå och i stället öka pensionspremiern. Detta är kostnadsneutralt för bolaget. Pensionspremiern är därför något högre än 35% och sjukpensionen något lägre än 50%. Samtliga dessa pensionsplaner är intjänade och pensionen är avsedd att utgå livsvarigt. Se även not 5 i årsredovisningen.

Övriga medlemmar i koncernledningen: Principen är att grundlönen utgör ersättning för den generella prestationen, medan rörlig ersättning är för en kombination av Gruppens och individens resultat. Den rörliga ersättningen kan uppgå till högst 40% eller 50% av grundlönen. Den rörliga ersättningen är inte pensionsgrundande.

De medlemmar i koncernledningen som är anställda i Sverige har en avgiftsbestämd pension, där premien varierar mellan 25% och 35% av grundlönen beroende på ålder. Även de medlemmar i koncernledningen som inte är anställda i Sverige har en avgiftsbestämd pensionsplan. Samtliga dessa pensionsplaner är intjänade och pensionen är avsedd att utgå livsvarigt. Pensionsåldern är 65 år.

Uppsägning av anställning

För samtliga medlemmar i koncernledningen är grundlönen basen för avgångsvederlaget. Ingen av dem har möjlighet att själv utlösa avgångsvederlaget.

Varje ersättning som personen i fråga uppbär från anställning eller annan affärsverksamhet under den tid som ersättning utgår, minskar avgångsvederlaget med motsvarande belopp.

VD och koncernchef: Principen för uppsägning av VD och koncernchef är att om någon part avser att avsluta anställningen gäller sex månaders uppsägningstid. Han är berättigad till tolv månaders avgångsvederlag om bolaget avbryter anställningen och ytterligare tolv månader om han inte har funnit en ny anställning.

Övriga medlemmar i koncernledningen: Principen är att ersättning utgår om bolaget avbryter anställningen. Avgångsvederlagets storlek beror på anställningstid inom bolaget samt ålder, men är aldrig lägre än motsvarande tolv månaders och aldrig högre än 24 månaders lön.

Information till kapitalmarknaden

Styrelsen för Atlas Copco AB antog 2004 en informationspolicy som uppfyller de krav som ställs i noteringsavtalet med OMX Stockholm. Denna policy uppdaterades 2007 på grund av nya regler och föreskrifter. Finansiella rapporter upprättas enligt lag och International Financial Reporting Standards (IFRS).

Finansiell information lämnas regelbundet till marknaden i form av:

- Årsredovisning
- Delårsrapporter
- Pressmeddelanden om händelser som i icke oväsentlig grad kan påverka aktiekursen
- Presentationer och telefonkonferenser för analytiker, investerare och journalister i samband med delårsrapporter och/eller andra väsentliga händelser.

Alla rapporter och pressmeddelanden publiceras samtidigt av en extern distributör och direkt därefter på Gruppens hemsida www.atlascopco.com.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Här lämnas en beskrivning av de rutiner för intern kontroll som avser den finansiella rapporteringen och som är etablerade i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning.

Grunden för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av den övergripande *kontrollmiljön* som styrelsen och ledningen har fastställt. En viktig del av kontrollmiljön är att organisationsstruktur, beslutsvägar och befogenheter är klart definierade och förmedlade i form av styrdokument som interna policyer, riktlinjer, manualer och koder.

Bolaget tillämpar olika processer för *riskbedömning* och identifiering av de huvudsakliga riskerna. Se även förvaltningsberättelsen, sidorna 19–21.

Riskbedömningsprocessen uppdateras löpande för att omfatta förändringar som väsentligen påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen.

De identifierade riskerna avseende den finansiella rapporteringen hanteras via bolagets *kontrollaktiviteter*, vilka dokumenterats i process- och internkontrollbeskrivningar på bolags-, divisions-, affärsområdes- och koncernnivå. Dessa omfattar bland annat attest- och utanordningsinstruktioner, kontroller i affärssystem samt redovisnings- och rapporteringsrutiner.

Bolaget har kanaler för *information och kommunikation* som syftar till att säkerställa att den finansiella rapporteringen är komplett och korrekt. Instruktioner och riktlinjer förmedlas till berörd personal genom databasen *The Way We Do Things* som finns på intranätet, med stöd av exempelvis chefsutbildningsprogram och utbildning för controller och redovisningspersonal.

Bolaget följer ständigt upp att interna policyer, riktlinjer, manualer och koder följs samt *övervakar* även effektiviteten i kontrollaktiviteterna. Revisionskommittén har en viktig roll i styrelsens övervakning av den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen.

Atlas Copcos interna kontrollprocesser

Prokura: Delegeringen av befogenhet att agera både med avseende på tredje part eller internt, eller prokura, som denna fullmakt kallas inom Atlas Copco-gruppen, har till syfte att definiera hur ansvaret är fördelat på befattningar, och därmed på individer. Med varje befattning som omfattas av en prokura följer en fastställd befogenhet att agera, med angivna rättigheter och förpliktelser. Målet är att varje enskild person med befogenhet att fatta beslut ska ha en sådan definierad skriftlig prokura. Delegeringen av befogenheter i Gruppen börjar med styrelsens delegering till VD och koncernchef av befogenheten att ansvara för den operativa verksamheten. Därefter delegerar han befogenheter till dem som rapporterar till honom och så fortsätter detta vidare i beslutsordningen i hela Gruppens legala och operativa struktur.

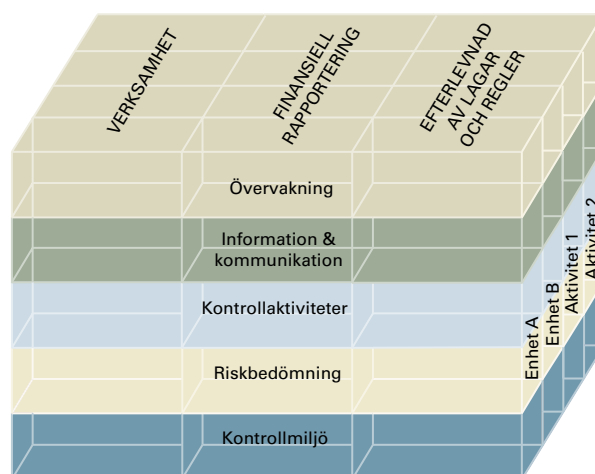
Affärscontrolling: Varje enhet har en controller som bland annat ansvarar för att det finns adekvata rutiner för internkontroll, att koncernens kontrollprocesser har införts och att eventuell risk-exponering redovisas. Controllern ansvarar även för att *The Way We Do Things* följs i alla avseenden och att de finansiella rapporterna är korrekta, fullständiga och levereras i tid. För många enheter sammanställs de finansiella rapporterna av den interna tjänsteleverantören ASAP enligt en standardiserad process. Dessutom finns controller på divisions-, affärsområdes- och koncernnivå, med motsvarande ansvar på dessa aggregerade nivåer.

Finansiell rapportering: Varje månad upprättas operativa rapporter för att mäta lönsamhet per bolag, verksamhetsgren, division och affärsområde. Varje division konsoliderar sina enheter och rapporterar divisionsjusteringar och elimineringar till Atlas Copco AB. Alla legala enheter rapporterar kvartalsvis i enlighet med en standardiserad rapporteringsrutin. Rapporterna, som stäms av med de operativa rapporterna, utgör grunden för Gruppens konsoliderade delårs- och årsrapporter.

Både när det gäller den legala och den operativa rapporteringen använder Gruppen ett gemensamt system för konsolideringen. Information lagras i en central databas varifrån data hämtas för analys och uppföljning på koncern-, affärsområdes-, divisions-, verksamhets-, lands- och enhetsnivå. Analyspaketet innehåller en serie standardiserade styrkort för uppföljning av nyckeltal i förhållande till historiska trender och de satta målen. Ett pågående projekt har som mål att ersätta det befintliga rapport- och konsolideringssystemet och ytterligare förbättra processen för finansiell rapportering.

För att säkerställa en korrekt tillämpning av IFRS och kvaliteten på den finansiella rapporteringen har Gruppen under året upprätthållit och utbildat ett internt internationellt nätverk av kvalificerade redovisningsekonomer som ska vara ett regionalt och lokalt stöd och fungera som ambassadörer för koncernredovisningen.

Ramverk för intern kontroll



Källa: Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), USA.

Business boards: En struktur med operativa styrelser (business boards), som är organiserade efter operativt ansvar (det vill säga parallellt med den legala bolagsstyrelsestrukturen), samt bolagsgenomgångar av lokal företagsledning och ansvarig divisionsledning är väsentliga verktyg för att följa upp efterlevandet av interna policyer, riktlinjer, instruktioner och koder samt kontrollrutinernas effektivitet.

Internrevision: Inom Atlas Copco har internrevisionsprocessen som mål att skapa mervärde för varje operativ enhet genom att tillhandahålla en oberoende och objektiv kontroll av dess processer, att identifiera och rekommendera förbättringar och att vara ett verktyg för personalutveckling.

Internrevisioner initieras huvudsakligen av den division som ansvarar för verksamheten eller av ansvarigt holdingbolag, men kan också initieras av andra parter. En internrevision genomförs rutinmässigt varje gång en enhet byter chef. En internrevision kan emellertid genomföras av annan anledning, exempelvis efter händelser med betydande negativ inverkan eller efter strukturella förändringar, kommentarer från externa revisorer, om en längre tid passerat sedan senaste internrevisionen, eller som en planerad riskstyrd revision.

Målet är att revision ska ske på varje operativ enhet åtminstone en gång vart fjärde år. Internrevisioner utförs normalt av en grupp anställda från olika delar av organisationen, med lämplig kompetens för den revision som ska genomföras. Det finns standardiserade hjälpmedel för planering och riskbedömning före en revision, samt checklistor och mallar för rapportering och uppföljning.

Internrevisionsfunktionen har stärkts ytterligare under 2008 genom etableringen av en ny avdelning för internrevision med uppgift att säkerställa rutinerna runt Gruppens riktlinjer med avseende på bolagsstyrning, internkontroll och riskhantering. Ett fokuserat team kan ge en mer professionell och proaktiv hantering av internrevisionsprocessen och därmed komplettera den projektbaserade processen. Chefen för den nya avdelningen deltog i revisionskommitténs samtliga sammanträden under året.

Revision av förvärv sker cirka 18 månader efter förvärvets genomförande enligt en särskild mall, där målet är att följa upp synergieffekter, integrationsaktiviteter och förvärvsprocessen som sådan. Den utförs av ett team på minst två personer, varav åtminstone en ska ha praktisk erfarenhet av förvärv. Revisionen initieras av och avrapporteras till en förvärvsgrupp för förvärvsprocessen med Gruppens chefsjurist som ordförande. En sammanfattning presenteras för bolagets styrelse.

Speciella riskområden: På begäran av revisionskommittén har ledningen under året identifierat ett antal särskilda områden för vilka risker bedöms. Aktiviteter i syfte att kontrollera dessa risker planeras och övervakas. Resultat och slutsatser rapporteras sedan till revisionskommittén i ett standardiserat format. Exempel på de områden som identifierats är vissa länder/regioner, strukturförändringar, vissa redovisningsprinciper, affärsprocesser och IT-system.

Självutvärdering: Rutinen har som främsta syfte att stödja lokala enhetscheferns förståelse för och utvärdering av status för deras ansvarsområden. Internkontroll är ett av dessa områden. Även

Rutiner för internkontroll – översikt

Rutin	Omfattning	Frekvens
Prokura	Definierar hur ansvar delegeras till personer	När en person rekryteras till en ny befattning
Affärscontrolling	Säkerställer adekvata kontrollrutiner, införande av koncernprocesser och rapportering av riskexponering	Löpande
Finansiell rapportering	Upprättas för att mäta lönsamhet och utgöra grund för Gruppens konsoliderade (offentliga) rapporter	Månadsvis (operativa) Kvartalsvis, årligen (formella)
Icke-finansiell rapportering	Upprättas för att mäta framsteg inom områden som rör miljömässiga och sociala resultat, se även hållbarhetsredovisningen	Kvartalsvis, årligen
Business boards och bolagsgenomgångar	Uppföljning av hur väl <i>The Way We Do Things</i> följs samt av effektiviteten i kontrollaktiviteter	3–4 gånger per år
Internrevisioner	Utgöra oberoende objektiv kontroll, rekommendera förbättringsåtgärder och bidra till personalutveckling, säkerställa att Gruppens bolagsstyrning, internkontroll och riskhantering sker i enlighet med fastställda riktlinjer	Alla enheter minst en gång per fyraårsperiod
Revision efter förvärv	Uppföljning av synergieffekter, integrationsaktiviteter och förvärvsprocessen som sådan	18 månader efter förvärvet
Särskilda riskområden	Identifiera, bedöma och styra större risker och övervaka vidtagna åtgärder	Kvartalsvis
Självutvärdering	Stödja enhetschefen vid beslut om rätt åtgärder och för att bedöma kontrollrutiner på koncernnivå	Årligen
Etisk hjälplinje	Lyfta fram möjliga missförhållanden genom anonyma rapporter	Vid behov

juridiska frågor, varumärkesstrategi och affärskod ingår i utvärderingen. Varje år går enhetscheferna igenom ett omfattande frågeformulär för att själva bedöma i vilken mån de egna enheterna uppfyller de fastställda kraven. Svaren används av respektive enhetschef vid planering av nödvändiga förbättringsåtgärder samt aggregerade för statistisk utvärdering av kontrollrutinerna på koncern- och affärsområdesnivå. De används dessutom som bas för förbättringar av gruppens processer, förtydligande av instruktioner, etc. Som del av internrevisionerna ombeds revisions- teamen att bekräfta de svar i frågeformulären som vid behov bör åtgärdas, för att därigenom förbättra kvaliteten och tillförlitligheten i utvärderingarna.

Etisk hjälplinje: Atlas Copco har ett system där anställda kan rapportera beteenden eller handlingar som innebär eller kan uppfattas som överträdelse av lagar eller Atlas Copcos riktlinjer. Systemet fungerar som ett komplement till liknande rutiner som kan finnas på landsnivå. Uppgifterna behandlas konfidentiellt och den som lämnar uppgifterna får vara anonym.

Under 2008 har ansträngningar gjorts för att säkerställa att alla anställda känner till processen, även i de förvärvade företagen.

Internkontroll – statistik

	2008	2007
Operativa enheter inom Gruppen	395	350
Genomförda internrevisioner (inklusive revisioner efter förvärv)	86	60
Genomförda självutvärderingar	250	204

Utbildning av projektledare för internrevisioner

Under 2008 har ett utbildningsprogram genomförts för att utbilda och utveckla befintliga och framtida projektledare för internrevisioner. Programmet har genomförts vid sju olika tillfällen på platser runt om i världen och sammanlagt har 142 personer genomgått utbildningen.

Syftet har varit att stärka Atlas Copcos internrevisionsprocess och de projektbaserade team som används för internrevisioner, med en förbättrad kvalitet och ett ökat antal genomförda revisioner. Det slutgiltiga målet är att säkerställa en tillfredsställande kvalitet vad gäller bolagsstyrning, interna kontrollprocesser, riskhantering samt efterlevnad av lagar och regler.

Med de projektbaserade team som utför internrevisioner, sammansatta huvudsakligen av personer från den operativa verksamheten, är det en förutsättning att alla har en gemensam begreppsapparat och bedömningsgrund för att utvärdera de observationer som görs. Den utbildning som nu har genomförts, i kombination med stöd från de dedikerade internrevisorerna från den nyetablerade internrevisionsavdelningen, är ett sätt att nå detta mål.



Deltagare vid utbildningen i Shanghai i oktober 2008.

Atlas Copco-aktien

Den 31 december 2008 var börskursen för Atlas Copcos A-aktie SEK 66.75. Under 2008 sjönk kursen på A-aktien 31%. Industriindex och generalindex på NASDAQ OMX Stockholm sjönk 47% respektive 42%. Den genomsnittliga årliga totalavkastningen på Atlas Copcos A-aktie, dvs summan av utdelningen och kurstillväxten, var under den senaste tioårsperioden 14.0% och 16.9% under den senaste femårsperioden. Motsvarande avkastning på NASDAQ OMX Stockholm i sin helhet var 3.3% (1999–2008) och 4.6% (2004–2008).

Utdelning och utdelningspolitik

Styrelsen föreslår årsstämman att en utdelning på SEK 3.00 (3.00) per aktie betalas ut för verksamhetsåret 2008. Det motsvarar totalt MSEK 3 648 (3 662).

Utdelningen till aktieägarna ska reflektera företagets resultat och kassaflödets utveckling liksom framtida tillväxtpotentialer.

Styrelsens uppfattning är att utdelningen bör motsvara 40–50% av resultat per aktie. Om styrelsens förslag till utdelning på SEK 3.00 per aktie fastställs kommer den årliga utdelningstillväxten för 5-årsperioden 2004–2008 att uppgå till 19%. Under samma period har utdelningen i genomsnitt uppgått till 33.7% av resultat per aktie före utspädning. Utdelningen har i genomsnitt uppgått till 45.0% av resultat per aktie före utspädning om resultat från avvecklade verksamheter inte räknas med.

Transaktioner i egna aktier

Per den 31 december 2007 uppgick Atlas Copcos innehav av egna aktier till 3 577 500 A-aktier och 5 250 900 B-aktier, vilket motsvarar 0.7% av det totala antalet aktier. Årsstämman 2007 godkände ett mandat att avyttra innehavet av B-aktier och köpa maximalt 6 400 000 A-aktier som kan komma att överlåtas under bolagets personaloptionsprogram. De slutliga transaktionerna under detta mandat genomfördes i februari 2008 när innehavet uppgick till 6 400 000 A-aktier och 2 428 400 B-aktier.

Årsstämman 2008 godkände ett mandat för återköp av maximalt 10% av det totala antalet aktier utgivna av företaget på

NASDAQ OMX Stockholm. Mandatet är giltigt fram till ordinarie årsstämma 2009 och inkluderar återköp av aktier för att täcka åtagandena för 2008 års personaloptionsplan samt i samband med de syntetiska aktier som erbjuds som en del av styrelsearvodet. I augusti påbörjades återköp i syfte att täcka personaloptionsplanen samt de syntetiska aktierna. Per den 31 december 2008 uppgick Atlas Copcos innehav av egna aktier till 11 275 000 A-aktier och 2 428 400 B-aktier, vilket motsvarar 1.1% av det totala antalet aktier. A-aktierna hålls för att kunna fullfölja åtagandet att tillhandahålla aktier under personaloptionsprogrammet och B-aktier hålls i syfte att avyttras över tiden för att täcka kostnader relaterade till personaloptionsprogrammet.

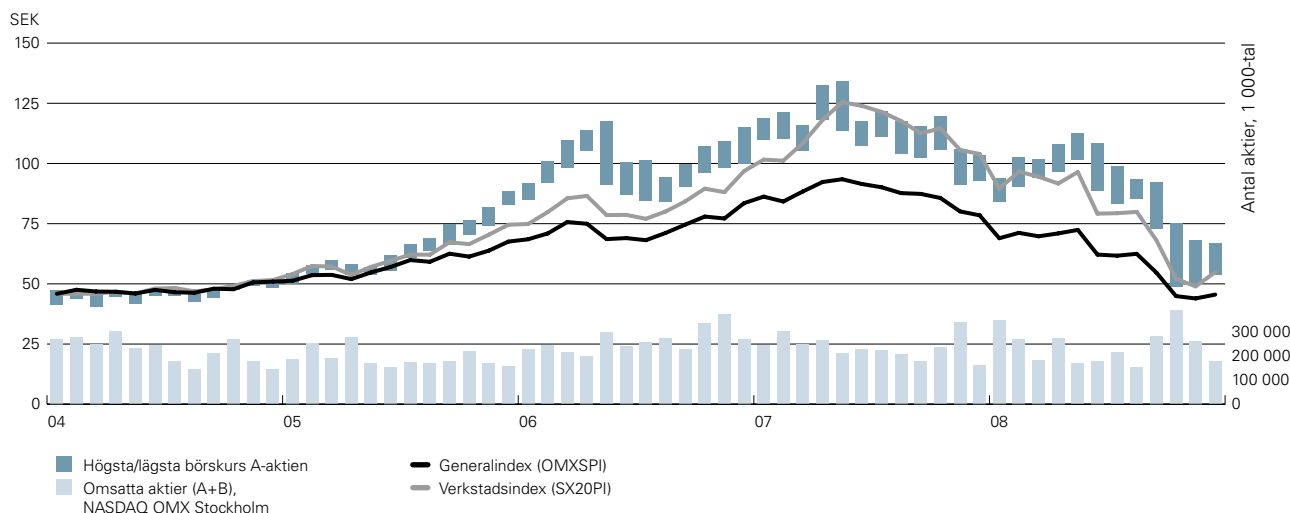
Symboler och koder

	A-aktien	B-aktien
NASDAQ OMX Stockholm	ATCO A	ATCO B
ISIN-kod	SE0000101032	SE0000122467
Reuters	ATCOa.ST	ATCOB.ST
Bloomberg	ATCOA SS	ATCOB SS
ADR	ATLKY.OTC	ATLSY.OTC

Aktiekapital

Atlas Copcos aktiekapital vid årsskiftet 2008/2009 uppgick till SEK 786 008 190 fördelat på 1 229 613 104 aktier, var och en med ett kvotvärde på cirka SEK 0.64. A-aktien berättigar till en röst medan B-aktien berättigar till en tiondels röst.

Kursutveckling



Fördelning av aktier, 31 december 2008

Aktieslag	Antal aktier	% av röster	% av kapital
A-aktier	839 394 096	95.6	68.3
B-aktier	390 219 008	4.4	31.7
Totalt	1 229 613 104	100.0	100.0
– varav A-aktier som			
innehåller av Atlas Copco			
	11 275 000	1.3	0.9
– varav B-aktier som			
innehåller av Atlas Copco			
	2 428 400	0.0	0.2
Totalt, netto efter			
aktier som innehåller av			
Atlas Copco			
	1 215 909 704		

Preskription av kupongaktier

Ikke VPC-registrerade aktier från 1974 har sålts och rättigheterna har omvandlats till en rättighet att erhålla avkastning. Denna rättighet förfaller under 2010.

Börsvärde

Atlas Copcos börsvärde den 31 december 2008 var MSEK 78 350 (114 630), exklusive aktier som innehåller av Atlas Copco. Detta motsvarar 3.5% (2.9) av NASDAQ OMX Stockholms totala värde.

Handel

Handel med Atlas Copco-aktier sker i huvudsak på NASDAQ OMX Stockholm. Under 2008 var Atlas Copco-aktier de 5:e (3:e) mest omsatta på Stockholmsbörsen. Totalt omsattes 2 897 077 141 aktier, varav 2 375 717 474 A-aktier och 521 359 667 B-aktier, vilket motsvarar ett värde på MSEK 238 857 (316 670). I genomsnitt omsattes 11 496 338 (11 398 372) aktier per börsdag, vilket motsvarar MSEK 948 (1 267). Omsättningshastigheten var 236% (232), vilket kan jämföras med hela börsens snitt på 152% (139). Handeln med Atlas Copco-aktier visade en nettoimport på MSEK 1 437 (1 444).

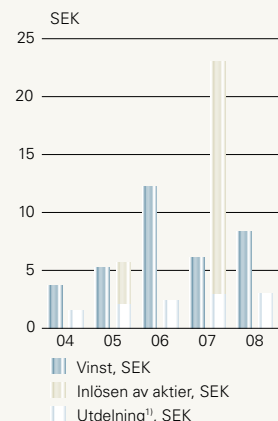
Atlas Copco-optioner

Köp- och säljoptioner samt terminer, som omfattar vardera 100 Atlas Copco A-aktier, finns noterade på NASDAQ OMX Stockholm. Under 2008 handlades 504 852 (569 748) optionskontrakt. Eftersom optionerna enbart ger innehavaren rätt att köpa och sälja redan befintliga aktier orsakar optionerna ingen utspädningsseffekt.

Depåbevis i USA

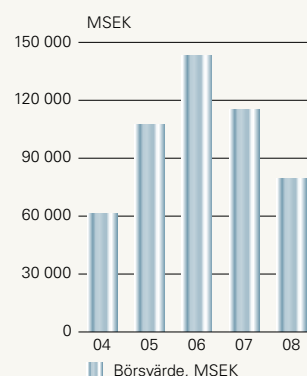
Ett program för depåbevis (American Depositary Receipt, ADR) etablerades i USA 1990. Sedan dess finns såväl A- som B-aktier tillgängliga som depåbevis i USA utan formell börsregistrering. Ett depåbevis motsvarar en aktie. Depåbank är Citibank N.A. Vid årsskiftet 2008/2009, var 16 956 680 (9 856 680) depåbevis utestående, varav 14 458 932 A-aktier och 2 497 748 B-aktier.

Vinst och utdelning per aktie

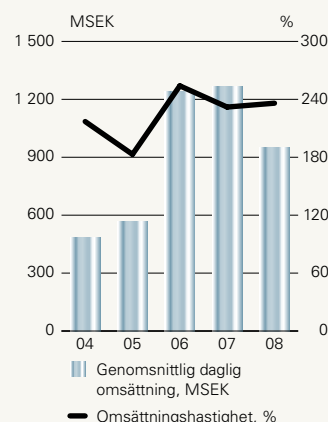


¹) För 2008 enligt styrelsens förslag.

Börsvärde



Likviditet



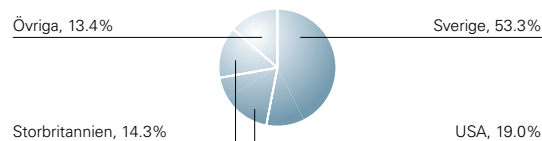
Ägarstruktur

Vid årsskiftet 2008/2009 hade Atlas Copco 55 976 aktieägare (50 825). De 10 största aktieägarna, efter röstetal, som är registrerade direkt eller som ägargrupp hos VPC, svarade för 36% (34) av rösterna och 34% (31) av antalet aktier. Antalet utlandsägda aktier uppgick till 43% (47), vilket motsvarar 47% (51) av rösterna.

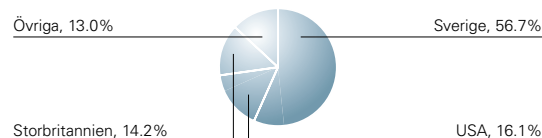
Aktieägarstruktur, 31 december 2008

Antal aktier	% av aktieägare	% av kapital
1–500	45.2	0.4
501–2 000	33.8	1.7
2 001–10 000	16.1	3.2
10 001–50 000	3.3	3.1
50 001–100 000	0.5	1.6
>100 000	1.1	90.0
	100.0	100.0

Ägarfördelning per land, 31 december 2008 % av röster



Ägarfördelning per land, 31 december 2008 % av kapital



Emissioner 1973–2008

			Förändring av aktiekapital, MSEK	Betalt/erhållet belopp, MSEK
1973	Fondemission	1:2	69.2	
1974	Nyemission	1:4 SEK 25	51.7	51.7
1976	Nyemission	1:5 SEK 50	51.7	103.5
1979	Fondemission	1:6	51.7	
	Nyemission	1:6 SEK 60	51.7	124.1
1982	Fondemission	1:4	103.5	
	Nyemission (riktad)	2 765 000 aktier à SEK 135	69.1	373.3
1989	Fondemission	1 B-aktie: 3 A-aktier	195.5	
1990	Nyemission (riktad)	4 000 000 B-aktier à SEK 320.13	100.0	1 280.5
	Konvertering ¹⁾	7 930 aktier	0.2	1.2
1991	Konvertering ¹⁾	42 281 aktier	1.1	6.3
1992	Konvertering ¹⁾	74 311 aktier	1.9	11.1
1993	Apportemission ²⁾	383 500 aktier à SEK 317	9.5	121.6
	Konvertering ¹⁾	914 496 aktier	22.9	137.2
1994	Split	5:1 kvotvärde SEK 5		
1999	Nyemission	1:7 SEK 160	130.4	4 173.8
2005	Split	4:1 kvotvärde SEK 1.25		
	Aktieinlösen	209 602 184 aktier à SEK 20	–262.0	–4 192.0
2007	Split	3:1 kvotvärde SEK 0.417		
	Aktieinlösen ³⁾	628 806 552 aktier à SEK 40	–262.0	–24 415.7
	Fondemission	Ingen utgivning av nya aktier, kvotvärde SEK 0.625	262.0	
	Indragning av aktier som innehås av Atlas Copco	28 000 000 aktier	–17.5	
	Fondemission	Ingen utgivning av nya aktier, kvotvärde SEK 0.639	17.5	

¹⁾ Avseende 1987/93 års förlagslån.

²⁾ Emissionen genomfördes i samband med förvärvet av The Robbins Company.

³⁾ 610 392 352 aktier netto efter aktier som innehås av Atlas Copco.

De 10 största aktieinnehavarna, 31 december 2008

	Antal aktier	A-aktier	B-aktier	% av rösterna	% av kapital
Investor	204 244 326	194 663 726	9 580 600	22.27	16.61
Alecta Pensionsförsäkring	52 420 000	27 432 000	24 988 000	3.41	4.26
Swedbank Robur	47 416 281	17 773 210	29 643 071	2.36	3.86
Handelsbanken fonder	22 265 560	13 095 464	9 170 096	1.60	1.81
AP 4	16 107 419	13 524 224	2 583 195	1.57	1.31
AP 1	12 472 892	8 564 292	3 908 600	1.02	1.01
AP 2	11 443 411	7 606 113	3 837 298	0.91	0.93
Folksam – KPA	14 919 352	7 095 674	7 823 678	0.90	1.21
Nordea fonder	16 247 291	6 474 270	9 773 021	0.85	1.32
SEB	23 377 968	4 133 256	19 244 712	0.69	1.90
Övriga	808 698 604	539 031 867	269 666 737	64.42	65.78
	1 229 613 104	839 394 096	390 219 008	100.00	100.00
– varav aktier som innehas av Atlas Copco	13 703 400	11 275 000	2 428 400	1.31	1.11
Totalt, netto efter Atlas Copcos innehav	1 215 909 704	828 119 096	387 790 608		

Nyckeltal per aktie¹⁾

SEK	2004	2005	2006	2007	2008	Genomsnittlig årlig tillväxt 5 år, %
Resultat före utspädning	3.71	5.22	12.24	6.09	8.33	26.2
Resultat efter utspädning	3.70	5.21	12.22	6.09	8.33	
Utdelning	1.50	2.13	2.38	3.00	3.00 ²⁾	19.1
– i % av resultat före utspädning	40.5%	40.7%	19.4%	49.3%	36.0%	
Direktavkastning, %	3.3%	3.3%	2.4%	2.7%	3.5%	
Inlösen av aktier		3.34		20.00		
Operativt kassaflöde	3.74	2.98 ³⁾	2.45 ³⁾	3.76	3.91	
Eget kapital	18	21	27	12	20	
Börskurs, 31 dec, A	50	89	115	97	67	9.3
Börskurs, 31 dec, B	47	80	111	88	60	9.0
Högsta börskurs, A	52	89	118	134	113	
Lägst börskurs, A	41	50	85	91	49	
Genomsnittlig börskurs, A	46	64	99	113	86	
Börsvärde, 31 december, MSEK	61 312	107 430	138 865	114 630	78 350	
Genomsnittligt antal aktier	1 257 613 104	1 257 613 104	1 254 210 894	1 220 784 704	1 219 099 275	
Genomsnittligt antal aktier, efter utspädning	1 259 024 322	1 259 882 976	1 256 025 654	1 222 305 273	1 219 815 398	

¹⁾ Vinst per aktie och andra siffror per aktie har justerats för aktiesplit 2:1 under 2007 och 3:1 under 2005. Ingen justering har gjorts för inlösen av aktier enligt rekommendation från Sveriges Finansanalytikers Förening. För justering av historiska aktiesiffror, även för inlösen av aktier, använd justeringsfaktor 0.85 för åren före 2007 och faktor 0.798 för åren före 2005.

²⁾ Enligt styrelsens förslag.

³⁾ Kvarvarande verksamhet.

Analytiker som följer Atlas Copco

ABG Sundal Collier	Erik Ejerhed	HQ Bank	Andreas Koski
Cazenove	Glen Liddy	HSBC	Edward Stacey
Cheuvreux	Johan Eliason	JP Morgan	Nico Dil
Citigroup	Natalia Mamaeve	Merrill Lynch	Ben Maslen
CSFB	Simon Smith	Morgan Stanley	Guillermo Peigneux
Danske Bank	Carl Holmquist	Nordea	Ann-Sofie Nordh och Johan Trocmé
Deutsche Bank	Johan Wettergren	The Royal Bank of Scotland	Klas Bergelind
Dresdner Kleinwort	Colin Grant	Societe Generale	Roderick Bridge
Enskilda Securities	Anders Eriksson	Swedbank	Mats Liss
Evli Bank	Magnus Axén	UBS	Fredric Stahl
Exane BNP Paribas	Arnaud Brossard	Öhman	Anders Roslund
Handelsbanken	Peder Frölén		

Fem år i sammandrag

MSEK	2004 ¹⁾	2005	2006	2007	2008
Orderingång	44 659	44 744	55 239	69 059	73 572
Intäkter och resultat					
Intäkter	43 192	42 205	50 512	63 355	74 177
Förändring, %	9	25	20	25	17
Förändring, exklusive valuta, %	14	22	20	29	17
Förändring, organiskt från volym och pris, %	10	15	17	18	12
EBITDA	9 567	8 355	10 840	13 866	15 886
EBITDA marginal, %	22.1	19.8	21.5	21.9	21.4
Rörelseresultat	6 651	6 938	9 203	12 066	13 806
Rörelsemarginal, %	15.4	16.4	18.2	19.0	18.6
Räntenetto	-374	-469	-654	-453	-1 243
i % av intäkterna	-0.9	-1.1	-1.3	-0.7	-1.7
Räntetäckningsgrad, ggr	9.1	11.7	14.3	11.2	8.5
Resultat före skatt	6 382	6 863	8 695	10 534	13 112
Vinstmarginal, %	14.8	16.3	17.2	16.6	17.7
Resultat från kvarvarande verksamheter	4 430	4 964	6 260	7 416	10 006
Årets resultat	4 671	6 581	15 373	7 469	10 190
Anställda					
Medelantal anställda	23 849	21 431	24 378	29 522	34 119
Fakturering per anställd, SEK, tusental	1 811	1 969	2 072	2 146	2 174
Kassaflöde²⁾					
Kassamässigt rörelseöverskott	9 816	12 084	10 722	13 730	15 805
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	8 305	10 230	8 197	10 005	11 874
Förändring i rörelsekapital	-445	-231	-2 045	-2 326	-2 291
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-5 568	-1 996	-4 419	-8 808	-4 352
Bruttoinvesteringar i fastigheter, maskiner och inventarier	-841	-840	-1 035	-1 331	-1 741
i % av intäkterna	-1.9	-2.0	-2.0	-2.1	-2.3
Bruttoinvesteringar i hyresmaskiner	-3 991	-6 396	-1 133	-1 028	-1 158
Nettoinvesteringar i hyresmaskiner	-2 050	-4 032	-638	-442	-739
i % av intäkterna	-4.7	-9.6	-1.3	-0.7	-1.0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-3 490	-7 521	-7 973	-14 943	-2 706
varav betald utdelning ³⁾	-1 575	-6 082	-6 452	-27 344	-4 120
Operativt kassaflöde	4 697	4 521	3 065	4 589	4 751
Finansiell ställning och avkastning²⁾					
Balansomslutning	48 168	54 955	55 255	56 659	75 394
Kapitalomsättningshastighet, ggr	0.99	1.02	1.29	1.14	1.16
Sysselsatt kapital	33 174	34 970	25 797	39 512	44 372
Omsättningshastighet, sysselsatt kapital, ggr	1.41	1.51	1.96	1.60	1.67
Avkastning på sysselsatt kapital, %	22.1	28.5	36.2	29.3	33.5
Nettoskuldsättning	7 860	7 229	-12 364	19 775	21 686
Nettoskuld / EBITDA	0.82	0.87	-1.14	1.43	1.37
Eget kapital	22 601	25 808	32 708	14 640	23 768
Skuldsättningsgrad, %	34.8	28.0	-37.8	135.1	91.2
Soliditet, %	46.9	47.0	59.2	25.8	31.5
Avkastning på eget kapital, %	21.6	27.8	54.8	34.7	57.7

Definitioner finns på sidan 97.

Nyckeltal per aktie finns på sidan 133.

Nyckeltal i USD och EUR finns på www.atlascopco.com

¹⁾ Inklusive avvecklade verksamheter.

²⁾ Inklusive avvecklade verksamheter för 2005.

³⁾ Inklusive inlösen av aktier 2005 och 2007 samt återköp av egna aktier 2006, 2007 och 2008.

Kvartalsdata

Intäkter per affärsområde

MSEK	1	2	3	2007 4	1	2	3	2008 4
Kompressorteknik	6 794	8 126	8 304	8 676	8 053	8 640	9 028	9 866
Anläggnings- och gruvteknik	5 093	6 292	6 634	7 121	7 344	8 567	7 742	8 007
Industriteknik	1 591	1 714	1 646	1 920	1 825	1 836	1 788	2 001
Elimineringar	-88	-147	-153	-168	-100	-159	-118	-143
Atlas Copco-gruppen	13 390	15 985	16 431	17 549	17 112	18 884	18 440	19 731

Rörelseresultat per affärsområde

MSEK	1	2	3	2007 4	1	2	3	2008 4
Kompressorteknik	1 440	1 622	1 801	1 886	1 643	1 711	1 921	2 016
<i>i % av intäkterna</i>	<i>21.2</i>	<i>20.0</i>	<i>21.7</i>	<i>21.7</i>	<i>20.4</i>	<i>19.8</i>	<i>21.3</i>	<i>20.4</i>
Anläggnings- och gruvteknik	912	1 125	1 119	1 228	1 252	1 615	1 455	1 280
<i>i % av intäkterna</i>	<i>17.9</i>	<i>17.9</i>	<i>16.9</i>	<i>17.2</i>	<i>17.0</i>	<i>18.9</i>	<i>18.8</i>	<i>16.0</i>
Industriteknik	378	392	343	426	412	318	337	261
<i>i % av intäkterna</i>	<i>23.8</i>	<i>22.9</i>	<i>20.8</i>	<i>22.2</i>	<i>22.6</i>	<i>17.3</i>	<i>18.8</i>	<i>13.0</i>
Gruppgemensamma funktioner/elimineringar	-189	-102	-136	-179	-59	-14	-73	-269
Rörelseresultat	2 541	3 037	3 127	3 361	3 248	3 630	3 640	3 288
<i>i % av intäkterna</i>	<i>19.0</i>	<i>19.0</i>	<i>19.0</i>	<i>19.2</i>	<i>19.0</i>	<i>19.2</i>	<i>19.7</i>	<i>16.7</i>
Finansnetto	-64	178	-419	-1 227	-222	-276	-416	220
Resultat före skatt	2 477	3 215	2 708	2 134	3 026	3 354	3 224	3 508
<i>i % av intäkterna</i>	<i>18.5</i>	<i>20.1</i>	<i>16.5</i>	<i>12.2</i>	<i>17.7</i>	<i>17.8</i>	<i>17.5</i>	<i>17.8</i>

Finansiell information

Välkommen till årsstämman

Aktieägarna i Atlas Copco AB kallas till ordinarie årsstämma måndagen den 27 april 2009 kl 17.00 i Aula Magna, Stockholms universitet, Frescativägen 6, Stockholm.

Finansiell information från Atlas Copco

Atlas Copco publicerar följande ekonomiska rapporter:

27 april 2009	Kvartalsrapport januari–mars
17 juli 2009	Kvartalsrapport april–juni
22 oktober 2009	Kvartalsrapport juli–september
2 februari 2010	Kvartalsrapport oktober–december
mars 2010	Årsredovisning 2009

Årsredovisningen kan beställas från

Atlas Copco AB
Informationsavdelningen
105 23 Stockholm
www.atlascopco.com
Tel: 08-743 8000
Fax: 08-643 3718

Kontaktinformation:

Investerarrelationer:	Ingrid Andersson, chef investerarrelationer, ir@se.atlascopco.com Camilla Gustavsson, investerarrelationer, ir@se.atlascopco.com
Media:	Daniel Frykholm, presschef, media@se.atlascopco.com
Hållbarhet:	Jo Cronstedt, chef för samhällskontakter och miljö, cr@se.atlascopco.com Karin Holmquist, icke-finansiell controller, cr@se.atlascopco.com

Hemsidan www.atlascopco.com har information riktad mot intressentgrupperna kunder, studenter, media och finansmarknaden, på flera språk.

På www.atlascopco.com/ir, som finns på svenska och engelska, finns finansiella rapporter och nyckeltal i digital form. Det är också möjligt att prenumerera på information från Gruppen. Presentationer för investerare kan laddas ned och här finns också möjlighet att se och/eller lyssna på presentationer som rör kvartalsrapporter (dessa finns dock enbart på engelska).

Adresser

Atlas Copco Group Center

Atlas Copco AB
105 23 Stockholm
Besöksadress:
Sickla Industriv. 3, Nacka
Telefon: 08-743 80 00
Fax: 08-644 90 45
www.atlascopco.com
Org.nr: 556014-2720

Atlas Copco Kompressorteknik

Airpower n.v.
P O Box 100
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Telefon: +32 3 870 21 11
Fax: +32 3 870 24 43

Atlas Copco
Industrial Air
P O Box 103
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Telefon: +32 3 870 21 11
Fax: +32 3 870 25 76

Atlas Copco
Oil-free Air
P O Box 104
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Telefon: +32 3 870 21 11
Fax: +32 3 870 24 43

Atlas Copco
Portable Air
P O Box 102
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Telefon: +32 3 870 21 11
Fax: +32 3 870 24 43

Atlas Copco
Gas and Process
Am Ziegelofen 2
DE-509 99 Köln, Tyskland
Telefon: +49 2236 965 00
Fax: +49 2236 965 08 76

Atlas Copco
Specialty Rental
P O Box 107
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Telefon: +32 3 870 21 11
Fax: +32 3 450 62 80

Atlas Copco
Compressor Technique Service
P O Box 222
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Telefon: +32 3 870 21 11
Fax: +32 3 870 29 16

Atlas Copco
Airtec
P O Box 101
BE-2610 Wilrijk, Belgien
Telefon: +32 3 870 21 11
Fax: +32 3 870 24 43

Atlas Copco Anläggnings- och gruvteknik

105 23 Stockholm
Telefon: 08-743 80 00
Fax: 08-644 90 45

Atlas Copco
Underground Rock Excavation
701 91 Örebro
Telefon: 019-670 70 00
Fax: 019-670 70 70

Atlas Copco
Surface Drilling Equipment
701 91 Örebro
Telefon: 019-670 70 00
Fax: 019-670 72 98

Atlas Copco
Drilling Solutions
P O Box 462288
Garland TX 75046-2288, USA
Telefon: +1 972 496 74 00
Fax: +1 972 496 74 25

Atlas Copco
Secoroc
Box 521
737 25 Fagersta
Telefon: 0223-461 00
Fax: 0223-461 01

Atlas Copco
Construction Tools
105 23 Stockholm
Telefon: 08-743 96 00
Fax: 08-743 96 50

Atlas Copco Geotechnical
Drilling and Exploration
195 82 Märsta
Telefon: 08-587 785 00
Fax: 08-591 187 82

Atlas Copco
Road Construction Equipment
105 23 Stockholm
Telefon: 08-743 83 00
Fax: 08-743 83 90

Atlas Copco
Rocktec
701 91 Örebro
Telefon: 019-670 70 00
Fax: 019-670 75 13

Atlas Copco Industrietechnik

105 23 Stockholm
Telefon: 08-743 80 00
Fax: 08-644 90 45

Atlas Copco Tools and Assembly
Systems Motor Vehicle Industry
105 23 Stockholm
Telefon: 08-743 95 00
Fax: 08-743 94 99

Atlas Copco Tools and Assembly
Systems General Industry
105 23 Stockholm
Telefon: 08-743 95 00
Fax: 08-640 05 46

Chicago Pneumatic
ZAC de la Lorie
38, Rue Bobby Sands
BP 10273
FR-44818 Saint Herblain, Frankrike
Telefon: +33 2 40 80 20 00
Fax: +33 2 40 33 27 07

Tooltec
105 23 Stockholm
Telefon: 08-743 95 00
Fax: 08-640 05 46

**We are committed to your
superior productivity through
interaction and innovation.**



Atlas Copco AB
(publ)
105 23 Stockholm
Tel: 08-743 80 00
Org.nr: 556014-2720
www.atlascopco.com